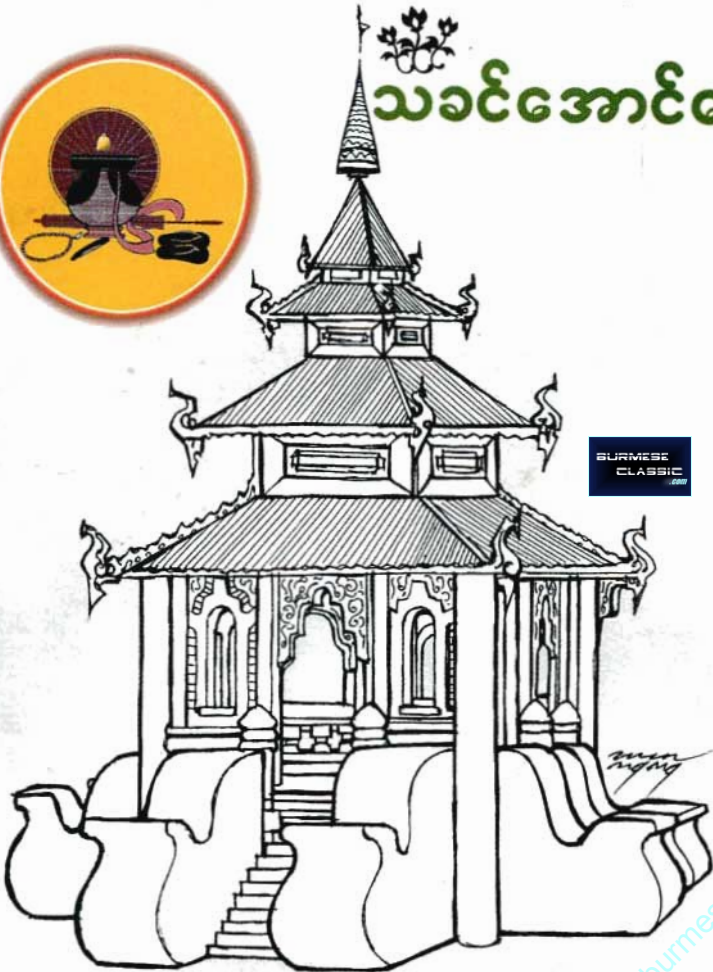

မြောင်းမြမြို့
ဇေယျမေဒနီကျောင်းတိုက်
ပထမဆရာတော်ကြီး
၏
ထေရုပ္ပတ္တိနှင့်သြဝါဒများ

သခင်အောင်ဖေ

BURMESE
CLASSIC
.com

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း:

စာမူခွင့်ပြုချက် - ၆၀၀၃၉၉၀၅၁၂

မျက်နှာပုံးခွင့်ပြုချက် - ၆၀၀၄၈၆၀၆၁၂

ထုတ်ဝေခြင်း - ပထမအကြိမ်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၂

အုပ်စု - ၂၀၀၀

တန်ဖိုး - ၁၅၀၀

မျက်နှာပုံးပန်းချီ - ကိုဝင်းမောင်

ကွန်ပျူတာစာပီး၊ အတွင်းခလင် - Dream City

မျက်နှာပုံးနှင့်

အတွင်းပုံနှိပ် - ဦးစိုးတင်

ညီမေတ္တာ ပုံနှိပ်တိုက်

သုဒ္ဓိပိပဿနာရိပ်သာ၊ မော်ဘီ။

ဖြန့်ချိရေး - ဦးစိုးတင်

ရွှေပြည်သာစာပေ

မန္တလေးကျောင်း၊

၆/၁၀ ရပ်ကွက်၊ ချင်းတွင်းလမ်း၊

ရွှေပြည်သာမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

ဖုန်း ၀၀-၆၀၁၆၂၂၊

၀၁-၆၀၁၄၅၇

၂၀၆-၃

သခင်အောင်ဖေ

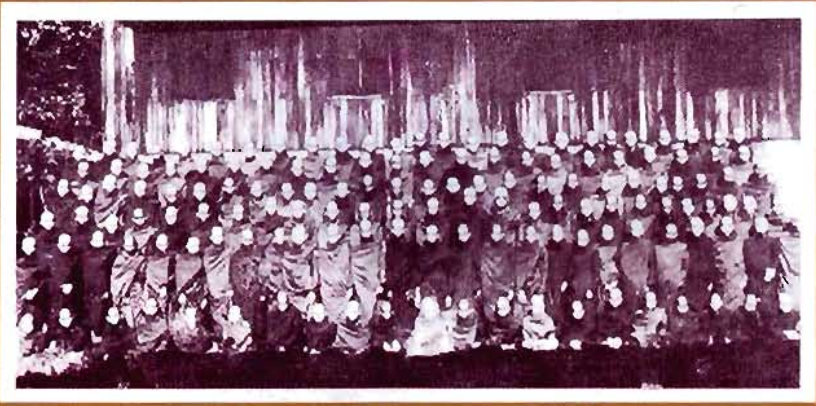
ဇေယျမေဒနီဆရာတော် (မြောင်းမြ) / သခင်အောင်ဖေ - ရန်ကုန်

ရွှေပြည်သာစာပေ၊ ၂၀၁၂။

၂၀၀ - စာ၊ ၁၃-၅ X ၂၁ စင်တီ။

(၁) ဇေယျမေဒနီဆရာတော် (မြောင်းမြ)

ကျေးဇူးတော်နှင့် ပထမဇေယျမေဒနီဆရာတော်ကြီး
ဘဒ္ဒန္တပုဏ္ဏိတ (ဘဂ္ဂမဟာပုဏ္ဏိတ)

၁၃၄၅ ခုနှစ် ရေယျမေဒနီဝါဆိုသံဃာတော်အရှင်မြတ်များ

ရွှေစုတုကာလ ရေယျမေဒနီ ပြင်ပနာယကဆရာတော်များ

BURMESE CLASSIC .com

မြောင်းမြို့ ရေယျမေဒနီကျောင်းတိုက်

စောနာယကဆရာတော်

အရှင် ပဏ္ဍိတမထေရ်အား

နိုင်ငံတော်အစိုးရမင်းတို့က

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ

ဘွဲ့တံဆိပ်တော်အပ်နှင်းပူဇော်ရာတွင်

ဝမ်းသာအားရ-ချီးမွမ်းဂုဏ်ပြုသော

ထေရ်ဗုဒ္ဓတ္ထိကထဝ

နှင့်

ချီးကျူးပူဇော်လွှာ

(ဗိုလ်စုတပ်ဆိုင်ရာ ဆရာတော်ကြီးများ၊ တပည့်ရဟန်းသားမကောင်းများ၊
၁၉၁၁-၁၉၁၅များအား ဂုဏ်ပြုပူဇော်ကြသည့်)

သာယနာတော်နှင့်
၂၅၀၆

မြန်မာသက္ကရာဇ်
၁၃၂၄

ရေယျမေဒနီဆရာတော်ကြီးကို နိုင်ငံတော်အစိုးရမင်းတို့က
အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတဘွဲ့တံဆိပ်ချီးမြှင့်ခဲ့ရာတွင် ထုတ်ဝေခဲ့သော စာအုပ်

မူလကျောင်းဒကာကြီး ဝိလှည့်ဘိန်းနှင့် ကျောင်းအမတ်ဒေါ်မေကြီး

BURMESE CLASSIC

ဒုတိယနေ့ပျံပေးခန့်ဆရာတော်ကြီး
ဘဒ္ဒန္တဓမ္မဝိယ(အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ)

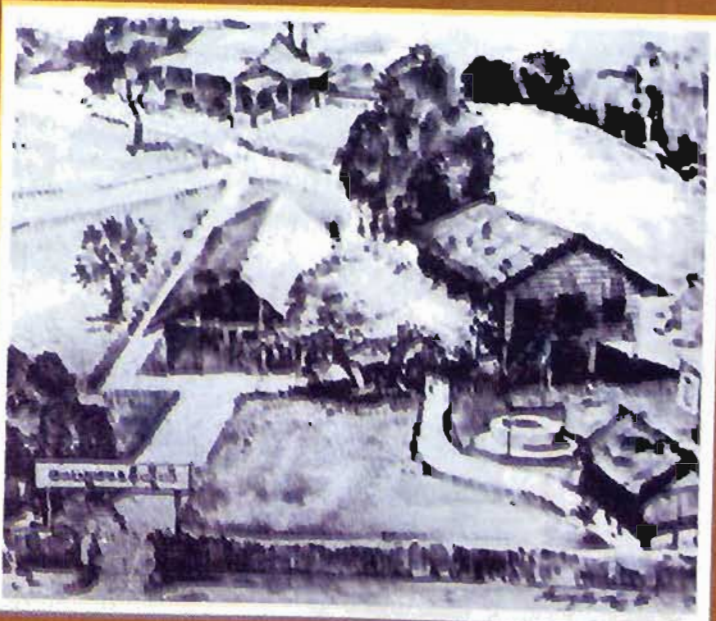

ဂေယျဇမဒနိသရာတော်ကြီးနှင့် ကျောင်းဒကာများ

BURMESE
CLASSIC
.com

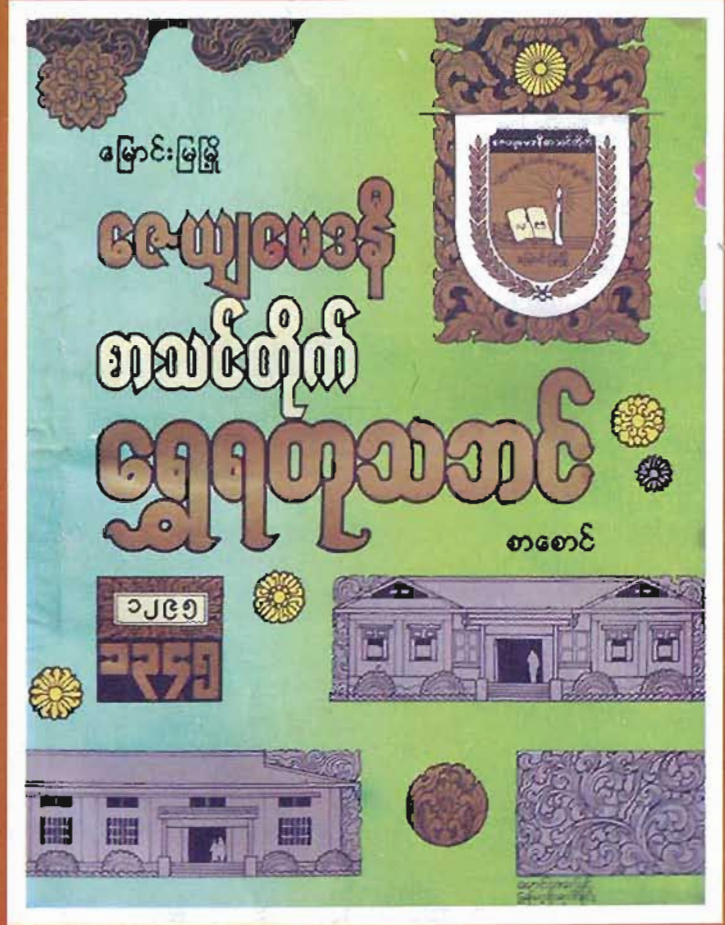

ဂေယျဇမဒနိ၏ နှစ်ငါးဆယ်သီရိ တိုက်မှ တိုက်ဘုန်သရာတော်များ

မူလထပ်ဆရာတော်ကြီးလက်ထက် ၁၂၉၅ ခုနှစ် ၁၂၉၇ ခုနှစ် တည်ဦးစ ရေယျမေဒနီ

BURMESE CLASSIC .com

ရေယျမေဒနီစာသင်တိုက် ရွှေရတနာဘင်စာအုပ်ပုံ

ရွှေရတုကျောင်းကြီးပုံ

BURMESE CLASSIC .com

မိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ရနီးဒေါ်ခင်ကြည်မိသားစု၏ အလှူတော်မင်္ဂလာမုဒ်ဦးနှင့်ကမ္မည်း (၁၉၆၄)

www.burmeseclassic.com

ရှေးဟောင်းကျောင်းဟောင်းခြံပျားပုံ

BURMESE CLASSIC .COM

ဇေယျမေခနီဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ပြန်ရေးသားခဲ့သူ ဆရာကြီးသခင်အောင်မေ

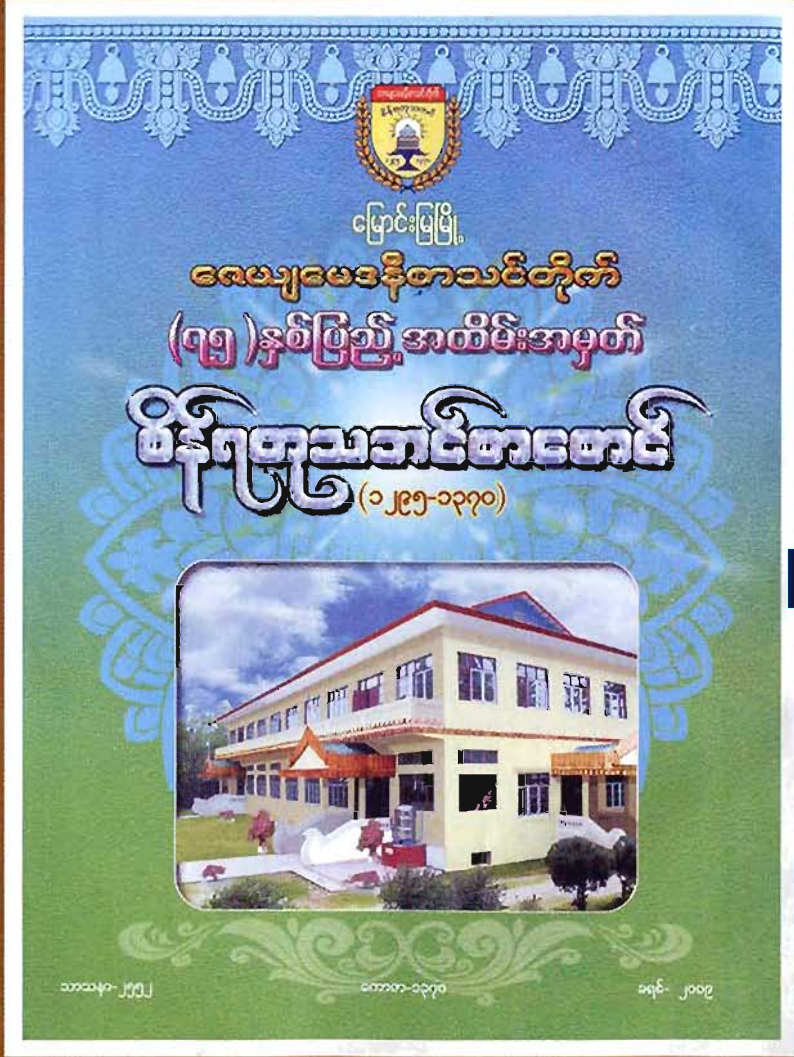

BURMESE CLASSIC .COM

တတိယဝေယျမေဒနီဆရာတော်
ဘဒ္ဒန္တစန္ဒဝရ (ဘဂ္ဂမဟာဂန္ထဝိဇ္ဇာပုဂ္ဂိုလ်)

တတိယဆရာတော်ဘဂ္ဂမဟာဂန္ထဝိဇ္ဇာပုဂ္ဂိုလ်တို့အဖွဲ့အစည်းအဖွဲ့ဝင်တော်ရစဉ်က
ထုတ်ဝေခဲ့သော မှတ်တမ်းစာအုပ်ပုံ

 မြောင်းမြမြို့
 ဂေယျမေဒနီစာသင်တိုက်
 (၇၅)နှစ်ပြည့် အထိမ်းအမှတ်
စိန်ရတုသဘင်စာစောင်
 (၁၂၉၅-၁၃၇၀)

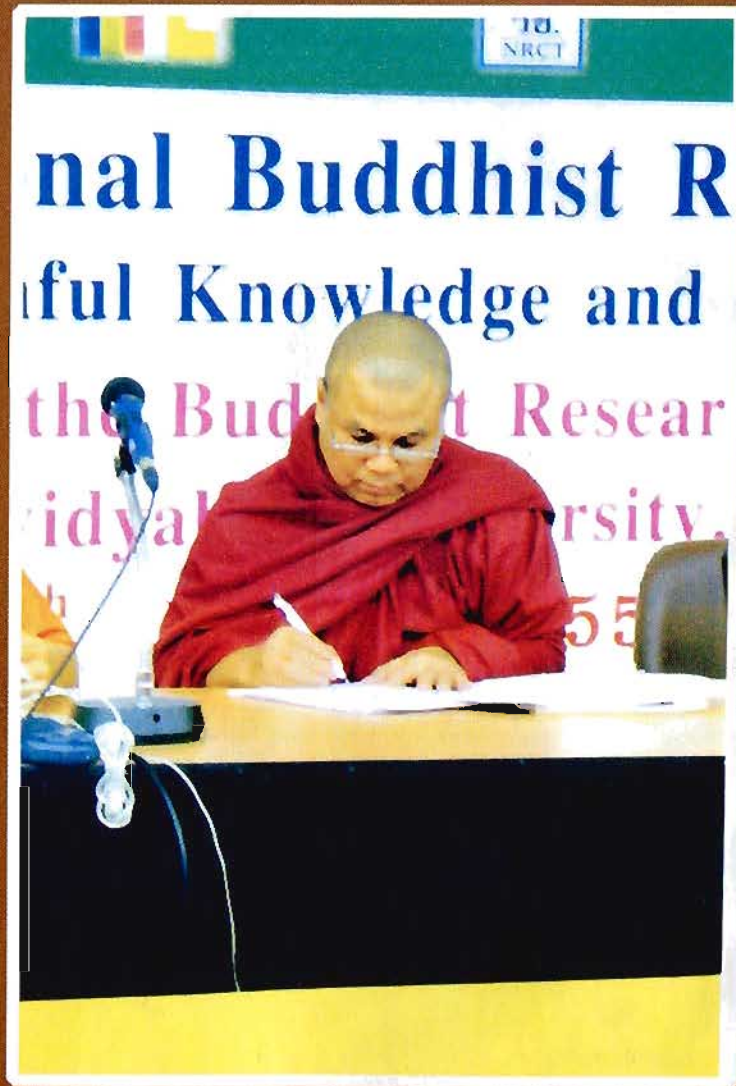
သာသနာ-၂၅၅၂
 ကာက-၁၃၇၀
 ခရိုင်-၂၀၀၉

ဂေယျဒီပနီစာသင်တိုက် စိန်ရတုသဘင်စာအုပ်ပုံ

BURMESE CLASSIC .com

လှိုင်သော သယ်နှစ်ခန့်က ဒုတိယဂေယျမေဒနီသဂုဏ်တော်ကြီးနှင့် ဘိဒ္ဓိစကျောင်းဆရာတော် အရှင်ဇန္ဒဝရ (မြောင်းမြ)

ဤစာအုပ်တွင် အမှာစာချိုးပြင်တော်မူခဲ့သော အရှင်စန္ဒဝရ (မြောင်းမြ)၊
ထိုင်းနိုင်ငံ၊ အယုဒ္ဓယမြို့၊ မဟာချူလာလောင်ကောင်တက္ကသိုလ်တွင်
စာတမ်းဖတ်နေစဉ်။

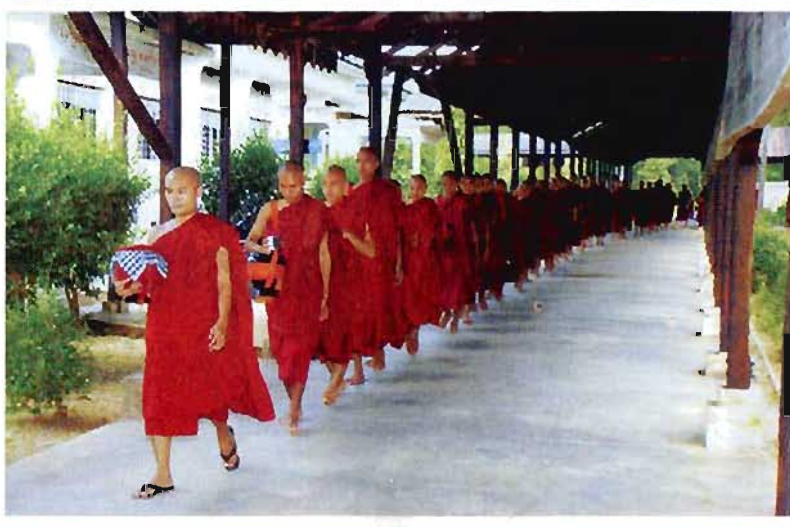

မိန့်ရတုကျောင်းကြီးနှင့် ရန်ကုန်အဖွဲ့
ကိုဆန်းထွန်း၊ ကိုစိုးညွန့်-ဝင်းယော်(မာန်)၊ ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တစန္ဒဝရ၊ ကိုစိုးတင်(ညီမေတ္တာ)၊ မိတ်ပုံဆရာ

ဝေယျမေဒနီဆရာတော်သို့ ရန်ကုန်အဖွဲ့၏ အလှူ။

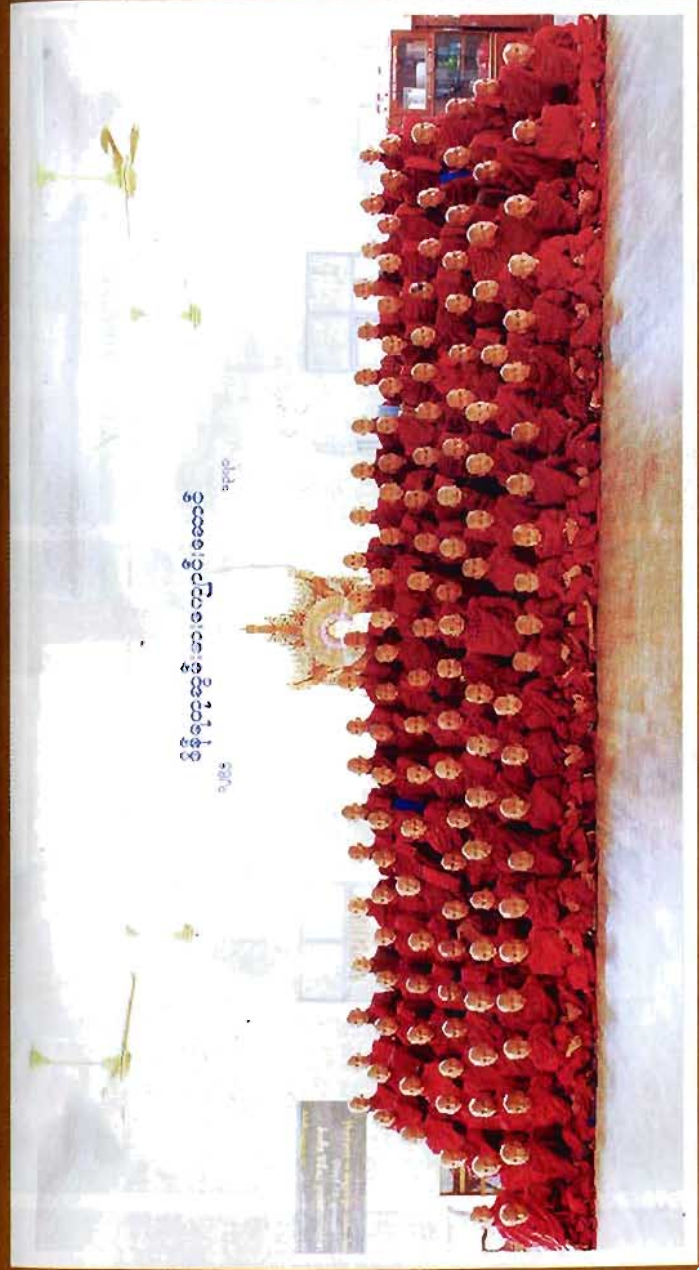
ကျောင်းတိုက်တွင်းလှုပ်ရှားမှုများ
အရက်ဆွမ်း ဆွမ်းခံကြွခြင်း၊ ဆွမ်းစားကျောင်းသို့ ကြွတော်မူခြင်း

မြောင်းမြမြို့ ဝေယျမေဒနာခန်းမ၌ အမှတ်တရအဖြစ် စာရေးဆရာကြီးဦးလေးမြင်းသို့ ဂရုပြုနှုတ်ဆက်ခဲ့ကြစဉ်
ကိုဆန်းထွန်း၊ တိုဗိုးတင်(ဦးဗဟို)၊ ဆရာကြီးဦးလေးမြင်း၊ ကိုစိုးညွန့်(ဇင်ယော်(မာန်))၊ ကိုသန်းထွန်း(မြောင်းမြမြို့)

ရန်ကုန် အဖွဲ့အမှတ်တရဓါတ်ပုံများ

စိန်ရတနာစစ်ပါးဆိုင်ရာတော်များ

ရှေးဟောင်းကျောင်းကြီးပုံ

ယခုစိန်ရတုကျောင်းကြီးပုံ

ဗာတိကာ

- အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ပထမဇေယျမေဒနီဆရာတော်ကြီး၏ ထေရုပ္ပတ္တိအကျဉ်း ၇
- အံ့ဩဝမ်းသာ မိတ်ဆက်စာ ၁၂
- စာရေးသူ၏အမှာ ၁၇
- ၁။ ဇေယျမေဒနီ ဆရာတော် ၄၁
- ၂။ ပညာသင်ခြေင်း ၄၅
- ၃။ မြောင်းမြရောက်ခါစ ၅၇
- ၄။ သာသနာတော် ထွန်းလင်းတောက်ပလာချေပြီ ၆၅
- ၅။ ဆရာတော်နှင့် ကြောက်စိတ် ၈၃
- ၆။ ပညာသင်ကြားရေး ၉၃
- ၇။ ဆရာတော်၏ အရက်ရှင်းတမ်း ၁၀၅
- ၈။ ဆရာတော်၏ စာသင်တိုက်တည်ထောင်ခြင်း ဒဿန ၁၂၆
- ၉။ ဆရာတော်ဆန္ဒ မပြည့်ဝ ၁၃၈
- ၁၀။ ဆရာတော်၏ အပါယ်လေးဘုံရှင်းတမ်း ၁၄၃
- ၁၁။ ဆရာတော်၏ ခေတ်မီမီအမြင်များ ၁၅၁
- ၁၂။ ဆရာတော်၏ တရားဓမ္မဟောပြောပုံ ၁၆၁

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ
ပထမ ဇေယျမေဒနီဆရာတော်ကြီး၏
ထေရ်ပုဂ္ဂိုလ်အကျဉ်း

မွေးရပ်ဇာတိမြေ

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ပထမဇေယျမေဒနီ ဆရာတော်လောင်းလျာ
သည် ဧရာဝတီတိုင်း ဟင်္သာတခရိုင်၊ လေးဖျက်နာမြို့နယ် (ငါးသိုင်း
ချောင်းမြို့ အနောက်ဘက် ၁၃-မိုင်ကွာ) ကုန်းပြင်ကြီးရွာ၌ အဖ
အဘိဓမ္မာဆရာကြီး ဦးအောင်မြတ်၊ အမိ ဒေါ်ဘုမတို့မှ ကောဇာ
သက္ကရာဇ် ၁၂၆၁ ခု၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် ၈ ရက်၊ (၁၉၀၀ ပြည့်၊
မတ်လ ၂၂ ရက်) ကြာသပတေးနေ့ နံနက် ၁၁ နာရီအချိန်တွင် ဖွား
သန့်စင်တော်မူသော သားကြီးရတနာ ဖြစ်သည်။

ပထမပညာတော်သင်နှင့် ပဗ္ဗဇ္ဇမင်္ဂလာ

၁၂၇၄ ခုနှစ် ခုနှစ်နှစ်သားအရွယ်မှစ၍ ငါးသိုင်းချောင်းမြို့
ဆရာကြီးဦးဖိုးမြ၏ လောကဓာတ်ပညာသင်ကျောင်းတွင် အလယ်ဝန်း
ပြီးဆုံးသည်အထိ လောကီပညာများကို သင်ယူ တတ်မြောက်ခဲ့ပါ
သည်။ ထို့နောက် ၁၂၇၅ ခု၊ ၁၄ နှစ်သားအရွယ်တွင် ဆရာရင်း
ဖြစ်သော ငါးသိုင်းချောင်းမြို့ ဆွဲလွဲကုန်းဆရာတော်ကြီးထံ၌ ခမည်း
တော်၊ မယ်တော်တို့၏ ပစ္စယာနဂ္ဂဟကို ခံယူလျက် သာသနာ့အဖွဲ့
ရှင်သာမဏေအဖြစ်သို့ ဝင်ရောက်တော်မူပါသည်။

(၈)

ဒုတိယပညာတော်သင်နှင့် ဥပသမ္မဒမင်္ဂလာ

ဆက်လက်၍ ဆွဲလွဲကုန်းဆရာတော်ထံနှင့် ကျုံးပျော်မြို့ ဓမ္မာစရိယ စာချဆရာတော် ဖြစ်တော်မူသော ဝေဠုဝန်ဆရာတော်တို့ထံတွင် သဒ္ဒါ၊ သင်္ဂြိုဟ်မှစ၍ အခြေခံ ပါဠိကျမ်းစာများကို အခြေကျကျ သင်ကြားခဲ့ပါသည်။ ၁၂၈၁ ခု၊ တပို့တွဲလဆန်း ၈ ရက်နေ့တွင် ငယ်ဆရာရင်းဖြစ်သော ဆွဲလွဲကုန်းဆရာတော်ကိုပင် ကျောက်ထီးတန္တု ဥပဇ္ဈယ်ပြု၍ မယ်တော် ဒေါ်ပုမ၏ ပစ္စယာနဂ္ဂဟကို ခံယူကာ သာကီယဇာတ် ဥပသမ္မဒ ရဟန်းမြတ်အဖြစ်သို့ တက်လှမ်းတော်မူခဲ့ပါသည်။

နယ်ရပ်စုံလင် ပညာသင်

ဆရာတော်လောင်းလျာသည် ရဟန်းအဖြစ် တက်လှမ်းတော်မူပြီးနောက် ပရိယတ်စာပေများကို မနားမနေ သင်ယူခဲ့ရာ ရန်ကုန်မြို့၊ ကြည့်မြင်တိုင် ပထမဝေဠုဝန်ဆရာတော်ထံတွင် ပိဋကတ်သုံးပုံကို ပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာ စုံလင်စွာဖြင့်လည်းကောင်း၊ နေတ္တိကျမ်း၊ ဆန်း၊ အလင်္ကာ၊ ဘေဒစိန္တာ၊ ကစွာယနသဘာရ စသော ကဝိလက္ခဏာ ဘာသာရပ်များကိုလည်းကောင်း သင်ယူခဲ့ပြီး ဆရာတော်ကြီး၏ စာချအဖြစ် ချီးမြှောက်မှုကို ခံယူလျက် ကြည့်မြင်တိုင် ဝေဠုဝန်တိုက်၌ ၂ နှစ်တိုင်တိုင် စာပေပို့ချပေးခဲ့ပါသည်။

တစ်ဖန် အထက်မြန်မာပြည် ပရိယတ်မြို့တော်ကြီးများဖြစ်သည့် ပခုက္ကူမြို့၊ မဟာဝိသုတာရာမ အနောက်တိုက်ကြီးတွင် ပိဋကတ်တော်ဝါကုသွားနည်း အစုံတို့ကိုလည်းကောင်း၊ အမရပူရမြို့ ညဝါဆရာတော်များထံတွင် ညဝါ ပို့ချနည်းများကိုလည်းကောင်း မန္တလေးမြို့၊ ဝေယံဘုံသာတိုက်၊ ဘာသန္တရဆေက၊ ပိဋကတ္တယကောဝိဒ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ (မော်လမြိုင်မြို့၊ တောင်ပေါက်) ဆရာတော်ထံတွင် သဒ္ဒါနယ အစုံအလင်နှင့် ဘာသန္တရစာပေ အထွေထွေတို့ကိုလည်းကောင်း ရဟန်းသိက္ခာ ၁၀ ဝါ ရသည့်တိုင်အောင် လေ့လာသင်ယူခဲ့ပါသည်။

(၉)

ပရိယတ်စာပေ ပို့ချတော်မူခြင်း

ဆရာတော်သည် ပရိယတ်စာပေများကို တစ်ဖက်ကမ်းခတ်သင်ယူတတ်မြောက်တော်မူပြီးနောက် အနာဂတ်သာသနာတော်အတွက် ရည်ရွယ်လျက် ငါးသိုင်းချောင်းမြို့၊ ကျောင်းကြီးတိုက်၌ ၂ နှစ်တိုင်တိုင် စာသင်သား ၄၀ နေ့အား စာပေပို့ချပေးခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ သထုံမြို့၊ သန္တာရုံကျောင်းတိုက်၌ ၂ နှစ်တိုင်တိုင် စာသင်သားတို့အား စာပေပို့ချပေးခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း ဆရာအရှင်များ၏ ကျေးဇူးမြတ်များကို ပေးဆပ်ခဲ့ပါသည်။

စာသင်တိုက် တည်ထောင်ဖွင့်လှစ်ခြင်း

ဆရာတော်သည် ထိုသို့ စာပေပို့ချနေရသည်ကိုပင် တင်းတိမ်တော် မမူသေးဘဲ မိမိ၏ ကိုယ်စွမ်းဖြင့် စာသင်တိုက် တည်ထောင်လိုစိတ်များ ပြင်းပြလျက် ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် သိက္ခာတော် ၁၄ ဝါ အရတွင် မြောင်းမြမြို့၊ တရားမဝန်ထောက်မင်း မြေပိုင်ရှင်ပင်စင်စား၊ ဝိလျှိုဦးဘ၊ မင်းကတော် ဒေါ်မမကြီးနှင့် သားသမီးတစ်စုတို့ ဆောက်လုပ် လှူဒါန်းသော စေယျမေဒနီ ဆောင်မြေတိုက်တော်ကို အလှူခံပြီး စာသင်တိုက်အဖြစ် တည်ထောင်ဖွင့်လှစ်လျက် စာသင်သံဃာ ၇၀ ကျော်တို့ကို စာပေပို့ချ အုပ်ချုပ်ခဲ့ပါသည်။

သာသနာရေးအတွက် အားပေးဆောင်ရွက်ချက်များ

ထို့ပြင် ဆရာတော်သည် သာသနာ့ရှေ့ရေးကို ဖျော်တွေးလျက် မြောင်းမြမြို့တွင် ရှေးက မဖြစ်ဖူးသေးသော အစိုးရ ပါဠိပထမပြန် စာမေးပွဲကို မြို့စံဒကာ၊ ဒကာမများနှင့် တိုင်ပင်ကာ စာမေးပွဲဖြေဆိုဌာန ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် ကိုယ်တိုင် အားပေးဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်း၊ ယင်းစာမေးပွဲတွင် ကြီးကြပ်ရေးနာယကအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ရွှေကျင်ဂိုဏ်းကြီး၏ ဝိနည်းခိုရ်ဆရာတော်နှင့် ဝန်ဆောင်အဖွဲ့ တာယုခံအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ဆဌသံဂါယနာကိုစွန့်ပတ်သက်၍ မြောင်းမြ

ခရိုင်၊ ရွှေကျင်ဂိုဏ်းလုံးဆိုင်ရာ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂပါဠိဝိသောဓက အဖွဲ့
ခေါင်းဆောင် စသော တာဝန်များနှင့် တိုက်တွင်း တိုက်ပြင် သာသနာ
ကိစ္စအဝဝကို သက်တော်နှင့်မမျှ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်တော်မူခဲ့ပါသည်။

စာပေကျမ်းဂန် ရေးသားတော်မူခြင်း

ဆရာတော်သည် တိုက်တာ အုပ်ချုပ်လျက် ပရိယတ်စာပေများ
ကို သင်ကြားပို့ချရင်းပင် ဗဟုသုတကာမီ ရဟန်းရှင်လူတို့၏ မေး
လျှောက် တောင်းပန်ချက်အရ ဘာသာရေးကျမ်းဂန်များဖြစ်သည့်
သဘောပြအဘိဓမ္မာ၊ သဘောပြဝိနည်း၊ ဧကသမုတ္တိသုတ်ဘာသာပြန်၊
ပေတဝတ္ထုဘာသာပြန်၊ ဂန္ထာဘရဏဘာသာဋီကာ၊ ဣန္ဒြေသယရှင်
ကျင့်ဝတ် အနုဝါဒါဓိကရဏ ဆုံးဖြတ်စာ၊ သရဏဂမနဝိနိစ္ဆယ၊ အတ္တ
ယာတန ဝိနိစ္ဆယ၊ သုရာပါနဝိနိစ္ဆယ၊ အသင်္ခတဝိနိစ္ဆယ၊ ဒုလ္လဘ
ဥပသမ္ပဒ ဝိနိစ္ဆယ စသော ကျမ်းများကို ရေးသား ပြုစုခဲ့ပါသည်။

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘွဲ့တံဆိပ်တော် ဆက်ကပ်ခံရခြင်း

ထိုသို့ သီလသမာဓိပညာတို့နှင့် ပြည့်စုံ၍ သာသနာအတွက်
အားကြီးမာန်တက် ဆောင်ရွက်တော်မူသောကြောင့် ၁၃၂၃ ခု၊ နတ်တော်
လပြည့်ကျော် ၁၃ ရက် (၄-၁-၆၂) လွတ်လပ်ရေးအောင်ပွဲနေ့တွင်
ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရက အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘွဲ့တံဆိပ်
တော်ကို ဆက်ကပ် လှူဒါန်းတော်မူပါသည်။

သာသနာတစ်သက် ဆောင်ရွက်တော်မူချက်များ

ဆရာတော်သည် သက်တော်ထင်ရှားရှိစဉ်မှ ပျံလွန်တော်မူချိန်
အထိ-

- (က) ၁၃၁၆ ခုနှစ်၊ ဆဋ္ဌသင်္ဂီတီ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂပါဠိ ဝိသောဓက
နာယက၊
- (ခ) ၁၃၁၈ ခုနှစ်၊ မြောင်းမြခရိုင် ရွှေကျင်ဂိုဏ်းလုံးဆိုင်ရာ
ဝိနိစ္ဆယဥက္ကဋ္ဌ၊

- (ဂ) ၁၃၁၉ ခုနှစ်၊ ပါဠိပထမပြန် ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့
(မြောင်းမြစာဖြေဌာန) ဥက္ကဋ္ဌ၊
- (ဃ) ၁၃၃၄ ခုနှစ်၊ နိုင်ငံတော်အစိုးရ ဓမ္မာစရိယစာမေးပွဲ
(မြောင်းမြစာဖြေဌာန) ဥက္ကဋ္ဌ၊
- (င) ရန်ကုန်မြို့ ဝိဇ္ဇာကျမ်းဂန်အဖွဲ့ ဩဝါဒါစရိယ စသော
တာဝန်များကို ထမ်းဆောင်တော်မူခဲ့ပါသည်။

ဘဝနတ်စုန်း စံပြုခြင်းတော်မူခြင်း

ဤကဲ့သို့ သာသနာတော်အကျိုး၊ တိုက်တာအကျိုးတို့ကို စွမ်းစွမ်း
တမံ ဆောင်ရွက်တော်မူရင်း ၁၃၃၉ ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း (၄) ရက်၊
(၁၁-၄-၇၈) အင်္ဂါနေ့၊ ညနေ (၂) နာရီ၊ (၅၅) မိနစ်အချိန်တွင်
ဘုရားရဟန္တာတို့သော်မှ ရှောင်လွှဲ၍ မရသော ခန္ဓာကမ္မစရုပ် စုတိ
ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ရှိတော်မူပါသည်။

အံ့သြဝမ်းသာ မိတ်ဆက်စာ

ဤ “ဇေယျမေဒနီဆရာတော်” ဟူသော စာမူကို ဖတ်လိုက်ရသော မိမိသည် လမ်းသွားရင်း မမျှော်လင့်ဘဲ ရွှေအိုးကြီးကို တွေ့ရှိပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရဘိသည့် လွန်လွန်မင်းမင်း အံ့သြဝမ်းသာခြင်း ဖြစ်ရပေသည်။ စာမူရေးသားထားခဲ့သူ ဒါယကာကြီး သခင်အောင်ဖေကိုလည်း အထူးကျေးဇူးတင်မိပေသည်။ ဤသို့ဖြစ်ရသည်မှာ ဇေယျမေဒနီဆရာတော် ဟူသည် မိမိ၏ ကျေးဇူးတော်ရှင် ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာတော် ဖြစ်ရုံမျှမက မိမိအား ၁၂ နှစ်သားအရွယ်မှစ၍ အစားလည်းကျေး၊ ပညာပေး၍ နွေးထွေးမေတ္တာ လွှမ်းခြုံကာလျက် လူရာဝင်ရေး ကောင်းစွာ မွေးမြူစောင့်ရှောက်ပေးသော ဆရာတော် ဖြစ်နေသောကြောင့်ပင် ဖြစ်ပါ၏။ ယနေ့ မိမိနေထိုင်ရာ ကျောင်းတိုက်၌ အစစအရာရာ အဆင်သင့်ဖြင့် ကြောင့်ကြမှုနည်းပါးစွာ သာသနာအကျိုး ဆောင်ရွက်ခွင့်ရနေခြင်းသည်လည်း ဆရာတော်၏ ဘုန်းရိပ်ကံရိပ် ကျေးဇူးတော်ရိပ် အရှိန်အဟုန်များ ကြောင့်ပင် ဖြစ်ပါ၏။ ဆရာတော် လွန်တော်မူငြားသော်လည်း ဆရာတော်၏ မေတ္တာဓာတ်အဟုန်သည် မိမိတို့အပေါ်ဝယ် အစဉ်လွှမ်းခြုံအုပ်မိုးလျက်ရှိသည်ဟု ယုံမှတ်ထားပါ၏။

ဤစာအုပ်ထွက်ရှိမှု၊ ဤမိတ်ဆက်စာရေးဖြစ်မှုတို့သည် ဖြစ်ရိုးဖြစ်စဉ် လုပ်ရိုးလုပ်စဉ်ဖြစ်၍ အများအတွက် အဆန်းတကြယ်မဟုတ်ဟု ဆိုနိုင်သော်လည်း မိမိအတွက်မူ အဆန်းတကြယ်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်နေပါ

၏။ အဆန်းတကြယ်ဟု ဆိုရခြင်းမှာ မိမိတို့ကိုယ်တိုင် ဆရာတော်အကြောင်းနှင့်စပ်၍ တစ်စွန်းတစ်စီဖြင့် ဆောင်းပါးအဆင့် ရေးသားခဲ့ကြသော စာများရှိသော်လည်း လူဒါယကာတစ်ဦးက ဆရာတော်၏ အကြောင်းကို ဤမျှလောက် များများစားစား ရေးသားထားခဲ့သည့် စာမူမျိုး ရှိနေလိမ့်မည်ဟု လုံးဝ မျှော်လင့်မထားဘဲ ထွက်ပေါ်လာသောကြောင့်ပင် ဖြစ်၏။ တစ်ဖန် ထုတ်ဝေသူရှိလို့ စာအုပ်ထွက်ပေါ်လာသည်ထား... ထွက်လာသည့်စာအုပ်ကိုသာ ဖတ်ရဖို့ရှိသည်။ ဤလို မိတ်ဆက်စာမျိုး ရေးဖြစ်ဖို့ အကြောင်းမရှိနိုင်။ ခုတော့ ဒီလိုမဟုတ်ပုံနှိပ်စာအုပ် ထုတ်မည့်ဆဲဆဲ စာမူက မိမိထံသို့ ဘယ်လိုမျှ မျှော်လင့်မထားဘဲ ဆိုက်ဆိုက်မြိုက်မြိုက်ရောက်ဖို့ ဖန်လာရသည်။

ရောက်ဖို့ဖန်လာရသည်က ဤသို့...

ဤစာအုပ်ပါ “ဇေယျမေဒနီဆရာတော်” ဟူသည် ဇေယျမေဒနီစာသင်တိုက်ကို စတင်တည်ထောင်တော်မူသော ပထမ ဇေယျမေဒနီဆရာတော်ဘုရားကြီးပင် ဖြစ်ပါ၏။ (ဇေယျမေဒနီစာသင်တိုက်သည် စိန်ရတုကာလ လွန်ပြီးဖြစ်၍ ယခုအခါ သုံးဆက်မြောက် ဆရာတော်လက်ထက်သို့ ရောက်ရှိနေပြီ ဖြစ်ပါ၏။) ထိုပထမ ဇေယျမေဒနီဆရာတော် ဖွဲ့လွန်တော်မူသည်မှာ ၁၃၃၉ ခုနှစ်၊ တန်ခူးလတွင်ဖြစ်၍ ယနေ့ (၁၃၇၃ ခုနှစ်) ဆိုလျှင် (၃၄) နှစ် ရှိပြီဖြစ်၏။ ဆရာတော်အကြောင်း ရေးသားခဲ့သော သခင်အောင်ဖေ ကွယ်လွန်သည်မှာလည်း (၁၄) နှစ် ကြာရှိပြီဖြစ်၏။ မိမိက ဇေယျမေဒနီဆရာတော်၏ အမွေခံတပည့်အဖြစ် ရန်ကုန်မြို့ရှိ ဘီအိုစီ ပိဋကတ်တိုက်ကျောင်း၌ ကျောင်းထိုင်တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရ၏။ သို့အတွက် သခင်အောင်ဖေ၏ သားသမီးများက အဆက်အသွယ်မပျက် ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်လျက် ရှိကြ၏။ စာအုပ်များ ထွက်တိုင်း မိမိအား လှူလှေ့ရှိ၏။ သခင်အောင်ဖေ၏ ဒါယိကာမကြီး ဒေါ်တင်တင်ရှိစဉ်က မိသားစုနှင့် တွေ့ဆုံမှု များသော်လည်း ဒါယိကာမကြီး မရှိသည့်နောက်ပိုင်း ရံဖန်ရံခါသာ ဆုံကြ

၏။ ယခုနှစ် (၁၃၇၃ ခု) ဘီအိုစီကျောင်းကထိန်အလှူသို့ သခင်အောင်
ပေ၏ သမီးကြီး ဒေါ်နီလာနှင့် ခင်ပွန်းဖြစ်သူ စာရေးဆရာ ဇင်ယော်
(မာန်) တို့ လာကြ၏။ သခင်အောင်ပေးရေးသည် “ဆရာတော်ဦးစုခံ”
စာအုပ်လှူသွား၏။ ကထိန်ပွဲတွင် လူအများနှင့်ဖြစ်၍ ဒေးဒေး
ဆေးဆေး စကားမပြောဖြစ်လိုက်။ ပြာသိုလဆန်းလောက်တွင် ဆရာ
ဇင်ယော် (မာန်) သူရေးသည့် စာအုပ်အသစ်ထုတ်၍ လာလှူ၏။
အချိန်အနည်းငယ်၍ စာအုပ်စာပေအကြောင်း ပြောဆိုဖြစ်ကြ၏။

ထိုအခါမှ စကားအဆန်းတစ်ခု ပြောလာ၏။ သူတို့ဖခင်ကြီး
သခင်အောင်ပေ ရေးထားခဲ့သည့် စာမူများထဲမှ ဧပယုမေဒနီဆရာတော်
အကြောင်း ရေးထားသည့် စာမူတစ်ခု မထင်မှတ်ဘဲ တွေ့၍ သဘော
ကျသဖြင့် နီးစပ်ရာ စာရေးဆရာများအား ပြကြည့်ရာ စာအုပ်ထုတ်သင့်
ကြောင်း အကြံပြုကြသောကြောင့် စာအုပ်ထုတ်ရန် ကွန်ပျူတာစီထား
ပြီး ဖြစ်ကြောင်းနှင့် ဖြစ်နိုင်လျှင် အမှာစာရေးပေးစေလိုကြောင်း ဖြစ်
၏။ ဧပယုမေဒနီဆရာတော်အကြောင်း ရေးထားသည့် စာအုပ်ထုတ်ဝေ
မည် ဆိုသဖြင့် မိမိလည်း အလွန်စိတ်ဝင်စားသွား၏။ သခင်အောင်ပေ
ရေးသည့် ဆရာတော်ဦးစုခံအကြောင်းစာအုပ် ဖတ်ဖူးထား၍ အများနှင့်
မတူသည့် ရေးသားတင်ပြထားပုံကို သဘောကျသော်လည်း ဖြစ်တတ်
သည့် သဘာဝအရ အပိုအဆာကျွေးထားမှုမျိုး၊ အလွဲအမှားမျိုး ပါသွားပါက
ဆရာတော်၏သိက္ခာကိုပါ ထိခိုက်နိုင်မည်အရေးကို စိုးရိမ်မိသောကြောင့်
ပုံနှိပ်စက်မတင်မီ စာမူကို ဖတ်လိုကြောင်း၊ လွှဲဖူးသည်များ ပါရှိလာပါ
က ပြင်ပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း မိမိက ပြောသဖြင့် ဇင်ယော် (မာန်)
ကလည်း ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာဖြင့် စာမူကို အားချင်းထာပိုပေးပါသည်။
သူတို့ဘာသာသူတို့ ရိုက်နှိပ်ထုတ်ဝေဖို့ အဆင်သင့်ဖြစ်နေသည့် ဆရာ
တော်၏အကြောင်း ရေးထားသည့်စာမူ ရိုက်နှိပ်မည့်ဆဲဆဲကာလမှာ
မိမိထံသို့ ရောက်ရှိလာခြင်းသည် ကျေးဇူးကျေးဆပ်ခွင့်ရရေးအတွက်
ဆရာတော်က စီမံပေးလိုက်ခြင်း ဖြစ်ပေသည်ဟု မှတ်ယူမိပါတော့
သည်။

စာမူကိုဖတ်ကြည့်လေရာ သခင်အောင်ပေနှင့် ဆရာတော်တို့
နှစ်ပေါင်းများစွာ၊ အကြိမ်ပေါင်းများစွာ လျှောက်ထားမေးမြန်း ဖြေကြား
ဆွေးနွေးခဲ့သည့် အကြောင်းအရာများ၊ ပေးစာများမှ မှတ်မှတ်သားသား
မှတ်တမ်းပြုထားသည်များကို အခြေခံ၍ ဆရာတော်၏ သာသနာပြုပုံ
ကို မေတ္တာစေတနာ သဒ္ဓါရှေ့သွားပြုလျက် စာရေးဆရာအတတ်ပညာ
ဖြင့် ထင်သာမြင်သာအောင် ပုံဖော်ပြထားသည်ကို တွေ့မြင်ရပေသည်။

ဆွေးနွေးတင်ပြထားသည့် အကြောင်းအရာများကလည်း သိမ်
မွေ့ နက်နဲလှသည်။ နိဗ္ဗာန်ကို ဝိသေသပေးနိုင်သည့် နည်းလမ်းများအထိ
ပါဝင်လျက်ရှိသည်။ လူကြမ်းကို မင်းသားဖြစ်အောင် ပြုစွမ်းနိုင်သည့်
ဆရာတော်၏ သာသနာပြုနည်းမှာလည်း ကြည်ညိုဖွယ်၊ အတူယူဖွယ်
ကောင်းလှပါသည်။

သခင်အောင်ပေ၏ တစ်ချိန်က တိုင်းပြည်အတွက် ဆောင်ရွက်
ရင်း မလွဲမရှောင်သာ ပြုခဲ့မိသည့် အကုသိုလ်အပြစ်များကို တွေးမိ
တိုင်း စိတ်မသက်သာဖြင့် ဘဝကူးကောင်းရေးအတွက်ပင် စိုးရွံ့
ထိတ်လန့်ဖြစ်မိကြောင်း သံသယဖြစ်နေမှုနှင့်စပ်၍ သခင်အောင်ပေ
အား ဆရာတော်က နည်းပေးလမ်းပြဆုံးမသည့် အကုသိုလ်ပယ်နည်း
ဆုံးမစကားများကို ဖတ်ရသည်မှာ စာဖတ်ရင်း စာဖတ်သူအား မျက်နှာ
ရှေ့မှောက်မှာ နည်းပေးလမ်းပြ ဆုံးမနေသည့်အလား ခံစားမှတ်ထင်
ရလောက်အောင် ရေးသားတင်ပြထားပုံကလည်း နှစ်သက်ဖွယ်ရာ
ပညာပါလှပါသည်။ ဤစာအုပ်ကို ဖတ်ရှုခွင့်ရသော မိမိတို့တစ်တွေ
ကား ကံထူးသူများ ဖြစ်ကြပါ၏။ အကြောင်းမှာ ဤစာအုပ်သည်
စာမူဘဝဖြင့် နှစ်ပေါင်းနှစ်ဆယ်ခန့် လူမသိ သူမသိ ဖတ်မိသူမရှိဘဲ
အပစ်ပယ်ခံရကာ ပုန်းလွှဲကွယ်လွှဲနေခဲ့ရပြီးမှ ကံကောင်းထောက်မ၍
လူမြင်သူမြင်ခံ စာအုပ်ဘဝသို့ ခက်ခက်ခဲခဲ ရောက်ရှိလာခဲ့ရသော
ကြောင့်ပါတည်း။

(၁၆)

အကယ်၍သာ မိမိတို့မှာ ဖတ်ရှုခွင့်ကုသိုလ်ကံမပါ၍ အကြောင်း
အကျိုး မညီညွတ်ခဲ့သော် ဤစာမူခမျာ အမှိုက်ပုံတွင်းသို့ပင် သက်ဆင်း
ပျောက်ကွယ်ရဖွယ် ရှိပါ၏။ ယခုမူ ဆရာတော်နှင့် စာရေးသူတို့၏
ဘုန်းထူးကံထူး၊ မိမိအပါအဝင် စာရှုသူအားလုံးတို့၏ ဘုန်းထူးကံထူး
တို့ကြောင့် သက်ဆိုင်သူ ဆရာဇင်ယော် (မာန်) + မနီလာမိသားစု
တို့၏ သဒ္ဒါဝိရိယအားဖြင့် မြုပ်ရာမှ ပေါ်လာရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ထို့ကြောင့်ပင် မိမိအဖို့ မမျှော်လင့်ဘဲ ရွှေအိုးကြီးရသလို ဝမ်းသာ
မိသည်ဟု ဆိုခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါ၏။ စာရှုသူအားလုံးလည်း မိမိနည်းတူ
ရွှေအိုးကြီးရသည့်အလား ကုသိုလ်ပီတိ ပွားကြလိမ့်မည်ဟု မှတ်ယူ
ယုံကြည်မိပါသတည်း။

ဤစာဖတ်၍ အမြတ်ကိုယ်စီ ရနိုင်ကြပါစေ။

မေတ္တာမွန်ဖြင့်

ဘဒ္ဒန္တ စန္ဒဝရ

(မဟာဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတ၊ မဟာဓမ္မာစရိယ M.A.)

ပဓာနဆရာတော်

ဘီအိုစီပိဋကတိုက်ကျောင်း

အာဇာနည်လမ်း၊ ဗဟန်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

စာရေးသူ၏အမှာ

ရှေးရှေးက ဆရာတော်ကြီးများအနက် ပိဋကတ်စာပေ တတ်
မြောက်ကြဘိသို့ ဝိနည်းဒေသနာတော်ကိုလည်း အလွန်ပင် စောင့်ရှောက်
ထိန်းသိမ်းသော ဆရာတော်ကြီးများလည်း ရှိခဲ့ကြပေသည်။

သာသနာပိုင် မန်လည်ဆရာတော်ကြီးသည် ဆေးဖော်ရန် ငရုတ်
ကောင်းလို၍ ကပ္ပိယ လူတပည့်ကို ငရုတ်ကောင်းရှာချေ။ သည်ဖျင်
ငရုတ်ကောင်းဖြစ်စေဟု မိန့်၏။ ကပ္ပိယသည် ဈေးထဲသွားပြီး ဆရာ
တော်ကြီးက ငရုတ်ကောင်း လို၍ ဟောသည်ဖျင်နှင့် လဲရန် ခိုင်းလိုက်
ပါသည်ဟု ဈေးသည်တစ်ဦးအား ပြော၏။ ဈေးသည်သည် ဆရာတော်
ကြီးအား ကြည်ညို၍ ဖျင်ကို မယူဘဲ ငရုတ်ကောင်းကို ပေးလိုက်၏။
ကပ္ပိယသည် အကျိုးအကြောင်း ပြော၍ ငရုတ်ကောင်းကို ဆရာတော်
ကြီးအား ကပ်၏။ ဆရာတော်ကြီးက ငါ သည်လိုမခိုင်း၊ ဒါကြောင့်
ငါမယူ၊ သည်ဖျင်ကိုသာ ငရုတ်ဖြစ်စေဟု ခိုင်း၏ဟု မိန့်၏။

မန်လည်ဆရာတော်ကြီးကား ရဟန်းတိုင်းက ပေးလှူသော
ပစ္စည်းကို စင်ကြယ်ခဲသည်ဟု လက်ခံတော်မမူ။ အလဒ္ဓိဟု ထင်ရှား
သော ရဟန်း ရောက်လာ နေထိုင်သည့်နေရာကို ရေဆေးတော်မူသည်။
ဆရာတော်ကြီးသည် မုခရင်သိက္ခာပုဒ်တော်ကို ရိုသေသောအားဖြင့်
ကွမ်းစားတော်မမူပေ။

တစ်ခါသော် မန်လည်ဆရာတော်ကြီးရှေ့တွင် တပည့်မိနီးဆရာ
တော်က တပည့်တော် ပြည်ပန်းချီဟင်းကို မကြိုက်ပါဟု ပြောမိ၏။
ဆရာတော်ကြီးက နှုတ်လူခြေမရှိသော ရဟန်းသည် ပစ္စုပ္ပန်ရော
သံသရာအကျိုးနည်း၏။ ငါ ဤအာဟာရကို မကြိုက်ဆိုခြင်းကြောင့်
ရအပ်သော အာဟာရကို သုံးဆောင်စားသောက်သော် သံသရာအကျိုး
နည်း၏ဟု မိန့်၏။

တစ်ရံရောအခါ၌ ဆရာတော်ကြီး၏ တပည့်များဖြစ်ကြသည့်
မိနီးဆရာတော်၊ မုန်တောဆရာတော်၊ ဆင်တဲဆရာတော် သုံးပါးသည်
အချင်းချင်း နှလုံးမသာ မသင့်မြတ်ကြသည်ကို ဆရာတော်ကြီးက
ခေါ်၍ ငါ အရွယ်ကြီးပြီ၊ မည်သူနှင့်မျှ ခိုက်ရန်မဖြစ်စေဟု မိန့်၏။
တပည့်ကြီးသုံးပါးလည်း သင့်မြတ်သွားကြပေသည်။

သာသနာပိုင် မင်းရွာဆရာတော်ကြီးကား ဆွမ်းဘုဉ်းပေးသည့်
အခါ ဆွမ်းဟင်းလျာခွက်တို့ကို အာရုံမပြုမူ၍ မျက်စိမှိတ်ပြီး နှိုက်တော်
မူ၏။ နှိုက်မိသော ဆွမ်းဟင်းလျာကို မျက်စိဖွင့်ကြည့်တော်မူ၏။ ထို
ဆွမ်းဟင်းလျာဖြင့်သာ ဘုဉ်းပေးတော်မူ၏။ အခြားသော ဆွမ်းဟင်းများ
ကို ဘုဉ်းပေးတော်မမူတော့ပေ။ ဆရာတော်သည် မင်းဆရာတော်ကြီး
ဖြစ်လင့်ကစား သက်တော် (၇၀) ကျော်အထိ ဆွမ်းမဝတ်ကို မဖျက်၊
ပိတ္တစာရိုကဝတ်ကို ဖြည့်တော်မူ၏။ နေပူပူ မိုးရွာရွာ ဖိနပ်မစီး၊ ထီး
မဆောင်းပေ။ ဆရာတော်ကြီးသည် သူ့ရှေ့တော်၌ သူတစ်ပါးမကောင်း
ကြောင်း လာပြောသော် နှစ်သက်တော်မမူ၍ ခေါင်းညိတ်ခြင်း၊ လည်
ညိတ်ခြင်း မပြုပေ။ ဆရာတော်ကြီးသည် သပိတ်တစ်လုံး၊ သက်န်း
၃ ထည်မှအပ ကျန်ပစ္စည်းအားလုံး စွန့်တော်မူ၏။

စားကရာဆရာတော်ကြီးသည် သာသနာသမိုင်း၌ စာတတ်
အမော် ပညာကျော်ကြီးတစ်ဆူ ဖြစ်ပေ၏။ ဘိုးတော်လက်ထက်ဖြစ်၏။

မင်းကွန်းစေတီကြီး ဌာနာပွဲ၌ ဆရာတော်ကြီးအား ဘိုးတော်က ပုံတော်
ပြကွဒိန်နှင့် မူလပြကွဒိန်ကို ဘယ်ပြကွဒိန် နှစ်သက်ပါသနည်း
လျှောက်၏။ ဆရာတော်ကြီးသည် ဓမ္မဝိနယအားလျော်စွာဖြင့် ပုံတော်
ပြကွဒိန်သည် ဘုန်းတော်ကြောင့်ပေါ်လာသော ပြကွဒိန်ဖြစ်သည်။
မူလမဟုတ် ချေ။ ပြကွဒိန်ဟောင်းသာ မူလဖြစ်သည်။ မူလပြကွဒိန်ကို
နှစ်သက်၏ဟု မိန့်၏။ ဆရာတော်ကြီးသည် မင်းလိုလိုက် မင်းကြိုက်
မမိန့်၊ အမှန်အတိုင်း မိန့်တော်မူ၏။

မုန်တောဆရာတော်ကြီးလည်း စားကရာဆရာတော်ကြီးကဲ့သို့ပင်
ဗုဒ္ဓသားပီပီ မင်း၏အမေးကို မင်းအလိုသို့ မလိုက်ဘဲ မှန်တာကိုပင်
ဖြေတော်မူပေသည်။

သာသနာတော်သမိုင်း၌ ဗုဒ္ဓအပါအဝင် ဖြစ်တော်မူသော ဆရာ
တော် ဦးဗုဒ္ဓသည် သံယောဇဉ် ကင်းပြတ်ခြင်း၊ စာပေနှင့် အချိန်
လွတ်မြောက်ခြင်း၊ စကားမပြောလို၊ ပြောရသည့်အခါ အတိုဆုံး အရှင်း
ဆုံး အပြတ်သားဆုံး ပြောဆိုခြင်း၌ အလွန်တရာ ထင်ရှားပေသည်။

ဘကြီးတော်ခေတ်၌ မိဖုရားခေါင်ကြီး မယ်နုကိုယ်တိုင် ကိုး
ကွယ်သော ဆရာတော်ကြီးဖြစ်၏။ မင်းကတော်မယ်နုဟောဟုဆိုလျှင်
မန်ကျည်းရွက်ပင် မနုရဘဲ ထွတ်သွားရပေသည်။ မင်းကတော်မယ်နု
ကို ဘယ်သူကမှ တုပရန် မစွမ်းသော မယ်နုဖြစ်၏။ ထိုမယ်နုသည်
ဆရာတော်ကြီးကို ကြည်ညိုလှ၍ နေ့စဉ်လိုလိုပင် ဆွမ်းအုပ်ကိုယ်တိုင်
ပို့ဆက်၏။ ဆရာတော်ကြီးသည် ကျောင်းအမ မယ်နုကို နှုတ်ဆက်
စကား ပြောကြားဖို့ထားပါဦး။ တစ်ခါတလေသော်မှ လှည့်မကြည့်ပေ။
တစ်ခါသော် မယ်နုသည် ဆရာတော်ကြီးက စကားပြောအောင် လှည့်
ကြည့်အောင် တပည့်တော်မကို ငါးပါးသီလ ပေးတော်မူပါဟု လျှောက်
၏။ ဆရာတော်ကြီးမှာ တစ်ဖက်စောင်း၍ စာဖတ်နေရင်း ကိုယ့်ဘာသာ
ကိုယ် ဆိုသွားဟု မိန့်၏။

ဆရာတော်ဦးစုဒိသည် ဘုရားရွှေမျက်နှာတော်မှအပ ဘယ်သူမျက်နှာကိုမှ ထောက်ထားလေ့ မရှိပေ။ ဆရာတော်ကြီး၏ သီလ၊ သမာဓိ မည်မျှကြီးမားသနည်းဟူမူ ဘကြီးတော်ဘုရား မင်းတရားကိုယ်တိုင် ဆရာတော်ကြီး၏ရှေ့၌ ရဲရဲထိုင်ဝံ့သည်မဟုတ်။ မင်းတရားဆိုပြီး လောကဝတ်ကို ငဲ့၍ နှုတ်ဆက်ကောင်းပြောခြင်းမျိုး မရှိ။ အချိန်ရှိသမျှ စာဖတ်နေသည်။ စာရေးနေသည် ဖြစ်၏။ စာဖတ် စာရေးနေရာမှ မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်ကိုမှ ထ၍ နှုတ်ဆက်ခြင်းမပြုသော ဆရာတော်ကြီး ဖြစ်၏။

* * *

သာသနာသမိုင်း၌ နေမင်းကဲ့သို့ ထွန်းလင်းထင်ရှားသော ရှင်ဥတ္တမကျော် ဆရာတော်ကြီးလည်း သံယောဇဉ်ပြတ်လှသည်။ ပေလေးပင် ရှင်လေးပါးအပါအဝင် ဆရာတော် ရှင်ဥတ္တမကျော်သည် ရှင်ဘုရင်ကိုယ်တော်တိုင် နန်းဦး၌ ကျောင်းဆောက်၍ ကိုးကွယ်ပါရစေဟု လျှောက်၏။ ဆရာတော်ကား မနေ၊ တောကျောင်းသို့ ဖြန်၍ ပရိယတ္တိနှင့် မွေ့လျော်နေပေသည်။ ဆရာတော်ကြီးကို နေပြည်တော်၌ ရွှေကျောင်းတော်နှင့် သီတင်းသုံးပါရန် တစ်ကြိမ်သာမက နှစ်ကြိမ် လျှောက်ခဲ့ကြပေသည်။ ပထမအကြိမ်မှာ ဒုတိယမင်းခေါင်ဖြစ်၍ ဒုတိယအကြိမ်ကား ရွှေနန်းကြောရှင် ဘုရင်နရပတိဖြစ်ပေ၏။

လူလောက၌ ပညာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်မှာ ရှားလှ၏။ ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ် ရှားသည်ထက် သူတော်ကောင်းက ပို၍ရှားပေသည်။

ရှေးရှေးဆရာတော်ကြီးများအနက် ပညာရှိသူတော်ကောင်းကြီးများ ဖြစ်ပေါ်သကဲ့သို့ ပညာရှိငြားလည်း မသူတော်သော ပုဂ္ဂိုလ်၊ ပညာလည်းမရှိ၊ သူတော်လည်းမဟုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်များသည် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ လက်ထက်တော်မှစ၍ ယနေ့တိုင် ခေတ်တိုင်း ခေတ်တိုင်း ရှိနေကြပေသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် သာသနာတော် စတင်ဝင်ရောက်လာကတည်းက ဂိုဏ်းအသီးသီး ဝါဒအထွေးထွေးရှိသော ရဟန်းများ ဝင်ရောက်

လာပုံ ရပေသည်။ ပုဂံခေတ်သာသနာတော်ကို ဆင်ခြင်ကြည့်က အလွန် ဒုဿီလ ရဟန်းတုများ မည်မျှသောင်းကျန်းကြပုံမှာ လယ်ပြင်၌ ဆင်သွားသကဲ့သို့ ရှင်းရှင်းကြီး ပေါ်လွင်ထင်ရှားနေပေသည်။

အနော်ရထာမင်းမြတ်သည် သာသနာတော် သန့်စင်ရေးအတွက် အစွမ်းရှိသလောက် ကြိုးပမ်းခဲ့ပေမည် အင်းဝခေတ်၌ ပွဲကျောင်းသံဃရာဇာ လက်ဝှေ့လူသတ်သမား အလွန်ဒုဿီလကြီးမျိုးကို ဘုရင်မင်းခေါင်က အဟုတ်အဟုတ် ကိုးကွယ်နေခြင်း၊ ဘားမဲ့ ဘာ့မော့စသော ဆေးဘုန်းကြီး မန္တန်ဘုန်းကြီးများကို အနောက်ဖက်လွန် သာလွန်မင်းများက ကျောင်းကြီးရခိုင်များ ဆောက်၍ ကိုးကွယ်နေကြခြင်းသည်က ပင် သာသနာတော်ကြီး မသန့်စင်ကြောင်း ထင်ရှားနေပေသည်။

ဓမ္မစေတီခေတ်၌လည်း အလွန် ဒုဿီလများ အလွန် သောင်းကျန်းနေကြသဖြင့် ဓမ္မစေတီမင်းသည် ရာမညတိုင်းအတွင်းရှိ ရဟန်းတု ရဟန်းယောင်များကို မင်းအမိန့်နှင့် ရှင်းလင်းခဲ့ပေသည်။

“အကြင်ရဟန်းတို့သည် ထင်ထင်ရှားရှား ပါရာဇိကဝတ္ထုသို့ စင်စစ်ဧကန်အမှန် လွန်ကျူး၍ ရောက်ကုန်၏။ ထိုရဟန်းတို့ကို တောင်းပန်၍ လူအဖြစ်၌ တည်စေ၏။ အကြင်ရဟန်းတို့အား စင်စစ်ဧကန် ပါရာဇိက အာပတ်ရောက်သည်၏ အဖြစ်သည် မထင်ရှား၊ ကဲ့ရဲ့စွပ်စွဲခြင်းမျှကား ဖြစ်၏။ ကောင်း မကောင်း သုံးသပ်နိုင်၏။ ထိုရဟန်းတို့ကို အရှိအသေကောင်းစွာ တောင်းပန်၍ လူအဖြစ်၌ တည်စေ၏”

“ဆေးကုသော ရဟန်း၊ အောက်၌ ဆိုခဲ့သည်အတိုင်း ဟူးရားဂထန်းအတတ် အစရှိသောအမှုကို ပြုသောရဟန်း၊ ကာမဂုဏ်စည်းစိမ်ကို ခံစားကုန်သော၊ လူတို့ကဲ့သို့ ပန်းချီဆေးရေးအမှု အစရှိသော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအမှုကို ပြု၍ မိစ္ဆာဇီဝဖြင့် အသက်မွေးသော ရဟန်း၊ တရားဟောသဖြင့် ပူဇော်သက္ကာရကို ရှာမှီးရရှိ၍ ကုန်သွယ်ခြင်းကို ပြုသောရဟန်း၊ ဝါပြင် တစ်ပါးသော အများအားဖြင့် ကုန်သွယ်ခြင်းကို

ပြုသောရဟန်း၊ ထိုအလုံးစုံကုန်သော ရဟန်းတို့ကို လူအဖြစ်၌ တည်စေ၏။ ဤသို့လျှင် ရာဇာဓိပတိမည်သော ဓမ္မစေတီ မင်းတရားကြီးသည် ရာမညတိုင်းအလုံး၌ သာသနာတော်မြတ်၏ အညစ်အကြေး၊ ဘေးရန်ဆူးငြောင့်တို့ကို သုတ်သင်၍ သာသနာတော်မြတ်ကို ချီးမြှောက်ပြုစုတော်မူသတည်း။”

ကိုယ့်ထီးကိုယ့်နန်းနှင့် နေခဲ့ကြရသော မြန်မာဘုရင်များခေတ်ကပင် သာသနာတော်အတွင်း သောနတ္ထိရို ရဟန်းယောင်များ ရှိခဲ့သောင်းကျန်းခဲ့ရာ သူ့ကျွန်ဘဝရောက်၍ ‘ငါ့မြင်း ငါခိုင်း စစ်ကိုင်းရောက်ရောက်’ ဘဝသို့ ကျဆင်းပြီး ကျွန်လူမျိုး၊ ကျွန်ဘာသာ၊ ကျွန်သာသနာ ဖြစ်ရသောအခါ ဗုဒ္ဓသာသနာမှာ မကွယ်စကောင်း၍သာ မကွယ်ခြင်း ဖြစ်၏။

ဗုဒ္ဓသာသနာ မကွယ်စကောင်းသော အကြောင်းအရာများ၌ အဓိကအကြောင်းမှာ ကျွန်ဘာသာ ကျွန်သာသနာ ဖြစ်နေပေမည် ဝိနည်းဒေသနာတော်ကို ရွေးမှ မပျက်မယွင်း မချိုးဖောက်ကြသော သူတော်ကောင်း ရဟန်းတော်၊ ဆရာတော်ကြီးများ ထင်ရှားရှိနေကြသောကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။

ပညာဆိုသည်ကို လိုက အများပင် ကြီးစားနိုင်ကြ၏။ ကြီးစားလျှင်လည်း ပညာရှိ ဖြစ်နိုင်သည်။ ကမ္ဘာပေါ်တွင် ဗုဒ္ဓစာပေ တတ်မြောက်သော ဗုဒ္ဓစာပေဆိုင်ရာ ပညာရှင်ကြီးများ အများပင် ရှိကြပေ၏။ သို့ရာတွင် ဗုဒ္ဓအဆုံးအမကို ခံယူကြသည့် ဗုဒ္ဓသားတော် (ဘိက္ခု) များအနက် သူတော်ကောင်းအရေအတွက် မည်မျှလောက်ရာနှုန်း ရှိနေကြပါသနည်း။

ဗုဒ္ဓဘာသာ ကိုးကွယ်သော အခြားနိုင်ငံများထားဘိ၊ ကျွန်ုပ်တို့ မြန်မာနိုင်ငံ၌ပင် ပုဂံခေတ်မှစ၍ ယနေ့အထိ ဗုဒ္ဓသားတော် ဘိက္ခုများ အစဉ်အဆက်မပြတ် ရှိခဲ့ပေသည်။ ထိုဗုဒ္ဓသားတော် ဘိက္ခုများအနက် သူတော်ကောင်း ဘိက္ခုများ အများအပြား အစဉ်အဆက်မပြတ် ဖြစ်ပေါ်

လျက် ရှိခဲ့သည်မှာလည်း ထင်ရှားနေပေသည်။ ထို့ကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဤမျှလောက် သာသနာတော် တည်နေခြင်းဖြစ်၏။

သာသနာသမိုင်း၌ ရွှေဥမင်ဆရာတော်နှင့် အရှင်တိပိဋကကလင်္ကာရ ဆရာတော် ၂ ပါးအကြောင်း ဖတ်ကြရသော ကျွန်ုပ်တို့သည် လွန်မင်းစွာ ဝမ်းမြောက်ရပေသည်။ ပညာရှိချင်း တူညီဘိသို့ သူတော်ကောင်းအဖြစ်လည်း တူညီနေကြရာ နိမ့်ချပုံ၊ မာနကင်းပုံ၊ ခြီးမြဲရောင့်ရဲပုံ၊ နာမည် မပေါ်လွင်စေလိုပုံ (ဝါ) မိမိအမည် မထင်ရှားစေလိုပုံတို့မှာ သူတော်ကောင်းများ၏ အမှတ်လက္ခဏာများအဖြစ် တွေ့မြင်ကြရပေသည်။

ကြက်သွန်ခင်းဆရာတော်ကြီးအကြောင်း ဖတ်ရလျှင် သူတော်ကောင်းကြီး၏ အမူအရာလက္ခဏာများကို ဖူးမြင်ရပေသည်။ ဆရာတော်ကြီးသည် မင်းဧကရာဇ်၏ ဆရာတော်ဖြစ်ပါလျက် အတိရေကလာဘ်ကို ပယ်၍ ဆွမ်းခံ၍ ဘုဉ်းပေးတော်မူ၏။ ရှင်ဘုရင် ဆောက်ပေးသော ကျောင်းကို စွန့်၍ အရညကင်စုတင် တောကျောင်းကို ဆောက်တည်တော်မူသည်။ ဆွမ်းခံရာ၌လည်း မိမိနှင့် အလုပ်အကျွေး ကပ္ပိယသီတင်းသည် လူတစ်ယောက်စာရလောက်သာ ခံတော်မူ၏။ တစ်ခါသော် ရဟန်းတစ်ပါးသည် များစွာသော ဆွမ်းဟင်းလျာများ စားဖွယ် အမြောက်အမြားကို တပည့် ၂ ယောက် ထမ်းပိုးလာသည်ကို စစ်ကိုင်းမြို့မှအထွက် ဆရာတော်ကြီးနှင့် ပက်ပင်းပါ တွေ့သောအခါ ဆရာတော်ကြီးက “ငါ့ရှင်၊ သင်၏မယား မာ၏လော” ဟု မေးတော်မူ၏။

မန်လည်ဆရာတော်ကြီးက ဆရာတော်ကြီးကို မည်သည့်တရားကို အားထုတ်ပါသနည်းဟု မေးလျှောက်ရာ ဆရာတော်ကြီးက မည်သည့် တရားကို အထူးအားဖြင့် အားထုတ်သည်မရှိ၊ ကာယဝိဝေကကို ရလျှင် များစွာသော ကုသိုလ်ဓမ္မ ပွားကြောင်းဟု နှလုံးပိုက်၍ ဖြည့်ကျင့်မြတ်တရားကို ဖြည့်ကျင့်လျက် ပစ္စဝေက္ခဏာ လေးပုဒ်ကို ဆင်ခြင်၍ တောနေ အားထုတ်သည်ဟု မိန့်ကြားပေသည်။

ဆရာတော်သည် သာသနာပိုင်သစ် ရှင်သာပုံ ဆွမ်းခံဝင်သော အခါ ဝါသနာအလျောက် သိုင်းကိုင်နှင့် ဝင်သည်ကို မြင်တော်မူ၍ “သာပုံ သည်နှင့်တံနှင့် နင့်ကို လူကြောက်ချိမ့်မည်လော၊ ကြောက်လောက်အောင် အမြောက်ဆောင်” ဟု မိန့်သတတ်။

• • •

စလေဆရာ ဦးပုညတို့၏ ဆရာဖြစ်သော ဇနီးမော်ဆရာတော်ကြီးသည်လည်း မိန့်စရာရှိက မည်သူမျှကံ့ကံ့မှ မထောက်၊ တစ်တစ်စွာ မိန့်တော်မူပေသည်။ ဆရာတော်ကြီးသည် ကဗျာပါရဂူ ကဗျာထိပ်ခေါင်တင်ဖြစ်၍ ပြောဆိုစရာဟူက ကဗျာရေး၍ ပြောတတ် ဆိုတတ်သည်။ ဘက်စုံပါရဂူရောက် တတ်မြောက်တော်မူသော်ငြားလည်း ဇောင်းတော်မည်တံက စိတ်တော်မသိတတ်၍ သာသနာပိုင်အဖြစ် ဦးစားပေး ရာထားခြင်းသာ ခံရရှာပေသည်။ ဆရာတော်ကြီးကို သာသနာပိုင် အရာထားလည်း မင်း၏အလိုသို့ လိုက်မည်မဟုတ်ဟု မှတ်ထင်တော် မူကြသည်။

မင်းတုန်းမင်းသည် သာသနာဒါယကာအဖြစ် ခံယူသော ဘုရင်ဖြစ်ပြီး သာသနာတော်ကို စွမ်းအားရှိသမျှ ချီးမြှင့်မြှောက်စားတော်မူပေသည်။ မင်းတုန်းမင်းသည် သာသနာတော် သန့်ရှင်းရေးအတွက် ဝိနိစ္ဆယပြန်တမ်း ထုတ်ပြန်ကြေညာခြင်း ပြု၏။ ရှမ်းကလေးကျွန်း ဆရာတော်ကို အလွန်ဓမ္မ ဝိနိစ္ဆယစာတမ်းကို ပြုစုရန် လျှောက်ထားပြီး နိုင်ငံတော်အတွင်း ထုတ်ပြန်ဝေငှသည်။

ယင်းအလွန်ဓမ္မ ဝိနိစ္ဆယစာတမ်းကို ဇနီးမော်ဆရာတော်ကြီး ဖတ်ရသောအခါ ပါဠိအဋ္ဌကထာ ဋီကာနှင့် မကိုက်ညီသော စာတမ်းဟု ယူဆပြီး ပစ်ခါချပေ၏။

“တောတွင်းက နွားကျွန်သိုး ချိုကျိုးမနော်၊ တော်ရုံတွင် မတွန်ဘဲနှင့် ရဲအာစာနည်၊ တောဆီက မကျော်လား၊ နိုင်ငံတော် နယ်တလွားမှာ ဖြိုင်ဘက်ကရှား၊ တယ်မဲလာ ထွက်ပါတော့လား၊ မထွက်ဝံ့ ရှောင်လို့သွား (မထွက်ဝံ့တို့အနားမှာ ဟုမူကွဲရှိ၏) ငါ့ရိုးပြုလို့ တွန်သလား”

“မြစ်ကမ်းယံရေအေးက လှပြည်မှာ ငါတကာဟု စိတ်ထားကြီး တဲ့ တောရဝါ၊ မှားချက်ကနား၊ မောင်တို့စာဖြစ်လား၊ ကိုယ်စားရှက်လှပါ၊ မှောက်များကိုဗျာ လူဘုံကို မသိလာနှင့် ခင်တို့ဟာ နေရာမြဲမို့ မှောက်တော်ပါ ပေါ်သဟဲနှင့် ပြေးရောတကတဲ” ဟူ၏။

ပထမအပိုဒ်တွင် ရှမ်းကလေးကျွန်းဆရာတော်ကို သတ္တိရှိလျှင် ပွဲသဘင်များ ယှဉ်ပြိုင်၍ ပြောမလားဟုမေးရာ ဆရာတော်ကြီးကို မယှဉ်ပြိုင်ရဲကြောင်း ရေးစပ်ခြင်း ဖြစ်၏။

ဒုတိယအပိုဒ်မှာ ရှမ်းကလေးကျွန်းဆရာတော် မှောက်ဆွယ်မှ အားပေးအားမြှောက်ဖြူကြသော သာသနာပိုင်ဆရာတော်နှင့်တကွသော မင်းဆရာတော်ကြီးများကို ရည်ရွယ်ပြီး ရေးစပ်ထားခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ဤနေရာ၌ ရှမ်းကလေးကျွန်းဆရာတော်သည် ကသဲလူမျိုး ဖြစ်၍ ကသဲတို့ လူမျိုးအလျောက် နေပူပူ မိုးရွာရွာ ဖိနပ်မစီး ဝါးမဆောင်းဘဲ သွားကြ လာကြ၏။ နေထိုင်ကြ၏။ မြန်မာလူမျိုးများမှာ ဤမျှလောက် အဆင်းရဲမခံနိုင်ကြပေ။ အင်းဝ၊ အမရပူရ၊ မန္တလေးကဲ့သို့ အရပ်မျိုး၌ ဖိနပ်မစီးဘဲ နေပူကျဲကျဲ လမ်းလျှောက်သွားရန် မဖြစ်နိုင်။ ရောဂါအန္တရာယ် ရနိုင်၏ဟု ဇနီးမော်ဆရာတော်ကြီးက ယူဆသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုကဗျာများ ပေါ်ပေါက်လာရပေသည်။ ဆရာတော်ကြီးသည် ဘယ်အရာမဆို အလွန်အကျွံ တစ်ဖက်စွန်း မဖြစ်စေလိုဘဲ ပျားလည်းစွဲသာ ရှည်လည်းလျှောက်သာ မှု့မှု့တတ အလယ်အလတ် လမ်းစဉ် သဘောထားပုံ ရပေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့သည် သာသနာသမိုင်းကြောင်းကို ဖတ်ရှုရသောအခါ သူတော်ကောင်း ဆရာတော်ကြီးများကို ကြည်ညိုဖွယ်ရာ ပူးမြင်ကြရပေသည်။ ဤသို့ ပူးမြင်ကြရသည်မှာလည်း အားပါးတရ ပြည်ပြည်စုံစုံ မဟုတ်ပေ။ အပုံတစ်ထောင်ပုံ တစ်ပုံမျှလောက် ဘဝတစ်လျှောက်လုံး ၌ တစ်ကွက်စာ တစ်ရက်စာမျှလောက် ဖတ်ရ ပူးမြင်ကြရခြင်း ဖြစ်၏။

သူတော်ကောင်းများသည် လောဘ၊ ဒေါသ၊ မာန၊ အတ္တကြီးမားနေကြသော လူသူများနှင့် တရောတနှော မနေလို။ အလုပ်

အကျွေးပြုမည်သူ တစ်ယောက်ယောက်နှင့် အေးအေးဆေးဆေး သိမ်မွေ့ကျစ်လွစ်စွာ နေတော်မူကြပေရာ ပြင်ပလူတစ်ယောက်အနေနှင့် မြင်ဖို့၊ ကြားဖို့၊ သိဖို့ကား မလွယ်လှပေ။

သူတော်ယောင်ဆောင်သူများသာ “ငါမည်သူဖြစ်တော့သကဲ့” ဟု လက်မထောင်၍ ဟစ်ကြွေးကြ၏။ မိမိကိုယ်ကို မဟစ်ကြွေးရဲလျှင် နီးစပ်ရာတစ်ယောက်ကို တစ်နည်းနည်းဖြင့် ဖော်ထုတ်စေ၏။ ကြွေးကြော်စေသည်။ ဒါမျိုးတွေလည်း ခေတ်တိုင်း ပေါ်လာကြ၏။ ရှိနေကြ၏။

သီးလုံးဆရာတော်ကြီးကို ရာနှုန်းပြည့် သူတော်ကောင်းကြီးဟု ယေဘုယျ မှတ်ထင်ကြ၏။ တကယ်သိသူမှာ ကပ္ပိယဒကာ တစ်ယောက်တည်းသာ ဖြစ်၏။ ဆရာတော်ကြီး ဖွဲ့လွန်တော်မူ၍ ထိုကပ္ပိယကြီးက ဖွင့်ပြောတော့မှ ဆရာတော်ကြီးသည် ဈာန်အဘိညာဉ်ရကြောင်း အများသိကြရပေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့သည် စာတတ်သော စာပေပညာရှင်ကို ဆည်းကပ်ကြပါသည်။ ထို့ထက် သူတော်ကောင်းကို ဆည်းကပ်ကြရန် လိုပေသည်။ အတတ်ပညာရှင်များကို ရှာသော် မကြာခင် တွေ့နိုင်ပေမယ့် သူတော်ကောင်းကို တွေ့ရန်ရှာသော် အလွှဲမသင့်က ဘဝတစ်လျှောက်လုံး ရှာဖွေသော်မှ တွေ့ကောင်းမှ တွေ့ပေလိမ့်မည်။

ဗုဒ္ဓစာပေကို ခိုးလိုမွေ့ ရေလိုနှောက်နိုင်သော တစ်နည်းအားဖြင့် ကမ္ဘာ့ဘာသာပေါင်း သုံးဆယ်ကျော် ဟုတ်ဟုတ်ဟတ်ဟတ် တတ်မြောက်ပြီး ထိုဘာသာစာပေနှင့် ရေးသားပြုစုထားသော ဗုဒ္ဓစာပေဟူက နှိုက်နှိုက်ချွတ်ချွတ် လေ့လာဆည်းပူးထားသော အိန္ဒိယလူမျိုး ရာဟုလာ သံကဏ္ဍည်းသည် ဗုဒ္ဓစာပေတတ်ရာ၌ ဤလူလောက ဤခေတ်တွင် နံပါတ် ၁- ဟု ခေါ်လောက်ပါပေ၏။ ခေါ်နိုင်ပါပေ၏။ ထိုရာဟုလာ သံကဏ္ဍည်းသည် ဤရွှေ ဤမျှ ဗုဒ္ဓစာပေများ တတ်မြောက်ထားသော ကြောင့် အရိယာဖြစ်ပြီလား၊ (၀၁) သူတော်ကောင်းကြီး ဖြစ်နေပြီလား

ကျွန်ုပ်တို့ မပြောတတ်ပေ။ ကျွန်ုပ်ဆိုသည်မှာ စာတတ်ခြင်းနှင့် အရိယာသူတော်ကောင်း ဖြစ်ခြင်းမှာ တစ်ဘာသာစီဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြလိုဘိသည့် အရိယာဖြစ်ဖို့၊ သူတော်ကောင်းဖြစ်ဖို့၊ နိဗ္ဗာန်တရားရဖို့ စာတတ်စရာမလို။ စာမတတ်ဘဲနှင့် ရနိုင်ပါသည်ဟူသော ပရိယတ္တိ၏ ရန်သူများ၊ ပရိယတ္တိသာသနာတော်မြတ်၏ ဆူးငြောင့်ခလုတ်များ ပေါ်ပေါက်နေပေပြီ။ သတိပြုကြရန် ဖြစ်၏။

မိမိပြောသည့်စကားသည် ဘယ်ရောက်လို့ ဘယ်ပေါက်မှန်း မသိ၊ ဘာရွတ်လို့ ဘယ်လိုအဓိပ္ပါယ်ထွက်မှန်း မသိသောသူများ (၀၂) ပရိယတ္တိစာပေ နလပိန်းတုံးများ သောင်းကျန်းလျက် ရှိနေကြသည်။

မြန်မာနိုင်ငံသည် မြန်မာလူမျိုးများ နေထိုင်ကြ၍ မြန်မာစကားကို ပြောနေကြပေ၏။ ဤတိုင်းပြည်၊ ဤလူမျိုးများကို ဗုဒ္ဓစာပေဟု သတ်မှတ်ထားသော ပါဠိစာပေများနှင့် ရွတ်ဆိုပြသ ဆိုဆုံးမခြင်းဖြင့် အကျိုးရှိ၊ မရှိကို ကျွန်ုပ်တို့ စဉ်းစားသင့်ကြပြီ။

ဥပမာ- ငါးပါးသီလ ခံကြ၏။ အဟံဘန္တေမှစ၍ နောက်ဆုံး အထိ မြန်မာလိုမပါ၊ ပါဠိလို ခံကြရသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ မြန်မာများ တကယ်နားလည်ကြပါ၏လော။

တရားဟောသူကလည်း ပင်ပင်ပန်းပန်း ကျက်မှတ်ထားသည်များကို ရွတ်၏။ အောက်မှ တရားနာသူများကလည်း နာလိုသာ နာနေကြရသည်။ တစ်လုံးမှ နားမလည်၊ ရွတ်ဆိုခြင်းဆုံးလျှင် သာဓုခေါ်ရသည်ဆို၍ သာဓုခေါ်ကြသည်။

လယ်တီဆရာတော်ကြီး၏ တရားကို နာကြားရသောသူ ဟူက မြန်မာစကားသာ နားလည်စေ တစ်လုံးမကျန် နားလည်၏။ နားလည်သောကြောင့် သာဓုခေါ်ရကျိုးနပ်၏။

လယ်တီဆရာတော်ကြီး၏ ဒီပနီကျမ်းများမှာ မြန်မာစာ တတ်လျှင် ဖတ်နိုင်သည်။ ဖတ်ပြီးလျှင် တစ်ပါတည်းနားလည်သွား၏။ မြန်မာစာအဘိဓါန်စာအုပ်ကြီး လှန်ကြည့်စရာမလိုပေ။

မန်လည်ဆရာတော်ကြီး၏ မဟာသုတကာရီ မဃဒေဝလင်္ကာ သစ်ကျမ်းဆိုလျှင်လည်း မက်ခဲပေ နက်နဲပေဆိုသည် ပါဠိစာပေ၊ သက္ကတစာပေ၊ ရှေးပေါရာဏစာပေများကို ကျွန်ုပ်တို့ နားလည်စေရန် ကဗျာလင်္ကာပုံစံနှင့် ရေးသားထားခဲ့ပေသည်။

လယ်တီဆရာတော်၊ မန်လည်ဆရာတော်ကြီးများသည် ကျော်ကြားလို၍ တရားဟောခြင်း၊ ကျမ်းပြုကြခြင်း မဟုတ်ကြပေ။ ဆရာတော်ကြီးများ ပြုစုသွားကြသော ကျမ်းများမှာ အတ္တနောမတိဟူသည့် ကိုယ်ပိုင်အတွေးအခေါ် ကိုယ်ပိုင်ဆုံးဖြတ်ချက်များပါ ရှိနေခြင်းအားဖြင့် မသိသေးသောသူများ သိစေရန်ဟူသော စေတနာကား ထင်ရှားနေပေသည်။

ရှေးပညာရှိ သူတော်ကောင်းကြီးများသည် မိမိကိုယ်ကို ကျော်စောကိစ္စ မဖြစ်ပေါ်လိုကြပေ။ ကျမ်းကြီး ပေကြီးများ မည်မျှလောက် ရေးသားပြုစုခြင်းလည်း မိမိသည် ဘယ်ကလောက် တတ်ပါသည်၊ သိပါသည်ဟု မော်ပြခြင်း မရှိပေ။ ဤမျှလောက် မိမိကိုယ်ကို နှိမ့်ချ၍ နေတော်မူခဲ့ကြသဖြင့် သာသနာ့သမိုင်း ပြုစုဆွဲသော သမိုင်းသုတေသီများအဖို့ အခက်အခဲများစွာ တွေ့နေကြရပေ၏။

ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် မြန်မာနိုင်ငံ သံဃာတော်များဟူသော စာအုပ် တစ်အုပ် ဖြစ်အောင်ရေးရန် ကြိုးပမ်းခဲ့ဖူးပါသည်။ ပထမက ဤစာအုပ် မျိုး ရေးလျှင် လွယ်အံ့ဟု အထင်ရောက်ခဲ့၏။ တကယ်ရေးရန် စသော အခါ အလွန်မလွယ်ကြောင်း ကြုံရတော့၏။ ဥပမာ- ပထမ ဝေဠုဝန် ဆရာတော်ကြီး အတ္ထုပ္ပတ္တိရေးရန် စီစဉ်၏။ ဆရာတော်ကြီး၏ တပည့် ကြီးများ အများပင်ရှိနေကြသေး၏။ ဝေယျဒနီဆရာတော်သည်လည်း ဝေဠုဝန်ဆရာတော်ကြီး၏ တပည့်ပင် ဖြစ်၏။ ထိုထိုတပည့်များကို မေး၏။ ဘယ်တပည့်ကမှ အဟုတ်အဟတ် ပြောမပြတ်တတ်ကြပေ။ တစ်ဖေါင်စာမျှပင် မရှိသော စာအုပ်မည်ကာမတ္တနှင့် ဝေဠုဝန်ဆရာ တော်ကြီး အတ္ထုပ္ပတ္တိဆိုသည်ကို မတ်ရှုရပေသည်။

အမှန်အားဖြင့် ကုန်းဘောင်ခေတ်မှစ၍ ယနေ့အထိ မြန်မာနိုင်ငံ တော်၏ သာသနာ့သမိုင်းတစ်စောင် လိုအပ်နေပြီ။ မည်သို့သောပုဂ္ဂိုလ် က ပြုစုကြမည်နည်း။

ကျွန်ုပ်တို့ ဗုဒ္ဓဘာသာသည် ကျွန်ုပ်တို့ ဗဟုသုတရှိသမျှ ဆန်းစစ် ရသော် အင်မတန်လွတ်လပ်သည် (ဝါ) ချုပ်ချယ်မှု အလျဉ်းမရှိပေ။ ဘယ်သူကမှ ဒါမလုပ်နင့်၊ ဒါကိုတော့ လုပ်ရမည်ဟု အမိန့်မပေးနိုင် ပေ။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ကိုယ်တော်တိုင်က ဘယ်သူ့ကိုမှ အမိန့်ပေးစနစ်အရ မချုပ်ချယ် မကန့်သတ်ခဲ့ပေ။

ဟောဒါ ကုသိုလ်တည်းဟူသော ကောင်းမှုအရပ်ရပ် ဖြစ်သည်။ ထိုကုသိုလ်များ ပြုခဲ့သော် ဤသို့ ခံစားရလတ္တံ့။

ဟောဒါများက အကုသိုလ်တည်းဟူသော မကောင်းမှုများ ဖြစ် ၏။ ထိုမကောင်းမှုများ ပြုခဲ့သော် ဤသို့ ခံစားရလတ္တံ့ဟု ညွှန်ပြ၏။

မင်းတို့ ဒါတွေမလုပ်နဲ့၊ ဒါငါ့အမိန့်ကွဟု ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ဘယ်သတ္တဝါကိုမျှ မပြောခဲ့။ ဗုဒ္ဓသားတော်များကလည်း ဘယ်သူ့ကိုမှ ဒါတွေကို မလုပ်ရ၊ ဒါကိုတော့ မလုပ်မနေရဟု အမိန့်မပေးနိုင်။

မသိသောကလေးကို သိသောလူကြီးက ဒါဟာ ရေကွ၊ ဒါက တော့ မီးကွဟု ပြ၏။ ရေးဆိုတာ အေးသည်၊ သောက်ရသည်၊ ထမင်း ဟင်းချက်ရသည်။ မီးဆိုသည်မှာ ပူသည်။ အရာဝတ္ထုများကို လောင် မြိုက်စေတတ်သည်ဟု သွန်သင်ပြသဘိသို့သော ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် သာဓကများနှင့် ဘိက္ခုများကို ပြခြင်းဖြစ်၏။ ရေဆိုတာ ဒါပဲ၊ မသောက် မနေရဟူသော ဆိုလိုခြင်းမရှိ။ အင်မတန်လွတ်လပ်သည်ဟု ဆိုခြင်း ဖြစ်ပါ၏။

ဤသို့ လွတ်လပ်သော အခြေခံတရားကို ဖျက်ဆီးခဲ့ကြသော၊ ဖျက်ဆီးနေကြသော ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များသည် ခေတ်တိုင်း ရှိနေကြ သည်။ အင်မတန်လွတ်လပ်စွာ တွေးခေါ်နိုင်သော၊ ပြောဆိုနိုင်သော၊ ကျင့်ကြံအားထုတ်နိုင်သော ဘာသာတရားကို အခွင့်ကောင်းယူ၍ မဟုတ်

မမှန်သော ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံများဖြင့် သာသနာတော်ကို စော်ကားနေကြသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ ဗုဒ္ဓဘာသာသည် မည်သူ့ကိုမျှ မမြှောက်၊ ဘယ်သူ့ကိုမှလည်း မမြှောက်ရပေ။ အမြောက် အမြောက်တရားများဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသော ဘာသာတရား မဟုတ်ပေ။ ကျွန်ုပ်တို့ ဘာသာတရား၏ ယ်းတုံးတိုင်သည် နိဗ္ဗာန်ဖြစ်၏။ နိဗ္ဗာန်နှင့်စပ်၍ ဗုဒ္ဓဟောခဲ့သော တရားသည် ထင်ရှားရှိ၏။ ယင်းတရားထက် ဘယ်သူကမှ ပိုဟော၍ မရ၊ ချဲ့ဟော၍ မရ၊ မိမိလိုသလို ထင်တာ မြင်တာတွေ ပြောလိုမရ။

(ယနေ့ ဗုဒ္ဓဘာသာလောကထဲ၌ နိဗ္ဗာန်အမျိုးမျိုး ရှိနေကြ၏။ အရင်းစစ်သော် ဗုဒ္ဓဟော မူရင်းနိဗ္ဗာန်ကို ပိုပိုသာသာ ပြောကြဟောကြရာမှ သူနိဗ္ဗာန်၊ ငါ့နိဗ္ဗာန်ဟု မှားလာရပေသည်။)

ကျွန်ုပ်တို့သည် မိမိတို့ ကိုးကွယ်နေကြသော ဆရာတော် ကြီးငယ်များကို မိမိတို့စေတနာအလျောက် ကြည်ညိုသလောက် ပိုပိုသာသာ ထင်တတ်ကြသည်။ ပိုပိုသာသာ ထင်တတ်ကြသည်နှင့်အမျှ အများကြားအောင် တို့ဆရာ ဘုန်းတော်ကြီးက ဘယ်သို့ဘယ်ညာဟု အပိုတွေကပ်ပြီး ချီးပသည်။ ဤကဲ့သို့ ချီးပခြင်းကို ခံရတော်မူသော ဘုန်းတော်ကြီးသည် သင်္ဂဓာဆရာတော် မိန့်သကဲ့သို့ တပည့် ၂ ယောက် အမြောက်ကောင်း၍ အမြောက်ကြိုက် ဘုန်းကြီး ၂ ပါး ပြိုင်ပြေးရသည့်နယ် တက်ထရက်သင်္ကန်းခြင်း ပြိုင်ကြသည်၊ မာစီဒီးကားခြင်း ပြိုင်ကြသည် အထိ ဖြစ်ပေါ်လာကြပေသည်။ နောက်ဆုံး ကျောင်းလုပွဲများ ဖြစ်ပွားကြတော့၏။

သီပေါဘုရင်နှင့် မိဖုရား ကိုးကွယ်တော်မူသော ပထမ မြတောင် ဆရာတော်ကြီးသည် ရွှေပိန်းချ ကျောင်းတော်ကြီးကို ကျောခိုင်း၍ မန်ကျည်းပင်အောက် ကွပ်ပျစ်နှင့် အမြဲတစေ သီတင်းသုံးနေကြောင်း ဖတ်ရ၏။ ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် လွန်ခဲ့သော ဆယ့်ငါးနှစ်လောက်က ဆဋ္ဌမမြောက် လယ်တီသာသနာပိုင် မုံရွာဆရာတော်ထံ မကြာခဏ

ရောက်ဖူးရာ ဆရာတော်သည် တိုက်ကျောင်းများအကြား ထန်းလက်တဲ ကျောင်း၌ အမြဲသီတင်းသုံးနေကြောင်း ကိုယ်တွေ့ ဖူးတွေ့ရပေသည်။

သူတော်ကောင်းသည် ကျွန်ုပ်တို့လို သတ္တဝါများကို ကြည့်၍ သနားကြသည်ဆိုခြင်းမှာ တထစ်ချမှန်ကန်သော စကားဖြစ်ပေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဘာတစ်ခုမှ ဟုတ်ဟုတ်ဟတ်ဟတ် မတတ်သိပါဘဲ လျက် တတ်ယောင်ကား လူကြွားလုပ်နေကြသည်။ ငါမှ ငါဟူသော မာနတံခွန်လည်း အမြဲပင် လွင့်ထူထားကြသည်။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ တရားတော်မြတ်၏ အဓိကအချုပ်မှာ ငါ့အလိုသို့ ဘာမှ မလိုက်ပါတကားဟူသည့် အနတ္တတရား ဖြစ်သည်။ ငါ့အလိုသို့ လိုက်အံ့ထင်မြင်စေသော အတ္တများကို လောဘ ဒေါသနှင့် မာနတရား များက ရွှေကြိုလုပ်နေကြသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် အနတ္တကို မမြင်အောင် ဖုံးလွှမ်းထားကြသည်။

သူတော်ကောင်းသည် အနတ္တကို မြင်အောင် လောဘအရေခွံ၊ ဒေါသအရေခွံ၊ မာနအရေခွံများကို ဖယ်ချထားသော ပကတိအနတ္တကို မြင်သည်။ လောဘကြောင့်၊ ဒေါသကြောင့်၊ မာနကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် အရပ်ရပ်သော အမှုကိစ္စများကို စက်ဆုပ်သည်။ ရွံရှာသည်။

ကျွန်ုပ်တို့သည် သူတော်ကောင်းများ စက်ဆုပ်သော လောဘတည်းဟူသည့် လိုချင်မှုအဝဝတို့ကို မရအရ လိုချင်နေကြသည်။ မရလျှင်မနေဟူသော ပြင်းပြသောစိတ် ပေါ်လာသည်နှင့် ဒေါသဟူသည့် အမျက်တရားသည် ဘွားဘွားပေါ်လာရပြန်သည်။ ဤလောဘ ဒေါသ၏ နောက်နားမှ ကပ်ပါလာသော ငါမှ ငါတည်းဟူသည့် မာနတရားသည် ကျွန်ုပ်တို့ခေါင်းထဲ ဝင်သည်အထိ ပါလာပေတော့၏။

ဤသို့သော အမြင်မှန် ရှုမြင်တော်မူကြကုန်သော ရှေးပညာရှိ သူတော်ကောင်းကြီးများသည် ကျွန်ုပ်တို့အတွက် မီးရှူးတန်ဆောင်များ အဖြစ် ထွန်းပြသွားခဲ့ကြပေသည်။

သူတော်ကောင်း၌ (၇) ဖြာဆိုသည် စကားမှာ ကျွန်ုပ်တို့အဖို့ မဟုတ်သလို ဖြစ်နေတတ်ပေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် မိမိကိုယ်ကို သူတော်ကောင်း ဟုတ်မဟုတ် သူတော်ကောင်းတရား (၇) ပါးနှင့် ညှိကြည့်ကြရန် ဖြစ်၏။ ဘယ်နှပါး ညီပါသလဲဟု။

အရာရာမှာ ကိုယ်ချင်းစား၊ ဘယ်အခါမှ မရိုင်းဟူသော မြန်မာ စကားရှိရာ အရာရာ၌ ကိုယ်ချင်းစားတရားသည် ကိုယ်ချင်းစာ၍ ရသလောဟု စဉ်းစားသော် လူယုတ်မာသည် လူတကာကို သူလို ယုတ်မာလိမ့်မည်ဟု ကိုယ်ချင်းစာလျှင် မှန်ပါမည်လော။

မိမိက ဘယ်အရာကိုမှ မရောင့်ရဲတတ်ပါဘဲလျှက် သူတော် ကောင်းကို သုခိုးဟု ထင်မှတ်သော် အကျိုးနည်းပေတော့မည်။

မင်္ဂလာတရား၌ အာရတီ ဝိရတီဟူသော မင်္ဂလာ ၂ ပါးရှိရာ သူလို ငါ့လို လူအများသည် အာရတီမင်္ဂလာကို စောင့်ထိန်းနိုင်ကြ ပါလိမ့်မည်။ ဝိရတီကိုမှ သူတော်ကောင်းအဖို့သာဟု ကျွန်ုပ်တို့ မှတ်ယူ ပေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့သည် ဇေယျမေဒနီဆရာတော်၏ ထေရုပ္ပတ္တိကို ပြုစု ရန် စိတ်ကူးခဲ့ရာတွင်...

ဇေယျမေဒနီ ဆရာတော်ကြီးသည် စာသင်တိုက်ကြီးတစ်တိုက် ကို စတင်ထူထောင်ထားပြီး မြန်မာပါဠိနှင့် သက္ကတစာပေများ တတ် ပါသည် ဟူ၍လောကနှင့် ဆိုက ဤထေရုပ္ပတ္တိကို ရေးဖြစ်ရော မရှိပေ။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဗုဒ္ဓစာပေ တတ်မြောက်တော်မူကြသော လူရှင် ရဟန်းတော်များ အများပင် ရှိကြ၏။ ထိုအများထဲတွင် ဇေယျမေဒနီ ဆရာတော်သည် တစ်ပါးအပါအဝင်သာ ဖြစ်၏။

ဇေယျမေဒနီ ဆရာတော်သည် ဘယ်သို့ပြောသည်၊ ဟောသည်၊ ဘယ်သို့ ကျင့်သည်၊ ကြံသည်။ ဆရာတော်သည် ဝိနည်းဒေသနာ တော်ကို အဘယ်မျှ အလေးအနက်ထားသည်။ အဘယ်ကဲ့သို့ ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်တော်မူသည်။

ရဟန်းဟူသည် ရဟန်းဝိသရမည်၊ ရဟန်းဆိုပြီး ဝိနည်းဒေသနာ တော်ကို တော်ရာကျိတ်ထား ငါလုပ်ချင်တာ လုပ်မည်ဆိုသော သူသည် ရဟန်းမဝိသ (ဝါ) သူတော်ကောင်း မဟုတ်ပေ။

ကျွန်ုပ်တို့သည် ဗုဒ္ဓပူဇော်မိဟု ဆို၏။ ဗုဒ္ဓဟူသည် အရဟံအစ ဘဂဝါအဆုံးရှိသော ဂုဏ်တော်ကိုးပါးကို ရည်မှန်းကြသလော။ ရွှေရှိ သော စေတီရုပ်ပွားတော်ကို ရည်မှန်းသလော။

ဓမ္မပူဇော်မိဟု ဆိုရာ၌ သားရေရုံး ကျမ်းစာအုပ်ကြီးကို ရှိစိုးကြ သလော။ တရားဂုဏ်တော် (၆) ပါးကို ရည်မှန်းကြသလော။

သံသံပူဇော်မိဟု ဆိုရာတွင် သံသဂုဏ်တော်မြတ်ကို ဓမ္မပူဇော် မိဟု တရားတော်ကို ရည်မှတ်၍ ရှိစိုးပူဇော်နိုင်၏။

ကျွန်ုပ်တို့ မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာများသည် ဗုဒ္ဓ၏အဆုံးအမကို အလေးအနက် အတိအကျ သိရှိနားလည်သူ အင်မတန်နည်းပါး၏။ အများက ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုလို့ ရောယောင်ပြီး ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်နေကြ၏ (ဝါ) အမည်ခံနေကြ၏။ တစ်နည်းပြောရလျှင် မိရိုးဖလာ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်နေကြ၏။

ဤထေရုပ္ပတ္တိ ပြုစုနေစဉ်အတွင်း နိုင်ငံတော်အစိုးရသည် သာသနာသန်ရှင်းရေးကို ဆောင်ရွက်ရာ ကျွန်ုပ်တို့ ရာနှုန်းပြည့် ထောက်ခံ ခဲ့၏။ ဆွမ်းဆန်ထဲ ကြွက်ဈေးရောနေခြင်းကို သုတ်သင်ဖယ်ရှားလိုက် ခြင်း မဟုတ်လော။

ကျွန်ုပ်တို့ မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များသည် ရဟန်းတော်များ၏ သိက္ခာပုဒ်တော် ၂၂၇ သွယ် (၂၂၇-ပါး) ကို မသိကြဘူးထား၊ အနည်း ဆုံး သေဒီယ (၇၅-ပါး) လောက်တော့ သိကြဖို့ ကောင်းလှသည်။ အနိမ့်ဆုံးဆိုလျှင် ဗုဒ္ဓဘာသာဟူသည် သမ္မာအာဇီဝနှင့် အသက်မွေး ကြရသည်။ သို့ဆိုလျှင် ကျွန်ုပ်တို့ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များသည် သမ္မာအာဇီဝ ဆိုတာ သိကြပါ၏လော။ သမ္မာအာဇီဝ၏ ဆန့်ကျင်ဘက် မိစ္ဆာအာဇီဝ ဆိုတာကော သိပြီးကြပြီလား။

ရဟန်းတော်သည် ဆေးမကုရ၊ ဗေဒင်မဟောရ၊ ဓါတ်မရိုက်ရ၊ လက်ဆောင်မပေးရ၊ ရွှေမကိုင်ရ၊ ငွေမကိုင်ရ ဟူ၍ ကျွန်ုပ်တို့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များ သိသင့်ထိုက်ကြပေသည်။

ရဟန်းတော်သည် တရားဟောလျှင် သီချင်းဆိုသကဲ့သို့ ဆွဲဆွဲငင်ငင် မဆိုရဟု သိကြပါလျှင် သီချင်းဆိုပြီး ငိုချင်းချနေသော ကိုယ်တော်သည် သူတော်ကောင်း ဟုတ်ပါ၏လော။

နိုင်ငံတော်အစိုးရက သာသနာတော်သန့်ရှင်းရေး ဆောင်ရွက်ရာ၌ ကျွန်ုပ်တို့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များက ရာနှုန်းပြည့် အားပေးထောက်ခံပြီး စွမ်းစွမ်းတမ်း အားပေးကူညီသမှု ပြုကြရမည်။ သို့မှသာ ရည်ရွယ်ချက်အောင်မြင်ပေလိမ့်မည်။

လောက၌ နေရာတစ်နေရာတွင် အဆိုးအကောင်း ရှိစေမြဲဖြစ်၏။ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်၌လည်း ရှိနေကြသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကိုးကွယ်နေကြသော ရဟန်းတော် (ဘုန်းတော်ကြီး) သည် အစစ်အမှန်လော၊ ဒုဿီလလော သတိပြုကြရမည်။

ဒုဿီလ ဆိုသည်မှာ

ပါရာဇိက ကျပြီး မိမိကိုယ်ကို ရဟန်းဟု ဝန်ခံနေသူကို ဒုဿီလ ခေါ်သည်။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ဒုဿီလများကို လွန်စွာရွတ်ချသည်။ အပြင်းအထန် ကဲ့ရဲ့သည်။

ဒုဿီလကို ဗုဒ္ဓမြတ်စွာက-

- ၁။ သီလမရှိသူ (ဒုဿီလ)
- ၂။ ယုတ်မာသော သဘောရှိသူ (ပါပဓမ္မ)
- ၃။ မစင်မကြယ် ရွံရှာဖွယ်ကောင်းသူ (အသုစိ)
- ၄။ သူတစ်ပါးတို့က ယုံမှားသံသယဖြင့် မှတ်ထင်စရာ အကျင့်ရှိသူ (သင်္ကဿရ သမာစရ)
- ၅။ အမှုကို ဖုံးလွှမ်းထားသူ (ပဋိစ္စန္ဒကမ္မန္တ)
- ၆။ ရဟန်းစစ်မဟုတ်ဘဲ ရဟန်းဟု ဝန်ခံနေသူ (အသမဏသမဏပဋိည)

၇။ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သူမဟုတ်ဘဲ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သူဟု ဝန်ခံနေသူ (အဗြဟ္မစာရီ ဗြဟ္မစာရီပဋိည)

၈။ အတွင်း၌ ပုပ်ဟောင်နေသူ (အန္တော ပူတိက)

၉။ ရာဂမိုးရေ ဖိုးနေသူ (အဝသုတ)

၁၀။ အသုံးမကျသော အမှိုက်သရိုက်ကဲ့သို့သောသူ (ကသမ္မုကဇာတ) ဟူ၍ ရွတ်ချတော်မူခဲ့၏။ (အင်္ဂုတ္တိုရ် ပါဠိတော်)

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ရဟန်းတော်များ ပစ္စည်းလာဘ်လာဘကို ရရှိအတွက် ကြိုးစားခြင်း၊ အရိအသေခံရဖို့ ကြိုးစားခြင်း၊ နာမည်ကျော်ကြား ထင်ရှားလာအောင် ကြိုးစားခြင်းကို ကဲ့ရဲ့ရွတ်ချတော်မူ၏။ လာဘ်လာဘကို မက်မောသော ရဟန်းကား ငါးဖျားချိတ်ကို ဖျိုမိသော ငါးနှင့် တူ၏ဟု မိန့်တော်မူ၏။ (သံယုတ်ပါဠိတော်)

ရဟန်းမဟုတ်ဘဲ ရဟန်းဟု ဝန်ခံနေသူ ရဟန်းတု ရဟန်းယောင်များသည် ယခုမှသာ ရှိကြသည်မဟုတ် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သက်တော်ထင်ရှား ရှိစဉ်ကပင် ရှိနေကြ၏။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ကောသလတိုင်း၌ ဒေသစာရီ လှည့်လည်စဉ် အခါ နောက်ပါရဟန်းများအနက် ဒုဿီလ ပါရာဇိကကျပြီး ရဟန်းတု ရဟန်းယောင် ၆၀ နှင့် သီလမစင်ကြယ်သော အလင်္ဂီရဟန်း ၆၀ တို့ ပါဝင်ကြ၏။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် လမ်းခရီး၌ သစ်ပင်ကြီး မီးခွဲလောင်နေသည်ကို မြင်တော်မူခိုက် မနီးမဝေးတစ်နေရာရှိ သစ်ပင်အောက်၌ ထိုင်တော်မူပြီး ရဟန်းများကို မေးတော်မူ၏။

၁။ ဘိက္ခုတို့ ပြင်းထန်စွာ လောင်မြိုက်နေသော မီးပုံကြီးကို မြင်ကြရဲ့မဟုတ်လော။

အဲသည် မီးပုံကြီးကို ပွေဖက်ထားမည်လော။

လွန်စွာနူးညံ့သော သတို့သမီးကို ပွေဖက်မည်လော။

ဤနှစ်မျိုး အဘယ်ပြုခြင်းက ကောင်းမည်နည်းဟု မေးတော်မူ၏။ ရဟန်းများက...

လွန်စွာနူးညံ့သော သတို့သမီးကို ပွေ့ဖက်ခြင်းက ကောင်းပါ
၏ဟု လျှောက်ကြ၏။

ဘိက္ခုတို့ ဒုဿီလဖြစ်နေသော ရဟန်းအတွက် မီးပုံကြီးကို
ပွေ့ဖက်၍ထားခြင်းက ကောင်းသေး၏။ အဘယ့်ကြောင့်
ဆိုသော် ဒုဿီလသည် မီးပုံကြီးကို ပွေ့ဖက်သဖြင့် သေ
ကောင်း သေမည်။ အပါယ်ငရဲ မရောက်နိုင်။ သတို့သမီးကို
ပွေ့ဖက်၍ (ထိုင်မှု အိပ်မှု) ပြုခြင်းကြောင့် အပါယ်ငရဲ
ရောက်နိုင်လေသည်။

၂။ ဘိက္ခုတို့ အားရှိသော ယောက်ျားတစ်ယောက်သည် ခြေ
သလုံးတို့ကို သားမြီးကြီးဖြင့် ရစ်ပတ်၍ ပွတ်တိုက်သည်
ရှိသော် အရေထူ အရေပါး အသား အကြော အရိုးတို့ကို
တစ်ခုပြီး တစ်ခု ဖြတ်လျက် ရိုးတွင်းခြင်ဆီကို ထိခိုက်ရာ၏။
ထိုသို့ပွတ်တိုက် ခံရခြင်းထက် ဒုဿီလရဟန်းကို လူအများ
က ရှိခိုးဝပ်ချခြင်းအတွက် ထိုဒုဿီလ သာယာခြင်းက
သာ၍ ကြောက်ဖွယ်ကောင်းလှ၏။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော်
ထိုသို့ ပွတ်တိုက်မှုကြောင့် သေကောင်းသေမည်။ အပါယ်
မရောက်နိုင်။ လူအများ၏ ရှိခိုးဝပ်ချမှုကို သာယာခြင်းက
အပါယ်ငရဲ ရောက်နိုင်လေသည်။

၃။ ဘိက္ခုတို့ အားရှိသောယောက်ျားက လွန်စွာထက်သော လှံ
ဖြင့် ရင်ဘတ်ကို တည့်တည့်အထိုးခံရခြင်းထက် ဒုဿီလ
ဖြစ်နေပြီး လူကြီးလူကောင်းတို့၏ လက်အုပ်ချီမှုကို သာယာ
ခြင်း။

၄။ ဘိက္ခုတို့ အားရှိသောယောက်ျားက မိမိကိုယ်ခန္ဓာကို မီးလျှံ
တောက်နေသော သံပြားကြီးဖြင့် ရစ်ပတ်ထားခြင်းကို ခံရ
ခြင်းထက် ဒုဿီလဖြစ်နေသူသည် လူများက သဒ္ဓါတရား
ဖြင့် လှူအပ်သော သင်္ကန်းကို ရစ်ပတ်ရခြင်း။

၅။ ဘိက္ခုတို့ အားရှိသောယောက်ျားက အလွန်ပူသော သံချိုတ်
ဖြင့် ပါးစပ်ကို ဆွဲဖွင့်ပြီး ရဲရဲတောက်နေသော သံတုံးကို
သွင်းခံရခြင်းထက် ဒုဿီလ ဖြစ်နေသူသည် လူများက
သဒ္ဓါတရားဖြင့် လှူအပ်သောဆွမ်းကို စားခြင်း။

၆။ ဘိက္ခုတို့ အားရှိသောယောက်ျားက အလွန်ပူလောင်နေသော
ခုတင် ညောင်စောင်း ကုလားထိုင်များ၌ ထိုင်စေခြင်း၊
အိပ်စေခြင်းကို ခံရခြင်းထက် ဒုဿီလ ဖြစ်နေသူသည်
လူများက သဒ္ဓါတရားဖြင့် လှူသော ခုတင် ညောင်စောင်း
ကုလားထိုင်များ၌ ထိုင်ခြင်း အိပ်ခြင်း။

၇။ ဘိက္ခုတို့အား အားရှိသောယောက်ျားက မိမိကို ဇောက်ထိုး
ထား၍ ခြေနှစ်ချောင်းကိုင်ပြီး အလျှံပြောင်ပြောင် တောက်
လောင်နေသော သံရည်အိုးထဲသို့ ပစ်ချခြင်းထက် လူများက
သဒ္ဓါတရားဖြင့် ဆောက်ပေးသော ကျောင်း၌ နေထိုင်ရခြင်း
တို့သည် အပါယ်ငရဲ ရောက်နိုင်၏ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ အချက် (၇) ချက် ဟောမိန့်ပြီးသည်နှင့် ဒုဿီလ
ရဟန်းတို့ ၆၀ တို့မှာ သွေးပွက်ပွက် အန်ထွက်လာ၏။ အလဒ္ဓီများမှာ-
("သာသနာဝန်ကို ဆောင်ဖို့ ခဲယဉ်းပါဘိ၊ ခဲယဉ်းပါဘိ")ဟု
ဟစ်ကြွေးပြီး လူထွက်ကြ၏။

သီလစင်ကြယ်ကြသော ရဟန်းတော်များမှာ ရဟန္တာဖြစ်သွား
ကြပေသည်။

(မဟာဝဂ္ဂ ပါဠိတော်)

လူတစ်ယောက်အဖို့ ရဟန်းဝတ်ဖို့ ဆိုသည်မှာ အလွန်မလွယ်
သော အမှု (လုပ်ငန်း) ဖြစ်၏။ အစားချောင်၍၊ အဝတ်ချောင်၍၊
အနေချောင်၍ သင်္ကန်းဝတ်ကြသည်ဆိုလျှင် ကျွန်ုပ်တို့ ဗုဒ္ဓသာသနာ
တော်သည် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်တော့မည် မဟုတ်ပေ။

ဇေယျမေဒနီ ဆရာတော်သည် စင်စစ် ကျွန်ုပ်တို့၏ ငယ်ဆရာ
မဟုတ်ပေ။ ကျွန်ုပ် အသက် ၄၀ မှ သိရှိရသော ဆရာတော်ဖြစ်၏။

အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်သည် ဂိုဏ်းဝင်အလှူပေး။ ကျွန်ုပ်တို့ စားဦးစားများကို လှူဒါန်းပြီး ရှိခိုးပူဇော်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သူတော်ကောင်း ဖြစ်စေလိုသည်။

ကျွန်ုပ်သည် ငယ်စဉ်ကလေးကစ၍ နိုင်ငံရေးနယ်ထဲ၌ ကျင်လည်ခဲ့ရသဖြင့် ရတနာသုံးပါးနှင့် အတန်ပင် ကင်းကွာခဲ့ပေသည်။ ရှင်းရှင်းဝန်ခံရသော် သူတော်ကောင်းများနှင့် အတွေ့အမြင် အင်မတန် နည်းပါးခဲ့သည်။

အသက် ၄၀ ကျော်လာတော့မှ သူတော်ကောင်းကို ရှာဖွေဖို့ တော်လေပြီဟု သတိရလာသည်။ ကျွန်ုပ်သည် ထိုအချိန်တွင် ရန်ကုန် မြို့၌ နေထိုင်၏။

မြောင်းမြမြို့၌ သီတင်းသုံးတော်မူသော ဆရာတော်ကို ကျွန်ုပ် တွေ့မြင်ရ၊ ချဉ်းကပ်ရ၊ ဆရာအဖြစ် ပူဇော်ရသည်မှာ ကျွန်ုပ်အဖို့ ထူးသော ကံတရားဟု ယူဆပေသည်။

ကျွန်ုပ်သည် ဆရာတော်ကို ရှေးရှေးက သာသနာဝင် ကျွမ်းများထဲ၌ ပါတော်မူကြသော သူတော်ကောင်းကြီးများကဲ့သို့ပါတကားဟု အလေးအနက် နားလည်ရသည်။ ရဟန်းသူတော်ကောင်းသည် ရဟန်းအကျင့်ကို ကျင့်သည်။ ရဟန်းကျင့် ဆိုရာ၌ ဗုဒ္ဓအဆုံးအမဖြစ်သော ဝိနည်း (၉ပဒေ) ဒေသနာတော်ကို မကျိုးမပေါက်၊ မပျောက်မကျားအောင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်း ဖြစ်၏။

ရဟန်းဟူသည် ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်၏ မျက်နှာမှလွဲ၍ ဘယ်သူမျက်နှာမှ လိုက်စရာမလိုပေ။ ကျောင်းဒကာ၏ မျက်နှာကို လိုက်ရတာမျိုး၊ ဩဇာအာဏာရှိသူ၏ မျက်နှာကို လိုက်ရတာမျိုး၊ မိတ်ဆွေမျိုးဆွေ မျက်နှာကို လိုက်ရတာမျိုး မပြုလုပ်ရပေ။

ကျွန်ုပ်သည် ဓမ္မယျမေဒနီ ဆရာတော်ကြီး၏ ထေရုပ္ပတ္တိကို ပြုစုရာ၌ သံဃာဆိုတာ (ရဟန်းဆိုတာ) သည်လိုပါကလားဟု အပုံတစ်ရာ တစ်ထောင်ပုံလျှင် တစ်ပုံမျှလောက် သိနိုင်ကြစေရန် ရည်ရွယ်

ရင်း ရှိပေသည်။ တစ်နည်းပြောရလျှင် ကျွန်ုပ်တို့ မြန်မာလူမျိုးများသည် ရဟန်းကောင်း ရဟန်းမြတ် (ဝါ) ရဟန်းစစ်စစ်များကို ကိုးကွယ်တတ်ကြအောင် ပြုစုခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ဤထေရုပ္ပတ္တိမှာ ကျွန်ုပ်နှင့် ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ ထိတွေ့ရသမျှနှင့် ဆရာတော်ကြီး၏ တပည့်ရင်းချာတို့ ပြောပြချက်များကို အခြေခံ၍ ပြုစုခြင်းဖြစ်သောကြောင့်...

၁။ ဆရာတော်ကြီး၏ ဂုဏ်ပုဒ်များမှာ ရာနှုန်းပြည့်ပါဝင်ပြီး ပြည့်စုံလိမ့်မည် မဟုတ်ပေ။

၂။ အများရေးတော်မူကြသော ထေရုပ္ပတ္တိများကဲ့သို့ ရေးခြင်းမျိုး မဟုတ်ဘဲ မြန်မာစာ ရေးတတ် ဖတ်တတ်သော မြန်မာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဟူက ဖတ်တတ် သိတတ် ကိုးကွယ်တတ်ရန် အတွက် အများနားလည်လွယ်သော အရေးအသားမျိုး ရေးထားခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

သခင်အောင်ဖေ

ဇေယျမေဒနီ ဆရာတော်

ဇေယျမေဒနီ ဆရာတော်အလောင်းအလျာကို ၁၂၆၁ ခုနှစ်၊ တပေါင်းလဆန်း ၈ ရက်၊ ကြာသပတေးနေ့နံနက်ပိုင်း ဟင်္သာတခရိုင်၊ ငါးသိုင်းချောင်းမြို့နယ် သီတာကုန်းပြင်ကျေးရွာ၌ ဖွားမြင်ခဲ့သည်။ မိဘများမှာ ပွဲစားကြီး အဘိဓမ္မာစာတတ် ဦးအောင်မြတ် + ဒေါ်ပုမ တို့ဖြစ်ကြ၏။ အမည်ကား မောင်စံမြ ဖြစ်၏။

မောင်စံမြကလေးကို ဖခင် ဦးအောင်မြတ်က လက်ဦးဆရာ ပီသရွာဖြင့် မြန်မာစာအစ ကကြီး ခက္ခေး စသော ဗျည်း ၃၃ လုံးကို သင်ပေးသည်။ မောင်စံမြကလေးမှာ ဖခင်သင်ပေးသမျှ မရရအောင် လိုက်ဆိုသည်။ ဦးအောင်မြတ်သည် သင်ပေးသမျှ ဆောလျှင်ခဏနှင့် အလွတ်ရနေသော သားမောင်စံမြကို အလွန်ပင် ချစ်သည်။

မောင်စံမြကလေးမှာ ချမ်းသာကြွယ်ဝသော မိဘနှစ်ပါးမှ မွေးဖွားသည့်သား ဖြစ်၍ မပူမပင်ရဘဲ ကောင်းမွန်စွာ နေထိုင်ရပေ သည်။

ဖခင် ဦးအောင်မြတ်သည် ကိုယ်ပိုင်လယ်ကို သီးစားချထားပြီး တစ်ဖက်၌ ပွဲစားလုပ်ငန်းကို လုပ်ဆောင်သည်။ မိခင် ဒေါ်ပုမမှာ အရောင်းအဝယ် ဝါသနာပါသောကြောင့် ဒေသအလိုက် ရောင်းဝယ် ဖောက်ကားမှုများကို လုပ်ဆောင်သည်။

မောင်စံမြ (၇) နှစ်အရွယ်တွင် ဖခင် ဦးအောင်မြတ် ကွယ်လွန် ရာ မောင်စံမြကလေးမှာ အားကိုးဖွယ်ရာ ဖခင်မရှိသောကြောင့် အားကိုး ရာမဲ့သကဲ့သို့ ဖြစ်သွားပေသည်။

မိခင် ဒေါ်ပုမမှာ ခင်ပွန်း ဦးအောင်မြတ် ခေါင်းချရာ၌ မနေ လိုတော့၍ သီတာကုန်းပြင်ရွာမှ ငါးသိုင်းချောင်းမြို့သို့ ပြောင်းရွှေ့သွား ပေသည်။

ဒေါ်ပုမသည် မိမိပိုင်လယ်မြေများကို သီးစားချထားခဲ့၏။ သီးစား ခမှာ စပါးတင်း ခြောက်ရာကျော်ရပြီး ဒေါ်ပုမကိုယ်တိုင် ငါးသိုင်း ချောင်း မြို့ပေါ်၌ အရောင်းအဝယ်ပြုလုပ်သဖြင့် တင့်တောင့်တင့်တယ် နေထိုင်နိုင်ခဲ့ကြ၏။

မောင်စံမြကလေးမှာ သူ့ဘုန်း သူ့ကံအလျောက် ရွာသားဘဝမှ မြို့သားဖြစ်လာရပေ၏။ ဖခင် ဦးအောင်မြတ်ကဲ့သို့ မိခင် ဒေါ်ပုမသည် သား မောင်စံမြကလေးကို ကိုယ်တိုင် စာမသင်ကြားနိုင်ပေမင့် ဆရာ ဦးဖိုးမြ၏ လောကဓါတ်သိပ္ပံကျောင်း၌ စာသင်ကြားစေ၏။

မောင်စံမြသည် ဉာဏ်အလွန်ထက်မြက်သူ ဖြစ်ရကား တစ်နှစ် တစ်တန်း အောင်မြင်ပြီး ၁၄ နှစ်အရွယ်တွင် အစိုးရစာသင်ကျောင်း၌ (၇) တန်းစာမေးပွဲ အောင်မြင်ခဲ့ပေသည်။

ထိုခေတ် ထိုအခါက ၇ တန်းအောင်မြင်လျှင် တိုက်စာရေးဟု ခေါ်သော မြေတိုင်းစာရေးအလုပ် ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်နိုင်သည်။ အစိုးရ အထက်တန်းကျောင်းသို့ ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်ပြီး ၁၀ တန်းအောင်က အစိုးရအလုပ် တစ်ခုခုကို ကောင်းမွန်စွာ လုပ်ကိုင်နိုင်သော ခေတ် ပါတည်း။

မိခင် ဒေါ်ပုမသည် ၁၄ နှစ်အရွယ် ရှိလာပြီဖြစ်သော သား မောင်စံမြကို ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တစ်ယောက်ပီပီ ရှင်ပြုလိုသည်။ ရှင်ပြုပြီး လျှင် သားမောင်စံမြ၏ အလိုအတိုင်း ပညာဆက်လက်သင်ကြားပေးရန် ဖြစ်၏။

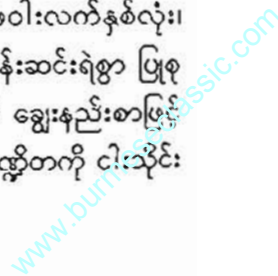
မောင်စံမြ ၇ တန်းအောင်မြင်ပြီးသည်နှင့် မိမိတို့ ကိုးကွယ်ရင်း ဆွဲလည်းကုန်း ဆရာတော်ကြီးကျောင်း၌ (ပဗ္ဗဇ္ဇ သာမဏေရ) ရှင်ပြုပွဲ ကြီးအဖြစ် မိခင် ဒေါ်ပုမသည် ခမ်းနားကြီးကျယ်စွာ ဆင်ယင်ကျင်းပ လေသည်။

မောင်စံမြကလေးမှာ ဖခင် ဦးအောင်မြတ် အမြတ်တန်းထားပေး ခဲ့သော သျှောင်ထုံးကလေးမှာ အတုံးခံရပြီး ရှင်ပဏ္ဍိတ ဟူသော သာမဏေဘဝသို့ ရောက်ရှိသွားပေသည်။

ရှင်ပဏ္ဍိတကလေးမှာ ရှင်သာမဏေတို့ သင်အံ့လေ့ကျက်ရမည့် အခြေခံပိဋကတ်စာပေများကို သင်ရိုးကျွတ်အောင် သင်ကြားရာ ဆွဲ လည်းကုန်း ဆရာတော်မှာ ရှင်ပဏ္ဍိတ၏ ဉာဏ်စွမ်း ဉာဏ်စကို သိတော် မူ၍ ကျုံ့ပျော်မြို့ ဝေဠုဝန်ဆရာတော် အရှင်ပညာဗလထံသို့ ပို့အပ်၍ ပညာသင်ကြားစေလေသည်။ ရှင်ပဏ္ဍိတသည် သဒ္ဒါကျမ်းမှ အစပြု၍ သင်္ဂဟကျမ်း အဘိဓမ္မတ္ထဝိဘာဝနီခေါ် ဋီကာကျော် ပါတိမောက် ပါဠိ တော်နှင့် ကင်္ခါဝိတရဏီအဋ္ဌကထာ၊ ပါရာဇိကဏီအဋ္ဌကထာ ကျမ်း များကို ရေလည်စွာ တတ်မြောက်အောင် သင်ကြားလေတော့သည်။

ရှင်ပဏ္ဍိတသည် အသက် ၂၀ အရွယ်ရောက်လာပေပြီ။ ရဟန်း ဒကာ၊ ဒကာမများ အသီးသီးပေါ်လာကြ၏။ မှန်ပါသည်။ စာပေ၌ လိမ္မာတတ်မြောက်သော ပဉ္စင်းလောင်းလျာများကို ချီးမြှောက်ပူဇော် လိုကြသော ရဟန်းဒကာ၊ ရဟန်းအမများ ပေါ်ပေါက်လာရသည်မှာ မြန်မာနိုင်ငံ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များ၏ အလေ့အထုံပင် ဖြစ်သည်။

ရှင်ပဏ္ဍိတ ပဉ္စင်းလောင်းလျာအတွက် ချီးမြှောက်ပူဇော်လိုကြ သော ရဟန်းဒကာ သူသူငါငါ အများပင်ရှိငြားလည်း ရဟန်းလောင်း လျာအား ကိုးလလွယ် ဆယ်လ ဝမ်းမှာထားပြီး ဖဝါးလက်နှစ်လုံး၊ ပခုံးလက်နှစ်သစ် အရွယ်မှစ၍ လူဖြစ်အောင် ပင်ပန်းဆင်းရဲစွာ ပြုစု စောင့်ရှောက်ခဲ့ရသော မိခင် ဒေါ်ပုမသည် သူမ၏ ချွေးနည်းစာဖြင့် ရှာဖွေဆောင်းထားသော အသပြာနှင့်ပင် သား ရှင်ပဏ္ဍိတကို ငါးသိုင်း

ချောင်းမြို့ ဆွဲလည်းကုန်းကျောင်းဝင်း သိမ်တော်တွင်း၌ ဆွဲလည်းကုန်း ဆရာတော်အမှူးပြု၍ (ဝါ) ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ၁၂၈၁ ခုနှစ်၊ ပြာသို လဆန်း ၈ ရက်၊ ကြာသပတေးနံနက်တွင် လွန်စွာမြင့်မြတ်သော ရဟန်းဘဝသို့ ပို့ဆောင်ပေးခြင်း ခံရပေသည်။

ပညာသင်စေခြင်း

ဆရာရင်း ဆွဲလည်းကုန်းဆရာတော်သည် အရှင်ပဏ္ဍိတအား ဆရာမျိုးစုံတို့၏ ပညာရပ်များကို တတ်မြောက်စေသောငှာ ရန်ကုန်မြို့ ကြည့်မြင်တိုင် ဝေဠုဝန်ကျောင်းတိုက်ကြီး၏ မဟာနာယက ပထမ သာသနာပိုင် ဝေဠုဝန်ဆရာတော်ကြီးထံသို့ ပို့၍ ပညာသင်ကြားစေ သည်။

ဝေဠုဝန်စာသင်တိုက်ကြီးသည် စာသင်သား ၃၀၀ ကျော် ရှိရ ကား ထိုခေတ် ထိုအခါက ဝေဠုဝန်သာသနာတော်သည် လှမ်းတောက် ထိန်လင်းနေပေသည်။ အရှင်ပဏ္ဍိတသည် ၁ ဝါသာရပြီးဖြစ်ရကား ပညာသင်ကြားလိုသော စိတ်ဓါတ်မှာ လွန်စွာတက်ကြွနေပေသည်။ အရှင်ပဏ္ဍိတမှာ ငယ်စဉ် ပုခက်တွင်းဘဝ၌ကပင် ပုခက်တွင်းမှ လိမ့်ကျ ခဲ့၍ ခြေတစ်ဖက် မစွမ်းသန်ခဲ့ရာ ယခုကဲ့သို့ ဟုတ်ဟုတ်ငြားငြား စာပေသင်ကြားရသောအခါ မွေးရာပါ ဉာဏ်ပါရမီကလည်း ကောင်းမွန်၊ အဘယ်သို့သော ခရီးကိုမှ သွားစရာ လာစရာ မရှိသော အဖြစ်ကြောင့် သူတစ်ပါးထက် အားလပ်သောအချိန် ပိုရပြီး ရသမျှ အချိန်ဟူသမျှ ဝိရိယကြီးကြီးဖြင့် သင်ကြားသောအခါ ဝေဠုဝန် ဆရာတော်ကြီး၏ ချစ်ကြည်ခြင်းကို ခံခဲ့ရပေသည်။

မှန်ပါသည်။ စာတော်သော ကျောင်းသားဟူက ဆရာ ချစ်စမြဲ မဟုတ်ပါလား။ ဤနေရာ၌ ဇေယျမေဒနီ ဆရာတော်၏ အရင်းနှီးဆုံး တပည့်ကြီး ကံဦးဆရာတော် မိန့်ကြားချက်ကို ဖော်ပြရပေမည်။

“သည်လိုကွဲ့၊ လောကမှာ အကောင်းနှင့် အဆိုးဆိုတာ ခွန်တွဲ ခြေ နေတတ်တယ်။ ဆရာတော်က စာသင်ဘဝတုန်းက အဖြစ်အပျက် တစ်ခုကို ပြောဖူးတယ်။ ဝေဠုဝန်စာသင်တိုက် ရောက်တော့ မိခင် ဒေါ်ပုမက တစ်လ တစ်ဆယ်လောက်သာ ထောက်ပံ့နိုင်သတဲ့။ ဝတ္ထုငွေ ၁၀/နှင့် စာအုပ်လည်း ဝယ်ရ၊ တခြားတိုလီမိုလီလည်း ဝယ်ရတယ်။ တခြားကိုယ်တော်တွေလို ဆွမ်းခံမဝင်နိုင်တော့၊ သူများ ဆွမ်းခံလို့ရသည့် ဆွမ်းပိုင်းမှာ ဝင်စားရတယ်။ ထောက်ပံ့ငွေထဲမှ နည်းနည်းပါးပါးသာ စားဖို့ သောက်ဖို့ ဝယ်နိုင်တယ်လေ။ အဲသည်လို နေ့စဉ် သူတစ်ပါး ခံထားကြသည့် ဆွမ်းပိုင်း ဝင်စားနေရတော့ ပုထုဇဉ်ရဟန်းငယ်များ မဟုတ်လား။ သူတစ်ပါးမျက်နှာကို ကြည့်စားရတဲ့ အခြေအနေမျိုး ရောက်လာတယ်။ တစ်ခါတလေ ဆွမ်းမဝဘဲ ထလိုက်ရတယ်။ အဲသည် လို တစ်ဖက်က ဆွမ်း ကွမ်း ဆင်းရဲတယ်။ ဟိုတစ်ဖက်ကျတော့ စာ တော်လို့ ဆရာတော်ကြီးက လူရှေ့သူရှေ့ ချီးမြှင့်မြှောက်စားတယ်။ သည်လိုမြှောက်စားတာကိုပင် တချို့စာသင်ဘက်များက မကျေမနပ် ရှေ့တွင် တစ်မျိုး၊ ကွယ်ရာတစ်ဖုံ မကြားတကြားတစ်နည်း ပြောကြ ဆိုကြခြင်းကို ခံရပြန်တယ်။ ဒါပေမဲ့ ပညာလိုလို ပညာလာသင်တာ သည်လောက်တော့ သည်းခံနိုင်ရမဟဲ့ဟူသော စိတ်အရင်းခံပြီး ပညာ တတ်အောင် စွဲရှိရှိနှင့် သင်ခဲ့ရသတဲ့ကွဲ့။”

အရှင်ပဏ္ဍိတသည် ဝေဠုဝန်ဆရာတော်ထံမှောက်၌ ရိုသေစွာ မြင့် သုံးနှစ်သုံးမိုး ကြီးကြီးကုတ်ကုတ် မဆုတ်မနုတ်ဘဲ ပညာသင်ကြား ခဲ့ပေသည်။ ဝေဠုဝန်ဆရာတော်ကြီးသည် စာတော်သောတပည့် အရှင် ပဏ္ဍိတကို ချီးမြှောက်ရန် သင့်ပြီဟု ဆုံးဖြတ်လိုက်ပြီး ကျောင်းဆောင် တစ်ဆောင်ပေး၍ စာချဘုန်းကြီးလေးဘဝသို့ ပို့ဆောင်ချီးမြှင့်လိုက်ပေ သည်။

စာချဘုန်းကြီးလေး အရှင်ပဏ္ဍိတသည် ဝေဠုဝန်စာသင်တိုက် ကြီး၌ ၂ နှစ်တိုင်တိုင် သင်သားများကို ကောင်းမွန်စွာ စာသင်ပေး၍

စာသင်သားအဖြစ် ၃ နှစ်၊ စာချဆရာအဖြစ် ၂ နှစ် စုစုပေါင်း ၅ နှစ် တိုင်တိုင် သီတင်းသုံးခဲ့ရပေ၏။

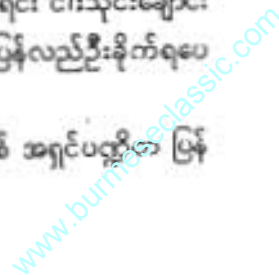
အရှင်ပဏ္ဍိတသည် ပိဋကတ်စာပေဟူသည် လိုက်လေဝေးလေ၊ နှိုက်လေ နက်လေပါကလားဟူသော အသိရှိလာပြီး စာပေသင်ကြားမှု၊ စာပေတတ်မြောက်မှု၌ အားရတင်းတိမ်ခြင်း မရှိရကား ကျေးဇူးရှင် ဝေဠုဝန်ဆရာတော်ကြီးထံ ဓွင့်ယံ၍ ပခုက္ကူမြို့သို့ ပညာသင်ရန် ဆန်တက်သွားပေသည်။

အရှင်ပဏ္ဍိတသည် ပခုက္ကူမြို့ မဟာဝိသုတာရာမတိုက်သား အဖြစ် ခံယူရရှိသည်နှင့် ဆရာတော် အရှင်ပညာနှင့် အရှင်သူဇရ ဆရာတော် ၂ ပါးထံတော်၌ နည်းခံသင်ကြားပြန်၏။ အရှင်ပဏ္ဍိတ သည် ပခုက္ကူ ပညာသင်ကြားရေးနည်းစနစ်ကို လွန်စွာသဘောကျ နှစ်သက်၏။ သို့ရာတွင် ညဝါ-ပညာသင်ကြားလိုရကား ပခုက္ကူ၌ တစ်ဝါဆိုပြီး အမရပူရ တုမောင်းတိုက် ဆရာတော်ထံ ပညာသင်ရန် သွားပြန်၏။

အရှင်ပဏ္ဍိတသည် အမရပူရ တုမောင်းတိုက် ဆရာတော် အရှင် ဝါယာမနှင့် စာချဆရာတော် အရှင်နန္ဒိယတို့ထံ ပညာသင်ကြားရင်း မိုးကုတ်ဆရာတော် ဦးဝိမလ၊ တောင်တွင်းကြီး ဆရာတော် အရှင်ဥက္ကဋ္ဌ တို့နှင့် ရင်းနှီးစွာ စာသင်ဖက် ပြစ်ခဲ့ရပေသည်။

အရှင်ပဏ္ဍိတသည် ညဝါဆိုင်ရာ သင်ခန်းစာများ အကုန်အစဉ် ရရမိပြစ်စေရန် သင်ကြားနေခိုက် သက္ကတဘာသာ၊ အင်္ဂလိပ်ဘာသာ၊ ပါဠိဘာသာ စသည့် ဘာသာစုံတတ်မြောက်တော်မူသော ဝေယံဘုံသာ ဆရာတော်အကြောင်း ကြားခဲ့ရ၏။ သင်လိုစိတ်လည်း ရှိနေပေသည်။ သို့ပေမင်္ဂ အခြေအနေမပေးပေ။ သို့ဖြင့် ငယ်ဆရာရင်း ငါးသိုင်းချောင်း ဆွဲလည်းကုန်းဆရာတော်၏ ခြေတော်ရင်းသို့ ပြန်လည်ဦးခိုက်ရပေ သည်။

ဆွဲလည်းကုန်းဆရာတော်သည် တပည့်ချစ် အရှင်ပဏ္ဍိတ ပြန်

ရောက်သည်နှင့် ငါးသိုင်းချောင်းမြို့ ကျောင်းကြီးစာသင်တိုက်၌ စာသင်သား ၂၅ ပါးကို စတင်၍ စာသင်ကြားပေးရန် အမိန့်ချမှတ်ပေး၏။ အရှင်ပဏ္ဍိတသည် ဆရာတော်၏အမိန့်အရ ကျောင်းကြီးစာသင်တိုက်၌ စာသင်သားများကို ကောင်းမွန်စွာ စာပေပို့ချပေးခဲ့သည်မှာ ၂ ဝါတိတိပင် ဖြစ်ပေသည်။

ထိုကဲ့သို့ ငါးသိုင်းချောင်း ကျောင်းကြီးစာသင်တိုက်၌ စာပေပို့ချပေးနေရင်း သထုံမြို့ လိပ်အင်း ဓမ္မိကာရုံ ဆရာတော်သည် ဆွဲလည်းကုန်း ဆရာတော်မှတစ်ဆင့် သူ့ကျောင်းသို့ ကြွရောက်၍ စာသင်သားများကို စာပေပို့ချပေးပါရန် အမိန့်ကျလာရာ အရှင်ပဏ္ဍိတသည် သထုံမြို့ လိပ်အင်းဓမ္မိကာရုံစာသင်တိုက်၌ တစ်ဝါနှင့် သန္တာရုံကျောင်းစာသင်တိုက်၌ တစ်ဝါစီ စာပေပို့ချပေးခဲ့ပေသည်။

ဆရာတော်၏အမိန့်အရ သထုံမြို့သို့ အရှင်ပဏ္ဍိတ ရောက်ရှိသွားခြင်းမှာ အရှင်ပဏ္ဍိတအဖို့ ကံကောင်းခြင်းတစ်ရပ်ဟု မှတ်ယူရပေမည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် အမရပူရ တူမောင်းတိုက် စာသင်သားဘဝကကြားသိခဲ့ရသော ဝေယံဘုံသာ ဆရာတော်သည် ယခုမှော်လမြိုင်တောင်ပေါက်ဆရာတော်ကြီးအဖြစ် သီတင်းသုံးနေပြီ မဟုတ်လား။ ဤသို့နှင့် အရှင်ပဏ္ဍိတသည် တောင်ပေါက် ဆရာတော်ကြီးထံ သက္ကတဘာသာကို စတင်သင်ကြားလေတော့၏။

အရှင်ပဏ္ဍိတသည် တစ်ဖက်၌ တပည့်များကို စာပေပို့ချ၍ တစ်ဖက်တွင် တောင်ပေါက်ဆရာတော်ကြီးထံမှ သက္ကတဘာသာရပ်များကို သင်ယူနေပေသည်။ အရှင်ပဏ္ဍိတသည် သထုံနှင့် မော်လမြိုင် ကူးချည်သန်းချည် သွားလာနေပေလိမ့်မည်။ ထိုအချိန်တွင် အရှင်ပဏ္ဍိတ၏ ဦးလေးတော် ဆရာတော်ကြီးဦးဉာဏဝံသက သူတို့ အရှင်ပဏ္ဍိတအား ကျောင်းထိုင်ရန် အမိန့်စာချွန်တော်ကို ဦးလေးတော်စပ်သူပင် ဖြစ်သော ဦးမောင်လှကို ယူဆောင်၍ ပေးဆက်စေလေသည်။ ထိုင်ရမည့်ကျောင်းမှာ မြောင်းမြမြို့ အသောကရုံကျောင်း ဟူ၏။

ယင်းအကြောင်းအရာနှင့်စပ်၍ ဆရာတော်၏ မိန့်ကြားချက်မှာ “အဲသည်လို မြောင်းမြမှာ ကျောင်းထိုင်ရမယ်လို့ လာပင့်တော့ ငါ့မှာ တောင်ပေါက်ဆရာတော်ကြီးထံ စာသင်လို့ ကောင်းတုန်းကွဲ့၊ ငါက ဆရာတော်ကြီးကို သည်လိုပဲ ဦးလေးတော်ဘုန်းကြီးက ကျောင်းထိုင်ရန် အမိန့်ရရှိကြောင်း လျှောက်တော့ ဆရာတော်ကြီးက လိုက်သွား၊ ငါ့ဆီမှာ သင်နေတဲ့ သက္ကတဘာသာ စာအုပ်စာတမ်းများ လိုသမျှယူသွား၊ မသိမရှင်းလင်းသည်တို့ကို စာနှင့် လှမ်းမေး၊ ငါ့ကိုယ်တိုင်လည်း တစ်နှစ်တစ်ခေါက် လာမည်ဟု အားပေးသကွဲ့”

“ဒါဖြင့် မြောင်းမြသို့ တောင်ပေါက်ဆရာတော်ကြီး ရောက်လာသေးသလား ဘုရား”

“မရောက်ပါဘူးကွယ်၊ မသိတာ စာနှင့်ပေးပြီး မေးတာတွေ တော့ ဖြေသကွဲ့၊ သူမလာနိုင်တော့ ငါကပဲ သွားရတာပေါ့”

တောင်ပေါက်ဆရာတော်ကြီး စာသင်ပုံ သင်ကြားနည်းကို သိလို၍ လျှောက်ထားကြည့်ရာ ဆရာတော်က...

“တပည့်သားမြေးတွေအပေါ်မှာ သူတတ်သိသလို တတ်သိစေချင်တဲ့ စေတနာမျိုးကတော့ ရှားသကွဲ့၊ မနက်မိုးလင်းကတည်းက ဆွမ်းစား ကုဋီတက် ရေချိုးတဲ့ အချိန်လောက်ပဲ စာသင်ပျက်တယ်၊ တစ်ခါတလေ အရေးပိုင် ဦးကျော်ထွန်းတို့လို ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်တွေနှင့် ငွေးဇွေးတဲ့အခါမျိုးမှာ စာသင်ရပ်နေတယ်၊ ဆွေးနွေးစရာ လူမရှိဘူးဆိုရင်တော့လား၊ တစ်ယောက်ပြီးတစ်ယောက်၊ တစ်ပါးပြီးတစ်ပါးဆိုသလို ဇယ်ဆက်သလို စိတ်ရှည်လက်ရှည် တစ်ကျောင်းလုံး လိုက်သင်ပေးနေတာပဲကွဲ့၊ ငါ့အတွက်ပြောရရင် အချိန်ပြည့်သင်နိုင်တာ မဟုတ်ဘူး၊ ရက်ခြား လခြားဆိုသလို သင်ယူရတာ၊ တစ်ဖက်က စာသင်ပေးရမဟုတ်လား၊ ဒါကိုသိတော့ ထူးထူးခြားခြား အပင်ပန်းခံပြီး သင်ပေးရှာတယ်၊ ငါကလည်း ဆရာတော်ကြီး သည်လိုအပင်ပန်းခံပြီး သင်ပေးမှန်း သိလေလေ ကြိုးစားလေလေပေါ့၊ အဲသည်လို ဘူးနှင့်

ခွန်နှင့် စာသင်နေခိုက်မှာ ကျောင်းထိုင်ရန် လာပင့်တာပဲကွဲ့။ အဲသည် အချိန်မှာ ငါ ၁၄ ဝါ ရပြီကွဲ့။”

“ဒါဖြင့် မြောင်းမြကို ဆရာတော်ကြွလာတော့ တစ်ပါးတည်း လား ဘုရား”

“ဘယ်ဟုတ်ပမလဲ၊ ငါနဲ့အတူ စာသင်သားရဟန်း ၂၀ ကျော် ပါလာတယ်လေ။ အဲသည်ထဲ မောင်ထွန်းသိန်းလည်း ပါလာသပေါ့။ သူ့ဘွဲ့က နန္ဒဝံသတဲ့၊ နောက် လေးငါးလလောက် ထင်ရဲ့။ ကံဦးနဲ့ ပြင်ရွာ ဘုန်းကြီး ၂ ပါးလည်း ငါ့နောက်လိုက်လာကြပြီး စာသင်ကြ တယ်လေ”

“မြောင်းမြရောက်စ အခြေအနေ ဘယ်လိုပါလဲ ဘုရား”

“ခရေစေတည်းကျ ဖြေရရင် အရှည်ကြီးပဲကွဲ့။ ချုံပြောရရင် တို့ထိုင်ရတဲ့ ကျောင်းအမည်က အသောကာရုံတဲ့။ နာမည်လေး ကောင်း ပါတယ်။ တို့နေဖို့ စာသင်ခန်းဖွင့်ဖို့အတွက်ကတော့ ဝါး၊ ဓနိ၊ သစ်သား ကျောင်းပေါ့။ အမှန်က ပထမကျောင်းဒကာများက သေသေသပ်သပ် ကလေး ဆောက်ထားတာ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ အဲသည်မှာ ကျောင်းထိုင် သွားကြတဲ့ ဘုန်းကြီး ၂ ပါးက သမဏသာရပူ မဖြစ်ကြဘူးကွဲ့။ သည်တော့ ဒကာ၊ ဒကာမတွေက လျစ်လျူရှုထားကြ ထင်ပါတယ်။ တို့ ရောက်လာကြတော့လည်း ဘယ်လိုလဲလို့ အကဲခတ်ကြ ထင်ပါရဲ့ ကွယ်”

“မူလကျောင်းဒကာက ဘယ်သူလဲ ဘုရား”

“ဒကာကြီး ဝီလျံ ဦးဘနဲ့ ကျောင်းအမကြီး ဒေါ်မမကြီးပေါ့။ အင်မတန် သဒ္ဓါတရား ကောင်းကြသကွဲ့”

“အကဲခတ်ကြတဲ့အထဲ ကျောင်းဒကာများလည်း ပါမှာပေါ့”

“ပါကြသပေါ့။ အထူးသဖြင့်က အရေးပိုင်ဟောင်း ဦးဘဖိုးကွဲ့။ တစ်နေ့တစ်ခေါက်လောက် လာပြီး တို့ဘာလုပ်နေကြသလဲ၊ ဘာပြော နေကြသလဲ၊ ဘာစာတွေ သင်နေကြသလဲဆိုတာမျိုး အကဲခတ်တာ”

“တို့က မူလဒ္ဓါရဂိုဏ်းကြီးရဲ့ သားမြေးများ ဖြစ်ကြပြီး အရွယ် ရောက်လာတော့ ရွှေကျင်ဂိုဏ်းကြီး၏ အဆုံးအမကို နာခံကြတယ်။ တို့ကို စာသင်ပေးကြတဲ့ ဆရာတော်များကလည်း ဝိနည်းဥပဒေကို အလွန်တရာ လေးစားကြတဲ့ ဝေဠုဝန်သာသနာပိုင်ကြီးကွဲ့။ ပခုက္ကူ ဆရာတော် ဦးပညာ၊ ဦးသုန္ဒရ တို့ဆိုတာ ဝိနည်းဒေသနာနှင့် ပတ်သက် လို့ အနည်းငယ်မျှ ပြောစရာမရှိအောင် သီလ သမာဓိကြီးတဲ့ ဆရာ တော်ကြီးများ မဟုတ်လားကွဲ့။ သည်လိုပဲ တူမောင်းတိုက်ဆရာတော် ဦးဝါယာမနှင့် ဦးနန္ဒိယ တောင်ပေါက် ဆရာတော်ကြီးများဆိုတာ တကယ်အာဇာနည် အရှင်မြတ်တွေပဲ မဟုတ်လား။ သူတို့ရဲ့အဆုံးအမနဲ့ ကြီးပြင်းတတ်မြောက်လာခဲ့ရတဲ့ ငါ့အဖို့ အထူးရှောင်ကြဉ်နေစရာ မလို တော့ဘူး။ ကျင့်သားရပြီးသား ဖြစ်နေတယ်။”

“အသောကာရုံကျောင်းရဲ့ မကောင်းသတင်းကြောင့် နာမည် ပြောင်းမူည့်လိုက်တယ်။ ဇေယျမေဒနီလို့ ငါ့အနေနှင့် အထူးသတ်မှတ် ချက်လည်း ထုတ်ထားတယ် အဲဒါက။ ဇေယျမေဒနီ စာသင်သားဟူက ဆွမ်းခံကြချိန်မှလွဲ၍ ပြင်ပ ဒကာ ဒကာမများနဲ့ အဆက်အဆံမပြုရဘူး။ သည်သတ်မှတ်ချက်ကလည်း အမှန်ကတော့ အထူးထုတ်ဖို့တောင် မလိုပါဘူးကွယ်။ ဆွမ်းခံ၊ ဆွမ်းစားပြီးတာနဲ့ စာသင်ခန်းထဲမှာချည်း နေကြရတာပါ။ အားအားရှိရင်သာ စကားပြောနေကြမှာပေါ့။ အားမှ မအားကြဘဲ၊ ဒါနဲ့ အချိန်ကုန်နေကြတာပဲ မဟုတ်လားကွဲ့။ အဲသည်လိုနဲ့ တို့အပေါ်မှာ အမြင်ကောင်းလာကြတာပဲ”

“ဆွမ်းကွမ်းအခြေအနေက ဘယ်လိုလဲ ဘုရား”

“ငါတို့ကို ကိုးကွယ်ကြတဲ့အရပ်က ဆင်းရဲကြတယ်။ ဆင်းရဲ သား လူမွဲရပ်ကွက် ဆိုပါတော့။ ငါတို့ကလည်း မြို့ထဲ ရွာထဲမှာ ထင်ပေါ်မှ မထင်ပေါ်ဘဲ၊ ဒါပေမဲ့ ဆွမ်းကွမ်းအနေနဲ့ သင့်တင့်မျှတပါ တယ်”

ဆရာတော်သည် ရောင့်ရဲနိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးဖြစ်၍ ဤလို ပြောခြင်းဖြစ်၏။ ဤနေရာ၌ ဇေယျမေဒနီ စာသင်တိုက် ဣဒ်းစား

ကျောင်း တာဝန်ယူခဲ့ရသော ကံဦးဆရာတော်၏ အဆိုအမိန့်ကို ပေါ်ပြ ရသော်...

“ဇေယျမေဒနီ အစမှာတော့ ဆင်းရဲတာ လွန်ရောကွဲ့၊ ငါက ဆွမ်းစားကျောင်း တာဝန်ယူရတော့ ဘယ်မျှ ဆင်းရဲတယ်ဆိုတာ ငါ အသိဆုံးပေါ့ကွဲ့၊ ဆရာတော်က တို့လို အကုန်ဘယ်သိမလဲ၊ သိသင့် သိထိုက်တာလောက်ပဲ သိရတာပေါ့၊ အဲ...အဲ ပုဂံတုန်းက စာသင်သား ၂၆ ပါးလား၊ ၂၇ ပါးလား ရှိသကွဲ့၊ ဆွမ်းခံလို့ရတဲ့အထဲ ငါးပိတို့ ဘာတို့ ဘယ်မှာပါမလဲ၊ အဲဒါအတွက် ဒီးဒုတ်ဦးဘချိန်မှ ဒေါ်တင် ထင်ပါ့ကွယ်၊ အဲသည်ဒကာမကြီး အစရှိတဲ့ ဒကာမများက တစ် ယောက် တစ်ပဲစီ၊ တစ်ဖူးစီ ရပြီး လိုအပ်တဲ့ ဆန်၊ ဆီ၊ ဆေး၊ ဆား၊ ကြက်သွန်၊ ငရုတ်ပေါ့၊ ဝယ်ခြမ်းပြီး လှူကြတာပဲကွဲ့။”

ကျောင်းအမကြီး၏ စေတနာ

“ဒါနဲ့ ဆက်ပြီး သတိရတုန်း ပြောရဦးမယ်၊ ကျောင်းအမကြီး ဒေါ်မမကြီး တနင်္ဂနွေတစ်ပတ် ၂ ခေါက်လောက် လာတတ်တယ်၊ တို့ကိုလည်း မေးတယ်၊ လိုအပ်သည်ကို မိန့်ပါပေါ့၊ ငါက ဘာတွေ လိုတယ်၊ ညာတွေလိုတယ် ပြောချင်ပေမင့် ဆရာတော်က သည်းခံပြီး နေကြပါ၊ သဒ္ဓါတရားပေါက်လာလျှင် လှူကြလိမ့်မယ်၊ ဘာလိုတယ်၊ ညာလိုတယ်လို့ပြောရင် လှူမှာသေချာတယ်၊ ဒါပေမဲ့ မသင့်လျော် ပါဘူးဟု မိန့်ကြားထားလို့ လိုတာကို မပြောဝံ့ဘူးကွဲ့၊ အမှန်ကတော့ လိုနေတာအမှန်ပဲ၊ သည်လို့နဲ့ နွေဘက်ရောက်လာတော့ တောရွာများရဲ့ ရှင်ပြုတို့ ပဉ္စင်းခံတို့ကို ဇေယျမေဒနီ ဆရာတော်ကိုယ်စား ငါက လိုက် ရသကွဲ့၊ ငါက တရားဟောကောင်းဆိုတော့ ငါ့တရားလည်း ဟိုက နာချင် သည်က နာချင်နေကြတာကလား၊ အဲဒါနဲ့ ရှင်ပြုပဉ္စင်းခံတစ်ခု မှာ ဇေယျမေဒနီစာသင်တိုက် ဆင်းရဲကြောင်း ပင်လယ်ပိုင်း ကျောင်း ထိုင်ဘုန်းကြီးတစ်ပါးနှင့် စကားစပ်မိပါလေရော၊ ကျောင်းထိုင်ဘုန်းကြီး က တပည့်တော် သည်မှာတော့ ဘာမှမတတ်နိုင်ဘူး၊ ကိုယ်တော်

ပင်လယ်ပိုင်းကို ကြွခဲ့ပါ၊ တပည့်တော်က တရားပွဲများ ဖြစ်ပေါ်လာ အောင် စီမံပေးမယ်၊ အရှင်ဘုရားက တရားဟော၊ အဲသည်လို တရား ဟောရင် လိုအပ်တဲ့ လှူဖွယ်ဝတ္ထုများ ရနိုင်ပါတယ်ဟု ဆိုလေတော့ ကျောင်းသို့ ပြန်ရောက်လျှင် ရောက်ချင်း ဆရာတော်ကို အကျိုး အကြောင်း လျှောက်ထားလိုက်ရာ ဆရာတော်က ကောင်းတော့ ကောင်းတယ်၊ သွားစရာ လာစရာ စားစရိတ်မရှိဘူးတဲ့၊ ငါက တပည့် တော် စောင်ဝယ်မလို့ စုထားတဲ့ငွေ ၇/၅၅တယ်လို့ လျှောက်ပါရော၊ ဆရာတော်က အဲသည်ငွေ ၇/၅ စားရိတ်လုပ်သွားလို့ အမိန့်ချသကွဲ့၊ ငါလည်း ပင်လယ်ပိုင်းသွား တရားပွဲတွေ ကွင်းပနေတာပေါ့၊ အဲသည် လို ငါ ပင်လယ်ပိုင်း သွားပြီး တရားဟောနေတာ ဆရာတော်မှတစ်ပါး ဘယ်သူမှ မသိကြဘူးကွဲ့၊ အဲသည်ကြားထဲ ကျောင်းအမကြီးက ကျောင်းကိုလာတယ်၊ ငါဘယ်သွားနေလဲလို့ ဦးပဉ္စင်းတွေကို မေးတယ်၊ ဦးပဉ္စင်းလေးတွေက ငါ တောသွားနေတယ်လို့ မြေကြတယ်၊ ငါလည်း ညဆက် နေဆက် တရားပွဲ တစ်လကိုးသီတင်း ဟောပြောပြီး စေတနာ ရှင်များက လှူလိုက်ကြသည့် ဝတ္ထုပစ္စည်းတွေ တစ်ပွေတစ်ပိုက်ကြီး ယူပြီး ပြန်လာရော ဆိုပါတော့၊ အဲသည်ပစ္စည်းတွေ မြင်ကြရတော့ စာသင်သားတွေဟာ လူငယ်တွေမဟုတ်လား၊ ဖျော်လို့ ဝမ်းမြောက်ကြ လို့ပေါ့၊ အဲဒါတွေ သိမ်းကြဆည်းကြပေါ့လေ။

“နောက်တစ်နေ့ဆို ကျောင်းအမကြီး ငါ့ဆီကို တန်းလာတာ ပါပဲ၊ ကိုယ်တော် ဘယ်သွားနေသလဲလို့ မေးပါရော၊ ငါကလည်း ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာနဲ့ ပင်လယ်ပိုင်း သွားပြီး တရားဟောအလှူခံတဲ့ အကြောင်း ပြောရတာပေါ့။”

“ရကော ရခဲရဲ့လား ဘုရား”

“ရခဲပါဗျား နည်းတာမှတ်လို့ ဟောဟိုမှာ ကြည့်စမ်းပ...
ငံပြာရည်က လေးဂါလန် ၁၃ ပုံ၊
ငါးပိက လေးဂါလန် ၁၀ ပုံ၊
ဆန်က ၃ အိတ်

ငါးတန်ခွဲခြောက်က ၄ ပီဿာ
 ကကူရုံခြောက်က ၃ ပီဿာ နည်းမှတ်လို့”
 ကျောင်းအမကြီးမှာ ငါ့ကို တွေ့တွေ့ကြီးကြည့်ပြီး...

“ကဲ ဒါဖြင့် ဘယ်ကလောက် အဖိုးတန်သလဲ တွက်ကြည့်ရအောင်၊ ငါ့ပြာရည် ၁၃ ပုံးကို ပေါက်ချောနဲ့ တွက်ရင် တစ်ပုံး နှစ်ကျပ် ခွဲထား၊ ၁၃ ပုံးဆိုတော့ ၃၅/ခွဲ၊ ငါးပိက တစ်ပီဿာ ငါးမူးပဲထား၊ တစ်ပုံး ၅/ ၁၀ ပုံးဆို ၅၀/ ထား၊ ဆန်က တစ်တင်း ၃/၊ တစ်အိတ် ၉/ ၃ အိတ် ဆိုတော့ ၂၇/ ငါးတန်ခွဲခြောက်က ၅/ပဲထား၊ ကကူရုံခြောက် ၅/ခွဲထား ပေါင်းလိုက်ရင် ယင်းဓဋ္ဌ ၁၀၀/ ဆိုပါတော့”

“ဟုတ်တယ် ဒကာမကြီး နည်းတာမဟုတ်ဘူး”

“တပည့်တော် ဝမ်းနည်းလို့ မဆုံးပါဘူး၊ ရှက်လည်း ရှက်စရာ ပါ ဘုရား၊ အရှင်ဘုရားဟာ စာသင်သားပါ၊ သည်ဝတ္ထုဋ္ဌ ၁၀၀/ ကျော်မိုးလောက်အတွက် တစ်လကုန်းသီတင်း အချိန်ကုန် လူ့ဖုန်း စာသင် အပျက်ခံရတယ်ဆိုတာ တပည့်တော်မ ဝမ်းနည်းလှပါတယ်၊ သည်ဓဋ္ဌ ၁၀၀/မိုးထက် အရှင်ဘုရား စာသင်တစ်မနက် ပျက်တာက ပိုပြီး အဖိုးထိုက်ပါတယ်၊ အရှင်ဘုရားအတွက် တပည့်တော်မ ဝမ်းနည်းလှ ပါတယ်၊ ပြီးတော့ ကျောင်းဒကာ ပီလုံဦးဘ ကျောင်းအမဒေါ်မမကြီး တို့ရဲ့ ကျောင်းမှာ စာသင်သားများ ဆွမ်းငတ်လို့ ပင်လယ်ပိုင်းဆင်းပြီး အလှူခံရတယ်ဆိုတာ လူတကာကြားသိလို့မှ မတော်ပါ၊ တပည့်တော် မတို့အနေနှင့် ရှက်စရာကြီးပါ၊ နောက်နောင်ကို ဧယျမေဒနီ စာသင် သားများအတွက် ပင်လယ်ပိုင်းဆင်းပြီး တရားဟော အလှူခံတာမျိုး ဘယ်တော့မှ မပြုပါနှင့်၊ လိုသမျှ တပည့်တော်မကို ပြောပါ၊ တပည့် တော်မ လိုသမျှ လှူပါမည်ဟု ပြောပြီး ပြန်သွားတာပဲကွဲ့။

“သည်လို ကျောင်းအမကြီး ကတိတန်တာခံပြီးနောက် လျှောက် ထားပေမယ့် ဆရာတော်က မတောင်းခံနှင့်ဟု တားမြစ်တာပဲကွဲ့၊ ငါက တော့ အလွန်တရာ ကသိကအောက်မဖြစ်ရအောင် ကျောင်းအမကြီးထံ ပြောရဆိုရ အလှူခံရတာပေါ့လေ၊ ဆရာတော် သိသင့်မှ သိပေါ့”

ထိုကဲ့သို့ ဆွမ်းစားကျောင်းကိုယ်တော် တိုက်အုပ်ကိုယ်တော်များ က အထိုက်အလျောက်ဖြစ်စေရန် စီမံခန့်ခွဲချက်အပြည့်အဝကို ဆရာ တော် မသိလေသောကြောင့် အထက်ဖော်ပြပါအတိုင်း ဆွမ်းရေး ကွမ်း ရေး သင့်တင့်မှုတကြောင်း မိန့်၏ဟု ယူဆသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ သိရ သလောက်မှာ ဆီမပါ ရေလုံဖြုတ် ဘုဉ်းပေးကြရသော ဆွမ်းအထပ် ပေါင်း ရာနှင့်ချီလေသတည်း။

ကျွန်ုပ်တို့ နောက်ထပ် တစ်ခုစဉ်းစားမိသည်မှာ ဆရာတော်သည် ရောင့်ရဲခြင်း၌ မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ဆိုရပါမူ ဆရာတော်ကဲ့သို့ ပုဂ္ဂိုလ်မျိုး မတွေ့မမြင်ရသေးပေ။ ဆရာတော်အား လက်ရင်းကျကျ ပြုစုနေကြ သော ရဟန်းတပည့်၊ လူတပည့်များသည် ဆရာတော်၏ ရောင့်ရဲမှုတမျှ အရာမှာ မကြံ့ဖူးဘူး ကြံ့ရသည်ဟု ပြောဆိုဝန်ခံကြသည်။ ဘယ် သောအခါမှ ဘယ်အရာမှ လိုသည် ပိုသည်ဟု မပြောခဲ့၊ မဆိုခဲ့။ အထူးသဖြင့် ဆွမ်းဘုဉ်းပေးခြင်း စသော အစားအသောက်၌ တစ်ခါ တလေမှ ပေါ့သည်၊ ငန်သည်၊ လေးသည်၊ ပူသည်၊ ခပ်သည်ဟု မမြွက်ကြားခဲ့။ ယင်းအကြောင်းနှင့်စပ်၍ ကံဦးဆရာတော်၏ အဆိုကို ဖော်ပြလိုပေသည်။

“ငါ့ရယ်၊ လပွတ္တာက လေးထပ်ကျောင်း ဆရာတော်ရယ်၊ ဆရာတော်ရယ် အတူတကွ ဆွမ်းစားပြီး သွားရည်စာခိုင်း ထိုင်ကြရော ငါက လက်ဖက်ကြိုက်လေတော့ လက်ဖက်ပန်းကန် စကိုင်တာပေါ့၊ ထုံးစံအတိုင်းပါပဲကွာ ဧယျမေဒနီဆရာတော်ရဲ့ လက်ဖက်ပန်းကန်မှာ ဘယ်တော့မှ ဆားမပါဘူးကွဲ့၊ အဲဒါနဲ့ ငါက လေးထပ်ကျောင်းဆရာ တော်ကို လျှောက်တယ်၊ ဆရာတော်ကို အပူကပ်လျှောက်ထားစရာ ရှိပါတယ်ပေါ့၊ လေးထပ်ဆရာတော်က ဘယ်လိုအပူကပ်ချင်တာလဲ၊ တတ်နိုင်ရင် ကူညီရမှာပဟု ပြောသကွ၊ ငါက ဆရာတော် လပွတ္တာ ပြန်ရောက်ရင် ဆားအစိတ်သားလောက် ဦးပေးဖို့ပါဘုရားလို့ လျှောက် တော့ လေးထပ်ဆရာတော်က အံ့အားသင့်တဲ့မျက်နှာနဲ့ ဘယ်လိုပြောခဲ့

ပါလဲတဲ့၊ ငါက တခြားမဟုတ်ပါဘူး။ ဇေယျမေဒနီစာသင်တိုက်ကြီးမှာ ဆားရှိပုံ မရပါဘူး။ ခုကြည့်ပါလား လက်ဖက်ပန်းကန်ထဲ ဆားမပါဘူး ဘုရားဟု လျှောက်လိုက်ရော ဆရာတော် ၊ ပါးစလုံး ရယ်လိုက်ကြတာ လေ ဝမ်းမြောက်စရာပါပဲကွယ်။ ငါကတော့ ထင်သကွ၊ ငါသည်လို လျှောက်ရင်တော့ လက်ဖက်ခွက်ထဲမှာ ဆားတွေ့ရတော့မှာပဲလို့၊ ဝေး ပကွာ၊ ဘယ်တော့မှ မပါဘူးကွဲ့၊ ဘယ်တော့မှ ပေါ့တယ်၊ ငန်တယ်လို့ မပြောခဲ့တာတော့ ငါ့ကိုယ်တွေ့ကွဲ့” ဟု မိန့်၏။

ဆရာတော်သည် ရောင်ရဲမှု၌ ပြည့်ဝပြီးဖြစ်နေ၍ ဆွမ်းရေး ကွမ်းရေးကိစ္စတွင် ကောင်းသည်၊ မကောင်းသည်ကို အပထား၍ ကျေနပ်သည်ဆိုသော ဆန္ဒဖြင့် ဇေယျမေဒနီစာသင်တိုက်၌ ဆွမ်းကွမ်း ဟူသည် သင့်တင့်မျှတမှုရှိ၏ဟု မှတ်ချက်ချခြင်းလည်း ဖြစ်နိုင်ပေ သည်။

မြောင်းမြရောက်ခါစ

“ဆရာတော် မြောင်းမြရောက်ခါစ မြို့ရဲ့ စည်ပင်သာယာမှု အခြေအနေ ဘယ်လိုလဲ ဘုရား”

“တို့ မြောင်းမြရောက်စတုန်းက ကျောင်းရဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်မှာ တောကြောင်တွေ၊ ယုန်ကလေးတွေကို နေ့စဉ်လိုလို တွေ့ရသကွဲ့၊ မြေတွေ ကင်းတွေကလည်း ပေါသကွဲ့၊ ကျောင်းပတ်ဝန်းကျင်ဆိုတာ တောဖုံးနေတာကလား၊ မြို့ရွန်မြို့များဖြစ်နေတော့ တို့အဖို့ အင်မတန် ကျေနပ်ဖွယ် ကောင်းနေသပေါ့၊ တယ်ပြီးအေးချမ်းသာယာသကိုး”

ဆရာတော်အမိန့်ရှိသည့်အတိုင်း မှန်ပါသည်။ ယနေ့မြောင်းမြမြို့ ဟု ခေါ်တွင်သော မြောင်းမြမြို့သည် ပထမမူလ မြောင်းမြမဟုတ်။ ပထမမူလ မြောင်းမြမှာ ကုန်းသာရွာအလွန် မြို့ဟောင်းဆိုသောနေရာ ဖြစ်၏။ ယင်းမြို့ဟောင်း၌ ဥက္ကဋ္ဌဘုရား (မြေစိုက်စေတီကြီး) နှင့် ကျုံးဟောင်း၊ ပြအိုးဟောင်း၊ စေတီဟောင်းများ ယနေ့အထိ မြင်တွေ့ နိုင်သေးသည်။ ယနေ့တည်ရှိနေသော မြောင်းမြသည် ဒုတိယ အသစ် တစ်ဖန် တည်သော မြောင်းမြဖြစ်၏။ ယင်းမြောင်းမြကို မြိုက်တော၊ မြိုက်တောနှင့် ရှုံ့နွယ်ပိတ်ပေါင်းများကို ခုတ်ထွင်ရှင်းလင်းပြီး တည်ရ သောကြောင့် မြောင်းမြ နောက်ကြောရှိ ဧယာမ သစ်ကြီးဝိုင်းများပူ တောကောင် သားကောင်များသည် မြို့ရွန်မြို့များသို့ ဝင်ရောက်လာကြ ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

မြောင်းမြမြို့ကို မည်သည့်ခေတ် မည်သူက အစပျိုးတည်ထောင် ခဲ့ကြောင်း ကျွန်ုပ်တို့ ရှာဖွေ၍ မတွေ့ရသေးပေ။ ရာဇာဓိရာဇ် အရေး တော်ပုံကျမ်းမှ ဖော်ပြသော မြောင်းမြစားလောက်ဖျားဟူသည့် စာပိုဒ် တွေ့ရ၍ မြောင်းမြ၌ လောက်ဖျားမြို့နန်း တည်သွားကြောင်း သိရှိ နားလည်ကြရသည်။ အမှန်မှာ လောက်ဖျားခေတ်မတိုင်မီ ရှေးပဝေ သဏီ ကာလကပင် မြောင်းမြမြို့ ဖြစ်ပေါ်လျက် ရှိနေပေသည်။

မြောင်းမြမြို့၏ အရှေ့တောင်ယွန်းယွန်းတွင် လပွတ်ကုလား၊ ကချိုက်မောင်မြေခိုက် စေတီကြီးတစ်ဆူ ယခုထက်တိုင် ထင်ရှားရှိနေ သည်။ ဤမှတစ်ဆင့် ကွမ်းခြံရွာ၊ ပက်တိကြီးရွာ၊ ငါးရာဘိုရွာများအထိ မြို့ဟောင်းမှ ဆက်တိုက်ဆိုသလို ဘုရားငုတ်တို့များ၊ ကန်ဟောင်းများ ကျွန်ုပ်တို့ငယ်စဉ်က အများအပြား တွေ့မြင်ကြရသည်။ ယခုလည်း မပျောက်မပျက်သေးဘဲ ရှိတန်သရွေ့ ရှိကြသေးသည်။ ကျွန်ုပ်တို့အဘ ကိုယ်တိုင် ဘုရားငုတ်တို့တစ်ဆူကို အသစ်တစ်ဖန် ပြန်လည် တည် ဆောက်ထားသော ကုလားဘိုဘုရားဟု (ကွမ်းခြံရွာနှင့် ပက်တိကြီးရွာ အကြား ယနေ့ထင်ရှားရှိနေပေသည်။)

မြောင်းမြဟူသော အခေါ်အဝေါ်မှာ မွန်များ၏ အခေါ်အဝေါ် ဖြစ်၏။ မြောင်းမြကို မဲင်မလ ဟူ၍ခေါ်သည်။ မြန်မာလို မြရာပင် ပေါက်သောနေရာဟူ၏။ စစ်ကိုင်း သာလွန်မင်းတရားကြီး ကောင်းမှု တော် စေတီကြီး၏ ကျောက်စာ၌မူ ရောင်မြ ဟု ရေးသားထားပေသည်။

မူလမြောင်းမြသည် ကုန်းတွင်းဖြစ်ပြီး ချောင်ကျ၏။ ဟင်းသီး ဟင်းရွက် လွန်စွာပေါများပေသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် အကောင်းဆုံး ပေါ်ဆန်းမွှေးဆန်၊ ငကျဲဆန် စသည်တို့မှာ မြောင်းမြခရိုင်မှ ထွက် သည်။ ဆား၊ ငါးပိ၊ င်ပြာရည်၊ ငါးခြောက်မျိုးစုံ၊ သား ငါး ပုစွန် စသည်များလည်း ထွက်သည်။ တညင်း၊ နာနတ်၊ ပိန္နဲ၊ ငှက်ပျော စသော အသီးအနှံများနှင့် ဟင်းကျွေးဟင်းရုံ ချက်စရာသီးနှံများလည်း ပေါပေါများများ ထွက်ပေသည်။ ယနေ့ခေတ်ဆိုလျှင် မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဂုန်လျှော်အထွက်ဆုံးဒေသ ဖြစ်နေပါပြီ။

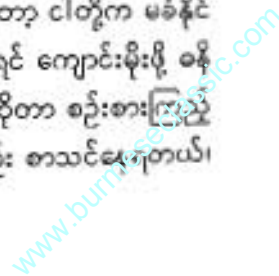
ယနေ့မြောင်းမြမြို့သည် ဧရာဝတီတိုင်းတွင် အသာယာဆုံး မြို့ကြီးတစ်မြို့ ဖြစ်နေဘိသည့် အကျယ်လုံးဆုံးမြို့ကြီးလည်း ဖြစ်နေပေ သည်။ ဟိုအရင်တုန်းက သစ်တောကြီးဝိုင်းပျက်ကြီးသည် ယနေ့ခေတ် မိ ဂုန်လျှော်စက်ကြီး၏ တည်နေရာ မြို့သစ်တစ်မြို့ ဖြစ်နေပါပြီကော။ ဟိုအရင်က မြို့ရွာနံမြို့ဖျား၌ တည်ဆောက်ထားသော ဇေယျမေဒနီ စာသင်တိုက်ကြီးသည် ယခု မြို့လယ်နေရာ ဖြစ်ပေပြီ။ ကျွန်ုပ်တို့ ငယ်စဉ် အင်္ဂလိပ်ခေတ်လောက်၌ပင် ညနေစောင်းလျှင် ဇေယျမေဒနီ စာသင်တိုက်ဘက်သို့ သွားရန် လန်ခြားကုလားများကို ခေါ်လို့မရအောင် ခေါင်သော ဇေယျမေဒနီစာသင်တိုက်သည် ယနေ့ မြောင်းမြမြို့၏ ဗဟိုချက်ချာ ဖြစ်နေပြီဟု ဆိုနိုင်ရာပါသည်။

အသောကာရုံကျောင်းပျက်ကြီးကို အမွေဆက်ခံရပြီး ဇေယျ မေဒနီ ဟူသော အမည်သစ်နှင့် စတင်ဖန်တီးခဲ့ရသော ဆရာတော်၏ ဇွဲလုံလသည် လူသာမန်တို့အဖို့ တကယ်လက်တွေ့ထား စဉ်းစားသော်မှ ပင် စဉ်းစားရန် မဝံ့သောအခြေအနေဆိုးတွင် တည်ရှိခဲ့သည်။

ပစ္စည်းမဲ့ ဆင်းရဲသားများကို နိုင်ငံရေးသမားများက သရုပ်ဖော် ထားသည့် စာကဲ့သို့ စားရတာက တစ်လုတ်တစ်ဆုပ် (၀၁) ထမင်း ကြမ်းနှင့် ပဲဖြုတ်၊ ဝတ်ရတာက အစုတ်အနုတ် (၀၁) အပြုအစုတ်။ နေရတာက တဲပုတ် (၀၁) ကောက်ရိုးနှင့်လုပ်ထားသည့် တင်းကုတ် ဟုဘိသို့ ဇေယျမေဒနီစာသင်တိုက်၌ ဒုက္ခလောကခံသည် နှစ်ရှည် လများစွာပင် ပယ်ပယ်နယ်နယ်ကြီး ဝင်ရောက်မွေ့နှောက်ခဲ့သည်။

ဤနေရာတွင်လည်း ဆွမ်းစားကျောင်းတာဝန်ခံအဖြစ် ဆောင် ရွက်ခဲ့သော ကဦးဆရာတော် သက်တော် (၇၈) နှစ်သည် ငယ်စဉ်က အဖြစ်ဟောင်းအမျိုး ပြောပြချက်ကို ဖော်ပြလိုပေသည်။

“အဲသည်လို ဘက်စုံဆင်းရဲဖန် ကြာလာတော့ ငါတို့က မခံနိုင် တော့ဘူးကွဲ့။ ဘယ်နှယ်ကွာ မိုးကျလာပလားဆိုရင် ကျောင်းမိုးဖို့ ခန့် ရှာရ၊ ကျောင်းမိုးဖို့ တို့ကိုယ်တိုင် ထမ်းရ ပိုးရ ဆိုတာ စဉ်းစားကြည့် ပါဦး။ နည်းတဲ့ဒုက္ခမှမဟုတ်ဘဲ၊ တစ်ဖက်ကလည်း စာသင်ပေးရတယ်။

စားဖို့လည်း မအေးရဘူးလေ၊ အဲသည်လိုအချိန် ငါးသိုင်းချောင်း တုရားကြီးကျောင်းတိုက်မှာ ကျောင်းထိုင်ရအောင် လာပင့်ကြပါရော၊ တို့ကလည်း လိုက်သွားမယ်၊ ဟိုကျရင် သည့်ထက် ဒုက္ခနည်းမှာ စကန်ပဲပေါ့ဆိုပြီး ဆရာတော်ကို ဝိုင်းပြီး လျှောက်ထားကြတယ်၊ အထူးသဖြင့် ငါက ဖြစ်ပျက်နေတာတွေ ဖွင့်ချပြီး ဆရာတော်က လူကြီးမို့ ရောင့်ရဲ သည်းခံနိုင်ပေမယ့် စာသင်သားရဟန်းငယ်များအတွက် ငါးသိုင်းချောင်း သို့ ပြောင်းရွှေ့သင်ကြောင်း၊ ဟိုမှာ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် နောက်ဆုံး ဆွေနှင့် မျိုးနှင့်ဆိုတော့ သည်လောက်တော့ မဆင်းရဲနိုင်ကြောင်း လျှောက်တာပေါ့၊ ဆရာတော်က ဘာပြန်ပြောတယ်မှတ်သလဲ၊ သည်မှာပဲ သည်းခံပြီး နေကြပါတဲ့၊ ကိုယ်တော်က လူရင်းဆိုတော့ သည်မှာ ချိုးခြေရာ၊ ခါခြေရာထင်အောင် နေကြည့်ပါဦးတဲ့ကွဲ့”

ဆရာတော်၏ ဆိုလိုချက်မှာ ချိုးတို့ ခါတို့သည် အစာရှာဖွေရာ၌ အခြားငှက်များကဲ့သို့ မြေစိုများ၌ (ဝါ) မြေပျော့များ၌ နင်းသွားလေ့မရှိပေ။ ဘဲကြောင့် ချိုး၊ ခါတို့၏ခြေရာ တွေရမြင်ရခဲသည်။ ချိုး၊ ခါတို့သည် နေရာတစ်ခုကို တည်တည်တံ့တံ့ ဖုတ်တတ်ကြသည်။ သူတို့နေသော နေရာဝန်းကျင်၌ ကြာရှည်စွာ နေကြသောအခါမှ ငှင်းတို့၏ ခြေရာကို မြင်တွေ့ရတတ်၏။ ဤသည်ကို ရည်ရွယ်၍ ဆရာတော်သည် ချိုးခြေရာ၊ ခါခြေရာထင်အောင် နေကြည့်ရန် မိန့်ကြားခြင်းဖြစ်ပေသည်။ ဆရာတော်သည် သည်းခံရောင့်ရဲခြင်းလက်နက် ကိုင်ခွဲ၍ ဧယုမေဒနီ စာသင်တိုက်ကို လုံ့လကြီးကြီး ခွဲရှိရှိဖြင့် အခါအခွင့်သင့်သလို အခြေအနေပေးသလောက် ပင်ပန်းဆင်းရဲစွာဖြင့် ဖန်ဆင်းတည်ထောင်ခဲ့ပေသည်။

၁၉၃၇-၃၈ ခုနှစ်လောက် ရောက်လာသောအခါ စာသင်သား ၇၀ ခန့်မျှလောက် လက်ခံသင်ကြားနိုင်သည်အထိ အတန်ငယ် တိုးတက်လာသည်ဟု ဆိုရန်ရှိလာပေသည်။ ဆရာတော်၏ ယုံကြည်ချက်မျိုး၊ လုံ့လစွဲမျိုး ဖြစ်ပေါ်လာစေမည့် တပည့်ထဲမှ ရွေးချယ်၍ တိုက်အုပ်

အဖြစ် ချိုးဖြင့်ထားသော ဦးပွင်းများမှာ ဆရာတော်အား ကျောခိုင်းသွားကြရာ ဆရာတော်၏ အားမာန်အရှိန်အဟုန်သည် ဆက်တိုက် ရှေ့သို့မချီနိုင်ဘဲ တန့်သွားလိုက် နောက်ဆုတ်လိုက် အဖြစ်သို့ပင် ကျရောက်ခဲ့၊ ကြုံတွေ့ခဲ့ရသည်။

ဘယ်သို့ရှိစေ ဆရာတော်သည် အားသစ်စေပြီး တပည့်သစ်များဖြင့် ရှေ့သို့ ချီတက်လေ၏။

ဆရာတော်ကို ကျွန်ုပ်တို့က လှေသူကြီးတစ်ဦးကဲ့သို့ဟု ခိုင်းနှိုင်းလိုပေသည်။ အညာဆန်မည့် လှေသူကြီးတစ်ယောက်သည် သူ့လှေကြီးပေါ်၌ ကုန်တွေ အပြည့်တင်ထား၏။ တပည့်လက်သား အခုအလင်နှင့် ထောင့်ခုံအောင် တာဝန်ချထား၏။ တက်တိုး၊ ရွက်တိုး၊ ကြိုးတိုးလည်း အကောင်းဆုံးဖြစ်နေအောင် ဖန်တီး၏။ တောင်လေ မှန်မှန်လေး တိုက်ခတ်သောအခါ အညာဆန်လှေကြီးသည် တရွေရွေ တအိအိ တိုးတက်နေပေ၏။ တစ်ခါတစ်ရံ လေရူးထပြီး စနေထောင့်က လေနီကြမ်း မွေသောအခါ တက်ကျိုးရသည်။ ရွက်ကွဲရသည်။ မြစ်လယ်၌ လှေကြီး ချာလပတ်လည်လိုက်မလို ဖြစ်ခဲ့ရသည်။

ဆရာတော်၏တပည့်ရင်း တိုက်အုပ် စနေလေနီကြမ်းများ မွေသောကြောင့် ဧယုမေဒနီစာသင်တိုက်ကြီးသည် တက်ကျိုးခဲ့ရသည်။ ရွက်ကွဲခဲ့ရသည်။ ပဲကိုင်လှေသူကြီး သတိကြီးလွန်း၍သာ ဧယုမေဒနီ လှေကြီး ဖြစ်ထဲ ချာလပတ်လည်မလိုက်ခြင်း ဖြစ်သတည်း။

ဟိုခေတ် ဟိုအခါ မြောင်းမြသည် ဘာသာ သာသနာတော်ရေး၌ အမြဲတမ်း ရေဆန်နေသောအကြေမှ အညာခရီး ဧရာဝတီမြစ်လမ်းနှင့် တူပေသည်။

မြောင်းမြမြို့သည် မြန်မာကုန်သည်ပွဲစားများ ကြီးစိုးသော မြို့မမဟုတ်ပေ။ နိုင်ငံခြားသားများနှင့် လခစားများ ကြီးစိုးသောမြို့ဖြစ်၏။ မြို့လယ် ဈေးပတ်ဝန်းကျင်တို့၌ တရုတ် ကုလား မြေပိုင်ရှင်ကြီးများ၊ ဝတ်လုံတော်ရကြီးများ၊ ကုန်စုံဆိုင်ရှင်ကြီးများ နေထိုင်ကြ၍ မြန်မာအများစုမှာ ငှင်းတို့၏ လက်ဝေခံများသာ ဖြစ်နေကြပေသည်။

မြောင်းမြမြို့၌ မြန်မာမြေပိုင်ရှင်ကြီးများ မရှိမဟုတ် သုံးလေး ငါးယောက်မျှ ရှိကြပါ၏။ ရှိကြပေမည် ဘာသာရေး၊ သာသနာရေး၊ နိုင်ငံရေးတို့၌ ဟုတ်ဟုတ်ဟတ်ဟတ် စွမ်းစွမ်းတမံ မဆောင်ရွက်ကြပေ။ မြေရှင်ပီပီပင် နေတတ်သလို နေထိုင်ခဲ့ကြသည်။

မြောင်းမြမြို့ဟူသည် အရေးပိုင်၊ ရာဇဝတ်ဝန်ကြီး၊ ဓက်ရှင်မင်းကြီးများ ရုံးစိုက်ရာ ခရိုင်မြို့ကြီး ဖြစ်သည်။ အင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့သမား၏ ကျွန်ပြုရေးအတွက် လက်နက်ကိရိယာများအဖြစ် ပုလိပ်တန်းလျား၊ စစ်တန်းလျား၊ အချုပ်ခန်းများ၊ ရုံးများနှင့် ဓယာမက္ကန်းထောင်ကြီးလည်း ရှိ၏။ မြန်မာနိုင်ငံ၌ မြောင်းမြထောင်သည် ဒုတိယအကြီးဆုံး ဖြစ်၏။

မြောင်းမြမြို့ကြီး (ဝါ) ခရိုင်မြို့ကြီးနှင့်စာသော် ဝါးခယ်မမြို့လေးသည် မြို့သက်လည်း ငယ်၏။ မြို့လည်း ကျဉ်း၏။ သို့သော် မြောင်းမြထက် ဘာသာရေး၊ သာသနာရေး၊ နိုင်ငံရေး စသည်တို့ကား ဆင်နှင့် ဆိတ်ပမာ ကွာခြားနေပေသည်။ ဝါးခယ်မသည် ဆင်၊ မြောင်းမြသည် ဆိတ်ဖြစ်၏။

တခြားအရေးတွေ ထားပါဦး။ သာသနာရေး၌ နှိုင်းယှဉ်ချက်အဖြစ် သာသနာ့အဆောက်အအုံများကို ကြည့်လော့။ နှိုင်းယှဉ်လော့။ အကြောင်းရင်းရာသော် ဝါးခယ်မမြို့သည် မြန်မာကုန်သည်ပွဲစားများကြီးစိုးသော မြို့ဖြစ်၏ (ဝါ) မြန်မာများ ကြီးစိုးသော (ဝါ) မြန်မာများ ညီညွတ်သောမြို့ ဖြစ်၏။

ဤအချင်းအရာတို့ကို ဆရာတော်သည် သတိမလစ်စေဘဲ အကဲခတ်နေပုံ ရပေသည်။ ဝါးခယ်မ၏ ဆောင်ရွက်ချက်တစ်ရပ်ကိုလည်း အားကျဖွယ်အဖြစ် မြင်လာရပေသည်။ ဤသည်ကား တခြားမဟုတ်၊ အစိုးရက ကြီးပျားကျင်းပသော ပထမပြန်စာမေးပွဲကြီး ကျင်းပနိုင်ရေး ဖြစ်၏။

ဆရာတော်သည် ဤသို့ကျင်းပနိုင်ရေးအတွက် အထူးပင် လုံလခြေ၍ စေတနာသဒ္ဓါတရားရှိကြသော ဒကာများနှင့် ဆွေးနွေး၍ မဖြစ်မနေ ကြိုးစားဆောင်ရွက်ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ဆရာတော်သည် ပရိယတ္တိသာသနာတော်ကို မြန်မာနိုင်ငံတော်ကြီး၌ တစ်နေ့ထက်တစ်နေ့ ကြီးပွားတိုးတက်စေရမည် ဟူသော ယုံကြည်ချက်ဖြင့် ဇေယျမေဒနီ စာသင်တိုက်ကြီးကို တည်ထောင်ခဲ့ပေသည်။ ယခု ပရိယတ္တိသာသနာတော်အတွက် အကျိုးပြုမည့် ပထမပြန် စာမေးပွဲကြီး ကျင်းပနိုင်ရေး အောင်မြင်ရန် ကြိုးပမ်းနေသည်မှာ လွန်စွာပင် သဘာဝကျပေသည်။

ဆရာတော်၏ မနေမနားကြိုးစားချက်ကြောင့် ပထမပြန်စာမေးပွဲကြီး ကျင်းပနိုင်ရေးလုပ်ငန်းသည် အောင်မြင်ပါလေပြီ။ မြောင်းမြမြို့၌ ပထမပြန်စာမေးပွဲကြီး ခြိမ်ခြိမ်သံသံ ဆင်နွှဲရသည်အထိ ဆရာတော်သည် ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ရသည်မှာ မည်မျှလောက် ခက်ခဲသည်၊ လုံ့လပြုရသည်ဖြစ်စေ ဆရာတော်သည် တစ်ကြိမ်တစ်ခါမှ စိတ်အားမလျှော့ခဲ့၊ နောက်သို့ မတွန့်ခဲ့ပေ။ ယင်းကဲ့သို့ သာသနာတော်အတွက် ဆရာတော်၏ လုံ့လ၊ ခွဲတို့ကို မျက်ဝါးထင်ထင် မြင်တွေ့ကြရသော မြောင်းမြခရိုင်အတွင်း သီတင်းသုံးတော်မူကြသော ရွှေကျင်ဂိုဏ်းဝင် သံဃာတော်အရှင်များသည် ဆရာတော်အား မြောင်းမြခရိုင်ရွှေကျင်ဂိုဏ်းကြီး၏ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် တင်မြှောက်ကြပေသည်။ ရွှေကျင်ဂိုဏ်းကြီး၏ ခရိုင်ဝန်ထမ်းခိုရ်အဖြစ်သို့လည်း တင်မြှောက်ကြသတည်း။

ဆရာတော်သည် သာသနာတော်အတွက်ဟူက အဘယ်သို့သော တာဝန်ယူရသည်ဖြစ်စေ ရဲရဲကြီးတာဝန်ယူခဲ့သည်။ ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာတင်ပွဲကြီး၌ ဆရာတော်အား ပဋိသန္ဓိဒါမင် ပါဠိတော်ကျမ်းကို အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာ၊ ဘာသန္တရ ကျမ်းစာမူများနှင့် တိုက်ဆိုင်လျက် အမှန်အကန် အသန်ရှင်းဆုံးအဖြစ် ရောက်ရှိအောင် တာဝန်ပေးခြင်းခံရသည်။ ထိုနံ့ရောအခါ တပည့်များဖြစ်တော်မူကြသော ပြင်ရွာဆရာတော် အရှင်ပုညဝန္တ၊ လပွတ်ကုလား၊ ကဦးဆရာတော် အရှင်သဒ္ဓမ္မ၊ ကုန်းသာဆရာတော် အရှင်ပညာဝါ၊ လူခေါင်းကျွန်း ဆရာတော် အရှင်တေဇ၊ ဇောင်းကွဲကြီး ဆရာတော် အရှင်စန္ဒောဘာသနှင့် ပစ္စောတာရံ ဆရာ

တော် အရှင်ဉာဏိကတို့က ဆရာတော်အား ဝိုင်းဝန်းကူညီတော်မူကြသည်။

ဆရာတော်နှင့် ဓေယျမေဒနီစာသင်တိုက်၏ ဂုဏ်သတင်းသည် သာသနာရေးလောက၌ မွှေးပျံ့ကြိုင်လှိုင်နေပေပြီ။ ဤကဲ့သို့ ဆန္ဒသင်္ဂါယနာ တင်နိုင်ရေးအတွက် ကျရာတာဝန်ကို မလစ်ဟင်းစေရဘဲ တာဝန်ယူထားရသည့်ကြားက စာသင်သားများအတွက် ခမ်းနား ကြီးကျယ်စွာနှင့် ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ပြဆိုထားသော သဘောပြအဘိဓမ္မာ ကျမ်းစာအုပ်ကြီးတစ်အုပ်အဖြစ် ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်အောင် ပြုစုတော်မူပေသည်။

သာသနာတော် ထွန်းလင်းတောက်ပလာချေပြီ

မြန်မာနိုင်ငံသည် လွတ်လပ်ရေး ရပေပြီ။ ရာဟုခံတွင်းမှ လွတ်ကင်းသော လမင်းအလား ဘာသာ သာသနာ အရောင်သည် အေးချမ်းသာယာစွာ ထွက်ပေါ်လာပေသည်။ မြောင်းမြမြို့၌ အင်္ဂလိပ်ခေတ် တစ်ခေတ်လုံး မင်းမဲ့ခဲ့ကြသော ဗျူရီကရက်များ၊ မြေရှင်ကြီးများနှင့် နိုင်ငံခြားသားများသည် လူပေါ်လူစော် လုပ်ခွင့်မရတော့ပေ။ သူတို့ခေတ် သူတို့အခါ မဟုတ်တော့၍ သူတို့၏ ခေါင်းများသည် မထောင်ရဲတော့ပေ။ မှန်ပါသည်။ သူတို့၏ သြဇာအာဏာများသည် ပြည်သူများလက်သို့ ရောက်ရှိသွားပြီမဟုတ်လား။

မြောင်းမြမြို့ပေါ်ရှိ ကျောင်းကန်ဘုရား စသည်များသည် တိုးတက်များပြားလာသည်။ သာသနာအရောင် ထွန်းလင်း တောက်ပြောင်လာသည်။ အထူးသဖြင့် ပရိယတ္တိစာသင်တိုက်များ၊ ပဋိပတ္တိကမ္မဋ္ဌာန်းတိုက်များ အသစ်အသစ်များ ဖြစ်ပေါ်လာပေသည်။ ဤသို့သော သာသနာတော် ထွန်းလင်းတောက်ပလာသော မြောင်းမြမြို့သည် ဓေယျမေဒနီ ပရိယတ္တိစာသင်တိုက်ကြီးကိုလည်း တိုးတက်စေလေသည်။

ဆရာတော်သည် အခါအခွင့် ကောင်းလာပြီဖြစ်၍ ပို၍အားတက်လာပြီး ဓေယျမေဒနီ စာသင်တိုက်ကြီး စည်ပင်ရေးကို အဓိက ရှေးဥဆောင်ရွက်သည်။ သာသနာရေးနှင့်စပ်လာက မရောင်တမ်း၊ မမယ်

တမ်း ဦးမလေး တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ပေးတော်မူခဲ့သည်။ မိန်းမ၏ အားမာန်သည် အလှဖြစ်၏။ ယောက်ျား၏အားမာန်သည် ပညာဖြစ်၏။ ရဟန်း၏အားမာန်သည် သီလဖြစ်ပေသည်။

သာသနာတော်၏ဝန်ထမ်း ရဟန်းဖြစ်လာလျှင် ရဟန်း၏ ကျင့်ဝတ် (ဝါ) ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သတ်မှတ်ညွှန်ကြားခဲ့တော်မူသော ဥပဒေ တော်ကြီး (ဝါ) ၂၂၇ သွယ် သိက္ခာပုဒ်တော်များကို ရိုသေစွာ စောင့်ရှောက်ကြရမည် ဖြစ်၏။ ဤသို့သော ဘုရားဥပဒေတော်ကြီး ၂၂၇ ပါး သည် သီလတရားများ ဖြစ်၏။ ယင်းသီလတရား ၂၂၇ ပါးကို ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်ခြင်းသည် ရဟန်းများ၏အားမာန်ပင် ဖြစ်သည်။

ကျွန်ုပ်တို့ ဗုဒ္ဓဘာသာများသည် လောကီအကျိုး၊ လောကုတ္တရာ အကျိုးကို လို၍ မိမိထက်မြင့်သော၊ မြတ်သောပုဂ္ဂိုလ်များကို ဆည်းကပ် ကိုးကွယ်ကြသည်မဟုတ်လော။

လောကီကောင်းကျိုးအတွက် ကိုးကွယ်ရမည့်သူကား သီလ ပြည့်စုံခြင်း၊ မပြည့်စုံခြင်း အဓိကမဟုတ်၊ မိမိလိုအပ်သော ဥစ္စာဓနကို ပေးစွမ်းသူသည် သူမြတ်ဖြစ်ချင်ဖြစ်မည် သို့မဟုတ် သူယုတ်ဖြစ်ချင် လည်း ဖြစ်မည်။ သူ့အဖို့ ယုတ်ယုတ်မြတ်မြတ် အကြောင်းမဟုတ်ပေ။ မိမိရလိုသော ဥစ္စာဓနရရှိသာ အဓိကဖြစ်သည်။

လောကုတ္တရာအကျိုးအတွက် ကိုးကွယ်ရမည့်သူမှာ သီလမရှိ လျှင် မဖြစ်ပေ။ သီလရှိသူကို ရွေးချယ်၍ ဆည်းကပ်ကြရမည်။ ဤနေရာတွင် သာလွန်မင်းတရား ပြောသကဲ့သို့ မှတ်ယူရပေလိမ့်မည်။

လေးထပ်ကျောင်းဆရာတော်သည် သံသရာဆရာတော်ဖြစ်ပြီး စံကျောင်းဆရာတော်ကား ပစ္စုပ္ပန်ဆရာတော် ဖြစ်သည်။

လေးထပ်ဆရာတော်ကား ရဟန်းပီသလှပေသည်။

စံကျောင်းဆရာတော်ကား စစ်သူကြီးကောင်း ပီသလှပေ၏ ဟူသတည်း။

ကျွန်ုပ်တို့သည် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်အဖြစ် ခံယူကြသည်မှာ လော ကုတ္တရာအတွက်ကြောင့်လော၊ ဥစ္စာဓနရရှိလော။

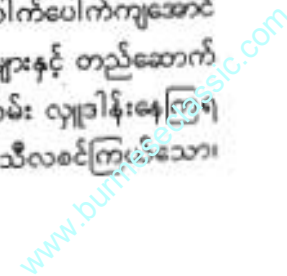
ကျွန်ုပ်တို့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များသည် ဥစ္စာဓနရရှိ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာကို ကိုးကွယ်နေကြသည်မဟုတ်။ လောကုတ္တရာရေးအတွက် (ဝါ) မင်္ဂ တရား ဖိုလ်တရား နိဗ္ဗာန်တရား အကွင့်မြတ်များ ကွင့်သုံးဆောက်တည် ရန်အတွက် ရတနာသုံးပါးကို ကိုးကွယ်ကြခြင်း ဖြစ်၏။ ရတနာသုံးပါး အနက် သံဃာဟူသည် ကျွန်ုပ်တို့အဖို့ လယ်ယာမြေကောင်းသဖွယ် ဖြစ်၏။ ကျွန်ုပ်တို့စေတနာအရ လှူရခြင်း၊ သီလဆောက်တည်ရခြင်း၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား ပွားများရခြင်းတို့သည် သီလစင်ကြယ်သော ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သားတော်စစ် ရဟန်းတော်မြတ်၏ အဆုံးအမနှင့် ချီးမြှင့်မှုခံရဖို့ အထူး သတိပြုကြရမည်။

မိမိတို့၏ ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာ မျိုးစေ့များသည် အဘယ်မျှ ကောင်းစေ မြေဩဇာဓါတ် သုဉ်းနေသော၊ မြေဆီမရှိသော မြေမျိုး၌ စိုက်ပျိုးခဲ့ချေသော် အချည်းနီး ဖြစ်ကြရသကဲ့သို့ သူတော်မဟုတ် သူယုတ်တို့ကို ကိုးကွယ်မိခဲ့သော် မိမိတို့ ပြုခဲ့ရသော ပြုမှုအရပ်ရပ်တို့ သည် အကျိုးမများတော့ပေ။

ကျွန်ုပ်တို့သည် လောကုတ္တရာအတွက် ဗုဒ္ဓဘာသာအဖြစ် ခံယူ ထားကြသည်ဆိုပါလျှင် မိမိထက် မြင့်သော၊ မြတ်သော၊ သီလ စင်ကြယ်သော သူတော်ကောင်းကို ရွေးချယ်တတ်ဖို့ လိုပေသည်။

လူသည် သက်ရှိသတ္တဝါများအနက် အသိဉာဏ်အရှိဆုံးသတ္တဝါ ဖြစ်၏။ အသိဉာဏ်ကို မည်သူမှ လှည့်စား၍ ရလိမ့်မည်မဟုတ်ပေ။ ယခုလို လူတိုင်း စာတတ်အောင် သင်ကြားပေးနေသော ခေတ်ကာလ တွင် လူများ၏အသိဉာဏ်သည် ရင့်သန်ထက်မြက်သည်ထက် ပိုမို ရင့်သန်ထက်မြက်လာကြပေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့သည် နဖူးကချွေး ခြေမသို့ တပေါက်ပေါက်ကျအောင် ပင်ပင်ပန်းပန်း ရှာဖွေထားရသော ပစ္စည်းဥစ္စာဓနများနှင့် တည်ဆောက် ပေးရသော ကျောင်းများ၊ နေ့စဉ်ကျွေးမွေးပေးကမ်း လှူဒါန်းနေကြရ သော ဆွမ်းများသည် မိမိထက် မြင့်မြတ်သော၊ သီလစင်ကြယ်သော၊

သမာဓိရှိသော သူမြတ်ဟု ယုံကြည်ပြီး လှူဒါန်းသောအရာများသာ ဖြစ်သည်။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ သားတော်စစ်သည် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ချမှတ်ထားခဲ့သော ၂၂၇ သွယ် သီက္ခာပုဒ်တော်များကို မကဦး မပေါက် မပြောက် မကြားစေရန် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ထားကြသည့်အဖြစ်မှာ မည်မျှလောက် ကြည်ညိုဖွယ်ရာ ဖြစ်ပါသနည်း။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်မြတ်ကို လှူဒါန်းရခြင်းအတွက် လောကုတ္တရာအကျိုး စကန်မုချရမည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ တထစ်ကျယုံကြည်ထားကြသည်။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ သားတော်စစ် ရဟန်းတော်သည် သည်းခံခြင်း၊ ရောင့်ရဲခြင်းနှင့် ပြည့်စုံရသည်။ အထူးသဖြင့် လိုချင်လောဘစိတ် ခေါင်းပါးရမည်၊ ကျော်စောထင်ရှားမှုကို တမင်လုပ်ကြံ၍ မဖြစ်စေရပေ။ ဤသို့ လိုချင်စိတ်နည်းပါး၍ ကျော်စောထင်ရှားမှု မလိုပီဆိုသော သူမြတ်သည် ယန်းသတင်း လေးညှင်းဆောင်သကဲ့သို့ နိုင်ငံနှင့်အဝှမ်း ကျော်ကြားထင်ရှားလာသည်။ ကြည်ညိုမှုအဝဝ ခံယူလာရသည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်မြတ်၏ ကျော်စောထင်ရှားမှုမျိုးသည် ကောင်းသော မြတ်သော အရှင်သာရိပုတ္တရာ၊ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန် စသည့် အရှင်မြတ်တို့ကဲ့သို့ ကျော်စောထင်ရှားမှုမျိုးသာ ဖြစ်၏။ မဟုတ်မဟတ် စီးပွားရှာဖွေမှုမျိုးနှင့် စီးပွားရှာဖွေမှုကို ဦးတည်၍ ဆိုင်းဘုတ်ဆွဲကြော်ငြာပြီး ထင်ရှားလာမှုမျိုးမှာ ဒေဝဒတ်၏ ထင်ရှားမှုမျိုးသာ ဖြစ်ပေသည်။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ သားတော်စစ် ဖြစ်တော်မူကြသော ရှေးရှေးက ရဟန်းသံဃာတော်မြတ်များအနက် စကားများလျှင် အမှားပါ အပြစ်ရမည် စိုးရိမ်သောကြောင့် စကားမပြောနိုင်အောင် ရေကို ငုံထားသော ရေငုံဆရာတော်အကြောင်း။

တစ်ပါးတည်း အရည်ဝါသီ ကျွန်ကြံအားထုတ်နေသော ဆရာတော်သည် ကိုယ်တုံးလုံး ရေထဲမျောလာသော မိဖုရားကို ဆယ်မိရာ စိတ်ပေါက်ပြန်မှာစိုး၍ မိမိခြေထောက်ကို ခါးနှင့် အနာရအောင်လုပ်ပြီး ဒေဝဒတ် နုပဿနာရွှေနေသော ခါးမကူးဆရာတော်အကြောင်း။

အားလပ်ခွင့်မပေး၊ အမြဲတမ်း ပေစာနှင့် မျက်နှာအပ်ထားသော ဆရာတော်ဗုဒ္ဓအကြောင်း စသည့် စသည့် သူတော်သူမြတ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ကိုးကွယ်မှုအတွက် ပုံစံပြ အကြောင်းခြင်းရာတွေပင် မဟုတ်ပါလော။

ဆရာတော်သည် သူ၏ ဆရာတော်များ၏ သီလ၊ သမာဓိကြီးမြတ်ပုံတို့ကို အလျဉ်းသင့်တိုင်း မိန့်ကြားတတ်ပေသည်။

“ငါတို့ဆရာများဆိုရင်ကွယ် ဝိနည်းသီက္ခာပုဒ်များကို လွန်စွာ စောင့်ထိန်းကြသကဲ့၊ ပခုက္ကူဆရာတော် ဦးပညာ၊ ဆရာတော် သုန် (ယခု အဘိဓမ္မမဟာရဋ္ဌဂုရု) တို့များ စကားပိုပြောစရာ ဆိုစရာ အချိန် မရှိဘူးကဲ့၊ စာပေသင်ချမှုနှင့်ပဲ အချိန်တွေ ကုန်လွန်သွားတာပဲကဲ့၊ အမရပူရ တူမောင်းဆရာတော်ကြီး အရှင်နန္ဒိယ ဆိုရင်လည်း ဆွမ်းစားချိန်မှလွဲရင် စာသင်ရင် သင်၊ မသင်တဲ့အချိန်မှာ စာဖတ်နေတာကိုပဲ တွေ့ရသကဲ့၊ မော်လမြိုင် တောင်ပေါက်ဆရာတော်ကြီး ဆိုတာတော့ တစ်နေ့လုံး ဆိုပါတော့ကွယ်၊ တပည့်များကို စာတတ်စေချင်သည့် ဇေတနာအပြည့်နှင့် သူကိုယ်တိုင် လိုက်သင်ပေးနေတာကဲ့၊ အင်မတန် ကြည်ညိုဖို့ကောင်းတာကလား”

သာသနာတော်သုံးရပ်အနက် ပရိယတ္တိသာသနာတော်၌ အချိန်ပြည့် ဆောင်ရွက်နေတော်မူကြသော ဆရာတော်ကြီးများ အဘယ်မည်သော အန္တရာယ်တို့က နှောင့်ယှက်နိုင်ကြမည်လော။

ကျွန်ုပ်သည် မြောင်းမြ၌နေစဉ် ဆရာတော်နှင့် ရင်းနှီးဆက်စပ်မှု မရှိခဲ့ပါ။ ကျွန်ုပ်တို့ ရန်ကုန်သို့ ပြောင်းရွှေ့မည့် ၁၉၅၄ ခုနှစ်မတိုင်မီ သုံးလေးလအလိုတွင် ကျွန်ုပ်၏ သက်စေ့ဆွမ်း ကပ်လို၍ ဘုန်းကြီး ၃၅ ပါး ပင့်ပေးရန် အိမ်နီးချင်းမိတ်ဆွေကြီး ဦးအောင်မြတ်ကို ဘုန်းကြီး အပင့်ခိုင်းရာ ဘုန်းတော်ကြီး ၃၅ ပါး ကြွလာပြီး ဆွမ်းဘုဉ်းပေးကြသည်။ (သပိတ်နှင့် ဆွမ်းဘုဉ်းပေးကြ၏။) မဟာသမယသုတ်ကို ကြည်နူးနှစ်သက်ဖွယ်ဖြစ်အောင် ရွတ်ဖတ်ကြသည်မှတစ်ပါး ဘုန်းကြီး အမည်နာမ၊ ကျောင်းအမည်နာမတို့ကို အမှတ်မထားခဲ့ပေ။

ရှင်းရှင်းဝန်ခံရလျှင် နိုင်ငံရေးနယ်ထဲ၌ ကျွန်ုပ်တို့ ရှိနေစဉ် ကျွန်ုပ်တို့သည် ဘုရားကို ရှိခိုးရမှန်းပင် မေ့လျော့နေပေသည်။

ဘုန်းကြီးများကို ဆွမ်းကပ်သည်ဆိုရာ၌လည်း အများမြင်ကောင်း ကြားကောင်းအောင်မျှသာ ဖြစ်၏။ ဆိုလိုသည်မှာ သာသနာရေး၌ လျစ်လျူရှုထားသော အဖြစ်ပါတည်း။

ကျွန်ုပ်တို့သည် အသက်ကလည်း ၄၀ ကျော်လာပြီဖြစ်၍ လူစိတ်ဝင်လာ၏။ မိမိ၏ဘဝဆိုတာ ဘာလဲဟု စဉ်းစားလာသည်။ သား ၃ ယောက်ရှိသည့်အနက် ၂ ယောက်မှာ သရဏာဂုံ ပီသသောအရွယ် ရောက်နေပြီဖြစ်၍ ရှင်ပြုပေးချင်သည်။ ကျွန်ုပ်ကိုယ်တိုင်လည်း ရဟန်းခံချင်သည်။ ထိုအချိန်တွင် စာအုပ်တစ်အုပ် ထုတ်၍ စာမူခရသော ၄၅၀၀၀/ကို လျှာရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်ပြီး မြောင်းမြသို့ သွားပေသည်။ ၁၉၆၁ ခုနှစ်က ဖြစ်၏။

ရှင်ပြုရန်အတွက်လည်း မြောင်းမြရောက်သည်နှင့် ဦးအောင်မြတ်ကို တိုင်ပင်ဆွေးနွေး၍ ဆရာတော်ထံ ရောက်သွားရာ ကျွန်ုပ်ကို ဆရာတော်မြင်လိုက်သည်နှင့် မောင်အောင်ဖေအိမ်မှာ ငါ ဆွမ်းစားဖူးသားပဲဟု အမှတ်တရ မိန့်ကြားပေ၏။

ဆရာတော်ကျောင်း၌ ကျွန်ုပ် ရဟန်းခံ၏။ ဆရာတော်နှင့် (၇) ရက်တာမျှ ဆွေးနွေးရ၏။ တရားဓမ္မဆိုင်ရာများ မေးမြန်းရ၏။ ဇေယျမေဒနီ စာသင်တိုက်ဟူသည် သည်ကဲ့သို့ပါလားဟု ကိုယ်တွေ့ သိရပေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ ရဟန်းခံစဉ်ကာလမှာ စာသင်ချိန် အားလပ်နေသည်ဖြစ်၍ ဇေယျမေဒနီ စာသင်တိုက်၌ ရဟန်းသံဃာ ၅၀ ကျော်မျှလောက်သာ ရှိ၏။

နံနက် အရုဏ်တက်သည်နှင့် ကျောင်းတွင် ကုလားတက် ခေါင်းလောင်းသံများ ဆူညံနေပေ၏။ ကျောင်းရှိ သံဃာအားလုံး ထကြပြီး ဆွမ်းစားကျောင်းသို့ ကြွကြရ၏။ ဆွမ်းစားကျောင်းသို့ ကြွသော ကိုယ်တော်တိုင်း နေရာ၌ ထိုင်ခင်းရန် အခင်းတစ်ခုပါ၏။ သပိတ်ပါ၏။

ဆွမ်းစားကျောင်းရောက်လျှင် မိမိ၌ ပါသွားသောအခင်းကို ခင်း၍ မိမိသပိတ်နှင့် ဆွမ်းထည့်ပြီး ဘုဉ်းပေးကြရ၏။ အများအားဖြင့် ယာဂခေါ်သော ဆန်ပြုတ်ဖြစ်၏။ တစ်ခါတစ်ရံ ဆွမ်းဖြစ်၏။ ဆွမ်းစားပြီးက မိမိသပိတ်ကို မိမိကိုယ်တိုင် ဆေးကြောကြရ၏။ ပြီးလျှင် မိမိကျောင်းသို့ ပြန်လာကြရသည်။ ထိုသို့ ကျောင်းသို့ပြန်ရောက်လာလျှင် မိမိဆိုင်ရာ စာကိုသင်ကြားရသည်။

နံနက် ၆ နာရီခန့် ရောက်သောအခါ နေ့ဆွမ်းအတွက် ဆွမ်းခံရန် စီစဉ်ကြရ၏။ ဇေယျမေဒနီ ဆွမ်းခံပုံမှာ ဝါစဉ်အကြီးအငယ်အတိုင်း စီရသည်မဟုတ်။ အရပ်ရှည်သောကိုယ်တော်က ရှေ့ဆုံး၌ နေရပြီး အရပ်အမောင်းအလိုက် တန်းစီရသည်။ အရပ်ရှည်က ရှင်သာမဏေဖြစ်စေ ရှေ့ကကြွရမည်ဖြစ်၏။ သံဃာတန်းကြီးသည် တဖြောင့်တညီတည်း ခြေလှမ်းညီညီ ကြွကြသည်။ တစ်ပါးနှင့်တစ်ပါး အစိတ်အကျဲလည်း ညီရသည်။ ရှေ့ကကိုယ်တော်၏ ခြေရာကို နောက်ကိုယ်တော်က တစ်ထပ်တည်းကျအောင် နင်းရသည်။ ဇေယျမေဒနီ ကျောင်းတိုက်၏ ဆွမ်းခံသံဃာတန်းကြီးကို မြင်ရသူအပေါင်း ကြည်ညိုစိတ် ဖြစ်ပေါ်လာစေ၏။

သင်္ကန်းရောင်လည်း ကွဲပြားမှုမရှိ၊ တစ်သွေးတစ်ရောင်တည်း ဖြစ်အောင် ကျောင်းမှာပင် ဆိုးကြသည်။ သင်္ကန်းဝတ်ရုံပုံမှာလည်း တိုသူကတို၊ ရှည်သူကရှည် မဖြစ်စေရ။ ခူးဆစ်အောက် လက်လေးသစ်လောက်၌ တညီတညွတ်တည်း ဝတ်ရုံ ဆင်မြန်းထားကြ၏။ ဆွမ်းခံကိုယ်တော်များမှာ ပရိမဏ္ဍလသိက္ခာပုဒ်၊ ဥဇ္ဈိက သိက္ခာပုဒ်၊ ခမ္မကတ သိက္ခာပုဒ်၊ သက္ကစ္စသိက္ခာပုဒ် စသည် သေဒိယဒုက္ကဋ်ဥပဒေတော်များအရ ဣန္ဒြေကြီးစွာ တည်ကြည်ခုံညား၍ ကြည်ညိုဖွယ်ရာ ဖြစ်အောင် ဆွမ်းခံကြခြင်းဖြစ်၍ မြင်ရသူတိုင်း ကြည်ညိုကြသည်မှာ ဘာမှမဆန်းပေ။

ကျွန်ုပ်၏ မိတ်ဆွေတစ်ယောက်မှာ တခြားသော ဘုန်းကြီးကျောင်းကို ကိုးကွယ်နေရာမှ ဇေယျမေဒနီ ဆွမ်းခံတန်းကို ဖူးမြင်ရ၍

ကြည်ညိုသဒ္ဓါစိတ်ပေါက်ပြီး ဇေယျမေဒနီ စာသင်တိုက်သို့ ပြောင်းရွှေ့ ကိုးကွယ်ရပေသည်။

ဇေယျမေဒနီစာသင်တိုက် ဆွမ်းခံတန်းကို မည်သည့်ယာဉ်ရထား မှ ကြားမှ ဖောက်ထွက်ဖြတ်ကျော်ခြင်း မပြုကြပေ။ မိုးကာလ ရောက် လျှင် မိုးရွာများသော မြောင်းမြ၌ ဆွမ်းခံကြရသော ဇေယျမေဒနီ ဆွမ်းခံရဟန်းများသည် အေးလွန်း၍ တုန်တုန်ရီရီဖြစ်နေစေ ဖော်ပြခဲ့ သော သိက္ခာပုဒ်များကို တစ်ရွေးသားမျှ ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်ခြင်း မရှိကြပေ။

ရဟန်းဆိုသည်မှာ မကြည်ညိုသေးက ကြည်ညိုအောင်၊ ကြည် ညိုပြီးဖြစ်က ပို၍ကြည်ညိုအောင် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ချမှတ်ထားသော ဥပဒေ တော်ကြီးနှင့်အညီ ကျင့်ကြံအားထုတ်ရမည် မဟုတ်လော။

မြောင်းမြမြို့သူ မြို့သား ဒကာ ဒကာမများသည် ဇေယျမေဒနီ စာသင်တိုက်ကြီးရှိ ရဟန်းတော်များ ဆွမ်းစားချိန်တွင် သွားရောက်ကြ ၍ ရဟန်းတော်များ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးနေကြသည်ကို အလေးအနက်ထား၍ ကြည်ညိုတတ်ကြပေသည်။

ရဟန်းတော် အပါးကိုးဆယ်၊ တစ်ရာ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးနေကြစဉ် စကားပြောသံ၊ ဇွန်းသံ၊ ပန်းကန်သံဟူ၍ အနည်းငယ်မျှပင် မကြားရ ပေ။ ဆွမ်းစားပြီးက သပိတ်ကို လက်ဆေးပန်းကန် မလုပ်ကောင်း၊ သပိတ်ကို စင်ကြယ်အောင် ဆေးကြောရသည်။ သန့်ရှင်းသောအဝတ် ဖြင့် တိုက်ရသည်။ ပြီးက ထားနေကျနေရာမှာ သိမ်းဆည်းထားရ၏။

ဆွမ်းစားပြီးက လှူသူဒကာရှိက ရေဓနွေးကြမ်းဝိုင်း၌ ထိုင်၍ သုံးဆောင်ကြ၏။ ဒကာမရှိလျှင် မိမိကျောင်းသို့ ပြန်ကြသည်။

ဤအကြောင်းနှင့်စပ်၍ ၁၉၆၂ ခုနှစ်က ဆရာတော်သည် ရန်ကုန်သို့ နောက်ပါတပည့်သံယာ ၂၀ နှင့် ကြွရောက်လာရာ ဝိလ်ဖျူး အောင် အိမ်၊ သခင်ကျော်ထွန်းအိမ်နှင့် တိုးတက်ရေး ဦးသိမ်းတို့အိမ် များက ဆွမ်းပင့်၍ ကျွေးမွေးလှူဒါန်းကြ၏။ ဆရာတော်နှင့် သံယာ

များသည် ဖိနပ်မစီးကြပေ။ ယပ်တောင်ကိုယ်စီ ပါကြပြီး သပိတ် ကိုယ်စီ လွယ်လာကြ၏။ ဆွမ်းကပ်သောအခါ ပန်းကန်းနှင့် မစားဘဲ သပိတ်နှင့် စားကြ၏။ ဆွမ်းစားပြီးလျှင် လက်ဆေးရေကို သပိတ်ထဲ ထည့်ပြီး ပြန်ယူသွားကြ၏။ ဤသည်ကို ဘာဖြစ်လို့လဲဟု မေးကြ၏။ ဝိနည်းဒေသနာတော်အရ လက်ဆေးရေ၊ လုပ်ကျင်းရေများကို မိမိ သွန်ချင်သည့်နေရာတိုင်း သွန်၍မရကြောင်း ရှင်းပြရသည်။

ဆွမ်းစားပြီးလျှင် နာမည်ကျော်လှသော ဇေယျမေဒနီ မဟာ သမယပရိတ်တော်ကို ရွတ်ဖတ်ကြရာ ကြည်နူးဖွယ်ရာ အတိပြီးပေ၏။ တိုးတက်ရေး ဦးသိမ်းသည် ပရိတ်တော်ကို တိတ်ဖြင့် ဖမ်းယူထားရ သည်ဟု ပြောပေသည်။

ဇေယျမေဒနီ စာသင်သားရဟန်းများ ရွတ်သော မဟာသမယ သုတ်မှာ ပရိတ်မွန်းသည်။ ပါဠိလို ပြိုင်တူရွတ်သည်။ တစ်ပိုဒ်ဆုံးလျှင် တစ်ပါးက မြန်မာလို ပြန်သည်။ အင်မတန် ကြည်နူးဖွယ်ရာ သာယာ နှာပျော်ဖွယ်ရာပါတည်း။

ဇေယျမေဒနီစာသင်တိုက်သည် ဆေးသောက် ကွမ်းစားခြင်းအမှု တို့ကို တိုက်တွင်းနေ ရဟန်းသာမဏေအားလုံး မသုံးဆောင်စေရပေ။ ဆွမ်းစားပြီးစတွင် မွန်းမလွဲသေးက ကွမ်းစားခွင့်ပြုထားပေမည် ဆေးလိပ် သောက်ခွင့်ကိုမူ လုံးဝပိတ်ပင်တားမြစ်ထားပေသည်။

ဇေယျမေဒနီ ကျောင်းတိုက်တွင်းသို့ ဒကာမတစ်ယောက် အကြောင်းမဲ့လာဖို့ မဖြစ်နိုင်ပေ။ ယင်းဒကာမသည် အကယ်တိ ဇေယျ မေဒနီ ကျောင်းဝင်းအတွင်းသို့ ဝင်ရောက်သည်ဆိုပါစို့၊ ယင်းဒကာမကို မည်သူကမျှ တွေ့ဆုံ ခန့်ခံစကား ပြောနေမည်မဟုတ်ပေ။ ကျောင်း တွင်းရှိ စာသင်သားတစ်ပါး၏ မိခင်က သားရဟန်းကို ဖူးတွေ့လိုက ဖူးတွေ့လိုကြောင်း၊ တိုက်ကြပ်ကို ဒကာမကြီးက လျှောက်ရ၏။ တိုက် ကြပ်မှတစ်ဆင့် တိုက်အုပ်ဘုန်းတော်ကြီးသို့ လျှောက်ရ၏။ တိုက်အုပ် ဘုန်းတော်ကြီးက ခွင့်ပြုချက်ရမှ သားရဟန်းကို မိခင်ဒကာမကြီးက

ပူးတွေ့ရ၏။ ဤအကြောင်းကို ညနေပိုင်းတွင် ဆရာတော်ထံ တိုက်အုပ် ဘုန်းတော်ကြီးက ဂယနဏ လျှောက်ထားရသည်။

ဇေယျမေဒနီ ကျောင်းတိုက်ထဲသို့ ဝင်ရောက်သွားလျှင် ဆွမ်းခံ အသွားအပြန်အချိန်၊ ဆွမ်းစားချိန်နှင့် ညနေ ၅ နာရီကျော် အချိန်မှ လွဲလျှင် လူသံ၊ သူသံ မကြားရပေ။ မြင်လည်း မမြင်ရပေ။

ဇာသင်သားများသည် မိမိကျောင်းဇာသင်ခန်း၌ ဇာသင် ဇာအံ ဇာကျွန်နေကြရသည်။ အားလပ်ခွင့်ရက လဲလျောင်းနေခွင့် ရကြ သည်။ ကေးကျယ်လောင်စွာ မပြောကြရ။ ဇာကို တအားအော်ကျယ် ဟစ်ကျယ် မကျွန်ရ။ အဓိပ္ပာယ်မဲ့ ဟိုသွားလိုက် သည်သွားလိုက် မသွားရ။ ညနေ ၅ နာရီကျော်လျှင် ကျောင်းတိုက်ပရိဝုဏ်ပတ်လည် အတွင်း ဖေါက်လုပ်ထားသော ဧကန်လမ်းတွင် ဧကန်လျှောက်နိုင်၏။

ဇာသင်သား တစ်ရာခန်းကွင် ဇာသင်နေသော ဇာသင်တိုက်ကြီး ၌ ဘာသံမှ မကြားရ၊ လှုပ်ရှားခြင်းအမှု တစ်ခုတလေမှ မမြင်ရအောင် စည်းကမ်းကြီးသော၊ စနစ်ဇယားကွသော ဇေယျမေဒနီဇာသင်တိုက် သည် မည်မျှလောက် အေးချမ်းသာယာ ကျက်သရေမကံလာအပေါင်း နှင့် ပြည့်စုံပါသနည်း။

အဘကို သတ်မိ၍ ပူဆွေးဒုက္ခရောက်နေသော အဇာတသတ် မင်းသည် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ကျောင်းတော်သို့သွားရာ ဗုဒ္ဓနှင့် ရဟန်းတော် ၅၀၀ ရှိသည်ဖြစ်ပါလျက် ဘာသံမှ မကြားရ၊ လှုပ်ရှားမှုအရာဝတ္ထုများ ကိုလည်း မမြင်ရသောအခါ အဖော်ပါလာသည့် ဆရာဝန်အပေါ် သံသယရှိလာကြောင်း ဗုဒ္ဓဝင်၌ ဖတ်ရသည်ကို သတိရဖွယ်ဖြစ်၏။ အမှန်အားဖြင့် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ဆိတ်ငြိမ်ခြင်း၊ အေးချမ်းခြင်း၊ သိမ်မွေ့ နူးညံ့ခြင်းများကို လိုလားကြောင်း အဇာတသတ်မင်း မသိရှာပေ။ ထို့ကြောင့် ဆရာဝန်အပေါ် သူ့ကို လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ဖို့ ခေါ်လာလေ သလားဟု သံသယဝင်လာခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ဇေယျမေဒနီကျောင်းတိုက်၌ သရက်၊ ပိန္နဲ၊ ကံ့ကော်၊ အုန်း။

ဝါး၊ သော သစ်ပင်များ အစီအရီ ရှိကြ၏။ ယင်းအပင်၊ ယင်းအသီး အပွင့်တို့သည် မည်သူမဆို မည်သူထံကိုမှ မပန်ကြားရဘဲ ဆွတ်ယူ ခုတ်လှီး ဖြတ်တောက်နေငြားလည်း မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်ကမျှ မဟန်တား မပိတ်ပင်ရပေ။ တစ်ဦးတစ်ယောက်က အမြင်မတော်၍ ဟန်တားပိတ်ပင်ခဲ့မိ၍ ဆရာတော်သိလျှင် ထိုဟန်တားပိတ်ပင်သူသည် အကြိမ်းအမောင်းခံ ထိလေတော့၏။ ဇေယျမေဒနီကျောင်းတွင်းမှ သီး ပွင့်ကြသော သစ်ပင်မှ တစ်စုံတစ်ခုသော သီးနှံကိုမျှ ဇေယျမေဒနီ ဇာသင်သားများသည် သုံးဆောင်ဖို့ဝဲရသည်မရှိပေ။ ပြင်ပမှ စက်ရဲ လက်ရဲသော သူတို့အတွက်သာ ဖြစ်နေပေသည်။

ဇေယျမေဒနီ ဇာသင်သားများသည် ကျောင်းဝင်းမှအပ မည် သည့် ဒေသ၊ မည်သည့်ကာလ၌ သွားသွား ဖိနပ်စီးခြင်း၊ ထီးဆောင်း ခြင်း မပြုကြဘဲသို့ သင်္ကန်းကို ဝတ်ရုံသွားကြရသည်။ နဖူး၊ ဂီတ သိက္ခာပုဒ်နှင့်စပ်၍မူ ကျောင်းတွင်း၌ လျှိုကြသည့် အလျှိုဟုဟုသမျှတို့ သည် အတီးအမှုတ်များ မပါရပေ။ ကျွန်ုပ်တို့ ရဟန်းခံချိန်တွင် ရဟန်း အမ ဒေါ်တင်တင်သည် အရုဏ်ဆွမ်းကပ်ရန် အမျိုးသမီး၊ အမျိုးသား များနှင့် ဧရပ်တစောင်း၌ ချက်ကြ ပြုတ်ကြ၏။ ဤအချိန်တွင် လက်ဆွဲ ရေဒီယိုကလေးကို ဖွင့်ထားရာ ကျယ်ကျယ်လောင်လောင် မဟုတ်ပေမည် ဇေယျမေဒနီ ကျောင်းဝင်းထဲ၌ အကြားဆန်းနေသည်။ ဆိတ်ငြိမ်မှုကို ဖျက်ဆီးနေသည်။ မကြာပါပေ၊ တိုက်အုပ်အမိန့်အရ ရဟန်းငယ် တစ်ပါးက ရေဒီယိုဖွင့်ရဟု လာရောက်တားမြစ်ပေသည်။

ကျွန်ုပ်သည် ဇာသင်သား ရဟန်းငယ်များအား ကမ္ဘာ့ဗဟုသုတ နှင့် ဗမာ့ဗဟုသုတ ရစေရန် နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ ရုပ်ရှင်ဌာနနှင့် ဆက်သွယ်၍ ရုပ်ရှင်သတင်းကားများ ပြသရန် ဆရာတော်ကို လျှောက် ထားကြည့်ရာ “ငါ့တပည့်တွေ ဗဟုသုတရကြမှာတော့ အမှန်ပဲကွဲ့၊ ဒါပေမဲ့ ရုပ်ရှင်ပြတာနှင့် တီးသံ မူတ်သံတွေ ကြားနေကြရမှာ၊ မကြည့် တာပဲ ကောင်းပါတယ်ကွာ” ဟု တားမြစ်ခြင်း ခံခဲ့ရပေသည်။

ဇေယျမေဒနီတိုက်သို့ စာသင်ရန် သက်သက်ရောက်လာသည် ဆိုလျှင် နှစ်ခြိုက်စရာ ဖြစ်ပါသည်။ သို့မဟုတ် အခြားမျှော်လင့်ချက် တစ်ခုခုဖြင့် ဇေယျမေဒနီ စာသင်တိုက်သို့ သွားနေမည်ဆိုလျှင် ပျင်းစရာ ကြီး၊ စိတ်ကျဉ်းကြပ်စရာကြီး ဖြစ်နေပေလိမ့်မည်။ ထင်ရှားစွာပြုလျှင် ကျွန်ုပ်၏ တူတစ်ဝမ်းကွဲ ရဟန်းငယ်တစ်ပါးသည် ရန်ကုန်ရှိ သူ့အဘိုး လေး ဘုန်းကြီးထံ စာသင်နေရာမှ မလွတ်လပ်သောကြောင့် ဇေယျ မေဒနီ စာသင်တိုက်သို့ ပြောင်းရွှေ့စာသင်လိုသည်ဟု ကျွန်ုပ်ကို အမူ ကပ်၍ ကျွန်ုပ်၏ ထောက်ခံချက်ဖြင့် တူမောင်ရဟန်းငယ်သည် ဇေယျ မေဒနီ စာသင်သားဘဝ ရောက်သွား၏။ တစ်ဝါသာ ဆိုရသည် တချိုး တည်း ပြေးတော့၏။ သူ့အဘိုးလေးထံ၌ မလွတ်လပ်သည်ထက် ဇေယျ မေဒနီက ပို၍ ပို၍ မလွတ်လပ်လို့ ဟူ၍သာ ကျွန်ုပ်တို့ မှတ်ထင်ရပေ သည်။

ဇေယျမေဒနီ စာသင်သားများသည် ပြဋ္ဌာန်းကျောင်းစာမှလွဲ၍ အားလပ်ချိန်၌ ပြင်ပစာ ဖတ်ခွင့်ရှိ၏။ သို့ရာတွင် စာနယ်ဇင်း၊ ကာတွန်း၊ ပြဇာတ်၊ ဝတ္ထု စသည်တို့ကို ဖတ်ခွင့်မပြုပေ။

အကြောင်းတစ်စုံတစ်ရာကြောင့် ပြင်ပသွားလာလိုလျှင် မိမိ၏ ကျောင်းရှိ တိုက်ကြပ်ဘုန်းကြီးထံ လျှောက်ထားရသည်။ တိုက်ကြပ်မှ တစ်ဆင့် တိုက်အုပ်ကို လျှောက်ထားပြီး တိုက်အုပ်ခွင့်ပြုချက်ရမှ ပြင်ပသို့ ထွက်ခွင့်ပြုသည်။ ဤသို့ပြုရာ၌ အဖော်ကျောင်းသား တစ်ယောက် သို့မဟုတ် ကိုရင်တစ်ပါး ပါရသည်။ ပြင်ပကိစ္စပြီး၍ ကျောင်းသို့ ပြန်ရောက်လျှင် ကိစ္စပြီးကြောင်း အစအဆုံးကို တိုက်ကြပ် ထံ လျှောက်ထားရပေသည်။

ကျွန်ုပ်သည် (၇) ရက်ကာလအတွင်း ဇေယျမေဒနီတိုက်သား တစ်ပါးအနေနှင့် စူးစမ်းဆင်ခြင်မိသလောက် ဖော်ပြခြင်း ဖြစ်သည်။

ဆရာတော်သည် ဇေယျမေဒနီ စာသင်သားများကို ဘုရားဥပဒေ တော်ကြီးနှင့် စနစ်တကျ အုပ်ချုပ်ထားခြင်းတို့ကို ကိုယ်တွေ့မြင်ရာ သိရသောအခါ ဤဆရာတော်ကို ကျွန်ုပ်အဖို့ အားထားဖွယ်ရာ၊ မှီခို

ဖွယ်ရာ၊ ကိုးကွယ်ဖွယ်ရာပါတကားဟု အလေးအမြတ် ခံယူလိုက်ပေ သည်။ သာလွန်မင်းတရားစကားနှင့် ပြောရက ဇေယျမေဒနီ ဆရာ တော်သည် ကျွန်ုပ်အဖို့ သံသရာ ဆရာပါတကား။

ဆရာတော်၏ ကောင်းမြတ်သော ကျော်စောမှုသည် မြောင်းမြ ခရိုင်အတွင်းသာမကတော့ မြန်မာနိုင်ငံအဝှမ်း ထင်ရှားကျော်ကြားလာ သည်။ ဤသို့နှင့် မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရသည် ၁၉၆၅ ခုနှစ် လွတ်လပ် ရေးနေ့၌ ဆရာတော်အား အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘွဲ့တံဆိပ်တော်မြတ်ကို ဆက်ကပ်လှူဒါန်းကြောင်း ကြေညာပါလေသတည်း။

လူ့လောကဟူသည် လောကဓံတရားနှင့် တည်ဆောက်ထားခြင်း ဖြစ်ရကား လူ့လောက လူသားဟူသည်တို့သည် မည်သူတစ်ဦး တစ်ယောက်မှ လောကဓံတရားကို ဖယ်ကြည့်ထား၍မရပေ။ လာဘော၊ အလဘော၊ ယသော၊ အယသော စသော သုခနှင့် ဒုက္ခသည် လူသား များအဖို့ ရှောင်မလွတ်တမ်း ကြုံတွေ့ရမည့် လူ့ဓမ္မတာပင်ဖြစ်ရာ ကျွန်ုပ် တို့အဖို့ သုခနှင့်တွေ့လျှင် ရယ်လိုက်၊ ရွှင်လိုက်၊ ပျော်လိုက် ပါးလိုက်၊ ဝမ်းမြောက်လိုက်၊ ကြည်နူးလိုက်၊ ဒုက္ခနှင့်တွေ့သော် မဲ့လိုက် ငိုလိုက်၊ ဝမ်းနည်းလိုက် ပူဆွေးလိုက်၊ တသလိုက်၊ ယူကျုံးမရ ရှိလိုက်နှင့် လောကဓံတရား၏ဒဏ်ကို လှလှပပကြီး ခံကြရသည်။

ယခုဆရာတော်သည် သုခလောကဓံတရားကြီးနှင့် ရင်ဆိုင်၍ တွေ့ရပါပြီ။ ဆရာတော်သည် လောကဓံဒဏ်ကို ခံနိုင်ပါသလော။ ရဟန်းတော်လောက၌ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘွဲ့တံဆိပ်တော်သည် အမြင့် မြတ်ဆုံး ဖြစ်၏။ (မဟာရဋ္ဌဂုရု ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ကား မင်းဆရာဘွဲ့ ဖြစ်သတည်း။) အမြင့်မြတ်ဆုံး သုခလောကဓံဖြစ်စေ သူထက် အဆ မတန် လွန်လွန်ကဲကဲ မြင့်မြတ်သော သုခလောကဓံပင် ဖြစ်စေ သူတော်ကောင်းတို့သည် တုန်လှုပ်ခြင်း မရှိကြပေ။

မင်္ဂလာတရားတော်၌ ဖုဋ္ဌဿ လောကဓမ္မဟိ စိတ္တံ ယဿ နကမ္မတိ အသောက် ဝိရဇံ ခေမံ ဟု ပြဆိုထားသည်။ ဆရာတော် သည် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘွဲ့တံဆိပ်တော်မြတ် ဆက်ကပ်ခြင်းခံရသော

ကြောင့် မနောခါတ်၌ ဝမ်းမြောက်ခြင်း ရှိကောင်း ရှိနေပေလိမ့်မည်။ သို့သော် ပြင်ပတည်းဟူသော ဝဟိဒ္ဓ၌ ပေါ်လွင်နေသော အမူအရာမှာ ခါတိုင်းကဲ့သို့ပင် ဖြစ်၏။ ထူးခြားပြောင်းလဲသွားသော အသွင်အပြင် မတွေ့ရပေ။ မင်္ဂလာစကားနှင့် ဆိုရက ဆရာတော်သည် အဂ္ဂမဟာ ပဏ္ဍိတ ဘွဲ့တံဆိပ် ဆက်ကပ်ခြင်းခံရ၍ နကမ္မတိ ပါပေ။

ကျွန်ုပ်တို့ ဝဟုသုတအရ ပြောရလျှင် ညောင်တုန်း စံကျောင်း ရွှေကျင် ဆရာတော်ကြီးလည်း နကမ္မတိ ဟူ၏။

အင်္ဂလိပ်ခေတ်၌ ဖြစ်သည်။ စံကျောင်းဆရာတော်ကြီးအား အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ကို အင်္ဂလိပ်အစိုးရက ဆက်ကပ်ရန် ရန်ကုန်မြို့ ဘုရင်ခံအိမ်က ဖိတ်၏။ ဆရာတော်က ခေါင်းခါလိုက်၏။ ရန်ကုန်သို့ မကြွနိုင်လျှင် ပုသိမ်သို့ကြွပြီး တိုင်းမင်းကြီးကိုယ်တိုင် ဆက်ကပ်လိုပါကြောင်း လျှောက်၏။ ဆရာတော်သည် ခေါင်းခါလိုက် ၏။ နောက်ဆုံး မအူပင်အရေးပိုင်ကိုယ်တိုင် ဆရာတော်ထံသွားပြီး ဆက်ကပ်ရ၏။ အရေးပိုင်ကိုယ်တိုင် သွားကပ်ရာ၌ ဆရာတော်က အကပ်ခံသည်မဟုတ်။ ဆရာတော်ကြီး၏ရှေ့၌ ချထားရ၏။ ဆရာတော် ကြီးက ဘွဲ့တံဆိပ်ကို ဖြူသည် မည်းသည်မသိ၊ ဘယ်လိုပစ္စည်းလည်း ဟူ၍ ယူ၍ မကြည့်။ ဟဲ့... ကပ္ပိယ၊ အဲသည်ပစ္စည်းတွေ ကျက်သရေ ခန်းထဲ ထည့်ထားလိုက်” ဟူ၍ ဆရာတော်က မှတ်ချက်ချခဲ့ပေသည်။

ကျက်သရေခန်းဆိုသည်မှာ အိမ်များ၌ တိုလိုမိုလီထားသော အခန်းမျိုး ဖြစ်၏။

စံကျောင်းဆရာတော်ကြီးသည် ယင်းကဲ့သို့ အင်္ဂလိပ်အစိုးရက ဆက်ကပ်သော အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ကို ကိုယ်ထိလက် ရောက် အကပ်မခံခြင်းမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် မြန်မာနိုင်ငံအစိုးရ မဟုတ် ဘဲ လူမျိုးခြား ဘာသာခြားအစိုးရက လှူသောကြောင့်လား ဟူ၍လည်း ကျွန်ုပ်တို့ စဉ်းစားမိပေသည်။

ဇေယျမေဒနီ ဆရာတော်၏ ကြီးမြတ်သော ဂုဏ်သတင်းသည်

သာသနာလောက၌ ပျံ့နှံ့ကျော်စောသွားပေသည်။ အထူးသဖြင့် မြောင်းမြခရိုင်သူ ခရိုင်သားများအဖို့ ဝမ်းမြောက်ခြင်းကြီးမက ဝမ်း မြောက်ကြပြီး ဆရာတော်၏ ကောင်းသော အကြောင်းအရာများကို ထပ်မံများ ပြောဆိုနေကြပေသည်။ မြောင်းမြခရိုင်သူ ခရိုင်သားများ မိမိတို့ခရိုင်၏ မြင့်မြတ်သော ဂုဏ်ထူးဆောင်ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ပါး ထွက်ပေါ် လာရခြင်းကြောင့် ဂုဏ်ယူဝင့်ကြွားလိုက ဂုဏ်ယူဝင့်ကြွားနိုင်သည့် အနေအထား ရောက်ရှိလာပေသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် မြောင်းမြ ခရိုင်၌ ဇေယျမေဒနီ ဆရာတော်သည်သာ ပထမဦးစွာ အဂ္ဂမဟာ ပဏ္ဍိတ ဘွဲ့တံဆိပ်တော် ဆက်ကပ်ခြင်းခံရသောကြောင့်တည်း။

ဆရာတော်သည် အသက်ကြီးလာပြီဖြစ်၍ ကျန်းမာရေးကား ကောင်းလှသည်မဟုတ်။ ဆီးဖျိုရောဂါနှင့် မျက်စိ၊ နှာခေါင်း၊ နှားရောဂါ သေည်တို့သည် ဖြစ်ပေါ်လာလိုက်၊ ခေတ္တပျောက်ကွယ်သွားလိုက်နှင့် ဆရာတော်ကို ဇရာနှင့် ဖျာမိဟူသည့် အန္တရာယ် ၂ မီးက ကျီစယ်နေကြ ပေသည်။ ဆရာတော်သည် ဖြစ်ပေါ်လာသော ရောဂါအတွက် ပျောက် ကင်းသွားရန် ကျွန်ုပ်တို့လို တပည့်များက ရန်ကုန်သို့ပင့်၍ သမားတော် ကြီးများနှင့် ကုသစေ၏။ ဆရာတော် ရန်ကုန်ရောက်၍ ဆေးဝါးကုသမှု ခံယူနေခိုက် ၁၅ ရက်တန်သည်၊ တစ်လတန်သည် ကာလတွင် ကျွန်ုပ် တို့သည် ဆရာတော်ထံ ချဉ်းကပ်၍ မိဘထံ သားသမီးက မေးနည်းမျိုး ဆရာထံ တပည့်က မေးနည်းမျိုး စသည့် မေးနည်းမျိုး ပေါင်းစုံနှင့် မေးပါလေသတည်း။

ဤကဲ့သို့ ဆရာတော် ရန်ကုန်ရောက်တိုင်း တစ်နေ့မှမလွတ်၊ မေးသည်၊ လျှောက်ထားသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ မြောင်းမြသို့ ရောက်လျှင် လည်း ဆရာတော်ကို မေးသည်၊ လျှောက်ထားသည်။ ဤသို့နှင့် ဆရာတော်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ရင်းနှီးမှု သံယောဇဉ်ကြီးသည် ဖြည့်မရ၊ ဖြုတ်မရစေသည်အထိ နိုင်မြဲလေတော့သည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ လျှောက်ထားချက်အရပ်ရပ်များကို ဆရာတော်၏

အဖြေများနှင့် ဆရာတော်၏ အဆိုအမိန့်များမှာ ကျွန်ုပ်တို့ ဖော်ပြသည် ထက် အဆပေါင်းများစွာ ရှိခဲ့ကြားလည်း အချို့မှာ မသေမချာ မှတ်မိ နေခြင်း။ လုံးဝမေ့လျော့နေခြင်းတို့ကြောင့် ဖော်ပြနိုင်တော့ပေ။

* * *

ဆရာတော်သည် တစ်ယူသန် တစ်ဖက်စောင်းနင်း အယူကို စက်ဆုပ်ပေသည်။ ဘယ်အရာမဆို ဖျံ့ဖျံ့တတ ဖြစ်စေလိုသည်။ ဗုဒ္ဓ မြတ်စွာ၏ အလယ်အလတ်ကျင့်စဉ်ကို မြတ်နိုးပေသည်။

“တို့အနေနှင့် ဂိုဏ်းခွဲမထားဘူးကွဲ့၊ ရဟန်းအချင်းချင်း တရား ဓမ္မ ဆွေးနွေးနိုင်ရမယ်၊ အတူတကွ ခရီးသွားဖော်သွားဖက် ဖြစ်နိုင် ရမယ်၊ တစ်ပါးက အကျင့်သိက္ခာ ပျက်စီးနေတယ်ဆိုပါတော့၊ တို့နဲ့ မဆိုင်ဘူးကွဲ့၊ သူ့ကိစ္စ သူသာ ဆိုင်သကွဲ့...”

“တို့စာသင်တန်းက ဘယ်ဂိုဏ်းမှ၊ ဘယ်ဆရာမှဆိုပြီး ရွေးမနေ ဘူး၊ တို့စာတတ်ဖို့ သာသနာပိုင် ဝေဠုဝန်ဆရာတော်ကြီးထံမှာလည်း စာသင်ခဲ့တာပဲ၊ ဝေယံဘုံသာ၊ တောင်ပေါက် ဆရာတော်ကြီးထံမှာ လည်း သင်ခဲ့တာပဲ၊ ပခုက္ကူ မဟာဝိသုတာရာမ ဆရာတော် ဦးပညာ၊ ဦးသု၊ အမရပူရ တူမောင်းတိုက်ဆရာတော် အရှင်ဝါယာမ၊ အရှင်နန္ဒိယ တို့ထံမှာလည်း သင်ခဲ့တာပဲကွဲ့၊ တို့ရဲ့ စာသင်ဖက်တွေထဲက မိုးကုတ် ဆရာတော်၊ တောင်တွင်းဆရာတော်ဆိုရင် ငါတို့နှင့် ညှိလိုက်ဖက်တွေ ပေါ့၊ မိုးကုတ်ဆိုတာ ဟိုငယ်စဉ်ကလေးက အဘိဓမ္မာညပါမှာ နာမည် တစ်လုံးရခဲ့တဲ့ မိုးကုတ်ကွဲ့၊ ရှင်ဥက္ကဋ္ဌဆိုတာ ဉာဏ်ထက် လူထက်ကွဲ့ မှတ်ထား။

“ပညာလိုက သူဖုန်းစားဆိုတာ ဟုတ်လား၊ တို့က မူလဒွါရ ဂိုဏ်းဝင်ဆိုပြီး ဂိုဏ်းခွဲကြီးနေရင် အဲသည်ဆရာတော်ကြီးတွေရဲ့ ပညာ တွေ တို့ ဘယ်ရတော့မလဲကွဲ့၊ တို့ဘုရားက အတ္တစွဲ ပယ်ရမယ်လို့ တပုပ္ဖဟောထားလျက်နဲ့ တို့က ဘယ်ဂိုဏ်းဝင်ဆိုပြီး ဟစ်ကြွေးနေရင် ဓမ္မူတလူလုပ်နေရင် တော်ပမလား၊ အေး... တစ်ခုတော့ ရှိတယ်ပေါ့၊

စောင့်စည်းအပ်တဲ့ ဂိုဏ်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်တွေ (ဥပဒေ) တွေကို စောင့်ထိန်းရမှာပေါ့၊ အဲဒါတွေက သာသနာတော်ရဲ့ အကျိုးအတွက် မဟုတ်လား။

“ဆိုပါတော့၊ ဧည့်သည်ရဟန်းတစ်ပါး ဆွမ်းစားချိန်ရောက်လာ တယ်၊ အဲသည်ဧည့်သည်ရဟန်းကို ဆွမ်းကျွေးဖို့ တို့အနေနဲ့ တာဝန်ယူ ရမှာပေါ့၊ အဲသည်ရဟန်း တို့ဂိုဏ်းဝင်မဟုတ်လို့ ဆွမ်းမကျွေးရဘူး ဆိုတာမျိုး တို့မနှစ်သက်ဘူးကွဲ့၊ ဗု တို့စာသင်တိုက်ကြီး ဖွင့်ထားတယ်၊ တို့စာသင်တိုက်မှာ တို့ဂိုဏ်းဝင်မှ စာသင်ပေးမယ်ဆိုတာမျိုး မရှိစေရဘူး ကွဲ့...”

ဆရာတော်ထံ ပညာသင်ကြားကြသော တပည့်များအပေါ် စိမ်း သည်၊ ကျက်သည်ဟု သဘောမထားပေ။ ပညာတော်သည်၊ လုံ့လ ရှိသည်ဟု ယူဆလျှင် ဤတပည့်အား အရေးပေး ချီးမြှင့်မြှောက်စား တော်မူ၏။

ဇေယျမေဒနီ စာသင်တိုက်ကြီးသည် ဟိုတစ်ချိန်က အင်မတန် နှမ်းပါးခဲ့ရသည်။ စာသင်သားများသည် အရက်ဆွမ်းကို ဟင်းသီး ဟင်းရွက်ဖြုတ်ရေနှင့် တစ်ခါတစ်ရံ ဆန်ဖြုတ် (ယာဂ) နှင့် ရေငံ့ရဲ ခဲ့ကြရသည်။ ဤမျှလောက် နှမ်းပါးခဲ့သည့်ကြားမှ ကိုရင် (သာမဏေ) ဘဝနှင့် ဓမ္မာစရိယ အောင်မြင်အောင် ခွဲရှိရှိနှင့် လုံ့လကြီးကြီး အား ထုတ်ကြသော ပုဂ္ဂိုလ်များ ထွက်ပေါ်ခဲ့ရသည်။ ယနေ့အထိလည်း ဓမ္မာစရိယအောင် သာမဏေကျော်များ ထွက်ပေါ်ဆဲပါပေ။

“တို့ဆီမှာ လာရောက်စာသင်တယ်ဆိုရင် တို့ပြဋ္ဌာန်းထားတဲ့ ဥပဒေကိုတော့ လိုက်နာကြရတယ်၊ သည်လိုလိုက်နာပြီး ပညာသင် ကြားရင် တို့ရဲ့ အဆုံးအမကို နှစ်သက်သွားကြတဲ့ တပည့်တွေလည်း အများကြီးရှိကြပါတယ်”

ဆရာတော်သည် ရွှေကျင်ဆရာတော်တစ်ပါးဟု အများက အသိ အမှတ်ပြုကြပေမည် မြောင်းမြမြို့ပေါ်ရှိ သုဓမ္မာဆရာတော် ကြီးငယ်များ။

ဒွါရဆရာတော်ကြီးများနှင့် လွန်စွာပင် ချစ်ခင်ရင်းနှီးကြပေသည်။ မြို့ပေါ်၌ဖြစ်စေ၊ ကျေးရွာများ၌ဖြစ်စေ အလှူမဏ္ဍပ်တစ်ခုအတွင်း၌ ဆရာတော်ကြီးနှင့်အတူ အခြားဆရာတော်များကိုပါ ဖူးတွေ့ကြရပေ သည်။

“သုခမ္မာဆရာတော်များအတူ ဆရာတော် ဆွမ်းမစားဘူးလား ဘုရား”

“ဝေယံဘုံသာ ဆရာတော်ကြီးထံမှာ စာသင်ခဲ့တုန်းက ဆွမ်းစား ခဲ့ရတာ နည်းမှတ်လို့”

“စာသင်သားဘဝတုန်းကတော့ ဟုတ်ပါတယ်၊ တပည့်တော်တို့ မျက်မြင်မတွေ့ရလို့ လျှောက်ထားတာပေါ့”

“ဒါကတော့ ဆွမ်းကျွေးတဲ့ ဒကာတွေက တို့ကို တစ်သီးတခြား ကျွေးကြတယ်ထင်ပါရဲ့၊ တို့ကတော့ သံဃာအချင်းချင်း အတူတူမစား နိုင်ဘူးဆိုတာမျိုး မရှိဘူးကွဲ့”

မြောင်းမြမြို့ပေါ်ရှိ သုခမ္မာဆရာတော် ကြီးငယ်များနှင့် ဒွါရ ဆရာတော် ကြီးငယ်များသည် ဆရာတော်ထံ သွားရောက်၍ ဆွေးနွေး ခြင်း၊ မေးမြန်းလျှောက်ထားခြင်းများ ပြုတော်မူကြသည်။ ဆရာတော် ကိုယ်တိုင်လည်း အပင့်အဖိတ်ရှိက အပြန်အလှန် သဘောမျိုးဖြင့် ကြွရောက်တော်မူ၏။

ဆရာတော်နှင့် ကြောက်စိတ်

ဆရာတော်သည် ငယ်စဉ်က ကြောက်ဖွယ်လိလိ ဒဏ်ရာရခဲ့ ရာမှ သက်တော် (၆၀) ကျော်အထိ ကြောက်စိတ် မပျောက်သေးပေ။

“အဲသည်တည်းက ကြောက်တတ်တဲ့စိတ် ရှိလာတာပဲ၊ ခုအရွယ်အထိလည်း ကြောက်နေတာပဲ၊ ဘာကို ကြောက်သလဲဆိုတာ တော့ မပြောတတ်သလောက်ပဲ၊ ဘာကို ကြောက်ရမှန်းမသိဘဲ ကြောက်တဲ့စိတ် ရှိနေတယ်၊ တစ်ယောက်တည်း ဘယ်ခရီးမှ မသွား လိုဘူး၊ တစ်ယောက်တည်း အိပ်လို့မပျော်ဘူး၊ လှမ်းခေါ်ရင် ကြားရမည့် အခေါ်ရှိမကွဲ့၊ မိမိကိုယ်ကို မိမိ အားမကိုးရတော့ ကြောက်စိတ်ဖြစ်ပေါ် လာတာ ထင်ပါရဲ့ကွယ်။

“ရဲရင့်တဲ့လူတွေ၊ သတ္တိဗျတ္တိရှိတဲ့လူတွေကို တွေ့ရတဲ့အခါ အင်မတန် အားရှိသွားတယ်၊ မဟာဝင်ထံမှာပါတဲ့ သူရဲကောင်းတစ်ကိစ္စ၊ ပြီးတော့ ဘုရားလက်ထက်က မဟာဗန္ဓုလစစ်သူကြီးတို့လို့၊ ငါးရာ ငါးဆယ်မှာပါတဲ့ သူရဲကောင်းအာဇာနည်အကြောင်းတွေ ဖတ်ရတဲ့အခါ ဆိုရင် အင်မတန် အားတက်နေတယ်၊ သည်လိုအားတက်နေတာ စာဖတ်ဆဲ ခဏပဲကွဲ့၊ တော်တော်ကြာ ပြန်ကြောက်တာပဲ”

“ကြောက်တော့ ရန်ကင်းဆိုထား မဟုတ်လား ဘုရား”

“အဲသည်စကားလုံးနဲ့ပဲ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ဖြေရတာပဲ၊ အမှန်က တော့ ကြောက်တတ်တယ်ဆိုတာ ရောဂါတစ်ခုပဲလို့တောင် ထင်မိတယ် ကွဲ့”

ဆရာတော်သည် ဤသို့ကြောက်တတ်ခြင်းကြောင့် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ ဥပဒေတော်ကြီးကို အတိအကျ လိုက်နာကျင့်သုံးတော်မူ၏ ဟူ၍လည်း ထင်မြင်ဖွယ် ရှိလာပေသည်။

“လူဖြစ်လာရင် ရင်းစားဘဝပြန်ရဖို့ သတိပြုကြရမကွဲ့” ဟု မကြာခဏမိန့်၏။ ဆရာတော် ဆိုလိုသည်မှာ လူ့ဘဝ ပြန်ရဖို့ဖြစ်၏။

အပါယ်ဘုံဆိုသည်မှာ ဒုက္ခအတိပြီး၏ဟု သိထားပြီးဖြစ်ရကား အပါယ်ဘုံသားတစ်ဦးသည် လူ့ဘဝ ပြန်ရဖို့အတွက် သမုဒ္ဓရာထဲ ကျောက်ခဲတစ်လုံး ကျသွားဘိသို့ဖြစ်၏။ ကျောက်ခဲသည် သမုဒ္ဓရာထဲမှ ပြန်ပေါ်လာပြီး မြေပြင်ကုန်းပေါ်သို့ ရောက်ကောင်းရောက်လာတ္တံ့။ အပါယ်ဘုံသားတစ်ဦးအဖို့ လူ့ဘဝ ပြန်ရောက်ဖို့မလွယ်ကြောင်း မိန့်၏။

ဟိရိ ဩတ္တပ္ပတရား ၂ ပါးသည် မကောင်းမှုဟူသမျှ ပြုရမည်ကို ရှက်ခြင်းနှင့် ကြောက်ခြင်းပင် ဖြစ်၏။ မကောင်းမှုဟူသည် ဒုစရိုက် ၁၀ ပါးပင် ဖြစ်၏။ ဒုစရိုက် ၁၀ ပါးအနက် ကာယဒုစရိုက် ၃ ပါးသည် ရှောင်ကြဉ်လိုက အများပင် ရှောင်ကြဉ်နိုင်ကြပေမည် ဝစီဒုစရိုက် ၄ ပါးကိုမူ လူအများ မထိန်းသိမ်းနိုင်ကြပေ။ ထို့ထက် မနောဒုစရိုက် ၃ ပါးကိုမူ သာရွေ့မထိန်းနိုင်ကြ။

ဆရာတော်သည် သူတစ်ပါးမကောင်းကြောင်း အနည်းငယ်မျှ မပြောပေ။ မည်သူမျှလည်း မပြောရပေ။

လူမှုရေးရာအကြောင်းနှင့် စပ်လာလျှင် နားချမ်းသာအောင် ပြော၏။ ဆရာတော်၏ တပည့်ဒကာထံမှ တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် အကြောင်းအရာတစ်ခုအနေနှင့် မကောင်းသည်ဖြစ်၍ ယင်းမကောင်းသော အကြောင်းအရာကို လျှောက်လျှင် ဟိုဟာကျတော့ တယ်ကောင်းသကွာဟု မကောင်းမှုကို ကောင်းမှုက ဖုံးလွှမ်းစေ၏။ အနိဋ္ဌာရုံကို ဣဋ္ဌာရုံက လွှမ်းမိုးစေ၏။

“မင်းတို့ ငါတို့ သတိပြုကြဖို့က မနောဒုစရိုက်ပဲကွ၊ သူတစ်ပါး အသားနာအောင်လည်း ကိုယ်ထိလက်ရောက် မလုပ်ရ၊ တစ်ခွဲနဲ့

တစ်ပါဒမှလည်း မပြောရဘဲ အကုသိုလ်ဖြစ်ရမယ့်အဖြစ်မျိုး ဘယ်တော့မှ မရောက်ကြစေနဲ့ကွဲ့။

“တို့ဘာသာတရားက စေတနာဆိုတဲ့ စိတ်အပေါ်မှာ ကောင်းမှု၊ မကောင်းမှုကို အဆုံးအဖြတ်ပေးတယ်။ အဲဒါ သဘောပေါက်ဖို့လိုတယ်။ အဲသည် စေတနာဆိုတဲ့ သဘောတရားကို သဘောမပေါက်ရင် ဗုဒ္ဓဘာသာ ဆိုပေမယ့် ဘုမသိ ဘမသိ ဗုဒ္ဓဘာသာပဲ ဖြစ်လိမ့်မယ်”

လူတစ်ယောက် နေ့ခင်းချိန်မှာ ဓမ္မာရုံထဲဝင်ပြီး ဘုရားဖူးရာ ဘုရားဦးခေါင်းတော် နေပြောက်ထိုးနေ၍ စေတနာရှေ့ထားပြီး အနား၌ ရှိသော သစ်သားစနှင့် နေပြောက်ထိုးနေသော အပေါက်ကို ဖုံးအုပ်ခဲ့သည်။

နောက်တစ်နေ့နံနက် လူတစ်ယောက် ဘုရားဖူးလာရာတွင် ဘုရားခေါင်တော်ပေါ်ရှိ အမိုး၌တင်ထားသော အရာဝတ္ထုကို မြင်ပြီး တယ်ရိုင်းလိုက်လေး ဘုရားခေါင်းတော်ပေါ်၌ ဖုံးအုပ်အရတ်ကြီး တင်ရမလားဆိုပြီးဟူ၍ လွှင့်ပစ်လိုက်၏။

ထိုလူ ၂ ယောက်သည် သေဆုံးသောအခါ နတ်ပြည်၌ တန်းတူရည်တူ အကျိုးပေးကြသည်ဆိုခြင်းမှာ ဆရာတော် အမိန့်ရှိသော “စေတနာ” ဟု နားလည်ရပေ၏။ ဖခင်နဖူး မှက်ကိုက်နေသည့် အတွက် သားသည် မှက်သေအောင် ရဲတင်းနှင့် ထုရာ မှက်မသေဘဲ ဖခင်သေသွား၏။ ဤသား ပဉ္စာနန္ဒရိယက မထိုက်သည်မှာ စေတနာဟု သဘောပေါက်ရပေ၏။

ဆရာတော် မပျံ့လွန်မီ လေးငါးနှစ်က ဆီးချိုရောဂါဖြစ်၍ ရန်ကုန်သို့ ကြွလာရာ...

“ဆရာတော်၊ ကြောက်စိတ်မပြေသေးဘူးလား ဘုရား” ဟု ကျွန်ုပ်တို့ လျှောက်ကြည့်ရာ...

“အရင်ထက်စာရင် ကြောက်စိတ်နည်းသွားပြီကွဲ့၊ ဒါပေမဲ့ လုံးဝ ပျောက်မသွားဘူး၊ ရောဂါတစ်မျိုး ထင်ပါတယ်ကွယ်”

ဤသို့သော ကြောက်စိတ်ကြောင့် ထင်ရဲ့။ ဆရာတော်ကို မလို သူ၊ မုန်းတီးသူ၊ ရန်ငြိုးထားသူ ဟူ၍ မယ်မယ်ရရမရှိခဲ့ပေ။ ဆရာတော် သည် ကြောက်စိတ်ရှိသူဖြစ်၍ ရန်မလိုခဲ့ပေ။ ရန်မလိုသောကြောင့် ရန်ပြိုခြင်းဟု ယူဆရပေသည်။

ဆရာတော်၏ ကြောက်စိတ်သည် အဘယ်မျှ သိမ်မွေ့စူးညံ့ ပါသနည်း။ အဘယ်မျှ မွန်မြတ်ပါသနည်း ဟူသည်ကို ကိုယ်တွေ့ တင်ပြရဦးမည်။

လွန်ခဲ့သည့် ၁၅ နှစ်လောက်က ဖြစ်၏။ ဆရာတော်သည် မြောင်းမြသို့အပြန် ဘုရင့်နောင် အမြန်သင်္ဘောဦးခန်းသို့ နေလည် ၊ နာရီခွဲကျော်ကျော် ဆင်းရောက်လိုသည်ဟု အမိန့်ရှိသဖြင့် ကျွန်ုပ်နှင့် ဇနီး ဒေါ်တင်တင်ကိုယ်တိုင် ဆရာတော်ကို သင်္ဘောပေါ်သို့ အရောက် ပို့ပေးကြရာ နေမှာ အလွန်ပူသဖြင့် မောဟိုက်ခွမ်းနယ်ကြ၍ ဆရာတော် အား အမောပြေ ပင်မှည့်ကပ်လှူကွာဟု ဇနီး ဒေါ်တင်တင်ကို ပြော လိုက်၏။

ဒေါ်တင်တင်သည် ပင်မှည့်ကို ကပ်၏။ ဆရာတော်သည် ပင်မှည့်ရည်ကို ကြည့်ပြီး “ဒါ ဘာတွေလဲ၊ လိမ္မော်အဖတ်တွေလား” ဟု မေး၏။

လိမ္မော်အဖတ်တွေတော့ မဟုတ်နိုင်ဟု ထင်ပါသည်ဟူ၍ ကျွန်ုပ် က လျှောက်လိုက်ရာ...

“ငါ သံသယရှိနေသကွာ၊ ရေအေးအေးပဲ ကပ်ပါ” ဟုမိန့်၏။

ဒေါ်တင်တင်သည် အဖတ်မပါသော တခြားဘိလပ်ရေကို ကပ် လှူတော့မှ သောက်သုံးတော်မူ၏။

“သံသယရှိလာလျှင် မကောင်းဘူးကွဲ့၊ သံသရာကို လည်ပတ် နေတာ သံသယပဲကွဲ့၊ ခုနက ပင်မှည့်ထဲမှာပါတာ လိမ္မော်ဖတ် ဖြစ်နေ ရင် အာပတ်သင့်မယ်၊ လိမ္မော်ဖတ်ဖြစ်မဖြစ် သံသယရှိတယ်ဆိုရင် မသောက်နဲ့ပေါ့၊ ဘာမဟုတ်တဲ့ အစားတစ်လုတ်နဲ့ အကုသိုလ် အဖြစ် မခံနဲ့ကွဲ့၊ အကုသိုလ်ဖြစ်မှသာ ကြောက်ကွဲ့” ဟူ၍ ဆုံးမတော်မူ၏။

ဆရာတော်သည် ကျွန်ုပ်ကို အကြောင်းအားလျော်စွာ တိုင်ပင် ဆွေးနွေးတတ်ပေသည်။ လွန်ခဲ့သည့် ၁၇ နှစ်ခန့်က ဖြစ်၏။ (၁၉၆၂ ခုနှစ်လောက်က ဖြစ်၏။)

“တပည့်ဒကာအချို့က ပါဠိတက္ကသိုလ်အမည်နှင့် အစိုးရ အထောက်အပံ့ရအောင် ဖန်တီးလိုကြကြောင်း ငါ့ကို လျှောက်ကြသကဲ့၊ မောင်အောင်မှေသဘော သိချင်တယ်”

“တပည့်တော် သဘောမတူပါ ဘုရား”

“အကြောင်းပြောဦးမှပေါ့”

“အကြောင်းက စာချက်ထိကဦးပွင်းတွေ လစစားစိတ်ခါတ် ဝင်သွားနိုင်ပါတယ်၊ ဒါက ပထမအချက်ပါ၊ ဒုတိယအချက်က ပါဠိ တက္ကသိုလ်လို့ အမည်မှည့်ရအောင် ပါဠိစာပေချည်း သင်နေကြလို့လား၊ ရှေးရှေးက ဆရာတော်ကြီးများ တည်ထောင်ခဲ့ကြသည့် အင်းဝခေတ်၊ ကုန်းဘောင်ခေတ်က စာသင်တိုက်တွေကို ပါဠိတက္ကသိုလ်ရယ်လို့ တပည့် တော်တော့ မတွေ့ရ၊ မဖတ်ရသေးပါ၊ တပည့်တော်တို့က မြန်မာစာကို အဓိကသင်နေရသည့်ကျောင်းက ဘာကြောင့် ပါဠိအမည် တတ်ချင် ရသလဲဆိုတာ စဉ်းစားလို့ မရပါ၊ အကယ်တော့ ပါဠိလိုပြော၊ ပါဠိစာကိုပဲ အဓိကထားသင်ကြရင်တော့ ပါဠိစာသင်တိုက်လို့ မှည့်ထိုက်ပါတယ် ဘုရား”

“အေးကွယ်၊ မင်းနဲ့ ဆွေးနွေးရမှ ငါ့ရင်ထဲ ရှင်းသွားတယ်၊ ပါဠိဘာသာလိုပြော၊ ပါဠိဘာသာကိုပဲ သင်ကြရင်တော့ ပါဠိစာသင် တိုက်၊ ပါဠိတက္ကသိုလ်လို့ ခေါ်သင့်ခေါ်ထိုက်တယ်ပေါ့၊ အေး...အေး ငါ့စိတ်ထဲ ရှင်းသွားပကွဲ့”

ကျွန်ုပ်တို့သည် စေတနာသဒ္ဓါတရား ထက်သန်စွာဖြင့် ရန်ကုန် မြို့၌ စေယျမေဒနီစာသင်တိုက်ခွဲ ဖွင့်လှစ်ရန် ၁၉၆၀-၆၁ ခုနှစ်တွင် အပြင်းအထန် စိုင်းပြင်းခဲ့ကြ၏။ ကျောင်းဆောက်ဖို့ မြေနေရာ ၃ ခု လောက် ရှာထား၏။ ကျောင်းဆောက်ရန် ဒကာ သုံးလေးဦးပင် ပေါ်နေ

ပေါ့ပြီ။ ဤအကြောင်းကို ဆရာတော် မလျှောက်ခင် တိုက်အုပ်ထံ
စာနှင့် လျှောက်ထားတိုင်ပင်ရာ တိုက်အုပ်မှတစ်ဆင့် တိုက်ကြပ်များပါ
လွန်စွာပင် နှစ်မြိုက်ဝမ်းမြောက်ကြပေသည်။

ဤသို့ ဇေယျမေဒနီတိုက်ခွဲ ရန်ကုန်၌ ဖွင့်လှစ်ရန် ဆရာတော်
အား တိုက်အုပ်ဘုန်းတော်ကြီးက လျှောက်ရာ ဆရာတော်က သဘော
မတူ လက်မခံနိုင်ဟု တိုက်အုပ်ဘုန်းတော်ကြီးထံမှ ပြန်စာရောက်လာ
၏။

တစ်လလောက်အကြာတွင် ဆရာတော်သည် ရန်ကုန်သို့ ကြွလာ
၏။ ကျွန်ုပ်သည် ရန်ကုန်တိုက်ခွဲ တည်ထောင်ရန် ဆရာတော် မနှစ်
သက်ကြောင်း တိုက်အုပ်ထံမှ စာရပါသည်။ ဆရာတော်ဆန္ဒ သိပါရစေ
ဟု လျှောက်မေးသောအခါ...

“မောင်အောင်ဖေ ဇေတနာ ငါနားလည်ပါတယ်။ ငါတို့
သာသနာတော် စည်ပင်ပြန့်ပွားစေလိုသောဆန္ဒလည်း ငါ့မှာရှိတယ်။
ဒါပေမဲ့ ရန်ကုန်မြို့ကြီးမှာ စာသင်တိုက်ဖွင့်ဖို့ဆိုတာ ဘယ်သူတွေက
အုပ်ချုပ်ကြမလဲ၊ ဘယ်သူတွေက စာသင်ပေးကြမလဲ၊ ယနေ့ မောင်
အောင်ဖေတို့ မြင်နေကြရတဲ့ ဇေယျမေဒနီ စာသင်သားတွေဟာ
မြောင်းမြမြို့ပေါ်မှာဆိုတာ သတိပြုမိရဲ့လား။”

“မြောင်းမြမြို့ဆိုတာ ရန်ကုန်မြို့ကြီးနဲ့စာရင် အင်မတန် ငယ်
တယ်။ အရှေ့ပိုင်းမှာ တစ်ခုခုဖြစ်ရင် အနောက်ပိုင်းက ချက်ချင်းသိကြ
တယ်။ နေရာကျဉ်းတော့ အုပ်ချုပ်မှုလွယ်တယ်။ ဒါတောင်မှ ဖောက်သူ
က ပေါက်ကြသေးတယ်။

“ဇေယျမေဒနီစာသင်တိုက်မှာ သတင်းစာဂျာနယ်၊ မဂ္ဂဇင်း၊
ဝတ္ထု လုံးဝမဖတ်ရ၊ ကျောင်းဝင်းအပြင်ထွက်သည်နှင့် ဖိနပ်မစီးရ၊
ထီး မဆောင်းရ၊ ပိန္နဲရောင်မှလွဲ၍ အခြားအရောင်ကို မဝတ်ဆင်ရဆိုတာ
မောင်အောင်ဖေ အသိပဲမဟုတ်လား။

“တိုက်အုပ်တွေ၊ တိုက်ကြပ်တွေဟာ စာလည်း ပို့ချပေးကြ
ရတယ်။ ကျောင်းစည်းကမ်းပေါက်သူကိုလည်း ဖမ်းဆီးကြရတယ်။

ဝတ္ထုဦးဖတ်မှုတွေ တွေ့ရတယ်။ မြောင်းမြမြို့မှာ ထီးမဆောင်း၊ ဖိနပ်
မစီးရပေမယ့် မြောင်းမြက လွတ်သွားပြီ ဆိုသည်နဲ့ ဖိနပ်လည်း
စီးတယ်။ ထီးလည်း ဆောင်းတယ်။ ပိန္နဲရောင် ချွတ်ပြီး ကိုယ်ကြိုက်တဲ့
အရောင် ဝတ်တော့တာပဲ။ တခြားတစ်မြို့တစ်ရွာ ရောက်သွားရင်
ပွဲတို့၊ ရုပ်ရှင်တို့တောင် ကြည့်ချင်ကြည့်မှာ။

“တစ်ခါတုန်းက ငါကိုယ်တိုင် ဖျက်မြင်ကြံ့ခဲရတယ်။ တပည့်
တစ်ယောက်ပေါ့။ ရန်ကုန်ရောက်နေတယ်။ ငါကလည်း ရန်ကုန်ရောက်
ဖို့ကံ၊ သူက လမ်းမကြီးမှာ သင်္ကန်းမရုံဘဲ ဘယ်က ကြွလာသလဲ
မသိဘူးကွဲ့။ လူသူငယ်ချင်းတွေနဲ့ တဝါးဝါးတဟားဟားပေါ့။ ငါ့ကို
လည်း တွေ့ရော မြောင်းမြကို မပြန်ဝံ့တော့ဘူး။ စာတော်တဲ့ တပည့်မို့
နှမြောပေမယ့် စည်းကမ်းရဲရဲကြီးပေါက်လေတော့ ဇေယျမေဒနီမှာ
နေလို့ မဖြစ်တော့ဘူးပေါ့။

“တို့ဆိုပါတော့၊ ငယ်စဉ်ကလေးတည်းက ဆရာကောင်း သမား
ကောင်းထံမှာ နည်းခံပြီး စာသင်ခဲ့ကြရတယ်။ သာမဏေဆိုရင်
သာမဏေကျင့်ဝတ်တွေ လိုက်နာကြရတယ်။ ရဟန်းဘဝရောက်တော့
လည်း ဝိနည်းဥပဒေတွေကို စောင့်ထိန်းကြရတယ်။ ငါတို့လည်း လူပဲ
ကွား၊ ပွဲတို့ ဘာတို့ ကြည့်ချင်တာပေါ့။ ခုခေတ်မှာပေါ်တဲ့ ဆေးရောင်နဲ့
မြင်ကွင်းကျယ်လေးဘက်သံကြား ရုပ်ရှင်တို့ ဘာတို့ ကြည့်ချင်တာ
ပေါ့။ ကြည့်လို့ ဘယ်ဖြစ်မလဲ၊ သင်္ကန်းဝတ်ကြီးနဲ့ ငွေ့မြတ်စွာက
ဒါတွေ မကြည့်နဲ့၊ ကြည့်ရင် အပြစ်လို့ဆိုထားတာ အပြစ်မကြောက်
ရင် ကြည့်ကြပေါ့။

“မြောင်းမြမြို့ ကျဉ်းကျဉ်းကလေးမှာပဲ စည်းကမ်းဖောက်သူ
ရှိနေရင် ရန်ကုန်လို နေရာမျိုးမှာ ထိန်းရ သိမ်းရ မလွယ်ဘူးကွဲ့။
ဒါကြောင့် ငါတို့က မနှစ်သက်တာပဲ။

“တို့ကြည့်ရမှာက အရှည်သဖြင့် ဆွမ်းရေး ကွမ်းရေးကိုစွဲ
ဘယ်လိုလဲ ဆိုတာပဲကွဲ့။ စာသင်တိုက်ဟော ဆိုသည်နှင့် ဆွမ်းရေး

ပြဿနာဟာ ရှေ့တန်းက ပေါ်လာတာပဲ။ တို့တစ်တွေ၊ မင်းတို့တစ်တွေ အသက်ထင်ရှားရှိနေတုန်း ဘာပြဿနာမှ မပေါ်ဘူးထား။ တို့မရှိကြတဲ့ နောက် သည်စာသင်တိုက်ကြီး အရှည်တည်တဲ့ပို့ဆိုတာ ဘယ်သူတွေ တာဝန်ယူကြမလဲ။ ဘယ်သူတွေ အုပ်ချုပ်ကြမလဲဆိုတာ စဉ်းစားကြ ရမယ်။ တို့ငယ်စဉ်က သင်ခဲ့ရတဲ့ စာသင်တိုက်ကြီးတွေ ယခုမရှိကြ တော့ဘူး။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတာ မောင်အောင်ဖေတို့ စဉ်းစားကြပေါ့။”

ဆရာတော်သည် ဘုရားဥပဒေတော်အရ စည်းကမ်းတကျ အုပ်ချုပ်၍ရသော မြောင်းမြလို ကျဉ်းသည်ဒေသ၌ စနစ်တကျ တည် ဆောက်ထားသော မြောင်းမြ ဇေယျမေဒနီစာသင်တိုက်ကို ရန်ကုန်မြို့ ကဲ့သို့ နေရာမျိုး၌ ချဲ့ထွင်ဖွင့်လှစ်ရန် လက်မခံနိုင်သော မိန့်ကြားချက် များမှာ ဆရာတော်၏ အမြော်အမြင်ကြီးမူပင်ဖြစ်ကြောင်း စေ့စေ့တွေး က ရေးရေးပေါ်လာရပေသည်။

စာစုံအောင် ဖတ်ကွဲ့

ကျွန်ုပ်တို့ စာဖတ်လိုသောဆန္ဒကို ဆရာတော်သိရကား ဆရာ တော်သည် ကျွန်ုပ်တို့ ဖတ်သင့်သည့်စာအုပ်များကို ပို့ပေး၏။ တွေ့ သည့်အခါ၌မူ...

“မင်းတို့လို လောကုတ္တရာအမြင်ရှိတဲ့လူတွေ စာပေနယ်ထဲ ရောက်ရှိနေကြတာကို တို့ ဝမ်းသာလှသကဲ့၊ ရှေးဆရာတော်ကြီးများ ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိများကို ရေရေလည်လည် ဖတ်ကွဲ့” ဟူ၍လည်း မကြာ ခဏ မိန့်ကြားပေသည်။

ကျွန်ုပ်၏ဘဝသည် ခက်ထန်ကြမ်းကြုတ်သော ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ရပ် များနှင့် ရောပြွမ်းနေကြောင်း ဆရာတော် ရိပ်မိရကား လူယဉ်ကျေး တစ်ယောက် ဖြစ်လာအောင် သူတော်ကောင်း ပညာရှိကြီးများ၏ ထေရုပ္ပတ္တိများကို အဖတ်ခိုင်းခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

“အချို့ဆရာတော်ကြီးများရဲ့ အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ဖတ်ရတာ တောင်

ပုတ်ခတ်၊ မြောက်ပုတ်ခတ်၊ သူက ဘယ်သို့ ညာသို့ဆိုပြီး ရေးတာ မျိုးတော့ တပည့်တော် မနှစ်သက်ဘူး ဘုရား”

“အေးပေါ့၊ စာစုံဖတ်လာတော့ ဒါမျိုး တွေ့ရစမြဲပေါ့”

ကျွန်ုပ်ကို ဘာသာရေးကျမ်းစာများအနက် အဘယ်ဆရာ၏ ကျမ်းဂန်များကို ကြိုက်နှစ်သက်သနည်းဟု ဆရာတော်က မေး၏။

“တပည့်တော် အဘတို့လက်ထက်ကတည်းက လယ်တီဆရာ တော်၏ ကျမ်းစာများကို ဖတ်ခဲ့၍ တပည့်တော်တို့လည်း လယ်တီ ဆရာတော်၏ ဒီပနီကျမ်းကို ကြိုက်နှစ်သက်ပါသည်”

“အေး... ဟုတ်သကဲ့၊ ဆရာတော်ကြီးရဲ့ ဒီပနီများကို နားလည် အောင် ဖတ်ကွဲ့”

ဆရာတော်သည် တရားနှင့်စပ်လာက ပရမတ္ထဒီပနီ၊ ဋီကာမော် တစ်ကျမ်းလုံးကို နှုတ်ငုံရထားသလား မသိပေ။ ဒါက ပရမတ္ထဒီပနီ က သည်လိုဆိုကွဲ့၊ ဟိုလိုဆိုသကဲ့ဟု ရွတ်ပြတတ်ပေသည်။ ပရမတ္ထ ဒီပနီသာမကသေး သံခိပ် (လင်္ကာ) များကိုလည်း ရွတ်ပြတတ်၏။

ဆရာတော်သည် စာကို ဖတ်သည်၊ မှတ်သည်၊ ဆောင်သည် ဟု ပြောရလိမ့်မည် ထင်ပါသည်။ မန်လည်ဆရာတော်ကြီး၏ မယ ဒေဝ လင်္ကာကျမ်းစာတစ်အုပ်လုံး အပိုင်ကျက်ထားသလား မသိပေ။ စကားစပ်တိုင်း ရွတ်၍ပြတတ်ပြီး ဆရာကြီးသခင်ကိုယ်တော်မှိုင်း၏ လေးချိုး အတော်ခပ်များများ ရထားပေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့နှင့် တရားဓမ္မဆိုင်ရာ ပြဿနာများ ဆွေးနွေးသည့် အခါတိုင်း ဆရာတော်သည် အကြောင်းဆိုင်ရာ ဆိုင်ရာ ပါဠိတော် ဖြစ်စေ အဋ္ဌကထာ၊ အဋ္ဌသာလိနီ ဋီကာကျော် စသည်များကို ရွတ်ပြ သည်။ မြန်မာလို အဓိပ္ပါယ်ရှင်းပြသည်။ ဆရာတော်၏ မှတ်ဉာဏ် သည် ရောဂါဝေဒနာ ပြင်းထန်၍ ရန်ကုန်သို့ နောက်ဆုံး ဆေးကု လာသည့်အခါ ရောဂါသက်သာ၍ ခေတ္တခဏ နေထိုင်ကောင်းချိန် လေးတွင်မှာပင် ကျွန်ုပ်တို့ကို ပါဠိတော်များ အထိုက်အလျောက် ရွတ်ပြ ပေးသေးသည်။

ဆရာတော် နုစဉ်ကာလ ဗြိတိသျှခေတ်က နာမည်ဂုဏ်နှင့် တိုးတက်ရေး မဂ္ဂဇင်း၌လည်းကောင်း၊ မြန်မာ့အလင်း၊ သူရိယသတင်း စာများ၌လည်းကောင်း ရေးသားခဲ့ဖူးကြောင်း ကျွန်ုပ်တို့ ကြားသိရသည်။

စာရေးခြင်းနှင့်စပ်၍ လျှောက်ထားသောအခါ “ဘုန်းကြီးတွေ၊ ဘုန်းကြီးလူထွက်တွေ ရေးတဲ့စာများမှာ ကံ၊ ကတ္တား၊ ဝါစက၊ ကြိယာ၊ နာမဝိသေသနတို့ သူနေရာသူ အံကျအောင် ရေးနိုင်ကြပေမယ့် သပိတ်သံ၊ အိတ်သံ ပါနေတတ်ကြသကဲ့၊ စကားပြေမှာ သပိတ်သံ၊ အိတ်သံ ပါနေရင် ခုခေတ်လူငယ်တွေအနေနဲ့ မဖတ်လိုကြဘူးကဲ့၊ တို့စာလည်း သပိတ်သံ၊ အိတ်သံ ပါနေတာပဲ” ဆရာတော်ကြီးသည် ပြုံး၍ပြော၏။

ဆရာတော်သည် မိမိကိုယ်ကို မိမိ နှိမ့်ချသည့်သဘောနှင့် ဘယ်သို့ပင် မိန့်ကြားစေ ဆရာတော် ရေးသောအခါမှာ တည်ကြည် ခန့်ညားပြီး လေးလေးနက်နက် ရှိလှသည်။ သတ်ပုံသတ်ညွှန်းအရာ၌ လွန်စွာပင် သတိထားပြီး ရေးသားကြောင်း အထူးထင်ရှားပေသည်။

“ခုခေတ်လူငယ်တွေ စာကို စာနှင့်မတူအောင်များ သက်သက် ရေးနေကြတာလားကွယ်” ဟု မကြာခဏမိန့်တတ်၏။

နိုင်ငံတော်အစိုးရက မြန်မာသဒ္ဒါ၊ မြန်မာအဘိဓာန် ပြုစုနေပြီ ဟု ကြားသိရသော် ဆရာတော်သည် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာစွာဖြင့် မြန်မာ စာ လူရာဝင်ဖို့ပေါ့၊ မြန်မြန်အထမြောက် အောင်မြင်စေရန် ဆုတောင်း မေတ္တာပို့သကြောင်း ပြောပြပေသည်။

မြန်မာစာအခြေခံ ကောင်းစေရန် ဆရာတော်သည် သက်တော် ၆၀ ကျော်လာမှ သာမဏေငယ်များကို ကိုယ်တော်တိုင် သဒ္ဒါကို ချပေးတော်မူ၏။ ကျွန်ုပ်ကို “မြန်မာစာဆိုတာ သဒ္ဒါပေါ်မှာ အခြေခံမှ ကွဲ၊ ဒါကြောင့် လူငယ်ကလေးများကို သဒ္ဒါသင်ပေးရသကွ” ဟု မိန့်ကြားပေသည်။ သဒ္ဒါလွတ်ရေးသည့် စာမျိုးကို ဘယ်တော့မှ အား မပေးကြနှင့်ကွဲ ဟူ၍လည်း မိန့်ပေသည်။

ပညာသင်ကြားရေး ၈၂

ဘုန်းကြီးကျောင်း ပညာသင်ကြားရေးစနစ် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး ကိစ္စ ဆွေးနွေးကြသောအခါ ဆရာတော်သည် အင်္ဂလိပ်စာကို ဘုန်းကြီး ကျောင်းတိုင်း ခြွင်းချက်နှင့် သင်ကြားပေးသင့်ကြောင်း မိန့်တော်မူ၏။

ဘုန်းကြီးကျောင်းထွက် တစ်ယောက်သည် ဘုန်းကြီးစာမှလွဲ၍ တခြားဘာသာပညာ မတတ်ရကား လခစားလုပ်ကိုင်စားသောက်ရန် မလွယ်တော့ပေ။ ထို့ကြောင့် ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းများ၌ ကျောင်း မထားလိုကြတော့ပေ။ ဤသို့ဖြင့် ဘုန်းကြီးကျောင်းသား နည်းပါး သည်ထက် နည်းပါးလာပေရာ ဘုန်းကြီးကျောင်းသား နည်းပါးလာ ခြင်းသည် ကိုရင်သာမဏေ နည်းပါးခြင်း၊ ရဟန်းသံဃာ နည်းပါးခြင်း အထိ အကျိုးမဲ့စေနိုင်ကြောင်း သတိပြုမိဟန် တူပေသည်။

“ငါ့တပည့်တွေထဲက ဉာဏ်ထက်တဲ့ ဦးပဉ္စင်းကလေးတွေကို အင်္ဂလိပ်စာ အသင်ခိုင်းတယ်၊ ဘွဲ့ကလေး ဘာလေးလည်းရရော ငါ့ဆီ ပြန်မလာတော့ဘူး၊ လူထွက် မိန်းမယူကုန်ကြတာပဲကွဲ”

ဆရာတော်သည် ဘုန်းကြီးကျောင်း ပညာသင်ကြားရေးအတွက် စီမံကိန်းချမှတ်သည် မှန်၏။ အောင်မြင်ခြင်းသို့ မရောက်ခဲ့ရပေ။

“တစ်ခုစဉ်းစားမိတယ်ကွဲ၊ ဝိနည်းဒေသနာတော်နှင့် ဆန့်ကျင် မယ့် အလုပ်မျိုး မလုပ်မိဖို့လည်း သတိပြုကြရမယ်၊ အင်္ဂလိပ်စာ သင်တာကို ရာနှုန်းများများ လက်ခံနိုင်ပေမယ့် သင်္ချာတို့ ဂဏန်းတို့ သင်ဖို့ကျတော့ စဉ်းစားကြရတယ်”

“ဘုန်းကြီးတွေ ဆေးကုတယ်၊ ဝေဒင်ဟောစားတယ်၊ ဓါတ်ရိုက်တယ်ဆိုတဲ့ ခေတ်ကြီးမှာ တို့ကပါ ယောင်တောင်တောင်လုပ်လို့ သင့် မသင့် စဉ်းစားကြရတယ်ကွဲ့၊ သင်္ချာတို့ ဂဏန်းတို့ဆိုရင် အပေါင်း၊ အနှုတ်၊ အမြောက်၊ အစားလောက် တတ်ရင် တော်ပြီလို့ ထင်တယ်”

“တပည့်တော်သဘောကတော့ သင်မပေးချင်နေ၊ သင်ပေးရင် အထက်တန်း ဂဏန်းသင်္ချာအထိ သင်ပေးဖို့ လိုပါတယ်”

“သင်္ချာ တကယ်တတ်မြောက်သွားရင် ဘုန်းကြီးလူထွက်တွေ သည့်ထက် များလိမ့်မယ်ထင်တယ်၊ ခုတောင်မှ မြန်မာစာနဲ့ ပါဠိစာလေး မတောက်တခေါက် တတ်တာနဲ့ တပုံးပုံး ထွက်နေကြတာပဲ မဟုတ်လား”

“တပည့်တော်က သည်လိုမမြင်ဘူး ဘုရား၊ သဒ္ဒါပဋ္ဌာနီတရဟန်းဖြစ်ရင် ဘယ်ပညာတွေ ဘယ်ကလောက် တတ်တတ် လူထွက်ပါလို့ ဝိုင်းဆော်တာတောင် ထွက်မှာ မဟုတ်ပါဘူး”

“အေး...အေး ဟုတ်သကဲ့၊ တို့သာသနာတော်မှာ သဒ္ဒါပဋ္ဌာနီတရဟန်းများ တကယ်လို့နေတာ မှန်သကဲ့၊ ဒါမှ သာသနာရောင် ထွန်းပြောင်ပြီး သာသနာကြီးလည်း သန့်ရှင်းစည်ပင်လာမယ်ကွဲ့”

ဆရာတော်သည် မည်သည့်ကိစ္စဖြစ်စေ တရားသေ ဆုပ်ကိုင်ထားခြင်း မရှိပေ။ ဆရာတော်ကို အကျိုးနှင့်အကြောင်း ခိုင်ခိုင်မာမာ တင်ပြလျှောက်ထားပါမူ အမှန်ဘက်သို့ ချက်ချင်းမဏအတွင်းမှာပင် လိုက်လျောတတ်ပေသည်။

ဆရာတော်သည် သာသနာရေးနှင့် ပညာရေးကို ခွဲခွဲခြားခြား သဘောထား၍ ကျောင်းအတွင်းရှိ ဧရပ်တစ်ဆောင်ကို မူလတန်းကျောင်းအဖြစ် ဖွင့်လှစ်ခွင့် ပေးခဲ့၏။

ပညာရပ်ဟုသမျှသည် ခိုင်ကျခြင်း၊ အောက်ကျခြင်း၊ ဂုဏ်ငယ်ခြင်း ရှိသည်ဟူ၍ မယူဆသော ဆရာတော်သည် ကမ္ဘာပေါ်၌ သိပ္ပံပညာ ထွန်းကားလာခြင်းကို ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာစွာ ကြိုဆိုနေပေသည်။

သိပ္ပံပညာထွန်းကားလို့ လူတွေ အသိဉာဏ်တိုးတက်လာတော့ တို့သာသနာတော် ပိုမိုရှင်သန်တိုးတက်ရမည်လို့ တို့ယုံကြည်၏ဟု စကားစပ်တိုင်း မိန့်တော်မူ၏။

တို့ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ဟောထားသည့် တရားဓမ္မများသည် ဘယ်နည်းနှင့်ဖြစ်ဖြစ် ဆန်းစစ်ခံနိုင်သည်။ သိပ္ပံပညာဆိုတာ လက်တွေ့လုပ်ရပ်ဖြစ်သည်။ တိကျသည်၊ မှန်ကန်သည် ဒါပဲမဟုတ်လား။ တို့ဗုဒ္ဓရဲ့ တရားဓမ္မလည်း လက်တွေ့လုပ်ဆောင်လော့ဟု ညွှန်ပြထားသည်။ လက်တွေ့သမားအဖို့ လက်တွေ့လုပ်ကြည့်က ဟုတ်မဟုတ်၊ မှန်မမှန် လက်တွေ့သိရမှာပေါ့ဟု ဆရာတော်က အားတက်သရော ပြောပေသည်။

“တခြားအကြောင်းထား၊ မြင်မြင်သမျှ လောကကြီးတစ်ခုလုံး ဖန်ဆင်းထားတာမဟုတ်ဘူးလို့ ဟောထားတဲ့ တို့ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရား စကားတစ်ခွန်းတည်းနှင့် တွေးခေါ်မြော်မြင်တတ်တဲ့ လူသားမှန်ကကျေနပ်နှစ်ခြိုက်ကြတာချည်းပဲ၊ အကြောင်းနှင့်အကျိုး ဆက်စပ်မှုမရှိသရွေ့ ဖန်ဆင်းရှင်ဝါဒ၏ အနွယ်ချည်းပဲကွဲ့၊ အကြောင်းနှင့်အကျိုး ဘယ်လိုဆက်စပ်နေတယ်ဆိုတာ ပဋ္ဌာန်းဒေသနာတော်မှာ အင်မတန်ရှင်းနေတာကလား၊ တို့အနေနှင့် အနာဂတ်ကာလမှာ သိပ္ပံပညာများများ ထွန်းကားလေလေ တို့သာသနာတော်ကြီး ကမ္ဘာ့လူသားလောကတစ်ဝှမ်းလုံး ပျံ့နှံ့ကျော်ကြားထင်ရှားလာလိမ့်မယ်လို့ ယူဆတယ်၊ အာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ သိပ္ပံပညာဆိုတာ အကျိုးအကြောင်း ဆက်စပ်မှု အခြေခံသဘောတရားပေါ်မှာ တည်ဆောက်ထားလို့ပဲ”

ဆရာတော်သည် စာပေဝိမာန်မှ ထုတ်ဝေသော သိပ္ပံဆိုင်ရာ စာအုပ်များကို မပြတ်မလပ် ဖတ်ရှုသည်ဟု သိရသည်။ သိပ္ပံပညာ၏ သဘောတရားကို အခြေခံအားဖြင့် ရိပ်စားနားလည်နေပေသည်။ သိပ္ပံပညာဆိုသည်မှာ ဂဏန်းသင်္ချာ အပေါင်း၊ အနှုတ်၊ အမြောက်၊ အစားပေါ်၌ အခြေခံကြောင်း ကောင်းကောင်းကြီးသိတော်မူ၍ သူတပည့်များ

ကို သိပ္ပံပညာသဘောတရားများကို သိစေချင်သည်။ သိပ္ပံပညာ၏ အခြေခံဖြစ်သော ဂဏန်းသင်္ချာကို သင်ပေးလိုစိတ် ဖြစ်ပေါ်လာသည်။ သို့မဟုတ် သာသနာတော်ဆူးကြောင့် ဝိနည်းဒေသနာ၏ ခလုတ်ကန်သင်း များ ဖြစ်လာလေမလားဟု၍လည်း စဉ်းစားကြောင်းကို ကျွန်ုပ်အား ပြောပြသည်။

သာသနာတော်ကို ညစ်ရှမ်းစေမည့် ဝိနည်းဒေသနာတော်ကို ဆန့်ကျင်ရာ ဖြစ်လာမည်ဆိုက အခြားတစ်ဖက်၌ မည်သို့သောအကျိုး များ ဖြစ်ပေါ်လာစေ ဆရာတော်သည် ဘယ်တော့မှ ပြုလုပ်ဆောင်ရွက် လိမ့်မည်မဟုတ်ပေ။

ဆရာတော်သည် ဘုန်းကြီးကျောင်း ပညာသင်ကြားရေးစနစ်ကို တိုးတက်ပြုပြင်ပြောင်းလဲရန် ဆန္ဒကြီးမားသည် မှန်ငြားလည်း အစွန်း နှစ်ဖက် လွတ်ရန် (အပြစ်ကင်းရန်) အပြန်ပြန်စဉ်းစားရင်း ကျန်းမာ ရေး ချို့တဲ့လာသဖြင့် ပညာသင်ကြားရေး ဆောင်ရွက်ချက်အရပ်ရပ် တို့ကို လျစ်လျူရှုခဲ့ရပေသည်။

ဝိနည်းနှင့်စပ်၍ ကျွန်ုပ်တို့သည် အခွင့်ရတိုင်း လျှောက်ထား၏။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုခါနီး၌ ရဟန်းများကို ခေါ်ပြီး သာမည အသေးအဖွဲ့ ပညတ်ချက်များကို ရဟန်းအများစုက ခေတ်နှင့် လျော်ညီ စွာ ပြုပြင်လိုက ပြုပြင်နိုင်ကြောင်း ခွင့်ပြုခဲ့သည်ကို ထေရဝါဒဂိုဏ်း ဝင် သံဃာတော်များက မပြုပြင်ဘဲ မူလအတိုင်းထားရှိသည့် ဥပဒေ တော်အရပင် ဆက်လက် လက်ခံထားရှိတော်မူကြသည်မှာ အနာဂတ် သာသနာတော်အတွက် သင့်မြတ်ခြင်း ရှိ၊ မရှိ မေးလျှောက်၏။

“မောင်အောင်ဖေရဲ့ဆန္ဒ ပြောဦးလေ”

“တပည့်တော်ဆန္ဒက ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရားဟာ အနာဂတ်ကာလ ကို မြင်တော်မူ၍သာ ပြုပြင်က ပြုပြင်ရန် အမိန့်ရှိသည်ဟု ယူဆ ပါတယ်”

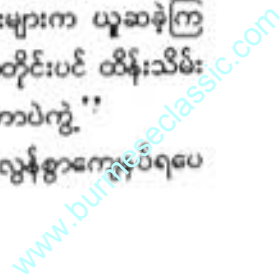
ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်လက်ထက်တော်က ရာဘာဆိုသောဝစ္စည်း မပေါ်

သေး။ ယခု ရာဘာဖိနပ်၊ ရာဘာအောက် ခုံဖိနပ်များ စီးခြင်း၊ ပလတ်စတစ်ခွန်း၊ ပန်းကန်များ သုံးစွဲခြင်း စသည်များမှာ ဆရာတော်တို့ လက်မခံနိုင်ကြသည်မှာ သစ်ပင်မှ ထွက်ရှိသော အရာဝတ္ထုဟု ယူဆ၍ ဖြစ်သည်။

ဗုဒ္ဓရှင်တော် ဆိုလိုရင်းမှာ ခုံဖိနပ်လို တဂေါက်ဂေါက်မြည်၍ ပုံပန်းမကျနသော၊ ညစ်ပတ်သော ဖိနပ်မျိုးဖြစ်၍ သစ်သားဖိနပ် မစီး ရဟု ပညတ်သည်ဟု တပည့်တော် ယူဆသည်။ ခွန်း၊ ပန်းကန် စသည်များလည်း သည်အတိုင်းပင်ဟု ယူဆသည်။ ရာဘာပစ္စည်းများ သည် လူသုံးကုန်အဖြစ် အဆင့်မြင့်မြင့် ထွက်ပေါ်လျက် ရှိနေပေရာ သန့်သန့်ရှင်းရှင်း ကျက်သရေရှိရှိ သုံးစွဲနိုင်သည့် ဤခေတ်၌ သုံးစွဲ သော ပုဂ္ဂိုလ်များလည်း သုံးစွဲနေကြပြီ ဖြစ်သည်။ သုံးစွဲသောပုဂ္ဂိုလ် တို့သည် ဥပဒေတော်ကြီးကို ကျူးလွန်ဖောက်ဖျက်ရာ ရောက်နေပေ သည်။ အမှန်က ဤမျှလောက် သုံးစွဲရန် သင့်မြတ်နေသော ပစ္စည်းကို သုံးစွဲခြင်းဖြင့် အပြစ်မရောက်သင့်ပါ။ အကယ်တိ ဤကိစ္စမျိုးကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲ ပညတ်ပါက သင့်တော်မည်ဖြစ်ကြောင်း လျှောက်ပေ ၏။

“မောင်အောင်ဖေက အကောင်းမြင်ဘက်က ပြောတာကိုး၊ ဖြစ်လာမှာက တို့သာသနာတော်မှာ တခြားတိုင်းပြည်တွေ ထားဦး၊ မြန်မာနိုင်ငံထဲမှာပင် ဂိုဏ်းအသီးသီး ရှိနေကြသည်။ သည်တော့ ဂိုဏ်းတစ်ဂိုဏ်းက ဘာကိစ္စကလေး ပြင်ကြရအောင်ဆိုပြီး ပြင်ကြရော၊ နောက်ဂိုဏ်းတစ်ဂိုဏ်းကလည်း သည်ကိစ္စကလေး ပြင်ကြစို့ဟု ပြင်ကြ ရော၊ အဲသည်လို ဟိုကပြင်၊ သည်ကပြင်နဲ့ ဝိုင်းပြင်ကြရင် အစိုးကို အရွက်ပုံးသွားနိုင်တယ်လို့ ဆရာ ဆရာတော်ကြီးများက ယူဆခဲ့ကြ သကဲ့၊ ဒါကြောင့် ဘယ်သူမှ မပြင်ကြနှင့်၊ မူလအတိုင်းပင် ထိန်းသိမ်း ကြပါစို့ဟု အညီအညွတ်ပြုပြီး ထိန်းသိမ်းခဲ့ကြတာပဲကွဲ့”

ဆရာတော် ရှင်းပြသောအခါ ကျွန်ုပ်တို့ လွန်စွာကျေနပ်ရပေ

တော့၏။ ကျွန်ုပ်တို့၏ မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှုအရပ်ရပ်တို့သည် မိမိတို့၏ မူလ မိရိုးမလာ ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုများကို ခေတ်ပေါ်လူများ ပြုကြ၊ ပြင်ကြသဖြင့် အရိုးပျောက်သလောက် ရှိနေကြပြီကောဟု ဆက်တွေး မိပေသည်။

မိမိသည် သံသရာကို ကြောက်၍ ဒုက္ခဦးရား၊ ကုန်ရာ၊ ချုပ်ရာ ဖြစ်သော အသစ်တခါတကို လို၍ ဘုရားရှေ့တော်မှောက်၌ သံသာရ ဝဋ္ဋဒုက္ခတော မောဇနတ္ထာယ ပဗ္ဗန္တံ ယာစာမိ ဟု ဘယ်သူကမှ ဝါး မညှပ် ကြီးမတုတ်ဘဲနှင့် စိတ်ပါလက်ပါ ဆိုလာသူသည် အပ်ဖျားပေါ် ၌ တင်ထားသော မုန့်ညင်းစေ့အလား စောင့်ရှောက်ရန် ကြပ်တည်း သော သီလတော်မြတ်များကို စောင့်ရှောက်ဖို့ အဘယ်သို့ ဝန်လေးစရာ ရှိပါအံ့နည်း။ တစ်နည်းအားဖြင့် သဒ္ဓါပဗ္ဗန္တိတ ရဟန်းသည် ဘုရားရှင် ၏ ဥပဒေတော်များကို အဘယ်သို့သော အကြောင်းပြချက်နှင့်မျှ ချီးမောက်ကြလိမ့်မည် မဟုတ်ပေ။

ဆရာတော်သည် ရှေးဆရာတော်ကြီးတစ်ပါး ဖြစ်ငြားလည်း သိသင့်သိအပ်သော ဗဟုသုတများကို မေးသင့်က မေး၏။ ဖတ်သင့်က ဖတ်၏။ သမ္မာကျမ်းစာများနှင့် အစ္စလာမ်ကျမ်းစာများကို ဘယ်အချိန် ဘယ်ကာလက ဖတ်ထားမှန်းပင်မသိပေ။ ခရစ်ယာန်ဘာသာ၏ ပညတ် တော် ၁၀ ပါးကို ဒေါက်ဒေါက်နှင့် ရေတွက်ပြခြင်းဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ ပါးစပ်အဟောင်းသား ဖြစ်ခဲ့ရ၏။

တစ်ခါတွင် အရင်းရှင်ဆိုတာ ဘာကိုခေါ်သလဲဟု အမေးရှိလာ ၍ ဆရာတော် သဘောပေါက်အောင် ရှင်းပြရဦးသည်။ ဒီမိုကရေစီ ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒ စသည်တို့ကိုလည်း ရှင်းပြရသည်။

“တို့က ဝိုက်ဆံချမ်းသာရင် အရင်းရှင် မှတ်နေတာ၊ တို့ဘုရား ခေတ်က စောတိကသုဋ္ဌေးတို့ကို အရင်းရှင်ကြီး ထင်နေတာ၊ ဘယ် ဟုတ်လို့လဲ၊ မိမိအရင်းက လူတကာဒုက္ခပေးပြီး အမြတ်ထုတ်ယူမှ အရင်းရှင်ကိုး” ဟု ကောက်ချက်ချပေသည်။

ဆရာတော်သည် နိုင်ငံရေးသမားများကို အလေးအနက် အသိ အမှတ် ပြုတော်မူ၏။ “နိုင်ငံရေးသမားဆိုတာ လောကတ္ထစရိယ ကျင့်သည့် သတ္တိ ဗုဒ္ဓိနှင့် လူစားမျိုးကွဲ၊ မိမိအကျိုးကို စွန့်တယ်ဆိုတာ တိဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ အလုပ်ကွဲ၊ သည်လိုပုဂ္ဂိုလ်မျိုးဆိုတာ နိုင်ငံတော်နှင့် ဘာသာ သာသနာအတွက် ပေါ်ပေါက်ကြရမလျှင်ကွဲ၊ ဟော... တို့ လွတ်လပ်ရေးသမိုင်းကြည့်ကွဲ၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းဆိုသည့် အာဇာနည် ပေါ်လာရသကွဲ၊ ထောင်ကျခံ၊ အသေခံမည့် သခင်တွေ ပေါ်လာရ သကွဲ”

ဆရာတော်သည် ပရိယတ္တိဆရာတော် ဖြစ်ငြားလည်း နိုင်ငံရေး အမြင်ကို မှန်ကန်စွာ မြင်တတ်သည်မှာ နိုင်ငံရေးစာပေများကို လွန်လျှံ ရှုမထားကြောင်း ထင်ရှားပေသည်။

ဆရာတော်သည် ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးကာလတွင် သူတပည့် ဒေါက်တာ အောင်တင်၏အသက်ကို ကယ်ခဲ့ဖူးပေသည်။ ဒေါက်တာ အောင်တင်သည် ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေး၌ မြောင်းမြမြို့ပေါ်မှ တာဝန် ကျ နယ်မြေသို့ ဖောက်ဆုံး ထွက်ရမည်ဖြစ်ရာ ဖက်ဆစ်များသည် တော်လှန်ရေးရဲဘော်များအား ဝိုက်စိတ်တိုက်၍၊ တရကြမ်းရှာဗွေနေ၍ ဒေါက်တာအောင်တင်အဖို့ ထွက်ဖို့ မလွယ်ဖြစ်နေပေသည်။

ဤအကြောင်းကို ဆရာတော်အား သွားလျှောက်ကြ၏။ ဆရာ တော်သည် သူတပည့် ဒေါက်တာအောင်တင်အား ကတုံးတုံး၍ သာမဏအဖြစ်သို့ သင်္ကန်းစည်းပေးလိုက်၏။ ဆရာတော်နှင့် သံဃာ အဖွဲ့သည် မြို့ပေါ်မှ ကျေးရွာများသို့ ကြွတော်မူခဲ့၏။ သံဃာတော် အဖွဲ့ဝင်များထံ၌ ကိုရင်ကြီး ဒေါက်တာအောင်တင်တစ်ယောက် ဖက်ဆစ်တွေ မျက်စိအောက်၌ပင် လွတ်မြောက်ခဲ့သည် မဟုတ်လော။

* * *

ကျွန်ုပ်တို့သည် မြောင်းမြသို့ ရောက်နေခိုက် ဖြစ်၏။ ထိုအချိန် တွင် မြောင်းမြ ဘောလုံးကွင်းထဲ၌ နာမည်ကျော် အသံကောင်းသော

ဘုန်းကြီးတစ်ပါး တရားဟောနေ၏။ ဘုန်းကြီးသည် သီချင်းအဆို အလွန်ကောင်း၏။ ဘဝသံသရာသီချင်းကို သုခလို၊ မေသစ်လို တစ်မျိုး တစ်ဖုံစီ ဆိုပြ၏။ ချင်းဖဝေးငိုချင်းကိုမူ စိန်အောင်မင်းလို ဆိုပြ၏။ ပရိသတ်ကြီးမှာ ကြိုက်လွန်း၍ သာဓုအကြိမ်ကြိမ် ခေါ်ကြ၏။

ထိုဘုန်းကြီးတရားပွဲဆိုလျှင် နာမည်ကျော် အဓိပတိဇာတ်ပွဲက ရှောင်ဖယ်ပေးရ၏။ အကယ်၍ ထိပ်တိုက်ယှဉ်ပြိုင်သော် ယင်းဇာတ်ပွဲ မှာ ဖိုးစိန်မျောက်ပွဲလောက်ပင် လူမဝင်၊ လူမကြည့်ကြတော့ပေ။ ဒါလောက် အပြောကောင်း၊ အဆိုကောင်း၊ အငိုကောင်း၊ အမူအရာ ကောင်းသော ဘုန်းကြီးဖြစ်၏။ တရားပွဲတစ်ပွဲလျှင် ထောင်လိုက် သောင်းလိုက် အလှူခံ၍ ရ၏။ ဘုန်းကြီးကလည်း ဓါတ်တော်ဆိုလား ဝေသတဲ့။

“မောင်အောင်ဖေ၊ ညက ဘောလုံးကွင်းတရားပွဲ ရောက်သေး လားကွဲ့”

“မှန်ပါ၊ ညဈေးတန်းကြီး စည်ကားလွန်းလို့ စားရင်း သောက် ရင်း ခေတ္တရောက်သွားသေးတယ် ဘုရား”

“တော်တော် အသံကောင်းသကွဲ့၊ အသံချဲ့စက်ကလည်း သိပ် ကျယ်တာကိုး၊ တို့ကျောင်းက အတိုင်းသားကြားနေတာပဲ၊ ညက ဘဝ သံသရာ သီချင်းဆိုတာ ကြားရသကွဲ့၊ သီချင်းရေးဆရာ တယ်တော်ပါ လား၊ ဓမ္မသံဝေဂရဖွယ် သီကုံးထားတယ်” စသည်ဖြင့် ချီးကျူးပေ၏။

“သည်ဘုန်းကြီးနဲ့ သည်ပရိသတ်နဲ့တော့ လမိုင်းကို ကပ်နေတာ ပဲ ဘုရား”

“အတော်လူများဆို”
“များဆို ဘောလုံးကွင်းကြီး ပြည့်သွားတာပဲ”
“အင်း...အင်း၊ တို့သာသနာ၊ တို့သာသနာ”

ဆရာတော်၏ သက်ပြင်းချပြီး အင်း...အင်း တို့သာသနာ၊ တို့သာသနာဆိုသည်မှာ ကြားရသော ကျွန်ုပ်အဖို့ လွန်စွာ စိတ်မချမ်း မသာ ဖြစ်ရပေသည်။ ဘာသာစာပေ ဓဟုသုတနည်းပါးကြသော

လူများထံမှ ပိုက်ဆံရအောင် သီချင်းဆိုပြီး တရားဟောရသည်ကား သာသနာတော်အတွက် ရင်လေးဖွယ်ရာပါတကား။ ရဟန်းတော် ဟူသည် အကပ္ပိယဝတ္ထု ဟူသည်တို့ကို အလှူခံခြင်း မပြုကြရပေ။ မိစ္ဆာအာဇီဝဖြင့်လည်း အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမူလည်း မပြုရပေ။

ပုဂံခေတ်တွင် ရှင်ယောင်အရည်းကြီးများ သောင်းကျန်းခဲ့ဖူး သည်။ သာသနာတော် သန့်ရှင်းရေးအတွက် ဓမ္မစက်ဖြင့် ရှင်အရဟံ ဦးဆောင်၍လည်းကောင်း၊ အာဏာစက်ဖြင့် အနော်ရထာမင်းကလည်း ကောင်း သုတ်သင်ခဲ့ရပေ၏။

“တပည့်တော်တို့ သာသနာတော်ကြီး သန့်ရှင်းဖို့ ဒကာ ဒကာမ များ ဘုန်းကြီးကိုးကွယ်တတ်ဖို့ လိုနေပြီထင်ပါသည် ဘုရား”

“သာသနာတော်မှာ အလွန် ဒုဿီလများဆိုတာ အနည်းနှင့် အများ ရှိကြမှာပဲကွဲ့၊ သာသနာတော်ကြီး သန့်ရှင်းစင်ကြယ်ဖို့အတွက် ဒကာ၊ ဒကာမများ ဝိနည်းတတ်အောင် သင်ကြားပေးကြရမယ်ကွဲ့၊ မင်းတို့လို လောကုတ္တရာဘက် ညွတ်တဲ့ စာရေးဆရာတွေက ရေးကြ ရမကွဲ့”

“တပည့်တော်တို့ထက် ဆရာတော်တို့ကိုယ်တိုင် ရေးရင် ပိုမကောင်းဘူးလား ဘုရား”

“အေးကွယ်၊ နေထိုင်ကောင်းရင် ကြိုးစားမကွဲ့”

ဆရာတော်သည် သဘောပြဋိနည်းကျမ်းကို စတင်ရေးသားရန် စီစဉ်နေဆဲမှာ ကျန်းမာရေးဆိုးရွားလာသဖြင့် ကျယ်ပြန့်များပြားလွန်း သော သဘောပြဋိနည်းကျမ်းကြီးကို မပြုစုနိုင်မူ၍ ဣစ္ဆာသယ ရှင်ကျင့်ဝတ်သစ် ကျမ်းငယ်ကလေးကိုသာ ပြုစုသွားနိုင်ပေသည်။

သဘောပြဋိနည်း ပြုစုရေးသားနိုင်လောက်အောင် ကျန်းမာရေး မပြည့်စုံသော ဆရာတော်သည် ကျွန်ုပ်ရေးသားနိုင်ရန် ဝိနည်းကျမ်း စာအုပ်များ ပေးပို့လိုက်၏။ စာအုပ်များနှင့်အတူ မည်သို့ မည်ပုံ ရေးရန် အညွှန်းစာပါ ရေးပေးလိုက်ပေသည်။

ပထမဦးဆုံး လူသီလများကို ရေးကွဲ့၊ ပြီးတော့မှ ရှင်သာမဏေ ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ မည်သို့သောအကျင့်သီလများကို ထိန်းသိမ်းရပုံ ရေးကွဲ့၊ နောက်ဆုံးကျမှ ဘုန်းကြီးများရဲ့ သီလကို ရေး၊ မောင်အောင်ဖေ ရေးမယ့် စာအုပ်ထဲမှာ ရှင်သာမဏေတွေ၊ ဘုန်းကြီးတွေ၊ ရွှေတွေ၊ ငွေတွေ အလှူမခံရ၊ မကိုင်ရဘူးလို့ သေသေချာချာရေးကွဲ့ဟု ဆရာ တော်၏ အမှာစာ၌ ပါလာပေသည်။

ဆရာတော်နှင့် တွေ့သောအခါ ကျွန်ုပ်က ဆရာတော်ကို လျှောက်၏။ တချို့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ “ကိုယ်တွေ့ဉာဏ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ဝင်တရား ဟောပြောမည်” ဆိုပြီး ဆိုင်းဘုတ်ကြီး ချိတ်ဆွဲ တရားဟောနေကြ ပါသည်ဟု လျှောက်ထားရာ...

“မောင်အောင်ဖေ ဝိနည်းတွေ ဖတ်နေတယ် မဟုတ်လား၊ ဝိနည်းဒေသနာ ဖတ်တော့ မတွေ့ဘူးလားကွဲ့။”

မိမိ ဆွမ်းတစ်လှုတ် စားရရေးအတွက်၊ မိမိ သင်္ကန်းတစ်ထည် ပတ်ရရေးအတွက် မရရှိသေးသော ဝိမောက္ခတရားကို ရရှိ၏ဟု ပြော ဟော ကြော်ငြာခြင်းသည် အင်မတန် ရှံဖွယ်၊ စက်ဆုပ်ဖွယ် ကောင်းလှ ပေ၏။

မဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ်ကို ငါသိ၏ဟု ပြောဆိုခြင်းသည် ငါ ရဟန်း ကိစ္စပြီးပြီ (ဝါ) ရဟန္တာဖြစ်ပြီဟု ကြော်ငြာခြင်း ဖြစ်၏။ မဟုတ်ဘဲ၊ မမှန်ဘဲ ပြောလျှင် ပါရာဇိက ကျ၏။ ဟုတ်၍ ပြောလျှင် ပါဇိတ်အာပတ်သင့်၏။ ပါရာဇိက (၄) ပါးရှိ၏။

- ၁။ မေထုန် ပါရာဇိက
- ၂။ အဘိန္ဒါဒါန် ပါရာဇိက
- ၃။ မနုဿ ဝိဂ္ဂဟ ပါရာဇိက
- ၄။ ဥတ္တရိ မနုဿ ဓမ္မ ပါရာဇိက ဟူ၏။

ချာန်ဝိမောက္ခ မရရှိဘဲ ရရှိဟန် ပြောဟောကြော်ငြာက ဥတ္တရိ မနုဿ ဓမ္မ ပါရာဇိက ကျ၏။

ဥတ္တရိ မနုဿ ဓမ္မ ပါရာဇိက ကျသောသူသည် လျှာမရှိသော ငါးကဲ့သို့ ကြည့်ရာ၏။ (ဖယ်ထားရာ၏) ၎င်းတို့ ဟောလို့၊ ပြောလို့၊ အလှူခံလို့ ရသော ပစ္စည်းများကိုလည်း ရဲရဲတောက်နေသော သံရေ ကဲ့သို့ အဆိပ်နှင့် ရောထားသော အစာအာဟာရကဲ့သို့ ကြည့်ရာ၏ (ဖယ်ထားရာ၏)။ ထိုပြောခြင်းကို မကြည့်သော ရဟန်းအား လည်သီး ပြတ်ပြီးသော ထန်းပင်သည် တစ်ဖန်အညွန့်ထွက်ခြင်း သဘောမရှိ သကဲ့သို့ ဖြစ်၏ဟု ဖာက ပြဆို၏။

ဘုန်းတော်ကြီးများ၏ သီလစန်း၌ ပါရာဇိက ၄ ပါး၊ သံဃာ ဒီသီသံ ၁၃ ပါး သော ဥပဒေတော်ကြီးများကို သူတော်ကောင်း ရဟန်းများသည် အထူးပင် စောင့်ရှောက်ထိန်းသိမ်းတော်မူကြသည်။

အမှန်အားဖြင့် ရဟန်းတော်များသည် မိမိတို့ စောင့်ထိန်းထား တော်မူကြသော ၂၂၇ သွယ် သိက္ခာပုဒ် သီလတော်မြတ်များကို မကျိုး မပေါက်၊ မပြောက်မကျားရလေအောင် စောင့်ထိန်းထားကြရသည်မှာ အပ်ပျားပေါ်၌ မှန်ညှင်းစေတင်ထားရဘိသို့ဟု စာ၌ ပြထားသည်။ ဤသို့ စောင့်ထိန်းထားနိုင်ကြသည့် ပုဂ္ဂိုလ်သည်သာ သူတော်ကောင်း မည်ပေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့သည် မိမိကိုယ်ကို မိမိ အထင်မှားတတ်ကြသည်။ မိမိကိုယ်မိမိ အရိပ်ပမာ ထင်လိုထင်၊ ကျွန်တော်တော့ ဘယ်အဆင့် ရောက်နေပြီဟု အရပ်ထဲ လျှောက်မောင်းထုလို့ထု၊ အမှန်ဟုတ်၊ မဟုတ် ကို ရွှေကျင်ဆရာတော်ကြီး၏ ဝဉ္စနာဒီပနီပါ ရာဂဝဉ္စနာမှအစ ဗာယာ သာဠေယျဝဉ္စနာ အဆုံး ၃၆ ပါးသော ဝဉ္စနာများဖြစ်သော ပေတံ၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာကိုယ်တော်တိုင် ပေးသွားသော ဒုစရိုက် ၁၀ ပါး ပေတံများ နှင့် တိုင်းထွာကြည့်ကြဖို့ လိုပေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်နေကြသော ရဟန်းသံဃာတော် မြတ်များသည် မွန်မြတ်သော သီလတော်များကို ထိန်းသိမ်းကြရသည့် အတွက် လွန်စွာပင် ကြည်ညိုဖွယ်ရာ ဖြစ်ပါသည်။ ပရိယတ္တိနိဗ္ဗာန်

ဖြစ်စေ၊ ပဋိပတ္တိနယ်ကဖြစ်စေ ဗုဒ္ဓ၏ အဆုံးအမကို ရိုသေစွာ လိုက်နာကြသည့် ရဟန်းသံဃာတော်မှန်က ကျွန်ုပ်တို့၏ ကိုးကွယ်ရာအစစ်ပါတည်း။

သည်လိုမဟုတ်ဘဲ ဗုဒ္ဓဘာသာအဖြစ် ခံယူရသည်မှာ ရှိပြီးရာထူးဂုဏ်သိန် ပစ္စည်းဥစ္စာစန မနိမ့်ကျ မပျက်စီးဘဲ တိုးသထက် တိုး၊ မြင့်သထက် မြင့်စေရန်အတွက်နှင့် ကျဆင်းနိမ့်လျှောသောဘဝမှ ရင်းစားပြန်ရအောင်အတွက် ကိုးကွယ်ရသည်ဆိုပါလျှင် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ အလိုတော်ကျ မမြစ်နိုင်တော့ပေ။

မိမိတို့ ကိုးကွယ်နေသော ရဟန်းသည် ဝေဒင်ဟောသလား၊ ယတြာဈေသလား၊ လက္ခဏာကြည့်ပေးသလား၊ ဆေးကုသနေသလား၊ မှော်ပညာဆိုပြီး အကြားအမြင်သဘောနှင့် ဟောပြောနေသလား၊ လက်ဖွဲ့ပေးသလား၊ အင်းပေးသလား၊ ဆေးဖယောင်းတိုင် ပေးသလား ဤမြူတို့သည် ဝိနည်းဒေသနာတော်အရ တိရစ္ဆာန် ဝိဇ္ဇာ မိစ္ဆာ အာဇီဝ ဟုခေါ်သည်။ ရဟန်းတော်များသည် မိစ္ဆာအာဇီဝ (၇) မျိုးအပြင် အနေသန မိစ္ဆာအာဇီဝ၊ ကုဟနာဒိ မိစ္ဆာအာဇီဝနှင့် တိရစ္ဆာန် ဝိဇ္ဇာ မိစ္ဆာအာဇီဝ (၃) မျိုးကိုလည်း ရှောင်ကြဉ်ရပေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့သည် မနုဿတ္တ ဘာဝေါ ဒုလ္လဘော- လူအဖြစ် ရခဲဘိခြင်း၊ ထိုထက် ပဗ္ဗန္ဓိတ ဘာဝေါ ဒုလ္လဘော- ရဟန်းအဖြစ် ရခဲဘိခြင်း ဟုဆိုရာ၌ မိစ္ဆာအာဇီဝနှင့် အသက်မွေးနေသော ရဟန်းများကို ဆိုလိုခြင်းမဟုတ်မူ၍ သဒ္ဓါ ပဗ္ဗန္ဓိတ ရဟန်းကို ဆိုလိုခြင်းဟု ကျွန်ုပ်တို့ ယူဆသည်။

ဆရာတော်၏ အရက်ရှင်းတမ်း

မြန်မာပညာရှိလောက၌ အမှန်တရားကို သိကြပါလျက် မသိချင်ဟန်ဆောင်နေကြသော ပြဿနာများ ရှိ၏။ အများ၏ လက်ညှိုးထိုးပြီး ကဲ့ရဲ့ခံရမည် စိုးသောကြောင့် ကျောခိုင်းနှုတ်ပိတ်နေကြပေသည်။

ထိုထိုသော ပြဿနာများအနက် အရက်သောက်လျှင် ငရဲသို့ ရောက်သည် ဟုဆိုသော ပြဿနာလည်း တစ်ခုအပါအဝင်ဖြစ်၏။ အရက်ဆိုလျှင် ဆေးဝါးအဖြစ်ပဲ သောက်စေ တစ်ခါသောက်လျှင် ငရဲသို့ ရောက်စေသတည်း ဆိုသည်ကို ကျွန်ုပ်တို့ ဘဝင်မကျခဲ့ပေ။ ဤနေရာ၌ ကျွန်ုပ်ကိုယ်ကို ကျွန်ုပ် ဝါကြွား ပလွားလို၍ မဟုတ်၊ ဂုဏ်ဖော်လို၍ မဟုတ်ဘဲ ပြောစရာတစ်ခု ရှိနေ၏။ ဤနေရာတွင် ကျွန်ုပ်သည် ဤအရက်အကြောင်းနှင့်စပ်၍ ရေးရာတွင် အရက်သမားများဘက်မှ ရှေ့နေလိုက်ပေးခြင်း မဟုတ်သည့်အပြင် ကျွန်ုပ်သည် အရက်သောက်တတ်သူလည်း မဟုတ်ပေ။ စပ်ရှင်းရှင်းပြောရလျှင် ကျွန်ုပ်သည် အရက်နဲ့ကိုပင် ခံနိုင်သူ မဟုတ်ပါချေ။ ကျွန်ုပ် အရက်မသောက်ခြင်းမှာ ငကြီးမှာ ကြောက်၍မဟုတ်၊ မကြိုက် မနှစ်သက်၍ မသောက်ခြင်းသာ ဖြစ်၏။

ဆရာတော်သည် စာပေနှင့်စပ်လာက အဖြူကို အဖြူဟု ဖော်ပြရဲသော သတ္တိထူး ရှိနေပေသည်။ ဆရာတော်၏ သဘောပြုအင်္ဂါမှာ

ကျမ်းကြီးထဲ၌ သူရာပါနု အဆုံးအဖြတ်သည် ဆရာတော်၏ ဖော်ပြ ရဲသော သတ္တိဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားစေလေသည်။ ဆရာတော်၏ ဆိုလို ရင်းမှာ အရက် တစ်ခါတလေသောက်ခြင်း၊ ဆေးဝါးအဖြစ် သောက် ခြင်း စသည်တို့သည် အကုသလ ကမ္မပထ မမြောက် ဟူ၏။

ကျွန်ုပ်တို့ လျှောက်ထားတောင်းပန်သောကြောင့် ဆရာတော် ရေးသားသော ကေသမုတ္တိ ဘာသာပြန်စာအုပ်၌လည်း သူရာပါနု အဆုံးအဖြတ်အကြောင်း အတန်ငယ်ဖော်ပြထား၏။ ယင်းစာအုပ်ငယ်ကို တရားဝန်ကြီးချုပ် ဦးသိမ်းမောင် ဖတ်ရသောအခါ အရက်သောက်မိ လျှင် ငရဲသို့ ရောက်စေရမည်ဟု ပုံသေကားချ လေ့နားထစ် အယူ ရှိထားသူပီပီ ဆရာတော်ထံ ဤသို့ ဤပုံ စသည်ဖြင့် လျှောက်ထား စာ ပို့၏။ ဆရာတော်က ပြန်လည်ချေပ ရှင်းလင်းချက် ပေး၏။ ဆရာတော်၏ ရှင်းလင်းချက်ကို မကျေနပ်၍ မကျေနပ်ကြောင်း လျှောက်ထားပြန်ပါသည်။ ဆရာတော်သည် ပါဠိကို ချစ်မြတ်နိုးသော ဝါယကာကြီး အစချီ၍ နူးညံ့သိမ်မွေ့သော အသုံးအနှုန်းများနှင့် စိတ်ရှည်လက်ရှည် ထပ်မံရေးသားပေးပို့ရာ တစ်ဖက်နှင့် တစ်ဖက် အကြိမ်များများ ရေးသားကြ၏။ (အကြိမ်မည်မျှ ဆိုသည်ကိုမူ) မမှတ်မိ တော့ပေ။

ဤကဲ့သို့ ဆရာတော်နှင့် တရားဝန်ကြီးချုပ် ဦးသိမ်းမောင်တို့ အမေးအဖြေ စာတွဲကြီးသည် ဆရာတော်ထံမှ တောင်းယူပြီး စာအုပ် အဖြစ် ရိုက်နှိပ်ရန် လေ့လာနေသည်မှာ ကျွန်ုပ်လက်ဝယ်၌ တစ်နှစ် ကျော် ကြာရှိနေရာမှ ဆရာဋေဥဒေါင်းက ယင်းစာမူကို ဖတ်လိုပါသည် ဆို၍ ယူသွား၏။ ယင်းစာမူသည် ဆရာဋေဥဒေါင်း အိမ်ပြောင်းအိမ် ရွေ့ လုပ်သည်နှင့် ပျောက်ဆုံးသွားကြောင်း နောက်ဆုံး သိလိုက်ရပေ ၏။ ဦးသိမ်းမောင်ထံ၌မူ မူရင်းတစ်စုံ ရှိသေး၏ဟု သိရပေသည်။ (ယခု ဆရာတော်ရော ဦးသိမ်းမောင်ပါ ကွယ်လွန်ကြပါပြီ။)

ဦးသိမ်းမောင်၏စေတနာမှာ ဤရွေ့ ဤမျှ ပရိယတ္တိနယ်၌ ထင်ရှားကျော်ကြားသော ဇေယျမေဒနီ ဆရာတော်က အရက်သောက်ရုံ

မျှနှင့် အကုသလ ကမ္မပထ မမြောက်ဟု ရေးသားခြင်းကြောင့် အရက် သမားဦးရေ တိုးတက်များပြားလာမည်ကို စိုးရိမ်၍ ဖြစ်၏။ အမှန် အားဖြင့် ဆရာတော်သည် အရက်သမား တိုးပွားစေလိုသောဆန္ဒ အနည်းငယ်မျှမရှိ။ စာအရ အဖြူကိုတွေ့သဖြင့် သည်ဟာဖြင့် အဖြူပဲ ဟု ရေးသားခြင်းသာ ဖြစ်ပေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ အထူးသတိပြုကြရန်မှာ ဆေးဝါးအဖြစ် ဖိုဝဲသူ၊ တစ်ခါတလေ သောက်သူ စသည်တို့နှင့် အရက်သမား ဘိန်းစား ဆိုသူများကို ခွဲခွဲခြားခြား သဘောပေါက် စားလည်ကြရန် ဖြစ်ပေသည်။

ဆရာတော်သည် အရက်မသောက်ရ မနေနိုင်သောသူကို အရက် သမား၊ ဘိန်းမစားရလျှင် မနေနိုင်သော ဘိန်းစားဟုက လူယုတ်မာ ဖြစ်သည်။ ယင်းလူယုတ်မာကို အကုသလကမ္မပထမြောက်သူ ဖြစ် ကြောင်း အတိအကျ ရေးသားထားပေသည်။ သူရာပါနုက အဆုံး အဖြတ်သည် ကျွန်ုပ်တို့၏ ဗုဒ္ဓဘာသာလောက၌ မိမိတို့ စွဲရာ စွဲရာ ခံယူထားကြလျက် ရှိနေပေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် မိမိ၏ ကိုယ်ပိုင် အတွေးအခေါ်နှင့် ဤလိုအရာမျိုး၌ ဆုံးဖြတ်နိုင်စွမ်း မရှိပါချေ။ ဆရာ တော်သည် သူရာပါနု အဆုံးအဖြတ်ကို ရဲရဲကြီးရေးသားခြင်းမှာ ပရိယတ္တိ ဆရာတော်ကြီးဖြစ်၍ ပရိယတ္တိ အားကိုးနှင့် ရေးသားကြောင်း ထင်ရှားပေ၏။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဆရာတော်၏ အဆုံးအဖြတ်ကို ကြိုက် နှစ်သက်၍ ထောက်ခံရာ၌ မျက်စိမှိတ် ထောက်ခံခြင်းမျိုး မဟုတ်ပေ။

ဆရာတော်သည် အရက်သမားကို (အာသေဝိတံ၊ ဘာပိတံ၊ ဗဟုလီကတံ) အဖန်တလဲလဲ ဖိုဝဲသော၊ အဖန်တလဲလဲ ထုံအပ်ပွားစေ အပ်သော၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုလုပ်အပ်သော (ဝါ) အရက်မသောက်ရ မနေနိုင်သော သူကို အရက်သမားဟု ခေါ်ကြောင်း ဖော်ပြထားပေ သည်။

ကျွန်ုပ်တို့သည် သူရာမေရက်နှင့်စပ်၍ လက်လှမ်းမီသမျှ ဖတ်လု လေ့လာသူဖြစ်ရာ လယ်တီဆရာတော်ကြီး၏ ရောဂန္ထရဒီပနီနှင့် ဝိနိစ္ဆယ ပေါင်းချုပ်ကြီးအပြင် သောင်တန်း ရွှေဟင်္သာတောရ နိက္ခေပင်း

ဆရာတော်ကြီး၏ မင်္ဂလာအဖွင့်အကျယ် လက်ခွဲကျမ်းပါ အဆိုအမိန့်များကို မူရင်းမတ်ကြားလေ့လာခဲ့ပေသည်။

လယ်တီဆရာတော်ကြီး၏ ရောဂန္ထရဟိပနီကျမ်း၌...

အရက်သမားစစ်စစ်ကြီး ဖြစ်နေစေ မျိုးကပ်အောင် သောက်ခဲ့၍ အကုသိုလ်မမ္မ ဖြစ်နေစေ “သုရာပါနက်သည် ကမ္မပထ အမှုရင်းမျိုး မဟုတ်လေသောကြောင့် နေရာကျကုစားခဲ့လျှင် ပပျောက်လွယ်သော တရားမျိုးဖြစ်၏။ ပဋိသန္ဓေအကျိုး၊ ပဝတ္တိဝဋ်ပိက်အကျိုးတို့မှ ကင်းလွတ်စေရန် လွယ်သောအခွင့်ရှိ၏” ဟု မိန့်၏။

ဆရာတော်ကြီး အဆိုအမိန့်မှာ အရက်သမား ဖြစ်ခဲ့ပေမည် အကုသိုလ်ကမ္မပထမှ လွတ်စေရန် မိမိ၏ဘဝ အသက်ထက်ဆုံးကောင်းမှုကုသိုလ်များကို နေရာကျကျ ပြုလော့။ သုရာပါနက် ဆိုသည်မှာ ကမ္မပထ အမှုရင်း မဟုတ်ပါ။ ကုသိုလ်ကောင်းမှု ပြု၍ ဖယ်ရှားကင်းလွတ်ပါသည် ဟု၏။

မြန်မာတိုင်းရင်းဆေးဖြစ်စေ၊ ဘီပီအိုင်နှင့် နိုင်ငံခြားမှ ဆေးဖြစ်စေ အထူးသဖြင့် စိတ်ငြိမ်ဆေး၊ အိပ်ဆေးများသည် မူးယစ်စေ တတ်သော ဆေးဘက်များနှင့် ရောနှောဖော်စပ်ထားရသဖြင့် ယင်းဆေးများကို သောက်သုံးခြင်းကြောင့် အကုသလကမ္မပထ မြောက်ရမည်ဆိုခြင်း၊ ကျွန်ုပ်တို့သည် တစ်ခါတစ်ရံ ဆေးခြောက် ထည့်ချက်ထားသော ကြက်သားဟင်းကို စားမိခြင်းကြောင့် အကုသလကမ္မပထ မြောက်ရမည်ဆိုခြင်း၊ အမျိုးသမီးများသည် မီးပွားသည်အခါ ကြောက်လန့် စိုးရိမ်စိတ် ကင်းပစေရန်နှင့် အနွေးခါတ်ရရှိစေလာပြီး သွေးကြွင်း သွေးကျန်များ ရှင်းလင်းသွားစေရန် အရက်ကို ဆေးဝါးအဖြစ် သောက်မိခြင်းကြောင့် အကုသလကမ္မပထ မြောက်ရမည် ဆိုခြင်းများသည် စဉ်းစားဖွယ်ရာ ဖြစ်လာပေသည်။

ယင်းအကြောင်းနှင့် တစ်ဆက်တည်း သုရာပါနက်သည် ဒုစရိုက်ထဲ မပါပေ။ ဤသို့ မပါသည်ကို သုရာပါနက် ကျူးလွန်သူသည်

ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာကံကို ကျူးလွန်သကဲ့သို့ အလားတူ ခံစားစေရမည်။ ကျစ်စေရမည် ဆိုခြင်းကို ဆရာတော်အား လျှောက်ထား၏။

ဆရာတော်သည် “တို့အနေနဲ့ စာတွေ့ပဲ ရှိသကဲ့၊ လက်တွေ့ပြုပြီး ပြောစရာမရှိ” ဟု မိန့်၏။

“စာတွေ့ဆိုရင် တပည့်တော်လည်း သုရာပါနက်စပ်၍ စာဟု ဟူသမျှ လက်လှမ်းမီသလောက် ရှာဖွေဖတ်ထားပါသည်။ တစ်အုပ်နှင့် တစ်အုပ် ကွာလှသည်မရှိပါ။ အတူတူလိုပါပဲ။ တပည့်တော်အနေနှင့် ဘဝင်မကျလို့ ဆရာတော်ကို လျှောက်ထားရခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ အရက်သမား အရက်မူးနေခြင်း၊ ဘိန်းစား ဘိန်းမူးခြင်းနဲ့ ကာမဂုဏ်အရသာ ခံစားခြင်းမှာ တခြားစီပါ။ တပည့်တော် ငယ်စဉ်က အရက် ၂ ခါ သောက်ခဲ့ မူးခဲ့ဖူးပါသည်။ ဆေးခြောက်ပါတဲ့ ကြက်သားဟင်းစားပြီး မူးခဲ့ဖူးပါသည်။ စိတ်ငြိမ်ဆေး၊ အိပ်ဆေးများမှာ ယခုအထိ စားနေရဆဲ ဖြစ်၍ ကိုယ်တွေ့ဖြစ်ပါသည်။ ကာမဂုဏ်ခံစားရခြင်းနှင့် ဘယ်လိုမှ နှိုင်းယှဉ်၍မရပါ။ အရက်သမား အရက်မူးခြင်း၊ ဘိန်းစား ဘိန်းမူးခြင်းသည် ဒုက္ခဝေဒနာကို ခံစားနေကြရသူများဟု ယူဆပါသည်။ ခံစားကြသူများကိုမူ သုခဝေဒနာ ခံစားနေကြခြင်းဟု ယူဆကြပါသည်။ ထိုသို့ ကာမဂုဏ် ပျော်ပါးမှုသုခနှင့် အရက်မူး၊ ဘိန်းမူး ဒုက္ခကို အတူတူပဲဆိုတာ လက်ခံနိုင်စရာ အကြောင်းမရှိပါ ဘုရား” ဟု လျှောက်ထားရာ ဆရာတော်သည် ငြိမ်သက်စွာပင် နားထောင်နေတော်မူပေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ စဉ်းစားမိသလောက်မှာ အရက်သမားသည် အရက်ရှာ၏။ ဘိန်းစားသည် ဘိန်းကို ရှာ၏။ အရက်မသောက်ရ မနေနိုင်။ ဘိန်းမစားရ မနေနိုင်သော အရက်သမား ဘိန်းစားကဲ့သို့ ကာမတဏှာ ပြင်းပြနေသော ကာမဘီလူးသည် သံဝါသပြုရန် အမျိုးသမီးကို မရရအောင် ရှာဖွေပြီး တွေ့သည်နှင့် မရှက်မကြောက် သံဝါသပြုသည့် အလား တစ်ထေရာတည်း တူပါတကားဟု နှိုင်းယှဉ်ချက်အဖြစ် ပေါ်၍ ထားလေသလားဟု စဉ်းစားမိပေသည်။

ဆက်ပြီး စဉ်းစားရသလောက်မှာ ဝေဿန္တရာမင်းသည် အရက်
သေစာများကိုပါ လျှော့ချသည့်ဟု အဆိုရှိရာ အကယ်တော် အရက်သေစာ
သောက်၍ ကာယဗုဒ္ဓါရုံကံ ၃ ပါးအပါအဝင် ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ
ကံကို ကျူးလွန်ဘိအလား ကံထိုက်မည်မှန်က ရင့်မာတစ်ကိစ္စဖြစ်သော
အလောင်းတော် ဝေဿန္တရာမင်းသည် အရက်သေစာကို လျှော့မည်
မဟုတ်ကြောင်း စဉ်းစားမိပေသည်။

ဆရာတော်ကိုယ်တိုင် အကြောင်းကြောင်းကို ဝင့်၍ ကျွန်ုပ်တို့၏
မေးမြန်းလျှောက်ထားချက်အချို့ကို တုဏှိဘာဝေ နေတော်မူသည်လည်း
ကြံ့ခဲရပေသည်။ ဤသို့ တုဏှိဘာဝေ နေတော်မူခြင်းမှာ အမှားအမှန်
မဆုံးဖြတ်ရသေးသောကြောင့်ဟု ယူဆသည်။

ကျွန်ုပ်သည် ဆရာတော်ကို ငယ်ဆရာကဲ့သို့၊ ဖခင်ကဲ့သို့
သဘောထား၏။ ကျွန်ုပ် မရှင်းလင်းသော ပြဿနာများ သိသော်လည်း
ပိုရှင်းလင်းသွားစေရန် ပြဿနာများနှင့် လုံးဝမသိသော ပြဿနာများ
ကို အချိန်အခါမရွေး မေးလျှောက်၏။ ဆရာတော်ကလည်း ကျွန်ုပ်တို့
၏ စေတနာကို သိပြီးဖြစ်၍ မေးသမျှကို ခွင့်ပြုပေးသည်။

“မောင်အောင်ဖေ မေးတဲ့မေးခွန်းများအနက် တချို့မေးခွန်းတွေ
ဟာ တခြားသူကို မေးရင် မေးသင့်၊ မမေးသင့် စဉ်းစားပြီးမှ မေးသင့်
တဲ့ မေးခွန်းမျိုး ပါတယ်။ ငါတို့က မောင်အောင်ဖေရဲ့ စေတနာသိလို့
ကိစ္စမရှိပါဘူး” ဟု မှတ်မှတ်ရရ မိန့်ကြားပေးသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ မေးမြန်းလျှောက်ထားသော မေးခွန်းများအနက်
မာရ်နတ်ဆိုတာ၊ ယမမင်းဆိုတာ၊ မဟာမြင့်မိုရ်တောင်ဆိုတာ (၁)
လေးကျွန်းတမြင့်မိုရ် ဆိုတာနှင့် အဘိဓမ္မာဆိုသော အမည်ခေါ်ဝေါ်ပုံ
စသည်တို့ ပါဝင်လေသည်။

ကျွန်ုပ်၏ လျှောက်ထားချက်များကို ဆရာတော်သည် အသေ
အချာပင် နားထောင်နေတော်မူ၏။

အဘိဓမ္မာဆိုသော စကားသည် ယနေ့ နေရာတကာ၌ ခေတ်စား

နေ၏။ နိုင်ငံရေးလောက၊ သိပ္ပံလောကတို့၌ အဘိဓမ္မာအမည် မြောက်
မြားစွာ တွေ့ရှိနေရပေ၏။ ကျွန်ုပ်တို့ ဆရာတော်ကို လျှောက်ထားရာ၌
ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ အဘိဓမ္မာအမည် အခေါ်အဝေါ်အကြောင်း ဖြစ်၏။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ၄၅ ဝါတိုင်တိုင် ပဉ္စဝဂ္ဂီမှအစ သုဘဒ္ဒပရနိဓိ
ကြီးအဆုံး ဟောခဲ့ ပြောခဲ့ ဆိုဆုံးမခဲ့ရာ၌ သားတော် ရဟန်းသံဃာ
များ လိုက်နာကျင့်သုံးရန်အတွက် ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်များကို (ဝိနည်း
ဒေသနာတော်) ဟု သတ်မှတ်ခေါ်ဝေါ်ကြ၏။ မှန်ပါသည်။ အလွန်ပင်
သင့်မြတ်ပါ၏။

ကျမ်းဒေသနာ တရားဓမ္မများကို သုတ်နှင့် အဘိဓမ္မာဟု ခွဲခြား
ကြပါသည်။ သုတ္တန်ဒေသနာနှင့် အဘိဓမ္မာဟုသည် တရားဓမ္မချည်း
ဖြစ်ပါလျက် မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များသည် သုတ်တရားဟုသည်
ခပ်ပေါ့ပေါ့ အဘိဓမ္မာတရားသည် လေးနက်၏။ သုတ်တရားသည်
သာမည၊ အဘိဓမ္မာတရားသည်သာ ပရမတ္ထ၊ သုတ်တရားသည်
ယေဘုယျ အဘိဓမ္မာတရားသည် အလွန်မြင့်မြတ်မှန်ကန်၏ဟု ယူဆ
နေကြသည်။

သုတ်တရားသည် ပေါ့သည်၊ သာမညဖြစ်သည်။ ယေဘုယျ
ဖြစ်သည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ မှတ်ထင်နေကြသည့်အတွက် ဓမ္မစကြာသုတ်
အနတ္တလက္ခဏသုတ်၊ မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်များသည် အပေါ်စား
သုတ်တွေလား၊ အပေါ်စား တရားဓမ္မတွေလား၊ သာမညလား၊
ယေဘုယျထဲကလားဟု စဉ်းစားမိပေသည်။ သစ္စာလေးပါး၊ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး
တရားများသည် ဗုဒ္ဓ၏ဓမ္မများ၌ တည်နေ၏၊ ပျံ့နှံ့နေ၏၊ အကြိုဝင်
နေ၏ဟု ဆိုထားရာ ယင်းသုတ်တရားများသည် အပေါ်စား၊ အပေါ်စား
အသိမ်အဖျင်း သာမညမဟုတ်ကြောင်း ထင်ရှားပေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ အဆိုပြုထားသော အဘိဓမ္မာသည် ဗုဒ္ဓဟောစစ်စစ်၌
၆ ကျမ်းသာရှိ၏။ ကထာဝတ္ထုကျမ်းမှာ ဗုဒ္ဓဟော မဟုတ်ပေ။ ဤသို့
ဗုဒ္ဓဟောမဟုတ်ဘဲနှင့် အဘိဓမ္မာ (၇) ကျမ်းဟု ခေါ်ဝေါ်နေကြသည်

အတွက်လည်း ငုခွဘာသာစာပေနှင့်စပ်လာက မပြတ်သားခြင်း ဖြစ်နေပေသည်။

ကျွန်ုပ်သည် အထက်ပေါ်ပြပါ အဘိဓမ္မာဆိုသော အမည်ကားလုံးနှင့်စပ်၍ ဆရာတော်ကို လျှောက်ထားရာ ကျွန်ုပ်လျှောက်ထားချက်များကိုသာ နားထောင်နေပြီး ဆိတ်ဆိတ်နေတော်မူ၍ ကျွန်ုပ်သည် ဆရာတော်အား တပည့်တော် လျှောက်ထားချက် ဘယ်သို့ သဘောထားပါသလဲဟု မေးလျှင်...

“စာဖတ်များလာတော့ သည်လိုပဲ၊ စာပါအချက်အလက်များကို ကြံကြတာပဲကွယ်”

“တပည့်တော် သည်လိုကြံစည်တွေးခေါ်တာ အပြစ်ရှိမလား ဘုရား”

“မောင်အောင်မေ ကြံစည်တာက ကောင်းတဲ့စေတနာနဲ့ ကောင်းတဲ့ အကြံပဲဟာ ဘာကြောင့် အပြစ်ဖြစ်ရမတုံး၊ ဒါပေမဲ့ သည်လို အမေးမျိုးကို မေးမယ်ဆိုရင် စွယ်စုံရ ပညာရှိကြီးများထံမှာ မေးကွဲ့၊ ပြောကွဲ့၊ မေးတဲ့အခါမှာလည်း လိပ်ပတ်လည်အောင် မေးကွဲ့၊ အဖြားဆွတ် မေးတာမျိုး၊ ကိုယ်လိုတာကိုယ် ဆွဲမေးတာမျိုးနဲ့ မမေးနဲ့ကွဲ့ဟု သတိပေးလေသည်။

မိမိစေတနာအရ ပြောသည်မှန်လည်း လိပ်ပတ်လည်အောင် မပြောမဆိုတတ်၍ အန္တရာယ်ဖြစ်ပေါ်လာရဘိသို့ ဗဟုသုတနည်းပါးသောသူ၊ အမြင်ကျဉ်းသောသူကို ပြောမိကလည်း အန္တရာယ်ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်ပေသည်။

တစ်ခါက ဘကြီးဝမ်းကွဲတစ်ယောက် လာသည်။ ဟံသာဝတီ သတင်းစာကို ယူ၍ ဖတ်သည်။ ဟံသာဝတီသတင်းစာပုံ တစ်ပုံမှာ အနည်းငယ် မှိန်နေရာ သည်ခါတ်ပုံက မှိန်နေသည်ဟု ဘကြီးက ပြော၏။ ကျွန်ုပ်သည် ဤခါတ်ပုံသည် ရန်ကုန်မှ မန္တလေးမြို့ ဟံသာဝတီ သတင်းစာတိုက်သို့ တယ်လီပရင့်ဒါဇက်နှင့် ပို့ရကြောင်း မိုးလေ

ဝသ မကောင်းလို့ အတန်ငယ်မှိန်နေရကြောင်း၊ မိုးလေဝသ သာယာလျှင် ကောင်းမွန်ကြောင်း ပြောပြရာ ကျွန်ုပ်ကို မယုံသင်္ကာပျက်လုံးနှစ်လုံးဖြင့် စိုက်ကြည့်နေပြီး “မဖြစ်နိုင်တာတွေ ပြောမနေပါနှင့်ကွာ” တဲ့။

အဲသည်ဘကြီးကို လကမ္ဘာသို့ လူရောက်သွားကြောင်း မပြောမိ၍ တော်ပါသေးသည်။ အကယ်တိ ပြောမိပါချေသော် ထ၍များရိုက်ကောင်း ရိုက်လိမ့်လတ္တံ့။

လူသားအသိဉာဏ်များသည် တစ်ခေတ်ထက် တစ်ခေတ် ပိုမို ကျယ်ပြန့်စွာ တွေးတောနိုင်သည်။ ဟိုဘိုးတော်ဘုရားခေတ် မတိုင်မီ ခေတ်က လူသားများသည် မယ်သီတာကို ဒဿဂီရီဘီလူးက ဖန်းရထားနှင့် ခိုးပြေးသည်ကို အထူးအဆန်းအဖြစ် ဖတ်ခဲ့ရပြီးလည်း ယနေ့ သူ့သူငါငါ အသံထက်မြန်သော ဂျက်လေယာဉ်ပျံကြီးများကို စီးနိုင်ကြပေပြီ။

ဆရာတော်ကို လကမ္ဘာသို့ လူရောက်သွားပြီးနောက် အခြားသော လကမ္ဘာသို့ လူသွားရန် စီစဉ်နေကြကြောင်း လျှောက်ထားရာ ဆရာတော်သည် တို့ဘုရားအလောင်းတော် နေမိမင်းကြီးလည်း သည်လိုပဲ သွားဖူးသားပဲကွဟု မိန့်ကြားပေသည်။ မှန်ပါသည်။ နေမိမင်းကြီးသည် လူသားတစ်ယောက်ပင် မဟုတ်ပါလား။

အရာရာတိုင်း တိုးတက်နေသည့်ခေတ်တွင် မိမိက အရာဝတ္ထုတစ်ခုကို လှေ့နံ့ခါးထစ် မှတ်ယူရန် မသင့်ဝေ။ ဟိုရှေးအခါက ငုခွစာပေသည် အိန္ဒိယနှင့် သီဟိုဠ်ကသာ မြန်မာနိုင်ငံသို့ ရောက်လာကြသည်။ ယခု ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းလုံးက ရောက်လာကြသည့် ငုခွကို သူတို့ဘာသာ သူတို့စေတနာအလျောက် ရှုထောင့်အမျိုးမျိုးနှင့် မြင်ပုံမြင်နည်း၊ ပုံဖော်ပုံ ပုံဖော်နည်းများကို ကျွန်ုပ်တို့ ကျောနိုင်ထားကြရန် မသင့်ပေ။ ဗဟုသုတအဖြစ် အနိမ့်ဆုံး လေ့လာသင့်ပေသည်။

ယနေ့ကမ္ဘာလူသားများသည် စာပေဘက်ဆိုင်ရာ၌ မြင်ပေး

ကိုးကွယ်မှုဘာသာရေး ယုံကြည်မှုဆိုင်ရာ၌ဖြစ်စေ၊ ရုပ်ဝတ္ထုဆန်းကြယ်မှု တိုးတက်ရေးဆိုင်ရာ၌ဖြစ်စေ ဘက်စုံလေ့လာခွင့်၊ ဆည်းပူးခွင့်၊ စူးစမ်း ခွင့် ရကြသည်ဖြစ်၏။

ရုပ်ဝတ္ထုဆန်းကြယ်မှု ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်ရေးအရာသည် ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်တိုင် ခြံ့ငုံမိအောင် နားလည်ခွင့် မရသေးပေ။ တခြားအရာဝတ္ထု များ ထားဦးလော့၊ မြန်မာနိုင်ငံတွင် လယ်တစ်စက စပါး ၁၀၀ တင်း ထွက်ခြင်းသည် လွန်ခဲ့သည့်နှစ်ပေါင်း ၅၀ ခန့် ကျွန်ုပ်တို့၏ မိဘ ဘိုးဘွားများအား၌ ကြားဖူးလိမ့်မည်ပင် မဟုတ်ပေ။ ယခု အမှန်မျက်မြင် ဖြစ်နေကြပေပြီ။ ပုဂံခေတ်မှ မြန်မာနိုင်ငံ လွတ်လပ်ရေးရသည်အထိ တစ်ဦးတစ်ယောက်မှ မစွမ်းဆောင်နိုင်သော တိပိဋကအောင် (ရဟန်း အာဇာနည် လေးပါး) ပုဂ္ဂိုလ်များ ပေါ်လာရသည်မှာလည်း အထူး အံ့ဖွယ်ရာပါတည်း။ နောက်နောင်လည်း ပေါ်ပေါက်လာကြဦးမည်။ တိပိဋကအောင် ရဟန်းအာဇာနည်တို့၏ စွမ်းအားသည် စာမျက်နှာ ရှစ်ထောင်ကျော် (၈၀၂၆) ကို နှုတ်တိုက်အာရုံဆောင်ထားနိုင်သော အရည်အချင်း ပါတည်း။

“တို့များ ပညာသင်ယူမှု ကံကောင်းသကဲ့၊ လောကုတ္တရာဘက် ဆိုင်ရာ စာပေကိုလည်း ကျေနပ်သည်အထိ သင်ကြားခဲ့ရသကဲ့၊ ဘာသန္တရ ပညာဘက်ကိုလည်း ကျေနပ်လောက်အောင် မဟုတ်ပေမင့် အခြေခံရအောင် ယထာဘူတကျကျ တွေးခေါ်နိုင်အောင် သင်ခဲ့၊ ကြားခဲ့ရတယ်၊ တောင်ပေါက်ဆရာတော်ကြီးရဲ့ အဆုံးအမ အဆိုအမိန့် များမှာ အံ့ဖွယ်လိလိပါပဲကွာ၊ သုဝဏ္ဏဘုမ္မိ အဆုံးအဖြတ်ဆိုရင် မင်းတို့ လည်း ဖတ်ပြီးရောပေါ့၊ ဘာသန္တရနှင့် ဒေသန္တရ ဗဟုသုတပညာရပ် များ ဆရာတော်ကြီးမှာ ဘယ်ရွေ့ဘယ်မျှ ကြွယ်ဝတယ်ဆိုတာ တွက်ဆ ကြည့်ပေါ့၊ တို့က ဆရာတော်ကြီးကို လျှောက်တယ်၊ ပထမသင်္ဂယမှာ တင် လိုက်ဝူဟာ အလွန်ကြီးကျယ်တယ်၊ လှပခမ်းနားတယ်၊ ဆန်း ကြယ်တာလည်း လွန်ရောဆိုတာ ဟုတ်ပါသလားလို့ လျှောက်တော့

ဆရာတော်က ပြောတယ်၊ တကယ့်အခြေအနေထက် စာက တစ်ဝက် မက ပိုနေတယ်လို့ ပြောတယ်ကွဲ့၊ သူတို့ (အိန္ဒိယနှင့် သီဟိုဠ်ကို ဆိုလိုသည်) က ပါဠိကို စကားအဖြစ်ပြောနေကြသည့် သူတွေဆိုတော့ ကြီးတာ ငယ်အောင်လည်း ပါဠိလို ရေးတတ်ကြတာပဲ၊ ငယ်တာကို ကြီးအောင်လည်း ပါဠိလို ရေးတတ်ကြတာပဲလို့လည်း ပြောသကဲ့၊ သုံးလေးတောင်လောက်မြင့်တဲ့ တောင်ပို့ကလေးကို ဟိမဝန္တာတောင် ကြီးဖြစ်အောင် တစ်ခဏချင်း ရုတ်ချည်း ရေးစပ်ပြောဆိုနိုင်တာတော့ ငါတို့ကိုယ်တွေ့ပဲကွဲ့၊ ပါဠိဘာသာတော့ အင်မတန်ထက်မြက်ကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေပဲကွဲ့၊ ငါတို့နှင့် စာသင်ဘက် သီဟိုဠ် ဦးပဉ္စင်း လေးငါးပါး ဟာ ဆရာတော်နဲ့ ပါဠိလို ပြောနေ ဆွေးနွေးနေတာများ တို့တစ်တွေ နားလည်အောင် မနည်းကြီးစားနားထောင်ကြရတာကလား” ဟုမိန့်၏။

“ဆရာတော်ကြီးဆီမှာ အာကာသသျှာကြွကွမ်းတွေ အများကြီး ရှိသကဲ့၊ တို့က အဲသည်ကွမ်းကြီးတွေအထိ လက်မလှမ်းနိုင်သေးဘူး၊ စာသင်ချိန်ကလည်း နည်းတာကိုး၊ ခု တို့ဖတ်နေရတဲ့ စာပေပီမာန် ထုတ် စာအုပ်တွေထဲမှာ သိပ္ပံဆိုင်ရာ၊ အာကာသဆိုင်ရာ စာအုပ်များ လည်း အင်မတန်ဖတ်ဖွယ်၊ မှတ်ဖွယ်များ ပါသကဲ့၊ တို့ကမ္ဘာကြီးဟာ နေကမ္ဘာကြီးရဲ့ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုလို့ ဆိုထားသကဲ့၊ မောင်အောင်မေ တို့ လေ့လာထားရင် သိချင်သကွာ”

“တပည့်တော်တို့လည်း အသေးစိတ်မလေ့လာဖူးပါ၊ ဆရာ တော် မိန့်သလို သည်လူကမ္ဘာကြီးဟာ နေကမ္ဘာကြီးရဲ့ အစိတ်အပိုင်း ဒါမှမဟုတ်ရင် နေကမ္ဘာကြီးရဲ့ သားသမီးများအနက် သားတစ်ယောက် လို့ ခေါ်နိုင်ပါတယ်၊ နေကမ္ဘာကြီးရဲ့ သားသမီးတွေဟာ ဤကမ္ဘာ အပါအဝင် နေကမ္ဘာကြီးကို လှည့်ပတ်နေကြရပါတယ်”

“အေး... ဒါ့ကြောင့် လောကဓါတ်ကျောင်းတန်းက ကမ္ဘာသုံး ကြီး လည်ပတ်နေကြောင်း သင်ခဲ့ရတာကိုး၊ ဆက်ဦးကွဲ့”

“တပည့်တော်တို့ ဗမာဗေဒင်ဆရာတွေ ပြောဟောနေကြတဲ့

ဂြိုဟ်ကြီးရှစ်လုံးဆိုတာ အိန္ဒိယ အာကာသပညာရှင်တွေ ရှာဖွေထားခဲ့ကြသည့် ဂြိုဟ်များပါဘုရား၊ နောက်ထပ် ကမ္ဘာ့အသီးသီးက ရှာဖွေလို့ ရထားတဲ့ ဂြိုဟ်သစ်တွေ သုံးလေးလုံး ရှိနေပြီ၊ ဘုရားတပည့်တော်တို့ ဗမာဗေဒင်ဆရာတွေ ပြောဟောနေကြတဲ့ ဂြိုဟ်တွေက တနင်္ဂနွေဂြိုဟ် (နေမင်း)၊ တနင်္လာဂြိုဟ် (လမင်း)နှင့် အင်္ဂါ၊ ဗုဒ္ဓဟူး၊ ကြာသပတေး၊ သောကြာ၊ စနေပါ။ ကမ္ဘာက ရှာဖွေထားသည့် ဂြိုဟ်သစ်တွေက ယူရေးနပ်၊ နက်ပကျွန်း၊ ပလူးတိုးအပြင် တပည့်တော် အမည်မသိတာလည်း ရှိပါတယ်။ အထူးသဖြင့်က တပည့်တော်တို့ လူသားဤကမ္ဘာဂြိုဟ်မှာ လ ၁ လုံးသာရှိပေမယ့် အင်္ဂါဂြိုဟ်မှာ လ ၂ လုံး၊ ကြာသပတေးဂြိုဟ်မှာ လ ၁၂ လုံး၊ စနေဂြိုဟ်မှာ လ ၁၀ လုံး၊ ယူရေးနပ်ဂြိုဟ်မှာ လ ၅၁ လုံး စသည်ဖြင့် ရှိနေကြပါတယ် ဘုရား။”

“အေး... မှတ်သားစရာပဲကွဲ့။”

“တပည့်တော်တို့ ကျမ်းဂန်တွေထဲမှာ၊ နေဆိုသည်မှာ အချင်းယူဇော ၅၀၊ မိုင်အားဖြင့် တစ်ယူဇောမှာ ခြောက်မိုင်နှုန်းဆိုရင် မိုင် ၃၀၀ ကျော်လောက် အချင်းရှိပြီး လဆိုရင် အချင်းယူဇော ၄၉ လို့ ဖော်ပြထားပါတယ်။ သိပ္ပံပညာနှင့်ဆိုက နေကမ္ဘာဆိုတာ လွန်လွန်ကဲကဲ အပူရှိန်ကြီးသည့်၊ မီးဟုန်းဟုန်းတောက်နေသည့် အရာဝတ္ထုကြီးပါဘုရား၊ နေကြီးရဲ့ အနီးအနား ဘယ်အရာဝတ္ထုမှ ကပ်သွားလို့မရအောင် ပူလောင်လှပါတယ်။ နေတမ္ဘာရဲ့ အကျယ်အဝန်းကိုလည်း တိုင်းတာရန် မလွယ်အောင် ကျယ်ဝန်းပါတယ်။”

“အေး... ဒါနဲ့ ရာဟုဂြိုဟ်ဆိုတာ ရှိနေသလားကွဲ့။”

“မှန်ပါ။ ရာဟုဂြိုဟ်ဆိုတာ တခြားဟာ မဟုတ်ဘူး ဘုရား၊ တပည့်တော်တို့ လူသားကမ္ဘာကို ရာဟုဂြိုဟ်လို့ ခေါ်ထားပါတယ်။”

“ဪ... သည်လိုလား၊ ကမ္ဘာက နေကို ပတ်နေသလို အခြားဂြိုဟ်တို့ကလည်း ပတ်ကြရတော့ အချိန်ကန့်သတ်ချက် ရှိသလားကွဲ့။”

“ရှိပါတယ်ဘုရား၊ ကမ္ဘာက နေကို ၃၆၅ ရက်နဲ့ ၆ နာရီ တစ်ပတ် ပတ်မိပါတယ်။ အဲသည်လို ပတ်မိတာကို တစ်နှစ်လို့ ခေါ်ကြတာပဲ ဘုရား...”

ဗုဒ္ဓဟူးက	၈၈ ရက်
သောကြာက	၂၂၅ ရက်
ကြာသပတေး	၁၂ နှစ်ခန့်
စနေက	၂၉ နှစ်ခွဲခန့်
ယူရေးနပ်က	၈၄ နှစ်ခန့်
နက်ပကျွန်းက	၁၆၅ နှစ်ခန့်
ပလူးတိုးက	၂၄၈ နှစ်ခန့်

နေကို တစ်ပတ် ပတ်မိအောင် ပတ်နေကြရပါတယ်လို့ သိပ္ပံဆိုင်ရာ စာပေများက ဖော်ပြကြပါတယ်။”

“အေးကွဲ့၊ ရုပ်ဝတ္ထုဆိုင်ရာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ နာမ်သဘောတရားဆိုင်ရာပဲဖြစ်ဖြစ် ယထာဘူတကျအောင် တွေးတောနိုင်ဖို့၊ ဆုံးဖြတ်နိုင်ဖို့ဆိုတာ ဗဟုသုတပြည့်မှကွဲ့။ တို့ကျမ်းဂန်များမှာ စိတ်တန်ခိုးကြီးမားပုံ၊ နာမ်တရားများ၏ ဆန်းကြယ်ပုံစပ်ပြီး ဣဒ္ဓိပါဒ်အရာများ၊ အတိညာဉ်အရာများ၊ ဈာန်အကြောင်းများပေါ့ကွယ်၊ ဗဟုသုတမရှိကြဘဲ ပြောလိုကတော့ တစ်သက်လုံးပြောကြလည်း အဓိပ္ပါယ်ရှိရှိ နားလည်ကြမှာ မဟုတ်ဘူးကွဲ့။ ပြောသူရော နားထောင်သူရော ဗဟုသုတရှိကြရင် အဓိပ္ပါယ်ပေါ်လာမယ်ပေါ့ ဆိုပါတော့ကွယ်။ ဟူးရားအတတ်ပညာဆိုတာတောင် ပျောက်ကွယ်သလောက်နီးနီး ရှိနေပြီကပဲ။”

“တပည့်တော် ကိုယ်တွေ့ကြုံဖူးပါသည် ဘုရား၊ မေတ္တာတန်ခိုးလို့ပဲ ခေါ်မလား၊ ပရိတ်တော်တန်ခိုးလို့ပဲ ခေါ်မလားတော့ မသိဘူး တပည့်တော်တို့ ပက်တ်ကြီးရွာမှာ ဂျပန်ခေတ် သုံးနှစ်သုံးမိုး ကြွရောက်ကျောင်းထိုင်ဖို့ ဝါးခယ်မမြို့ ကွမ်းခြံကုန်းကျောင်းတိုက်မှ ဆရာတော်ကြီး ဦးဝဏ္ဏကို ပင့်ပြီး ကိုးကွယ်ကြရပါတယ်။ ဆရာတော် ဦးဝဏ္ဏ

ဟာ လောကီရေးနှင့်စပ်၍ ပဲစေ့၊ မူးစေ့၊ မတ်စေ့ဆိုတာတွေရော ငါးဆင့်၊ ဆယ်ဆင့်ဆိုတဲ့ ဂျပန်ငွေစက္ကူတွေကိုပါ မသိဘူး။ သူ့ကျောင်း ရောက်သွားရင် ပရိတ်ကြီးရလား၊ ဓမ္မကြောသုတ်ရလား၊ ဂုဏ်တော် ရလား မေးတာပဲဘုရား၊ မရဘူးလို့လျှောက်ရင် တစ်ထိုင်တည်းသင်ပေး တဲ့ ဆရာတော်ပါ။ အထူးသဖြင့် လူတိုင်း ဂုဏ်တော်ကွန်ချာ ရကို ရစေရမယ်ဆိုတဲ့ စေတနာနဲ့ တစ်ထိုင်တည်း ဂုဏ်တော်ကွန်ချာကို သင်ပေးတာပဲ။ ဒါကြောင့် ဂုဏ်တော်ဆရာတော် ဦးဝဏ္ဏလို့ ခေါ်ဝေါ် ကြပါတယ်။ တပည့်တော်တို့ရွာရဲ့ ဓလေ့အရ သီတင်းဝါလကျွတ်ရင် တစ်ရွာလုံးက ပဒေသာပင်ကြီး လုပ်ပြီး ရွာဦးကျောင်းကို သွားရောက် လှူဒါန်း ပရိတ်တရားမှာကြပါတယ်။ အဲသည်နှစ်မှာလည်း ဂုဏ်တော် ဆရာတော် ဦးဝဏ္ဏထံမှာ ပဒေသာပင်ကြီးကို လှူဒါန်းကြ၊ ပရိတ်တရား တော် နာကြပြီးက ထုံးစံအတိုင်း ရေစက်ချ၊ ရေစက်ချပြီးလျှင် အမျှ ဝေပါတယ်။ အဲသည်လို အမျှဝေပြီးတာနဲ့ ရွာမှာရှိနေတဲ့ သူကြီးသေနတ် နှစ်လုံးပြူးနဲ့ နှစ်ချက်ဆင့်ပြီး မောက်လေ့ရှိပါတယ်။ သည်အခါမှာ အဲသည်သေနတ်ကို ပစ်ဖောက်ဖို့ အသင့်ပြင်ဆင်ထားပါတယ်။ အဲသည် အချိန်မှာ ညနေအိပ်တန်းဝင်ကြမည့် ကိစ္စကန်းတွေဟာ ဘုန်းကြီးကျောင်း ထဲက သရက်ပင်ကြီးအပေါ်မှာ ဆူညံနေကြပါတယ်။ ပရိတ်ရွတ်ပြီးလို့ အမျှ...အမျှ...အမျှလို့လည်း ဝေရော သေနတ်ပစ်သူဟာ သရက်ပင်ပေါ် မှာ အစုလိုက်အပြုံလိုက် မည်းမည်းချိတ်နေတဲ့ ကျီးကန်းတွေ ချိန်ပြီး သူ့သေနတ်ခလုတ်ကို ဆွဲလိုက်တာပဲဘုရား၊ ခါတိုင်းဆို ဒိုင်း...ဒိုင်း ပေါ့၊ ခုတော့ ချောက်...ချောက်လို့သာ အသံထွက်လာတယ်။ နောက် တချီ မောင်းတင်ပြီး ပစ်ပြန်ရော ချောက်...ချောက်ပါပဲ။ တပည့်တော် က ဆရာတော်၏ မေတ္တာစိတ်ဓါတ်ကို စဉ်းစားမိပြီး တခြားနေရာသို့ ပစ်ကြည့်ပါလားဆိုလို့ ပစ်ကြည့်တဲ့အခါ ဒိုင်း...ဒိုင်း ဟု မြည်သွား ပါတယ် ဘုရား။”

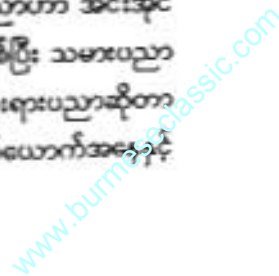
“အေး...အေး၊ သည်အကြောင်း ငါကြားဖူးသလိုလိုတောင်

ရှိသကွ၊ သီလတန်ခိုး မေတ္တာတန်ခိုးတွေပေါ့ကွယ်၊ အံ့ဩစရာပဲပေါ့၊ တို့လည်း ငယ်စဉ်ကပေါ့ကွယ်၊ မြွေကိုက်တာကို တမာခက် မန်းပြီး တမာခက်နဲ့ ရိုက်ချတာမျိုး ကိုယ်တွေ့မြင်ခဲ့ရတယ်”

“တပည့်တော်လည်း ကိုယ်တွေ့မြင်ဖူးပါတယ်၊ မြွေဟောက် ပေါက်ခံရတဲ့ လူကို ပေါးလင်ကို မန်းပြီး အဲသည်ပေါးလင်နှင့် ရိုက်ချ တယ်။ ဆရာက လယ်လုပ်တဲ့ကုလားကြီး ဘုရား၊ ပြီးတော့ တပည့် တော် အဘဆိုရင် အကြိတ်တို့၊ သက်တန်တို့ကို ထုံးဆနှင့်၊ နန္ဒင်း မန်းပြီး လိမ်းပေးတယ်။ မတော်တရော်ဖြစ်တဲ့ ပေါင်ရင်းတို့ ဘာတို့မှာ ပေါက်ရင် ကြက်သွန်ဖြူတစ်လုံးကို ညဦးမှာ မန်းပြီး ပေါင်ရင်းမှာ ရှိတဲ့အကြိတ်ကို ခြေသလုံးရောက်အောင် ဆွဲချထားရော၊ မနက်ကျ တော့ ပေါင်ရင်းက အကြိတ်ဟာ ခြေသလုံးရောက်နေပါရော၊ သွေး တိတ်မန်းလည်း တပည့်တော်မျက်မြင်ပဲ ဘုရား၊ တံစဉ်ထိတဲ့လူတွေ ခါးထိတဲ့လူတွေ သွေးရပ်သွားအောင် မန်းပေးလိုက်တာပဲ။ လည်ပင်းမှာ အရိုးစူးတဲ့အခါ ရေမန်းပြီး တိုက်လိုက်ရင် တစ်ခါတည်းကျတာတော့ တပည့်တော်ကိုယ်တိုင် ကိုယ်တွေ့ပါ။ ဒါတွေအပြင် မိုးသဲသဲရွာနေတာ ကို တန်ခဲရပ်သွားအောင် ရှင်ဥပဂုတ်ဂါထာဆိုလား ရွတ်ပြီး ဘယ်လို လုပ်လိုက်မန်းတောင် မသိဘူး၊ တကယ်ပဲ ရပ်သွားတာမျိုး လေးငါး ခြောက်ခါ ကိုယ်တွေ့မျက်မြင်ပါ။ ယခုလည်း ဒါမျိုးတွေ ဒေသတိုင်းမှာ ရှိနေကြမှာပါ ဘုရား”

“ဒါမျိုးတွေ ကြားဖူးဖူးဝရှိသကွ၊ အဲဒါတွေဟာ ဟူးရားပညာ တွေပေါ့၊ တစ်ခါတည်း ပျောက်ပျက်မသွားပါဘူး၊ ကျန်ရှိနေဦးမှာပါ”

“မှန်ပါ၊ ရှေးအခါက သမားပညာနှင့် ဟူးရားပညာဆိုတာ ရှိကြောင်း ဖတ်ဖူးပါတယ်ဘုရား၊ ဟူးရားအတတ်ပညာဟာ အင်းအိုင် လက်ဖွဲ့ ဂါထာ မန္တရား၊ မှော် စသည့်အတတ်ပညာဖြစ်ပြီး သမားပညာ ဆိုတာ ယနေ့ အာယုဋ္ဌေဒ ဆေးပညာပါပဲဘုရား၊ ဟူးရားပညာဆိုတာ ပျောက်ကွယ်လုနီးနီး ရှိနေပါပြီ၊ ဟူးရားပညာရင် တစ်ယောက်အနှောင့်

သီလရှိရမည်၊ လူနာတိုင်းအပေါ် မေတ္တာစေတနာ အပြည့်အဝ ထားနိုင်ရမည်၊ ခြေကြွရမှ၊ ဆေးဖိုးဝါးခရမှ မတော်လောဘစိတ် ကင်းရှင်းရမည်ဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးမှလို့ မှတ်သားရပါတယ် ဘုရား”

“အေးပေါ့ကွဲ့၊ ကျမ်းဂန်ထဲမှာ ပါတယ်မဟုတ်လား၊ သမထနည်းလေးဆယ်ဆိုတာ စိတ်တန်ခိုး ဣဒ္ဓိပါဒ်ရှိသူအဖို့ သည်လိုရောဂါမျိုးတွေ ကုစားနိုင်သပေါ့၊ စိတ္တေန နိယျတေလောကောလို့ ဆိုထားမဟုတ်လားကွဲ့၊ လောကကြီးတစ်ခုလုံးကို စိတ်က ပြုပြင်ပြောင်းလဲနိုင်တယ် ဆိုထားတော့ စိတ်တန်ခိုးရှိသူအဖို့ ကိုယ်ခန္ဓာမှာ ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ ရောဂါဝေဒနာကို ကုစားပေးနိုင်သပေါ့”

ကျွန်ုပ်တို့ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ ရွေးမြစ်တစ်ကြောသည် သာသနာတော် အရောက်နောက်ကျသည်၊ (သို့မဟုတ်) သာသနာတော် ယုံနဲ့စည်ပင်မှု အားနည်းသည်ဟု ဆိုရလိမ့်မည်ဟု ယူဆသည်။ မြောင်းမြစ်စား လောက်ဖျားခေတ်တုန်းက ထိုဒေသ၌ သာသနာတော် အဘယ်သို့ ရှိမည်ကား အတတ်မသိ။ သို့ရာတွင် ထိုလောက်ဖျားခေတ်လောက်မှ တည်ထားကိုးကွယ်ကြသည်ဟု ယူဆနိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော ဘုရားစေတီများ နေရာအတော်များများ၌ တွေ့ရှိချက်အရ အတော်ပင် စည်ပင်ခဲ့သည်ဟု မှတ်ထင်ဖွယ်ရာ ရှိပေသည်။

အင်္ဂလိပ်ခေတ်၌ မွေးဖွားခဲ့ရသော ကျွန်ုပ်တို့ ငယ်ရွယ်စဉ် မိဘဘိုးဘွားများ အဆိုအမိန့်အရ ရွေးမြစ်၌ ဘုန်းကြီးကျောင်း လေးကျောင်းသာ ရှိခဲ့သည်။ ပထမ စကမြားရွာ၊ ဒုတိယ ကဝက်+မြေနီကုန်းရွာ၊ တတိယ ပကိတ်ကြီးရွာနှင့် စတုတ္ထ ကျောက်မှော်ရွာ ဟူ၏။

ကဝက်မြေနီကုန်းရွာနှင့် ပကိတ်ကြီးရွာကျောင်း၌ ဘုန်းတော်ကြီး တစ်ပါးသာရှိ၍ တစ်လှည့်စီ၊ တစ်ခါစီ ကျောင်းထိုင်ရသည်။ ဘွဲ့တော်ကား ဆရာတော် ဦးဩဘာသ မည်၏။ ယခု ကဝက်နှင့် မြေနီကုန်းကြားရှိ အုတ်ဂူကြီးသည် ဆရာတော် ဦးဩဘာသ အုတ်ဂူဖြစ်သတည်း။

ကျွန်ုပ်တို့ လူမမယ်အရွယ် ၁၉၂၀ ခုနှစ်လောက်တွင် ရွေးမြစ်ရှိ ရွာတိုင်း ဘုန်းကြီးကျောင်း မရှိတတ်သေး။ အချို့ဘုန်းကြီးကျောင်း၌ စာမတတ် ပေမတတ် တောထွက်ကြီးများ ဖြစ်နေပေသည်။ ကရုဏီယတစ်ပုဒ်ကျက်ပြီး ကျောင်းထိုင်နေကြပေသည်။ ၁၉၃၀ နှစ်ကျော်လောက်မှ ရွာတိုင်း ဘုန်းကြီးကျောင်းများ ဖြစ်ပေါ်လာပြီး တချို့ရွာဆိုလျှင် တောင်ကျောင်း၊ မြောက်ကျောင်း ဟူ၍ပင် အပြိုင်အဆိုင်ကိုးကွယ်နေကြပေသည်။

မြောင်းမြမြို့ပေါ်၌လည်း ယနေ့ကဲ့သို့ ဘုန်းကြီးကျောင်းများ စာသင်တိုက်ကြီးများ ဖြစ်ပေါ်မလာသေးပေ။ ကျောင်းအဆောက်အဦများလည်း ယခုလောက် ထည်ဝါခံ့ညားခြင်း မရှိကြသေးပေ။ ပထမကမ္ဘာစစ်ကြီးအပြီး စပါးတစ်ရာလျှင် သုံးပိဿာကျော် ရောင်းရသည့်ခေတ်၌ မြေပိုင်ရှင် ကြီးငယ်များသည် ဘုရားဒကာ၊ ကျောင်းဒကာ အမည်ခံယူကြပြီး တည်ဆောက်ကြသောအခါမှ ဖြစ်ပေါ်လာကြရသော အဆောက်အဦများ ဖြစ်ပေသည်။

ယင်းအကြောင်းနှင့်စပ်၍ ဆရာတော်က...

“ကျေးရွာတစ်ရွာမှာ ကျောင်းထိုင်ဖို့ဆိုရင် ကျောင်းထိုင်ဘုန်းကြီးအတွက် လိုအပ်ချက် ၂ ချက် ရှိဖို့လိုမကွဲ့၊ တစ်အချက်က ဘုရားဥပဒေတော်ကို တိတိပပ လိုက်နာခြင်း၊ နှစ်အချက်က ရပ်သူရွာသားများ၏ လိမ်မာရေးခြား ရှိစေရေးအတွက် တစ်ရပ်လုံး၊ တစ်ရွာလုံး ဥမကွဲ့သိုက်မပျက် သိမ်သိမ်မွေ့မွေ့ စည်းရုံးနိုင်ခြင်းပဲကွဲ့၊ ခုခေတ်မှာ ကျောင်းထိုင်နေကြတဲ့ ကိုယ်တော်တွေ၊ အများအားဖြင့် အကြီးတန်းလောက် အောင်ခဲ့ကြတာ များပါတယ်၊ တချို့ရွာမှာ ဓမ္မာစရိယတောင် အောင်တဲ့ ကိုယ်တော်ရှိသကွဲ့၊ ပြီးတော့ လူငယ်လူရွယ် လူလတ်တွေဆိုတော့ အနစ်နာခံလိုစိတ်၊ တက်တက်ကြွကြွ ဦးဆောင်လိုသည့်စိတ်နဲ့ အပင်ယန်း အဆင်းရဲခံနိုင်သည့် လုံ့လအားမာန်လည်း ရှိကြသကွဲ့၊ သည်တော့ သာသနာ၊ ဘာသာ၊ ရပ်ရွာ၊ ဒါယကာဆိုသလို တညီတည်း တိုးတက်

အောင်မြင်တဲ့အဆင့် ရောက်နိုင်ကြသပေါ့၊ တချို့ဒေသ၊ တချို့ရွာ မှာဆိုရင် သာသနာတော် အရောက်ရောက်ကျလေတော့ ဝါဝါမြင် ကိုးကွယ်လိုက်မယ် ဆိုတာမျိုး ရှိကြသကဲ့၊ အဲသည်လို ကျောင်းမျိုး ထိုင်ရမယ့် ကိုယ်တော်ဟာ ရဟန်းဆိုတာ သည်လို ပြောရသည်၊ သည်လို စားရသည်၊ သည်လို ဝတ်ရုံရသည်၊ သည်လို နေထိုင်ရသည်၊ သည်လို ကျင့်ကြံအားထုတ်ရသည် စသော စံပြပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ် ရှိဖို့ လိုမကဲ့၊ ဒကာ ဒကာမများရဲ့ စိတ်အာရုံမှာ တို့ကိုးကွယ်နေတဲ့ ကိုယ်တော်ဟာ အားထားရာ မည်ပါပေတယ်၊ ကြည့်ညှိဖွယ်ရာအတို ပြီးပါပေတယ်၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ သားတော်စစ် ရဟန်းဆိုတာ ဒါပါပဲ ကလားဟု ထင်မြင်စွဲယူလာအောင် နေထိုင်တတ်ရမယ်ကဲ့၊ ဒါမျိုး မဟုတ်ဘဲ ဟိုတုန်းက တောထွက်ကြီးများလို ကျွဲနွားတွေ မွေးကြ၊ လယ်တွေ ယာတွေ အပေါင်ခံကြ၊ အုန်းပင်၊ ကွမ်းသီးပင်၊ ငှက်ပျော ပင် တောထအောင် စိုက်ပျိုးကြ၊ သီးလာသမျှ ရောင်းစားကြ၊ စပါးပေး ပေး၊ ငွေတိုးချေး၊ လှေလောင်းဝယ်စီး၊ မော်တော်ဘုတ်ဝယ်စီး၊ ဒကာ ဒကာမတွေနဲ့ ရောနှောပြီး တဝေးဝေး တဟားဟား သွားလိုက်ကြ၊ လာလိုက်ကြ လုပ်နေတာမျိုးဆိုရင် တို့သာသနာတော်ကြီး နစ်နာညစ်နွမ်း မှာ အမှန်ပဲကဲ့၊ တို့အနေနဲ့ ရွာတစ်ရွာကို ကျောင်းထိုင်လွှတ်ရတော့ မယ်ဆိုရင် သာသနာတော်စိတ်လည်း ရှိတယ်၊ စာလေး ဘာလေးလည်း ဓမ္မာစရိယလောက် အောင်တဲ့ အနေအထားလောက်လည်း ရှိတယ်၊ ဆက်ဆံရေးလည်း သိမ်မွေ့တယ်ဆိုတဲ့ တပည့်ကို ရွေးလွှတ်တာကဲ့။”

မှန်ပါသည်။ ဇေယျမေဒနီဆရာတော် တပည့်ကြီးငယ်များသည် မြောင်းမြမြို့နယ်အတွင်း၌ ကျေးရွာပေါင်းများစွာ၌ ကျောင်းထိုင်လျက် ရှိနေကြပေသည်။

ကျွန်ုပ်သည် ရန်ကုန်မြို့တွင်း နေထိုင်ကြသော မြန်မာပညာရှိ ကြီးများကို ပင့်ဖိတ်၍ ကျွေးမွေးပြီး မသိမရှင်သော အကြောင်းအရာ

များကို မေးမြန်းခဲ့ရာ လေးငါးကြိမ်ထက် မနည်းပေ။ ကျွန်ုပ်တို့ မသိ မရှင်းသော အကြောင်းအရာများအနက် တမလွန်အကြောင်းလည်း ပါသည်။ တမလွန်လောက၌ စာပေအလို၊ ကိုယ်တွေ့အလို စသည်ဖြင့် ဆရာကြီးများဖြစ်ကြသည့် ဟံသာဝတီ ဦးဘရင်၊ ဒဂုန်ဦးထွန်းမြင့်၊ ဒဂုန်ဦးစန်းဓဋ္ဌ၊ ဒဂုန်ရွှေမျှား၊ မာယာ၊ ပါရဂူ စသော ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ အဆိုအမိန့်များ၊ အကြောင်းအရာများ ယေဘုယျအားဖြင့် ဆရာတော်ထံ ပေးစာတစ်စောင်၌ ကျွန်ုပ်ထည့်ရေးလိုက်ရာ ဆရာတော် ရန်ကုန်ရောက် လာသည်နှင့် ကျွန်ုပ်ကို တွေ့လျှင်တွေ့ချင်း...

“ဆရာတွေက တမလွန်အကြောင်း ဘယ်လိုပြောကြသလဲကွ” ဟု စတင်မေးလေသည်။

ကျွန်ုပ်သည် ဆရာကြီးများ၏ စာတွေထက် တစ်ဆင့်ကြားများ နှင့် ကိုယ်တိုင် အသိအမြင်များကို ဦးစားပေး ဆွေးနွေးကြသည်များကို မှတ်မိသရွေ့ တင်ပြလျှောက်ထားသောအခါ ဆရာတော်သည်...

“တမလွန်ကိစ္စက လက်တန်းပြောနေလို့ကတော့ မီးခိုးမဆုံး မိုးမဆုံးပဲကွ။ သည်တမလွန်ကိစ္စဟာ ဘုရားမပွင့်မီကတည်းက ခုခေတ် အထိ မဆုံးသေးတာပဲ၊ ရှေ့အနာဂတ်ကာလမှာလည်း ဆုံးမှာမဟုတ် သေးဘူး၊ တမလွန်အကြောင်း တကယ်သိချင်သလား၊ စိတ်တန်ခိုး ကြီးအောင် ကျင့်ကွဲ့၊ အဘိညာဉ်ရအောင် ကျင့်ကွဲ့၊ ကျင့်နည်းတွေ ပုံသေကားကျ အရှိသားကပဲ၊ ကိစ္စတစ်ခုကို ရော်ရမ်း မှန်းပြောကြ ရတယ်ဆိုတာ တယ်မဟုတ်သေးဘူးကွ။ ခုခေတ်စကားနဲ့ ပြောရရင် သိပ္ပံနည်းကျ လက်တွေ့ပြဖို့ဆိုတာ နာမ်တရားနဲ့ ဆိုင်တာတွေကို ဘယ်လို ပြမလဲ၊ ရုပ်ဝတ္ထုကို ရုပ်မျက်စိနဲ့ မြင်စေနိုင်၊ ရုပ်နားနဲ့ ကြားစေနိုင် တယ်ကွ။ နာမ်သဘောတရား လက္ခဏာများကို မျက်စိနဲ့ မြင်အောင်၊ နားနဲ့ ကြားအောင် ပြပါဆိုတော့ အခက်သားကလား၊ ပြဒါးတစ်လမ်း၊ သံတစ်လမ်း ဆိုတာမျိုး ဖြစ်နေတယ်၊ တမလွန် လောက ရှိ၊ မရှိဆိုတာ ဘယ်သူ့ကိုမှ မေးမနေနဲ့၊ အမေးခံရတဲ့

လူကလည်း သူကြားတာ မြင်တာ ပြောမှာပဲ။ ယုံချင်လည်း ယုံကြ၊ မယုံချင်လည်း မတတ်နိုင်ဘူး။ သည်တော့ တမလွန်လောက ရှိ၊ မရှိ သိချင်ရင် သမထကမ္မဋ္ဌာန်း တရားအားထုတ်ကွဲ့၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းပေါက် ပလား၊ ပေါက်ရင် တမလွန်အကြောင်း သိရောပေါ့။”

* * *

ကျွန်ုပ်တို့သည် ဆရာတော်နှင့်အတူ မြောင်းမြမှ လပွတ္တာသို့ သင်္ဘောခရီး တစ်နေ့တာခရီး သွားခဲ့ဖူးရာ ဆရာတော်သည် ရွေးမြစ် ကမ်းဖက်ရှိ လယ်သမားများ လယ်ယာစိုက်သိမ်းနေကြသည်ကို မြင်နေ ရ၍...

“မောင်အောင်ဖေ... ဗမာလယ်သမားများအနေနဲ့ ကျွဲနဲ့ နွားနဲ့ အတူ ရုန်းကန်နေရတာ ဘယ်တော့ လွတ်မြောက်မလဲကွဲ့။”

“ကမ္ဘာစက်မှုနိုင်ငံကြီးများအနေနဲ့ လယ်ယာလုပ်ငန်းအတွက် စက်ပစ္စည်းများ အမျိုးမျိုးတီထွင်ကြပါတယ်။ ဘယ်လိုပဲ တီထွင်ကြပေ မယုံ ကျွဲတွေ၊ နွားတွေ၊ မြင်းတွေကို မဖယ်နိုင်သေးပါဘူး။ တကယ်က တော့ လယ်သမားများဟာ ပင်ယန်းဆင်းရဲကြပါတယ် ဘုရား။”

“အေးပေါ့ကွဲ့။ သည့်ပြင် လူဆင်းရဲဆိုတာ လယ်သမားဆင်းရဲ တာလောက် မဆင်းရဲဘူး ထင်တယ်ကွဲ့။ လယ်သမားဆင်းရဲတာမျိုးက မိုးမရှောင် နေမရှောင် နှင်းမရှောင် သုံးရာသီလုံး ဆင်းရဲကြတာကွဲ့။”

ကျွန်ုပ်တို့သည် လယ်သမားများအကြား၌ မွေးဖွားကြီးပြင်းလာရ ငြားလည်း ဆရာတော် အမိန့်ရှိတော့မှ နွေမိုးဆောင်း သုံးရာသီလုံး မရှောင်တမ်း လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်နေရခြင်း အဓိပ္ပာယ်ကို လိုရင်းကျကျ သိရှိနားလည်ရပေသည်။

“တို့လယ်သမားများဟာ ဘယ်ခေတ်ကမှ သည်ခေတ်လောက် စိုးမြောက်ခြင်းမခံရဘူးကွဲ့။ စပါးဈေးကောင်းပြီး ကြွေးကင်း ဖြိုကင်းနဲ့ နေကြရပြီလို့ ကြားရတာပဲကွဲ့။ တို့တော့ ဝမ်းမြောက်သကွဲ့။”

ဆရာတော်သည် လယ်သမားဒေသမှ မွေးဖွားပြီး လယ်သမား ကြီးများ အလယ်တွင် လူလားမြောက်လာ၍ ဘဝတစ်သက်တာလုံး

လယ်သမားဒကာများနှင့် ရင်းနှီးဆက်ဆံခဲ့ပေသည်။ ဇေယျမေဒနီ စာသင်တိုက် မျောက်ကျော၌လည်း လယ်ကွင်းကြီးဖြစ်ရာ လယ်လုပ်ချိန် ဖြစ်နေက ကျောင်းပေါ်မှ အတိုင်းသား မြင်နေရ၍ လယ်သမားများ၏ ဘဝ တိုးတက်ကောင်းမွန်လာခြင်းအတွက် ဆရာတော် ဝမ်းမြောက် ရသည်မှာ မဆန်းပါချေ။

“တို့များစာသင်တိုက် ခုလို စာပေပရိယတ္တိ သင်ကြားနေနိုင် ကြတာသည် လယ်သမားများ ကျေးဇူးကွဲ့။ ခု စာသင်တိုက်မှာ စာသင် နေကြတဲ့ ငါတပည့်တွေ အားလုံးလိုလိုဟာ လယ်သမားသားချည်းပဲ ကွဲ့။”

မှန်ပါသည်။ ဇေယျမေဒနီစာသင်တိုက် စားသောက်ရေး ဖူလုံ ဖူအတွက် စာသင်သား ရဟန်းတော်များသည် တောကျေးရွာများသို့ နွေလသီတင်းပေါက်လျှင် နှစ်စဉ်ပင် ဆန်စပါး အလှူခံထွက်ကြရပေ သည်။ ဇေယျမေဒနီစာသင်တိုက်ကြီးသာမက အခြားသော စာသင် တိုက်ကြီးများလည်း တောရွာများသို့ အလှူခံထွက်ရစေမြဲ ဖြစ်ပေသည်။ ဆရာတော်သည် သူ့ကျောင်းဖူး၌ လယ်လုပ်နေကြသော လယ်သမား ဒကာများ အားလပ်ချိန်တွင် ထမင်းခေါ်ကျွေးခြင်း၊ လက်ဖက်ရည် ခေါ်တိုက်ခြင်း၊ အာလာပ သလ္လာပ ဆွေးနွေးခြင်းပြုခဲ့သည်ဟု တပည့် ရင်းများက ကျွန်ုပ်အား ပြန်လည်ပြောပြကြပေသည်။ ဆရာတော်၏ ကရုဏာတရားပါပေ။

ဆရာတော်၏

စာသင်တိုက်တည်ထောင်ခြင်း ဒေသနာ

“ဆရာတော်အနေနဲ့ စာသင်တိုက်ကြီးကို မဖြစ်ဖြစ်အောင် တည်ထောင်၊ မ-တစ်ထောင်သား စာသင်သားများကို ဧနစ်တကျ ဆုပ်ချုပ် ရတာ တော်တော်ကို ပင်ယန်းမှာ ထင်ပါရဲ့”

“ဟိုတုန်းကတော့ အတွေ့အကြုံက နုတယ်၊ စိတ်ကလည်း စောနေတယ်၊ ကိုယ်ခွဲကလည်း မရသေးတော့ စိတ်ပင်ယန်း၊ လူပင်ယန်း ပေါ့ကွယ်၊ ခုတော့ အများကြီး သက်သာလာပါပြီ”

“အမှန်ကတော့ မ-တစ်ထောင်သားများ မဟုတ်လား၊ အကောင်းလည်း ပါရဲ့၊ အဆိုးလည်း ပါရဲ့၊ ဆွမ်းဆန်ထဲ ကြွက်ချေး ရော ဆိုတာမျိုးလို စစ်စစ်ဆေးဆေး လက်ခံတာတောင်မှ ပါတတ်တာ ကလား၊ ပါလာတော့လည်း သတိထားကြရသပေါ့၊ တို့ကတော့ ဘယ်သူ သာစေ၊ နာစေစိတ် မရှိပါဘူး၊ တို့ပြဋ္ဌာန်းထားတဲ့ဥပဒေကို လိုက်နာဖို့ပဲ အရေးကြီးပါတယ်၊ တို့ပြဋ္ဌာန်းထားတဲ့ဥပဒေကို မလိုက်နာ ဘူးဆိုရင်တော့ လက်မခံနိုင်ဘူးပေါ့၊ ဒါမျိုးလည်း မတွေ့မကြုံ ရသေးဘူးကွဲ့၊ စာသင်တိုက်တစ်တိုက် ထူထောင်တယ်ဆိုတာ လျှော့ရင် လည်းပတ်၊ တင်းရင်းလည်းပြတ် ဆိုတာမျိုး အမြဲသတိထားရတယ်၊ ဝိနည်းဒေသနာတော်နဲ့ မငြိစွမ်းဘူးဆိုတဲ့ ကိစ္စမျိုးကျတော့ သိရက်နဲ့ မသိချင်ဟန် ဆောင်နေရတာမျိုးလည်း ရှိတယ်၊ အရာရာ အလိုလိုက်

ထားတော့လည်း ဘယ်သူ့ကိုမှ လူမထင်တော့ဘူး၊ တို့ လယ်တီဆရာ တော်ကြီး ကြည့်ကွဲ့၊ သူတပည့်များကို အင်မတန်ချစ်သကွဲ့၊ အစစ အရာရာ အလိုလိုက်သကွဲ့၊ အလိုလိုက်ရအောင်လည်း သူတပည့်များက တတ်မြောက်ကြသကွဲ့၊ ကဲ...ကဲ၊ နောက်ဆုံး ဘာဖြစ်ကြသလဲ၊ လူထွက်ကြတာပေါ့” ဟု ပြုံး၍ မိန့်တော်မူ၏။

“ဆရာတော် တပည့်ရင်းတွေလည်း လူထွက်ကြတာပဲ မဟုတ် လား၊ ဆရာတော်နဲ့ လယ်တီဆရာတော်ကြီးဟာ ကံတူအကျိုးပေးလို့ ခေါ်ရမလားမသိဘူး”

ဆရာတော်သည် ပြုံး၍ အေး...အေး ပြောရောပေပဲဟု မိန့်၏။

“စာသင်တိုက်တစ်တိုက် ထောင်တယ်ဆိုတာ အပင်ယန်းခံမယ် ဆိုတဲ့ စိတ်ဓါတ်အရင်းခံပြီးမှ ထူထောင်လို့ ဖြစ်တာကလား၊ မင်း ကိုးကွယ်နေတဲ့ ဗဟန်းတိုင်တစ်ရာကျောင်း ပြသဒ်ဆရာတော်ဟာ ဓာတတ်ကွဲ့၊ အင်မတန်ဉာဏ်ထက်တယ်၊ ငါ့ထက် ၂ နှစ်ကြီးတယ်၊ ငါနဲ့ သားချင်းလည်း တော်တယ်၊ စာသင်ဘက်ပေါ့၊ ဟောကြည့်ပါ လား၊ အပင်ယန်းမခံနိုင်လို့ တိုက်မဖွင့်ဘူး” ဆရာတော်သည် ပြုံး၍ ပြော၏။

“ပိဋကတ်စာပေပညာ သင်ကြားရေးမှာ ပခုက္ကူနည်းက ဘယ်လိုပါလဲ ဘုရား”

“ငါ့ကိုယ်တွေ့အနေနဲ့ ပြောရရင် အလွန်ကြိုက်သကွဲ့၊ အစမှ အဆုံး ပလ္လင်ပေါက် သင်ပေးတဲ့နည်းပဲ၊ ဉာဏ်ထက်မှ လိုက်နိုင်မယ်၊ စာမေးပွဲအောင်ဖို့သက်သက် သင်ပေးတဲ့ နည်းကတော့ မေးခွန်းထဲ ပါတတ်တာမျိုးကို ရွေးသင်ပေးကြတာပဲ၊ တယ်တော့မဟုတ်ဘူးကွဲ့၊ တို့လည်း ပြောလို့သာပြောရတာ သည်လိုပဲ သင်ပေးရတာပဲ၊ တစ်ခု တော့ ရှိတယ်ပေါ့လေ ဓမ္မာစရိယအောင်ပြီး ကျောင်းကလေး ဘာလေး ရလို့ ထိုင်ပြီဆိုရင်တော့ မဖတ်ခုံရသေးတဲ့စာတွေ ပြန်ဖတ်ကြပေါ့”

“တို့စာသင်သားဘဝတုန်းက ခုထက် အများကြီး ဆင်းမကြ

သပေါ့၊ ဘယ်လောက်ပဲ ဆင်းရဲစေတော့ စာတတ်ချင်ကြလွန်းလို့ စာသင်သားတွေဟာ ကြီးကြီးပမ်းပမ်း စာသင်ခဲ့ကြရတယ်။ တို့ အမရ ပူရ တူမောင်းတိုက်မှာ ညဝါလိုက်တော့ ထိုင်စရာ ဖင်တစ်နေရာစာ ရဖို့ မလွယ်အောင်များတာကလား၊ ကျောင်းပေါ်မှာ ပြည့်တော့ ကျောင်း အောက်မှာ၊ ကျောင်းရှေ့မှာ၊ သစ်ပင်တွေရဲ့အောက်မှာ အဲဒါလောက် စာသင်သားများ ထိုင်စရာနေရာမရှိအောင် ကြပ်ညပ်နေတဲ့အထဲမှာ ညဝါ စာလာမှာကြတဲ့ အမရပူရသား ဒကာများကလည်း မနည်းဘူး ကွဲ့၊ ပြန်တွေးရင် ဝမ်းသာစရာကြီးပါကွာ”

“ပခုက္ကူဆရာတော်သုံကို မင်း မြင်ဖူးလား”

“တပည့်တော် ဓါတ်ပုံထဲမှာပဲ မြင်ဖူးပါတယ်”

“အေး...အေး၊ တကယ့်ပညာတတ်ကြီးပါကွယ်၊ ဆရာတော် သုံရဲ့ ပါးစပ်က ထွက်လာတဲ့ စကားဟာ မှတ်ဖို့သာပြင်ပေရော၊ ဘယ်ကျမ်း၊ ဘယ်ဘုတ်အုပ်ထဲက ပြောမှန်းတောင် မသိဘူး၊ ဝိနည်း သိက္ခာကျတော့လည်း အင်မတန် နည်းယူဖွယ်၊ အတုခိုးဖွယ် ကောင်း သကွဲ့”

ဆရာတော်သည် သူ၏ဆရာများကို အခါအခွင့် စကားစပ်တိုင်း ဘယ်ကဲ့သို့ စာသင်ကြားသည်၊ ဘယ်ကဲ့သို့ မိန့်ကြားသည် ဆိုသည်များ ကို ကျွန်ုပ်တို့အား ပြောပါ၏။ ကျွန်ုပ်တို့မှာ ဟိုစဉ်က မှတ်ရကောင်းမှန်း မသိ၍ စာနှင့်ပေနှင့် မမှတ်ခဲ့ပေ။ ယခု ဤထေရုပ္ပတ္တိထဲပါ အကြောင်း အရာများကို ရေးသားရာ၌ ဆရာတော်၏ ပေးစာများနှင့် ကျွန်ုပ်၏ နေ့စဉ်မှတ်တမ်း၌ အမှတ်ထင်အောင် ရေးသားမိခဲ့သောကြောင့် ဤရွှေ ဤမျှ ရေးသားနိုင်ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

“တို့က သည်အသက်အရွယ်အထိ ကလေးတွေကို စာသင်ပေး နေတာဟာ အနာဂတ်သာသနာတော်အတွက်ပဲကွဲ့၊ မင်းတို့လည်း ကြား ရမှာပေါ့၊ စာတတ်စရာမလို၊ စာမတတ်လည်း နိဗ္ဗာန်ရတာပါပဲ ဆိုတဲ့ အသံတွေဟာ ကျယ်သထက် ကျယ်လာတယ်ကွဲ့၊ အဲသည်လို အသံ

တွေ ကျယ်လာလေလေ တို့အနေနဲ့ ပရိယတ္တိသာသနာတော်ကြီး တိုးတက်ပြန့်ပွားအောင် ဆန္ဒပြုလေလေ၊ လုံ့လပြုလေလေပါပဲကွယ်။

“အစိုးရကလည်း ပရိယတ္တိသာသနာတော်အတွက် ပရိယတ္တိ စာပြန်ပွဲများ ကျင်းပပေးနေတာမျိုးကို သာသနာတော်ကို လိုလားသူ တိုင်း အားပေးထောက်ခံကြရမကွဲ့၊ မင်းတို့မှာ စေတနာရှိလို့ ကျောင်း ဆောက် လှူမယ်ဆိုရင် အနေအထိုင်ဆင်းရဲသည့် ပရိယတ္တိစာသင် တိုက်များမှာ ဆောက်ကွဲ့၊ လှူကြကွဲ့၊ ဒါနဲ့ ဆက်ပြီးပြောရဦးမယ်၊ တို့များကို ဆွမ်းကပ်ကြတာက စေတနာသဒ္ဓါတရားအရ ဆွမ်းဟင်း လေးငါးခြောက်မျိုး၊ တချို့ဆိုရင် ဆယ်မျိုး၊ ဆယ်တစ်မျိုး ချက်ပြုတ် ပြီး ကပ်လှူကြသကွဲ့၊ တို့များ စားတာ တစ်ခွက်၊ နှစ်ခွက်လောက် ပါပဲ၊ သည်တော့ ဒကာများအနေနဲ့ ဆွမ်းဟင်း ၂ မျိုး၊ ၃ မျိုးလောက်ဆို တော်ရောပေါ့၊ အဲသည်လို လှူဒါန်းကြမည်ဆိုရင် တစ်ကြိမ်တစ်ခါ လှူလို့ ကုန်ကျသည့်ငွေကို သုံးလေးခါ ထပ်မကျွေးနိုင်ဘူးလား၊ ဆိုပါ တော့ ငွေ ၁ဝိ/ဖိုး တစ်ခါတည်းကျွေးမည့်အစား နှစ်ကျပ်ခွဲဖိုးစာ ကျွေးဖို့ပေါ့၊ ကျွေးမွေးလှူဒါန်းသူက ၄ ခါ လှူရလို့ စေတနာသဒ္ဓါ တရား ၄ ခါ ပေါ်ပေါက်လာမယ်၊ အလှူခံကလည်း ၄ ခါ ထပ်စား ကြရမယ်ပေါ့”

ကျွန်ုပ်တို့လည်း ဆရာတော်သတိပေးမှ သဘောပေါက်၏။ စေတနာပေါက်တိုင်း ချက်ဟ၊ ပြုတ်ဟ ကုန်ကျသည့်ငွေမှာ မနည်းပေ။ ဤကိစ္စကို အေးအေးဆေးဆေး စဉ်းစားသောအခါ ရဟန်းတော်များ သည် ဤမျှလောက် ဆွမ်းဟင်းများကို ကုန်စင်အောင် မဘုဉ်းပေးနိုင် မှန်း သိပါသည်။ ဒါဖြင့် ဘာကြောင့် ဒါလောက်အများကြီး ချက်ထား သနည်းဆိုလျှင် ပိုလျှင် အကျန်များကို လွတ်ပစ်ရသည်မဟုတ်၍ စား ရန် သောက်ရန် ပိုပိုလိုလိုချက်တာ မမှားဟု မှတ်ယူခြင်းနှင့် ဘုန်းကြီး ကို ဆွမ်းကပ်လျှင် ဟင်းခွက်နည်းနည်းကလေးနှင့် ကပ်ရသော် သူ တစ်ပါး အထင်သေးမှာစိုးသယောင်ယောင် ထင်လာ၍ သူတစ်ပါး

အထင်ကြီးလာအောင် မဟုတ်ပေမည် အထင်မသေးစေရန် အများကြီး ချက်ပြုတ်ခြင်းပြုသည်ဟု တွေးမိလာပေသည်။ ဤကဲ့သို့ သူတစ်ပါး အထင်သေးမှာစိုး၍၊ ဂုဏ်ငယ်မည်မှာစိုး၍၊ သိက္ခာငယ်သွားမည်စိုး၍ ဟင်းများ အများကြီး ချက်ပြုတ်လှူဒါန်းပါသည်ဆိုလျှင် ယင်းအလှူသည် ပကာသန ရှေ့တန်းထားပြီးလျှင်သော အလှူပါတည်းဟု မှတ်ယူ ရသတည်း။

ဆရာတော်သည် ကျန်းမာရေးကောင်းစဉ်ကပင် ဆွမ်းကို တစ် ပန်းကန်လောက်သာ ဘုဉ်းပေးပြီး ရေနွေးကြမ်းတစ်ခွက်လောက်နှင့် ကိစ္စပြုတ်ပေသည်။ ဆရာတော် ဆွမ်းဘုဉ်းပေးသည်မှာ အနီးကပ်ဆုံး ဟင်းပွဲ တစ်ပွဲ၊ နှစ်ပွဲမှတစ်ပါး လှမ်းကျော်၍ နှိုက်ယူရမည့် ဆွမ်းဟင်း ခွက်များကို ဘယ်သောအခါမှ မနှိုက်ယူပေ။ ဆွမ်းမာသည်၊ ပျော့သည်၊ စပါးလုံး ပါသည်၊ ဆွမ်းညံ့သည်၊ မည်းသည်၊ ဖြူသည်၊ ဆွမ်းဟင်း ညံ့သည်၊ ကောင်းသည်၊ ပေါ့သည်၊ ငန်သည်၊ ဟိုဟာ ပါသလား၊ မပါသလား၊ ပေးပါ၊ ထည့်ပါဟု တစ်ခါတလေမှ မမြွက်ကြားခဲ့ပေ။ ဆားလုံးဝမပါသော ဟင်းချိုကိုလည်း သောက်ခဲ့သည်။ ဆားပေါ့သည် ဟု မပြော။ ဆီ၊ ဆား မပါသော ပဲပြုတ်ကိုလည်း စားသည်။ ဆား ထည့်ပါဟု မပြော။ ကံဦးဆရာတော် မိန့်ကြားသကဲ့သို့ ဇေယျမေဒနီ ကျောင်းတိုက်၌ ဆားမှ ရှိပါလေစဟူဘိသို့ ရောင့်ရဲနိုင်သော ဆရာတော် ပါတည်း။

ဆရာတော်၏အသက် ၆၀ ကျော်လာသောအခါ ဆွမ်းစားနည်း လာသည်။ ဆီးချိုရောဂါဖြစ်ပေါ်လာ၍ အစားအသောက်လည်း ရှောင် ရသည်။ ဆရာတော်သည် ချပါတီ တစ်ချပ်နှင့် ပဲဟင်း လက်ဖက်ရည် ပန်းကန်တစ်လုံးမျှ ဘုဉ်းပေးရလျှင် တစ်နေ့တာအတွက် ဆွမ်းကိစ္စ ပြီးပေသည်။

ဆရာတော်၏ ရောင့်ရဲမှုကို သိပေမည် ဆရာတော် အားရှိစေရန် ကျွန်ုပ်သည် ဆရာတော် ဘာများဘုဉ်းပေးချင်ပါသလဲဟု မေးက ဘာဖြစ်ဖြစ် ရပါတယ်ဟု အမြဲပြောသတတ်။

ဆရာတော်သည် အစား၌သာ ရောင့်ရဲသည်မဟုတ်သေး။ ဝတ်ရုံ ရာ၌လည်း ဝတ်ရုံထားသော သင်္ကန်းအပြင် ခပ်နွမ်းနွမ်း ၂ စုံလောက် သာ ရှိတတ်ပေသည်။ ဆရာတော်၏ သင်္ကန်းဟောင်း၊ သင်္ကန်းစုတ် များသည် လျှော်ဖွပ်၍ အိပ်ရာခုတ်၌ အခင်းလုပ်ထားသည်။ ကျော မနာရုံမျှသာ ခင်းထားခြင်းမျိုးဖြစ်သည်။

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘွဲ့တံဆိပ်တော် ဆက်ကပ်ခံရပြီး နောက်ပိုင်း ၌ ဝါးခန့်ကျောင်းများအစား အုတ်တိုက်ကျောင်းကြီးများ အလျှို့အလျှို့ ဖြစ်ပေါ်လာသောအခါ ကျောင်းဒကာများ၏ သဒ္ဓါတရားကို ငဲ့ညှာ၍ သီတင်းသုံးနေကြသော ကျောင်းမှ တိုက်ကျောင်းသစ်များ၌ တစ်လ တန်သည်၊ နှစ်လတန်သည် ကျောင်းဒကာ စိတ်ချမ်းမြေ့စေရေးအတွက် လိုက်လံသီတင်းသုံးပေးလေသည်။

ဆရာတော်သည် ကျွန်ုပ်၏ သည်းခံနိုင်စွမ်းမရှိသော၊ ရိုင်းစိုင်း သော စိတ်ဓါတ်များ ပပျောက်စေရေးအတွက် သိမ်မွေ့နူးညံ့သော အမူအရာဖြင့် ဆုံးမသည်။ ညွှန်ပြသည်။ ဘာသာရေးစာပေများ သည်ရွေ့ သည်မျှ ဖတ်နိုင်ရန် တကူးတက မြောင်းမြမှ ပို့ပေးသည်။ ဘယ်စာအုပ်များကို ဝယ်ဖတ်ကွဲ့၊ ရှာဖတ်ကွဲ့ဟု ဘာသာရေးစာအုပ် များကို ဖတ်ရန် စာနှင့်ရော ပါးစပ်နှင့်ပါ ညွှန်ကြားသည်။

ကျွန်ုပ်သည် ဘယ်သူ့အပေါ်ကိုမှ ရန်မလိုခဲ့ပါ။ သူတစ်ပါးက ရန်လိုခဲ့သော် သည်းခံနိုင်စွမ်း မရှိပေ။ သူတစ်ပါးက တစ်ပဲပေးလျှင် မိမိက တစ်မူးပြန်ပေးရမှ ဆိုသောစိတ်မျိုး မွေးမြူထားပါသည်။ ကျွန်ုပ် သည် နူးညံ့သိမ်မွေ့သော လူတစ်ယောက်မဟုတ်သည်ကို ဆရာတော် အတတ်သိပေသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်ကို ဘာသာရေးစာပေ၌ မွေ့ လျော်စေရန် ထိုကဲ့သို့ဖန်တီးခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ဆရာတော်၏ ကျွန်တော်တို့အပေါ်၌ ထားရှိသောစေတနာသည် နူးညံ့သိမ်မွေ့သလောက် စူးရှထက်မြက်လှပေသည်။

ငါတည်းဟူသော မာန်မာနသည် အတ္တတည်းဟူသော အစွဲ

ကြောင့်ဖြစ်ကြောင်း၊ မာန်မာန်ဖြစ်ပေါ်လာသည်နှင့် ဒေါသစေတသိက်သည် ထက်ကြပ်ကပ်ပါလာတတ်ကြောင်း၊ ထိုအချိန်တွင် အနတ္တသဘောတရား လက်နက်မှတစ်ပါး အခြားလက်နက်များနှင့် ဘယ်ကဲ့သို့ ပြေရှင်းသော်လည်း မရနိုင်ကြောင်း ဥပမာပေး၍တစ်မျိုး ဥဒါဟရဏ် ဆောင်ရွက်ရန်နှင့် သိမ်မွေ့သော တရားဓမ္မနှင့်တစ်ဖုံ ဆရာတော်သည် ကျွန်ုပ်တို့ကို အမျိုးစုံဖြင့် သွန်သင်ဆုံးမတော်မူသည်။

“လူတိုင်းမှာ လောကဓံတရားတွေ ရှိကြကြောင်း မောင်အောင်ဖေတို့ အသိပဲမဟုတ်လား၊ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မာန်ဆိုတဲ့ အကုသိုလ်စိတ်တွေဟာ လောကဓံတရားကို ကြုံကြုံနိုင်နိုင်နဲ့ ခံနိုင်စွမ်းမရှိကြလို့ ဖြစ်ပေါ်လာကြရသကဲ့။ တို့ဘဝမှာလည်း လောကဓံတရား မကြာခဏတွေ့ခဲ့ရတာပဲ။ လောကဓံတရားဆိုတာကို သတိသမ္ပစဉ် မထားနိုင်တုန်းက တော်တော်ကို တုန်လှုပ်သွားသကဲ့။ အဲ...အဲ သတိထားလိုက်တော့ လောကဓံဆိုတာ ဒါပဲကိုးဆိုတာ နားလည်သွားတာပဲ”

“လောကမှာ အဓမ္မမှုတွေ ဖြစ်ပေါ်လာရတာ လောကဓံတရားရဲ့ အစီအမံဒဏ်ကို မခံနိုင်ကြလို့ဘဲ မဟုတ်လား၊ လောကဓံတရားကို ကြုံကြုံနိုင်နိုင် ခံနိုင်သူတွေနဲ့ လောကဓံတရားဆိုတာကို သတိထားနေကြတဲ့ သူတွေအဖို့ နောင်တတရားဆိုတာ မဖြစ်ပေါ်ဘူးကဲ့။ အဲဒါကို သတိပြုကဲ့”ဟု မိန့်ကြားပေသည်။

“လောကမှာ သည်းခံခြင်းတရားထက် မြတ်တာ ဘယ်ရှိလိမ့်မတုံး၊ သည်းခံခြင်းဆိုတဲ့အဓိပ္ပါယ် မောင်အောင်ဖေတို့ သိကြမှာပေါ့။ သည်းခံခြင်းဆိုတာ လူသာမန်တို့ စောင့်စည်းနိုင်တဲ့ အလုပ်မဟုတ်ဘူးကဲ့။ ကြောက်တာနဲ့ သည်းခံတာ တခြားစီမဟုတ်လား”

“တပည့်တော်တို့ဘဝက ကြမ်းတမ်းခက်ထရော်ခဲ့တော့ သည်းခံစိတ် အားနည်းနေတယ် ဘုရား”

“မိမိအကြောင်း မိမိကိုယ်တိုင် သိနေပြီကပဲ။ ကုစားဖို့၊ ပြုပြင်ဖို့ လွယ်သပေါ့ကဲ့။ မောင်အောင်ဖေ ခဏခဏပြောတဲ့ ဗုဒ္ဓပုဇနိယ

ဆိုတဲ့ ပုဇော်မှုကို ဆက်လုပ်ကွဲ့၊ အာနာပါနု ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုလည်း တတ်နိုင်သလောက် အားထုတ်ကွဲ့၊ ကိုယ့်ရောဂါ ဘာမှန်းမသိတဲ့လူအဖို့သာ ဆေးအရှာခက်တာပါ၊ ရောဂါရှိလာပြီး သိလာပြီဆိုတော့ ဆေးရှာရတာ လွယ်တာပေါ့”

“တချို့ဆိုရင် ရောဂါသိတယ်၊ ဆေးလည်းရှိတယ်၊ အဲသည်ဆေး မသောက်ကြဘူး၊ မမှီဝဲကြဘူး၊ ငါ့တပည့်တစ်ယောက်ရှိတယ်၊ ဆင်းရဲလိုက်တာလည်း လွန်ရော၊ သားသမီးတွေကလည်း များသကဲ့။ သူကိုယ်တိုင်ကလည်း ကျန်းမာရေးမကောင်းလှဘူး၊ မယားလုပ်စာနဲ့ စားနေရတယ်၊ ငါက ပြောတယ်၊ တစ်နေ့ တစ်နာရီလောက် အာနာပါနု ကမ္မဋ္ဌာန်း ထိုင်ကြည့်စမ်းလို့၊ အဲဒါကို လုပ်ဖို့ကျတော့ နေ့တိုင်းလုပ်ရမှာ မလွယ်ပါဘူးတဲ့ကွယ်၊ သည်ကိစ္စက မလွယ်တော့ ဘယ်ကိစ္စက လွယ်နေလို့လဲ၊ ဘယ်ကိစ္စမှ မလွယ်ဘူးဆိုတာ သဘောမပေါက်ဘူးနဲ့ တူသကဲ့။ မရှိတာထက် မသိတာခက်၊ မသိတာထက်၊ မလုပ်တာခက် ဆိုထားမဟုတ်လား၊ မသိလို့ဘဲ မလုပ်တာဖြစ်စေ၊ သိရန်နှင့် မလုပ်တာပဲဖြစ်စေ မလုပ်တော့ လုပ်တဲ့လူရဲ့ အကျိုးခံစားခွင့်မျိုး မရဘူးပေါ့။

“မောင်အောင်ဖေတို့က စာကလေး ဘာလေး အခြေခံရှိထားလေတော့ ပြောရ ဆိုရတာ နားမဝေးဘူးပေါ့၊ ဘယ်ကိစ္စမှာမဆို သတိလက်လွတ် မပြောမိ၊ မလုပ်မိနေကဲ့။ သတိမူလျှင် မြူစင်၊ သတိမမူလျှင် ဝူကြီးကိုပင် မမြင်ရဘူး မဟုတ်လား၊ မင်းတို့ ငါတို့ထက် မိုက်တဲ့ အင်္ဂုလိမာလကြီးဟာ သတိမူလိုက်တာနဲ့ တစ်ချက်တည်း ထွက်ရပ်ပေါက်သွားတာပဲ၊ အရူးမ ပဉ္စာစာရီလည်း သတိလစ်နေရာမှ သတိတစ်ချက် ဝင်လာပြီး အဲသည် သတိထားလိုက်တာနဲ့ ကိစ္စပြီးသွားတာပဲ မဟုတ်လားကဲ့။ တို့ကျမ်းဂန်တွေထဲမှာ သင်ခန်းစာယူစရာ အများကြီးပါကွယ်”

• • •

ဧည့်သည်များအားလုံးကို ကြိုဆိုပြီး နေရာပေးရသော ကြာ အလား ငှားငှားခွင့်ခွင့် ပွင့်လာပေရာ မူလကျောင်းဝင်း မြေအပြည့် အဆောက်အအုံများ ဖြစ်ပေါ်လာသည်သာမက အသစ်တစ်ဖန် ဆောက် လုပ် လှူဒါန်းကြမည့် စေတနာရှင်များ ထပ်မံပေါ်လာကြသဖြင့် ကျောင်းမြေနှင့်စပ်နေသော အိမ်မြေယာများနှင့် လယ်မြေများကို ဝယ် ယူ လှူဒါန်း၍ ကျောင်းမြေအဖြစ် တိုးချဲ့ထားရပေသည်။ ယခုဆိုလျှင် တိုးချဲ့မြေများပေါ်၌ပင် အုတ်တိုက်ကျောင်းများ အစီအစဉ် ဖြစ်ပေါ် လျက် ရှိနေပေပြီ။

ဤကဲ့သို့ ဧည့်သည်များအားလုံးကို ကြိုဆိုပြီး စည်ပင်သာယာလာ သည်နှင့်အမျှ တပည့်စာသင်သားများ၏ စာသင်ကြားရေးအတွက် ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး ချမ်းသာစွာဖြင့် စာသင်ကြားနေကြရသည်ကို ဝမ်း မြောက်စွာ နှလုံးသွင်းမိပြီး အနာဂတ်ကာလကို ဖျော်တွေးမိသလား မသိပေ။

“သည်နှစ်ထဲ စဝင်လာကတည်းက ကျန်းမာရေးက တယ် မကောင်းချင်ဘူးကွဲ့”

ဆရာတော်၏အသက် ၆၅ နှစ် ဖြစ်၏။ နားနှင့် မျက်စိရောဂါ များ ကုသရန် ရန်ကုန်သို့ လာရောက် ဆေးကုသခံနေခိုက် ဖြစ်ပေ သည်။

“မောင်အောင်ဖေ သတိပြုမိရဲ့လား၊ ခုတလော လူတွေ၊ ဘုန်းကြီးတွေ သေကြတာ ၆၅ နှစ်ချည်းလိုလို တွေ့ရသကွဲ့”

ကျွန်ုပ်သည် ရယ်မော၍ “ဆရာတော်လည်း ၆၅ နှစ်ရောက်လို့ သေမှာ ကြောက်နေသလား ဘုရား” ဟု လျှောက်ရာ...

“ဟဲ့... သေမှာမကြောက်တဲ့လူ ဘယ်မှာရှိမတုံး၊ သေမှာ ကြောက်လို့ ဆေးတွေ ဝါးတွေ သောက်၊ ဆရာနှင့် ကုသနေကြရ မဟုတ်လား”

“သူများတကာတွေ ၆၅ နှစ် သေတာနှင့် ဆရာတော်သေရမှာ တဲ့လား”

“အေး...အေး၊ ဟုတ်သကွဲ့”

ဆရာတော်သည် ရယ်မော၍ ပြော၏။

“ငါ့တပည့်တွေ ဟိုတုန်းက စာသင်ကြားခဲ့ရတာ ဆင်းရဲလှ သကွဲ့၊ စာသင်တယ်ဆိုတာ ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး ချမ်းသာမှု၊ ခုဆို အရင် ထက်စာရင် ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး ချမ်းသာလာကြတော့ တို့များ ကြည်နူး ရသကွဲ့”

“ဆရာတော်အနေနဲ့ ဘုန်းတန်ခိုးကြီးလာပါပြီ၊ တိုက်ကျောင်း တွေ ဆောက်လုပ်ကြမည့် ဒကာ၊ ဒကာမတွေ တစ်ဦးပြီးတစ်ဦး ပေါ်နေပြီ မဟုတ်လား ဘုရား”

“အဲသည်လို အဆောက်အအုံတွေ ပေါ်လာတော့ ငါ့တပည့်တွေ အတွက် အနေအထိုင် ချမ်းသာကြရသပေါ့”

“ဆရာတော်နှယ် ကြီးလိုက်သည့် သံယောဇဉ်”

“ဘယ်လို...ဘယ်လို၊ သံယောဇဉ်ကြီးတယ် မဟုတ်လား၊ အေး...အေး ဟုတ်သကွဲ့၊ မောင်အောင်ဖေပြောမှ ငါသတိရတယ်၊ တပည့်များအပေါ်ထားသည့် သံယောဇဉ်ပေါ့ကွယ်၊ သံယောဇဉ်ဆိုရင် သမုဒယတဏှာပေါ့ကွဲ့၊ သံယောဇဉ်...သံယောဇဉ်”

ဆရာတော်သည် တပည့်များအပေါ် ထားရှိသော သံယောဇဉ် များအနက် တပည့်ရင်းဟု သဘောထားသည့် ကျွန်ုပ်အပေါ်ကို ဆရာ တော်၏ ထားရှိသော သံယောဇဉ်လည်း မသေးငယ်ကြောင်း ရိပ်စား မိပေသည်။ ဆရာတော် ရန်ကုန်သို့ ကြွရောက်မည်ဆိုလျှင် ကျွန်ုပ် ကြိုတင်သိရသည်။ ဆရာတော် ရန်ကုန်ရောက်သည်နှင့် ကျွန်ုပ်ထံ ချက်ချင်းအခေါ်လွှတ်တတ်၏။

တစ်ခါတွင် ဆရာတော်သည် တည်းခိုနေကျ ဗဟန်းအရှေ့ဘက် ဘီအိုစီ ပိဋကတ်တိုက်ကြီး၌ ခေတ္တသီတင်းသုံးနေစဉ် ကျွန်ုပ်ကဲ့သို့ပင် တပည့်လေးငါးယောက် ရောက်ရှိနေကြရာ ဆရာတော်သည် မိဘဝင်္ဂ သားသမီးဝတ် စသည်များကို မိန့်ကြားလေသည်။

“မိဘကောင်းမှ သားသမီးကောင်းရမည်ကွဲ့၊ မိဘဝတ်ကျေမှ သားသမီးက ဝတ်ကျေမှာကွဲ့၊ မိဘကောင်းဖို့ဆိုတာ သားသမီးကို ကျောင်းပို့ပြီး စာသင်ပေးတာနဲ့ ကိစ္စမပြီးသေးဘူးကွဲ့၊ လက်ဦးဆရာ မိနှင့်ဘ ဆိုထားသည့်အတိုင်း သားသမီးလိမ်မာဖို့၊ ယဉ်ကျေးဖို့အတွက် မိဘမှာ အထူးပင်တာဝန်ရှိကြသကွဲ့၊ တို့ငယ်စဉ်ခေတ်က ခုလို အတု မြင်စရာတွေ မများကြဘူးကွဲ့၊ လူဦးရေကလည်း နည်းတယ်၊ နိုင်ငံခြား က သရုပ်ပျက် ယဉ်ကျေးမှုများလည်း မရှိသလောက်ပဲကွဲ့၊ ဒါပေမဲ့ မိဘအုပ်ချုပ်မှု မကောင်းရင် မကောင်းသလို သားသမီးတွေ ပျက်စီး ကြတာပဲ၊ ခုခေတ်ဆိုတော့ မိဘများအနေနဲ့ ပိုပြီးသတိထားကြရမှာ ပေါ့”

“တို့ဆိုပါတော့၊ မိဘထက် ဆရာသမားများအောက်မှာ နေထိုင် ကြီးပြင်းလာကြရတော့ ဆရာကို ဘယ်လိုဝတ်ကြီးဝတ်ငယ် ပြုစုရမယ် ဆိုတဲ့ ဝတ္တရားကို ဘယ်တော့မှ မပျက်ကွက်စေရဘူးကွဲ့၊ တို့ဆရာများ ကလည်း တို့အပေါ်မှာ လိမ်မာကြရအောင်၊ စာပေတတ်မြောက်အောင် နဲ့ တိုးတက်ကြီးပွားအောင်မြင်စေရန် စေတနာထားခဲ့ကြသကွဲ့၊ ဆရာ များက တို့အပေါ်မှာ စေတနာထားလေတော့ တို့ကလည်း တပည့် ဝတ္တရား ကျေကြတာပေါ့ကွယ်”

“တပည့်တော်တို့ကတော့ ဆရာတပည့်အကြောင်းထက် မိဘနဲ့ သားသမီး အပြန်အလှန်သဘောထားကို ပိုပြီးသိပါတယ်၊ တပည့်တော် အမြင်ဆိုရရင် မိဘနဲ့ သားသမီး ဆက်ဆံရေးမှာ ဧရာဝတီမြစ်ကြီးကဲ့သို့ မြင်ပါတယ်၊ ဧရာဝတီမြစ်ရေဟာ ဘယ်သောအခါမှ အထက်အညာကို စီးသည်ဟုမရှိပါ၊ ၁၂ ရာသီကာလပတ်လုံး အောက်အကြေကိုသာ စီးဆင်းစမြဲကဲ့သို့ မိဘက သားသမီးကိုသာ ပေးဟ၊ ကမ်းဟ၊ ချီးမြှင့်ဟ နှင့် သားသမီးတစ်ကျိပ်တပိုကို မိဘက မငြိုမငြင်ကျွေးမွေးပေးကမ်း ချီးမြှင့်ပါတယ်၊ သားသမီးက မိဘကို သတိရတတ်သည့် သီတင်း ကျွတ်လိုအခါမှာ ငှက်ပျောသီး တစ်ဖီး၊ ဖယောင်းတိုင် တစ်ထုပ်နဲ့

လာရောက်ကန်တော့တတ်ပါတယ်၊ အဲဒါက ဧရာဝတီမြစ်ကမ်းဘေးမှာ တစ်ခါတလေ ဝဲပြန်သည့်သဘောဟု ယူဆပါတယ် ဘုရား”

ဆရာတော်နှင့် သူတပည့်များသည် ရယ်ကြ၏။

“အဲဒါ မိဘမေတ္တာပေါ့ကွဲ့၊ တို့အနေနဲ့လည်း အဲသည်လို မိဘ မေတ္တာစိတ်ခါတ်မျိုး ကိန်းအောင်းနေကြရမယ်ကွဲ့၊ ဒါမှ လူ့လောကမှာ အေးချမ်းသာယာနာပျော်ဖွယ်၊ စိတ်ချမ်းမြေ့ဖွယ်ရာများ ဖြစ်ပေါ်ပြီး လူ့ဘဝ၊ လူ့ချမ်းသာကို ခံစားကြရမှာ မဟုတ်လား”

“လူဆိုတာ မိဘ အစရှိသည့် လူကြီးများ၏ ပတ်ဝန်းကျင် ကြောင့် သားသမီးကောင်းများ၊ သားသမီးဆိုးများဆိုပြီး ပေါ်လာကြ ပဲကွဲ့၊ သည်ကလေး အကျင့်စာရိတ္တကောင်းသည်၊ မကောင်းဘူး - ၂ တာ မိဘနဲ့ လူကြီးပတ်ဝန်းကျင်ပေါ်မှာ တည်သကွဲ့၊ အဲသည် လူကြီးပတ်ဝန်းကျင်ထဲမှာ ဆရာသမားတွေလည်း ပါသကွဲ့၊ ဒါ့ကြောင့် သားသမီးမကောင်းရင် မိဘခေါင်း၊ တပည့်မကောင်း ဆရာခေါင်း ဆိုတာမဟုတ်လား၊ ခပ်တိုတိုက လူငယ်များ မကောင်းခြင်းသည် လူကြီးခေါင်းပေါ် ကျနေသည်ပေါ့ကွယ်”

ဆရာတော်ဆန္ဒ မပြည့်ဝ

ဆရာတော်သည် ဗုဒ္ဓဂယာသို့ ဘုရားဖူးကြွလိုသည့်ဆန္ဒ ပြည့်မသွားရှာပေ။ “ကျန်းမာရေး ကောင်းသည့်အခါမယ် ဗုဒ္ဓဂယာနဲ့ သီဟိုဠ်သို့ သွားကြရအောင် မင်းလည်းလိုက်ရမယ် ကြားလား။”

ဆရာတော်သည် ကျန်းမာရေးအတွက် ရန်ကုန်သို့ လာရောက်ဆေးကုသနေစဉ် မိန့်ကြားခြင်းဖြစ်သည်။ ဆရာတော်၏သက်တော်သည် ၇၀ ကျော်လာသည်နှင့် ကျန်းမာရေးချို့တဲ့မှု များပြားလာပေသည်။

“ငါတို့ ဆရာတော်ပေါက်ကြီးက ပြောဖူးသကဲ့၊ ဗုဒ္ဓဝင် ဗဟုသုတရဖို့ ကုလားပြည်နဲ့ သီဟိုဠ်သွားကြည့်ကြလို့၊ ဟုတ်သကဲ့၊ စာတွေကြည့်ညှိရတာထက် ကိုယ်တွေ့ကြည့်ညှိချင်တယ်ကွဲ့၊ အထူးသဖြင့်က အိန္ဒိယအစိုးရက တူးဖော်ထားတဲ့ ကျောင်းတော်ရာအဟောင်းများကို လေ့လာလိုသကဲ့၊ ဘုရားကျောင်းတော်ရဲ့ လှောင်လှူထွက် တံခါးပေါက်တွေဟာ ဆယ့်ရှစ်တောင်ပဲ ရှိသလား၊ ဒါမှမဟုတ် ခြောက်ပေခွဲ၊ ခုနစ်ပေပဲ ရှိသလားပေါ့ကွယ်၊ သီဟိုဠ်မှာဆိုရင် စာထဲမှာလို ဟုတ်၊ မဟုတ် လေ့လာလိုသကဲ့၊ အထူးသဖြင့် မဟာစေတီကြီးကိုပေါ့ကွယ်၊ ကုလားပြည်က ဗုဒ္ဓခြေတော်ရာကိုလည်း ဖူးမြင်လိုသကဲ့၊ ရွှေစက်တော်က ခြေတော်ရာ မောင်အောင်ဖေ ဘယ်လိုမြင်သလဲ”

“အထက်တန်းကျကျ တတ်မြောက်ထားသည့် ကျောက်ဆစ်

သမား၏ လက်ရာကောင်းအဖြစ် မြင်ပါတယ်၊ သည့်ထက် ပြောရရင် ရှေးဟောင်းအနုပညာတစ်ရပ်အဖြစ်လို့ မြင်ပါတယ်ဘုရား။”

“စာရှိသကဲ့၊ တို့ဘုရား ခြေတော်ရာသုံးဆူ ကျန်ခဲ့တဲ့နေရာလေ၊ “ဇမ္ဗူမ္ဘာဒွေး၊ ရာမအေး မှတ်ရေးခြေတော်ရာ” တဲ့”

“တပည့်တော်တို့ ဗမာပြည်မှာ ထုလုပ်ထားကြတဲ့ ခြေတော်ရာပုံတွေဟာ ဘုရားအရပ်တော် ၁၈ တောင်နဲ့ လျော်ညီအောင် လုပ်ထားကြလေတော့ ကြည့်လိုသူ၊ ဗဟုသုတရလိုသူအဖြစ် ကြည့်ရင်တော့ ထင်ထင်ရှားရှား ရှိလှပါတယ်၊ တပည့်တော်တို့လူမျိုးက သူတစ်ပါး ကျွန်အဖြစ် နှစ်ပေါင်းတစ်ရာကျော် နေလာခဲ့ရတော့ လွတ်လွတ် လပ်လပ် တွေးခေါ်တတ်တဲ့ အလေ့အကျင့်က ခေါင်းပါးနေတယ် ဘုရား၊ သူများတကာ ပြောတာဆို မျက်စိမှိတ်ယုံတတ်ကြတယ်၊ အထူးသဖြင့်က နိုင်ငံခြားသား ဆိုသမျှ၊ ပြောသမျှ၊ ရေးသမျှဆို တယ်ယုံချင်ကြတယ်၊ မိမိကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်နဲ့ တီထွင်မလဲ၊ ဆုံးဖြတ်မယ်ဆိုတာ မရှိလှဘူး၊ တပည့်တော်တို့ လယ်တီဆရာတော်ကြီးတစ်ပါးသာ မိမိကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်နဲ့ ဆုံးဖြတ်ရတာ တွေ့ရပါတယ် ဘုရား။”

“ဪ...ဪ၊ အဘိဓမ္မတ္ထ ဝိဘာဝနီကို ထောက်ပြခဲ့တဲ့ ပရမတ္ထဒီပနီ ထင်တယ်”

“မှန်ပါ၊ တစ်တိုင်းပြည်လုံး ဟုတ်ပေ၊ မှန်ပေဆိုတာကို ဟောဒါတွေ မှားသဟေ့လို့ ထောက်ပြရတာ လယ်တီဆရာတော်တစ်ပါးသာ ရှိပါသေးတယ်၊ တပည့်တော်တို့ ရဟန်းပညာရှိ၊ လူပညာရှိတွေအနေနဲ့ သဘာဝတ္ထကျကျ အပိုအလိုမရှိ တိတိပပ ဗုဒ္ဓဝင်တစ်စောင်ဖြစ်အောင် ပြုစုကြဖို့ လိုနေပြီထင်ပါတယ်၊ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်းနှစ်ထောင်ငါးရာဆိုတာ သမိုင်းမျက်စိနဲ့ ကြည့်မယ်ဆိုရင် မကြာသေးပါဘူး၊ လွန်ခဲ့သည့် နှစ်ပေါင်း သောင်းသိန်းက အကြောင်းအရာတွေကို သမိုင်းပညာရှင်ကြီးက ဖော်လို့ ယနေ့မှ သိကြရတာ၊ ကမ္ဘာပေါ်မှာ အများကြီးပါ ဘုရား။”

“အေးကွဲ့၊ တို့ဥဒ္ဒဂယာသွားချင်တဲ့ကိစ္စလည်း အဲသည်သဘော ပါသကွဲ့”

“တပည့်တော်တို့ရဲ့ သမိုင်းအမှန်ဟာ မြေကြီးထဲမှာ ရှိနေပါတယ်။ တပည့်တော်တို့မဟာပြည်မှာ သရေခေတ္တရာမြို့ဟောင်း၊ ဗိဿနိုးမြို့ဟောင်း၊ တကောင်းမြို့ဟောင်း စသည်ဖြင့် တူးရင်းဖော်ရင်း ပေါ်လာတာတွေ မနည်းပါဘူး”

“အေးကွဲ့၊ မင်းတို့လို အမြင်မျိုးရှိတဲ့လူတွေ များများရှိလေ စစ်မှန်တဲ့အကြောင်းအရာတွေ ပေါ်လာလေ ဖြစ်မှာပဲပေါ့”

“တပည့်တော်တို့က တစ်ဖက်စွန်းသမား မဟုတ်ပါဘူး။ တန်ခိုးတော်တို့၊ အဘိညာဉ်အရာတို့ကို တပည့်တော်တို့ လက်ခံယုံကြည်ထားကြသူတွေထဲမှာ ပါကြပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဗုဒ္ဓဖြစ်စဉ်ကို သိချင်လို့ ဖတ်ရင် လိုရင်းကို မနည်းရှာပြီး ဖတ်ကြရပါတယ်။ တန်ခိုးတော်တွေ၊ နတ်တွေ၊ ဗြဟ္မာတွေ၊ နဂါးဂဠုန်တွေ စွပ်ယှက်ခတ်နေတာပဲ ဘုရား၊ ခုခေတ်မှာ မသာယာတိတိစာ ဖတ်ရသလို သေသူရဲ့ သားသမီး မြေးမြစ် အမည်တွေကို ကြော်ငြာတာလား မှတ်ထင်ရပါတယ်။ ဘယ်သူ သေသလဲဆိုတာ မနည်းရှာဖတ်ရတာမျိုး ဖြစ်နေပါတယ်ဘုရား”

“အဲဒါတော့ မှန်သကွဲ့”

“တပည့်တော်တို့ ရာဇဝင်မြန်ကြည့်ရင်လည်း ဘီလူးတွေ၊ နဂါးတွေ၊ သိကြားတွေ မပါတာကိုး မရှိဘူးဘုရား။ သမင်မက လူမွေးလိုမွေး၊ နဂါးမ ဥပြီး လူဖြစ်လိုဖြစ် အနဲပဲဘုရား။ သည်လိုအဖြစ်မျိုးဟာ အာရှတိုက်တစ်တိုက်လုံးလိုလို ရှိနေတယ် ဘုရား။ သည်နဂါးတွေ၊ ဂဠုန်တွေ၊ ဘီလူးတွေ၊ နတ်ဒေဝါတွေဟာ အာရှတိုက်သားများရဲ့ ဆန္ဒအရ ဖြစ်ပေါ်လာတာပဲထင်တယ် ဘုရား။ ရာဇဝင်တို့ ဘာတို့က ယျေဘုယျသဘောနှင့် ပါနေတာ ကိစ္စမရှိဘူးထား။ ဗုဒ္ဓဝင်၊ မဟာဝင်လို ကျမ်းဂန်မျိုးမှာ ပါနေတာမျိုး မသင့်လျော်ဘူးထင်တယ် ဘုရား”

“တို့ထက် ဟိန္ဒူဘာသာက ပိုများသပေါ့ကွယ်”

“ဟို လှေခေတ်၊ လှည်းခေတ်က ယုံတမ်းပုံပြင်တွေဖြစ်တဲ့ ရာမ၊ လက္ခဏ၊ သီတာ ဝတ္ထုမျိုးကို ခုခေတ်က လူတွေအနေနှင့် ပုံပြင်လို့ မမှတ်ထင်ဘဲ တကယ့်ဖြစ်ရပ်တစ်ခုအနေနဲ့ ယုံကြည်နေကြတော့ တော်တော်ခက်နေတာကလား ဘုရား”

“အဲသည်လို ပြောတိုင်းယုံတတ်တဲ့ လူတွေရှိလို့ အတုအယောင်တွေ ခေတ်စားနေကြတာပေါ့ကွဲ့။ ခက်နေတာက စာပေဗဟုသုတကလည်း နည်း၊ လောကဓံတရားရဲ့ဒဏ်ကိုလည်း နည်းနည်းကလေး ထိတာတောင် မခံနိုင်ကြတဲ့လူတွေ ရှိနေသမျှ အတုအယောင်တွေ ရှိနေကြမှာပဲကွဲ့။ တို့ဘုရားလက်ထက်တော်တုန်းကလည်း ဘုရားတုခြောက်ဦးပေါ်ခဲ့တာပဲ မဟုတ်လား၊ သူပရိသတ်နှင့်သူ ရှိနေကြတာပဲ”

“တပည့်တော်ရဲ့အဘဟာ စာပေဗဟုသုတ နည်းပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ စာတတ်ပေတတ် ဘုန်းကြီးကို ကိုးကွယ်တယ်။ မသိတာတွေ မေးတာပဲဘုရား၊ အဘအနေနဲ့ စာမတတ်ပေမယ့် တွေးတွေးခေါ်ခေါ် ရှိတယ်ဘုရား။ တစ်ခါတော့ ဗမာပြည်ကို ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ကြွလာတာ နေရာတာကာ ဖြစ်နေပါတယ်။ ပုဂံကိုလည်း ကြွလာတယ်။ မန္တလေးကိုလည်း ကြွလာတယ်။ ကရိုက်ထီးရိုးကိုလည်း ကြွလာတယ်။ မင်းဘူးခရိုင်ကျောင်းတော်ရာဝန်းကျင် ရွှေစက်တော်ကိုလည်း ကြွလာတယ်ဆိုတာ ဟုတ်ပါသလားလို့ မေးလျှောက်တော့ ဘုန်းကြီးက အဲသည်အရပ်တွေကို ဘုရားက ဘာကိစ္စနဲ့ ကြွလာရမှာလဲ ဒကာကြီး၊ ကျုပ်တို့ဘုရားဟာ အိန္ဒိယမှာ ခိုင်မြဲမြစ်တွယ်နေတဲ့ ဟိန္ဒူဝါဒ အတ္တသစ်ပင်ကြီးကို ခုတ်ထွင်ရှင်းလင်းနေရတာ အားတယ်မရှိပါဘူး။ ဘယ်ကလောက်ကြီးတဲ့ အတ္တသစ်ပင်ကြီးလဲဆိုရင် ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုတာ ကုလားပြည်မှာ၊ ယခု အငုတ်နဲ့ နာမည်ပဲ ရှိတော့တယ်။ အတ္တဝါဒသစ်ပင်ကြီးကတော့ ယနေ့ ကုလားပြည်မှာ စိမ်းလို့၊ ခိုလို့၊ စည်ပင်လို့” ဟု မြွက်ကြားပါတယ် ဘုရား”

“မောင်အောင်ဖေတို့ ဆရာဘုန်းကြီးက ကုလားပြည်နဲ့ သီဟိုဠ်မှာ ပညာသင်ခဲ့ဖူးတယ်လို့ သိရသကွဲ့”

“မှန်ပါ၊ လယ်တီဆရာတော်ရဲ့ တပည့်ပါပဲ၊ ဘာသန္တရ ဝဟုသုတ အင်မတန်ကြွယ်ဝပါတယ် ဘုရား”

“ဒေသန္တရဝဟုသုတ၊ ဘာသန္တရဝဟုသုတ၊ ဂန္ထန္တရဝဟုသုတ ပြည့်ဝတော်မူကြတဲ့ လူပညာရှိ၊ ရဟန်းပညာရှိကြီးများရဲ့ အဆိုအမိန့် များဟာ အင်မတန် စဉ်းစဉ်းစားစား ဖတ်ကြ၊ မှတ်ကြရမယ်ကွယ့်၊ ဒါနဲ့ ဆရာကြီး ဦးအောင်မြတ်ထွတ်ရဲ့ စာတွေ ဖတ်ဖူးရဲ့ မဟုတ်လား၊ ရှင်အာဒိစ္စဝံသပေါ့ကွယ်”

“ဖတ်ဖူးပါတယ်၊ အင်မတန်နှစ်သက်ဖွယ်ပါ ဘုရား”

“ပညာတတ်ကြီးကွဲ့၊ တောင်ပေါက်ဆရာတော်ကြီးနဲ့လည်း ရင်းနှီးတယ်လို့ သိရတယ်၊ စာရေးတဲ့နေရာမှာတော့ တယ်ရှင်းတာပဲ ကွဲ့”

ဆရာတော်၏ အပါယ်လေးဘုံရှင်းတမ်း

အပါယ်လေးဘုံနှင့်စပ်၍ ဆရာတော်သည် ဤလူ့လောက၌ အသုရကာယ်ဘုံရှိကြောင်း မိန့်ပေ၏။

ဆရာတော်ကို ဒကာတစ်ယောက်က လျှောက်၏။ ပင်လယ်ထဲ သွားကြသော လှေကြီးတစ်စီးသည် လှေထန်၍ လွင့်သွားရာ မသေ ကောင်း မပျောက်ကောင်း ကျွန်းတစ်ကျွန်းပေါ်သို့ ရောက်သွားကြ၏။ ကျွန်းပေါ်၌ လူအနည်းငယ် နေသော အိမ်စုတစ်စုကို တွေ့ရ၍ ထိုလူ များကို အင်္ဂုအညီတောင်းရာ ထမင်းဟင်းများ ချက်ပြုတ်ကျွေးကြ၏။ အိပ်ရာနေရာလည်း ပေးကြ၏။ ဒုက္ခသည်များသည် ၎င်းတို့က လှေ ကို ပြုပြင်ရင်း ၇ ရက်လောက်ကြာပေ၏။ တစ်ညတွင် ဒုက္ခသည်များ သည် အိမ်ရှင်များ၏ အနေအထိုင်အသွားအလာကို အကဲခတ်ရာ သင်္ကာ မကင်းကြပေ။ အိမ်ရှင်များသည် ညဦးပိုင်းမှ ထွက်သွားကြရာ မိုးလင်း ခါနီးမှ ပြန်၍လာတတ်ကြ၏။ တစ်ညတွင် အိမ်ရှင်များသွားရာသို့ မယောင်မလည် လိုက်၍ကြည့်ကြရာ ၎င်းတို့၏ အိမ်ရှင်များနှင့် တခြား မျက်နှာစိမ်းများပါ မီးပုံကြီးများအလယ် (မီးတောက်မီးလျှံကြီးများ အလယ်) အော်ဟစ်ငိုကြွေး လူးလိမ့်ခံစားနေကြရကြောင်း တွေ့မြင် ကြရသောအခါ ဒါပင်လျှင် နေ့စံလို့ ညခံရသည့် အသုရကာယ်ဖြစ်မှာ ထင်ရဲ့ဟု ပြောကြ၍ ညတွင်းချင်းပင် ထိုကျွန်းမှ ထွက်ခွာလာကြ ရကြောင်း ပြောပြသည်။ ယင်းကဲ့သို့ ဒကာတစ်ယောက် ပြောကြားခဲ့

၌ အခြားသော ရဟန်းများလည်းရှိကြောင်း မိန့်၏။ ကျွန်ုပ်တို့မှာမည်နှင့် နေရပ်များ မမှတ်မိတော့ပေ။ မှတ်မိသော ဆရာတော်တပည့်ရင်းများ ရှိကောင်း ရှိပါလိမ့်ဦးမည်။

ဆရာတော်ဆိုလိုသည်မှာ အသူရကာယံဘုံဟူသည် လူ့ပြည်၌ ပင် ရှိကြောင်း ပြယုဂ်အဖြစ် မိန့်ကြားခြင်းပါတည်း။

ပြိတ္တာဟူသည် နိပါတ်တော်၌ ဖါးပြိတ္တာ၊ မြွေပြိတ္တာ စသည် ဖြင့် ဖတ်ဖူးကြဘိသလို လူ့လောက၌ ဤလိုသတ္တဝါများ အလျဉ်းသင့်က တွေ့နိုင်ကြပေသည်။

ကျွန်ုပ်က ဆရာတော်ကို မေးလျှောက်၏။ စားချင်ပါလျက် မစားရသောသူများ၊ စားနိုင်ပါလျက် မစားနိုင်သောသူများကိုမူ ပြိတ္တာ စာရင်းထဲ သွင်းလို့ရမလား ဟူသောအမေးကိုမူ ဆရာတော်က လူ့ဒုက္ခ၊ လူ့ဝဋ်ကြွေး ခံနေရသူဟု၊ ယူဆရမည်ဟု အမိန့်ရှိပေသည်။

* * *

ဆရာတော်သည် ရန်ကုန်မြို့ ဗဟန်းဘီအိုစီ ပိဋကတ်တိုက်၌ သီတင်းသုံးနေစဉ် ကျွန်ုပ်သည် ညနေပိုင်း၌ သွားရောက်ဖူးတွေ့လေ့ ရှိ၏။ ကျွန်ုပ် ရောက်သွားချိန်ဆိုလျှင် ဆရာတော်၏ တပည့်ဒကာ တစ်ဦးစ နှစ်ဦးစ ရောက်ရှိနေတတ်သည်။ တစ်နေ့တွင် ဒကာမကြီး တစ်ယောက်နှင့်အတူ အသက် ၂၀ အရွယ်ခန့် ယောက်ျားကလေး ၂ ယောက် ရောက်ရှိနေသည်ဖြစ်ရာ ထိုယောက်ျားကလေး ၂ ယောက် သည် ဆရာတော်ကို ခင်ဗျားတစ်ခွန်း ကျွန်တော်တစ်ခွန်းနှင့် ပြောဆို နေသည်ကို တွေ့မြင်ရပေ၏။

“ဒကာမကြီး၊ သည်ကလေး ၂ ယောက် ကိုရင်ဝတ်ပေးပြီး ပလား”

“ဝတ်ပေးပြီးပြီဘုရား၊ အကြီးကောင် ၇ နှစ်သား၊ အငယ် ကောင် ၄ နှစ်သားကျော်ကျော်ကပဲ ကိုရင်ဝတ်ကြပါတယ် ဘုရား”

ဆရာတော်သည် တခြားအာလာပ၊ သလ္လာပ ပြောဆိုမေးမြန်းနေ ၏။ ထိုဒကာမကြီးနှင့် ကလေး ၂ ယောက်သည် ဆရာတော်ကို ဦးချ၍ ပြန်ကြလေ၏။

“ခုခေတ်ကလေးတွေ ဘုန်းကြီးနဲ့ စကားမပြောတတ်ကြဘူးကွဲ့၊ သာသနာတော်အတွက် ရင်လေးစရာတစ်ကွက်ပဲကွဲ့”

“မိရိုးဖလာသဘောအရမို့လို့သာ ရှင်ပြုပေးကြတာပါ။ ကိုရင် ဖြစ်လာရင် ဘယ်သီလတွေ ကျင့်တယ်၊ ကြံတယ်ဆိုတာထား၊ သင်္ကန်း တောင်းကိုတောင် အလွတ်မရတော့ဘူးဆိုတဲ့ အခြေအနေမျိုး ရောက် ကုန်ပြီ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဆိုပြီး ရှင်ပြုမပေးရင် မကောင်းတတ်လို့ စတိ ရှင်ပြုပေးတဲ့အနေမျိုးပါ ဘုရား”

“တို့ခေတ်တုန်းက ကိုရင်ဝတ်တော့မယ်ဆိုရင် သင်္ကန်းတောင်း လိုင်ဆယ်ပါး၊ ဒဏ်ဆယ်ပါး၊ သေခိယ ၇၅ ပါး အလွတ်ရအောင် ပထမကျက်ရတယ်၊ အဲဒါတွေ ရပလား၊ ရပြီဆိုမှ ဖိုးသူတော်လေး အဖြစ် ပိတ်ဖြူဝတ်နေရတယ်၊ အဲဒါက တခြားမဟုတ်ဘူးကွဲ့၊ သင်္ကန်း တကယ်ဝတ်ရုံတဲ့အခါ အချိုးကျကျုတ်ရုံတတ်အောင် ပိတ်ဖြူနဲ့ သင် ပေးထားတဲ့ သဘောကွဲ့၊ ကိုရင်ဝတ်ရပြီဆိုရင် ပုတ္တောဝါဒ ဆုံးမစာ၊ မင်္ဂလာသုတ်နဲ့ သင်္ဂဇာဆရာတော်ကြီး စပ်ဆိုထားတဲ့ သီဂီလောဝါဒ သုတ်၊ မိဘဝတ်၊ သားသမီးဝတ်၊ ဆရာသမားဝတ်၊ တပည့်ဝတ် စတဲ့ လင်္ကာတွေ သင်ပေးကြတာပဲကွဲ့၊ သရဏဂုံ ပီသတဲ့အရွယ် ရောက်လာပြီဆိုရင် တစ်လဖြစ်စေ၊ သုံးလေးလဖြစ်စေ ကိုရင်ဝတ်ဖို့ ဘုန်းကြီးကျောင်းကို ပို့ထားကြတာပဲ၊ ကိုရင်ဝတ်က ထွက်လာရင် ဘုန်းကြီးကို ဘယ်လိုဆက်ဆံရမယ်၊ သမဏေဆိုတာ ဘယ်ကဲ့သို့ ပါလား စသည်လောက်တော့ တတ်သိပြီပေါ့”

“တပည့်တော်တို့လူမျိုးအနေနဲ့ မြန်မာစာသင်ကြားရေးရော၊ မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှုရော၊ ဘာသာ သာသနာတော်အရေးပါ ခါးပြတ်သွား

တယ် ဘုရား၊ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ တပည့်တော်တို့က သူတစ်ပါး ကျွန်ုပ် ဖြစ်နေကြရတာကို၊ မြန်မာစာဆိုတာလည်း မပျောက်ကောင်း၊ မပျက်ကောင်းလို့သာ ကျန်နေတာ၊ မြန်မာစာဆိုရင် လူရာမှ အသွင်းမခံ ခဲ့ရဘဲ၊ တပည့်တော် ခေတ်ဘုန်းကြီးကျောင်းမှာ သုံးလေးလ သွားပြီး ကိုရင်စီးနေတာကိုတောင် လောကဓါတ် ကျောင်းသားများက ဘုန်းကြီး ကျောင်းသား သူတောင်းစားလေး ဘာလေးဆိုပြီး ရှုတ်ချကဲ့ရဲ့ခြင်း ခံခဲ့ကြရတဲ့ဘဝပါ ဘုရား”

“အေးဟုတ်သကဲ့၊ မင်းတို့လို ဘာသာရေးအမြင် ရှိကြတဲ့ လူတွေ အများဖတ်နိုင်အောင် ရေးကြဖို့လိုသကဲ့”

“စာတတ်တိုင်း စာမရေးတတ်ကြဘူး ဘုရား၊ အထူးသဖြင့် ဘာသာ သာသနာရေးနဲ့စပ်တဲ့ စာမျိုးဆို စာရေးဆရာတောင် ရှောင် တောင်တောင် နေချင်ကြတယ်”

“ဘာကြောင့်တုံးကဲ့”

“တခြားအကြောင်းမှာ စေတနာနဲ့ တိမ်းစောင်းသွားရင် ကိစ္စ မရှိပေမယ့် ဘာသာ သာသနာကို ရေးတဲ့အခါမှာ တိမ်းစောင်းပြီး ရေးတာပဲဟု အထင်ခံရရင် သက်သာမှာမဟုတ်ပါ ဘုရား၊ တပည့် တော် သီသလောက် ခုခေတ်စာရေးဆရာတွေဟာ စာစုံဘောင် တော် တော်ကို ဖတ်ထားကြပါတယ်၊ အထူးသဖြင့် ဘာသာ သာသနာစာပေ တွေဆိုရင် နိုင်ငံတကာကလာတဲ့ စာအုပ်များကို ဖတ်ထားကြလေတော့ သူတို့အသိအမြင်တွေကို ကောင်းစေလိုတဲ့စေတနာနဲ့ ရေးချင်မှာပဲ ဘုရား၊ ဒါပေမဲ့ ရေးကွက်ရေးကွင်း နေရာလည်းမရှိ၊ ရှိပြန်တော့လည်း စေတနာကို ဝေဒနာဖြစ်မှာ ကြောက်ကြပါတယ် ဘုရား”

“တို့ကတော့ စေတနာရှိရှိနဲ့ စာမျိုးဆို လက်ခံလိုသကဲ့”

“တပည့်တော်တို့ဆိုရင် ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာတင် ပိဋကတ်စာပေ ဟူသမျှ မြန်မာပြန်ထားလေတော့ အခက်အခဲမရှိဘဲ ဖတ်နိုင်ကြတယ်၊

ဖတ်လည်း ဖတ်ကြပါတယ်၊ ဟိုဘုန်းက ဘုန်းကြီးကျောင်းစာတိုက်ထဲ အိပ်နေတဲ့ ပိဋကတ်အနှစ်သာရတွေ တပည့်တော်တို့ နားလည်ခွင့်ရကြ တဲ့အတွက် တပည့်တော်တို့အနေနဲ့ ရေးစရာတွေ အများကြီးရှိလာ ပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ ခုနကလျှောက်သလို တကယ်ရေးဖို့ကျတော့ လက် တွန့်နေရပါတယ် ဘုရား”

“တချို့တလေ ရေးကြမဟုတ်လားကဲ့”

“မှန်ပါ၊ အဲဒါမျိုးကို သတင်းစာသမားများအခေါ်ခံဆိုရင် ကတ် ကြေးကိုက်စာပေပါ၊ စာအုပ်ကြီးထဲက ပုံတူရေးပြီး စာအုပ်ထုတ်တာမျိုး ပါ ဘုရား၊ တပည့်တော်တို့ ဖြစ်စေချင်တာက ကောင်းသလား၊ မကောင်း ဘူး၊ နှစ်သက်သလား၊ မနှစ်သက်ဘူး ဆိုတဲ့ ကိုယ်ပိုင်ဆုံးဖြတ်ချက်မျိုး ပါစေလိုပါတယ်၊ တပည့်တော်တို့ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာက ကေသမုတ္တိသုတ် ဘာဖြစ်လို့ ဟောခဲ့သလဲ၊ ခပ်ရှင်းရှင်းက ဘယ်သူက ဘာပြောပြော ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်နဲ့ ဆုံးဖြတ်ပြီး လုပ်ကြ၊ ယုံကြည်ကြပဲ မဟုတ်လား ဘုရား”

“အဲဒါမျိုးလည်း ရေးနိုင်ကြတာပဲ မဟုတ်လားကဲ့”

“အဲဒါ တပည့်တော် လျှောက်နေတာပေါ့၊ မိမိရဲ့ အတ္တဇနာမတိ ရဲ့ အဆုံးအဖြတ်မှာ စာတစ်လုံး အရေးမှားသွားရင် ဒုက္ခရောက်မှာ စိုးနေကြတယ်၊ တပည့်တော်ဆိုရင် လေးကျွန်းတမြင့်မိုရ်ဆိုတဲ့စကား ဘဝင်မကျတာ ကြာပါပြီ၊ ဘယ်သူမေးရကောင်းမလဲ၊ သည်အကြောင်း စာတစ်အုပ် ပေတစ်အုပ်ဖြစ်အောင် ရေးရကောင်းမလားနဲ့ ခုနိုနိုထိရာ ဘယ်သူ့ကိုမှလည်း မမေးဖြစ်၊ မရေးဖြစ်ဘူး ဘုရား”

“သည်ခေတ်လူငယ်တွေ ဗုဒ္ဓစာပေနဲ့ အထိအတွေ့ ရည်းချေကြ တာတော့ အမှန်ပဲကဲ့”

“တခြားကလေးတွေ ထားပါဘုရား၊ တပည့်တော် သား ငှ ယောက် ရှိတယ်၊ တပည့်တော်ဖတ်နေတဲ့ ဗုဒ္ဓကျမ်းဂန်စာအုပ်တွေကို ယောင်လို့တောင် လှန်မကြည့်ကြဘူး ဘုရား”

“မင်းက အဖတ်မခိုင်းဘူးလား”

“ဖတ်ခိုင်းပါတယ်၊ ခက်နေတာက စထွက်ကတည်းက ပါဠိနဲ့ ရင်ဆိုင်တော့တာပဲ၊ ပါဠိကို ကျော်ဖတ်လိုရတယ်ထားဦး၊ ရေးထားတဲ့ စာက ဆွဲဆောင်မှုမရှိဘူး၊ ပြီးတော့ သူတို့ လုံးဝလက်မခံနိုင်တဲ့ နဂါးတို့၊ ဂဠုန်တို့၊ နတ်ဒေဝါတို့က ကန့်လန့်ကန့်လန့် ဖြစ်နေပါရော ဘုရား”

“ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ်ပေါ့ကွယ်၊ လူငယ်တွေကို ဗုဒ္ဓယဉ်ကျေးမှု အနှစ်သာရ အမွေအနှစ်ပေးကြဖို့တော့ လူကြီးတွေမှာ တာဝန်ရှိနေကြ သပေါ့”

“စာတတ်တိုင်း စာမရေးတတ်ဘူးဆိုတာ မှန်သကဲ့၊ ရေးကြ တော့လည်း သန်ရာသန်ရာ ရေးကြတာကွဲ့၊ တခြားမကြည့်နဲ့၊ ကျီးသဲ လေးထပ်ဆရာတော်ကြီး ရေးခဲ့တဲ့ ဇိနတ္ထပကာသနီကျမ်းဆိုရင် ကျောင်း တိုင်း၊ အိမ်တိုင်းလိုလို ရှိနေတယ်၊ သည်ဇိနတ္ထပကာသနီကျမ်းကို ခုခေတ်အထိ ရှင်ရော လူပါ နှစ်နှစ်ခြိုက်ခြိုက် ဖတ်နေကြသလဲလို့ ငါတို့ စဉ်းစားမိသကဲ့၊ အရေးက တယ်ရှင်းတာကိုး၊ မင်း ခုနကပြောတဲ့ ဆွဲဆောင်မှုဆိုတာလည်း တကယ်ရှိသကဲ့၊ ဖတ်ပြီး နားလည်ပြီးအောင် ရေးနိုင်တဲ့ ဆရာတော်ကြီးပဲကွဲ့၊ တို့ဗုဒ္ဓမြတ်စွာကို မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာ ဝင်များ သည်ရွှေ သည်မျှ နားလည်သဘောပေါက်ပြီး ကြည်ညိုစိတ် ဖြစ်ပေါ်လာကြတာ ဇိနတ္ထပကာသနီကျမ်းရဲ့ ကျေးဇူးကွဲ့၊ နောက် တစ်ပါးရှိသေးတယ်၊ ဇာတ်ကြီးဆယ်ဘွဲ့၊ ပြုစုရေးသားခဲ့တဲ့ မင်းဘူး ဆရာတော် ဦးဩဘာသကဲ့၊ ဆရာတော် ဦးဩဘာသရဲ့ အရေးအသား ဘယ့်ကလောက် ကောင်းသလဲဆိုရင် မဟော်သဓာနဲ့ ဝေဿန္တရာဇာတ် တော် ဖတ်သူတိုင်း သိကြသကဲ့၊ တို့စဉ်းစားမိတဲ့အချက် တစ်ချက် ရှိသကဲ့၊ ဒါက ဘာလဲဆိုတော့ ရှေးတုန်းက ကျောင်းစာရွာစာလို့ နှစ်မျိုးနှစ်စား သတ်မှတ်ထားကြပုံ ရသကဲ့၊ ကျီးသဲလေးထပ်ဆရာတော် ကြီးရဲ့ ဇိနတ္ထပကာသနီကိုတော့ ရွာစာပေါ့၊ ရွာသူရွာသားများ ဖတ်ဖို့

အတွက် သတ်မှတ်ပုံရတယ်၊ ကျောင်းစာကတော့ ပါဠိအနက် စာမျိုး ပေါ့ကွယ်”

“တပည့်တော်တို့ ရဟန်းတော်လောကမှာ အင်္ဂလိပ်စာ၊ သက္ကတစာ တတ်မြောက်ကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ တော်တော်ကလေး ရှိလာ ပါပြီ၊ တပည့်တော်အနေနဲ့ဆိုရင် အားတက်ဖွယ်ရာအဖြစ်လို့ ထင်ပါ တယ်”

“အားတက်ဖွယ်ရာဆိုတာ မှန်သကဲ့၊ တို့ဗုဒ္ဓမြတ်စွာကို ခု တို့မြင်နေတာ၊ ကြည့်ညိုနေတာ၊ ထောင့်တစ်ထောင့်တည်း ရှိတယ်၊ ရှင်းရှင်းပြောရရင် ကုလားပြည်ကရေးတဲ့အပေါ် တစ်ခုတည်းဆိုပါ တော့၊ တခြားနိုင်ငံက ဗုဒ္ဓမြတ်စွာကို ဘယ်လိုမြင်ကြသလဲ၊ ကြည်ညို ကြသလဲဆိုတာ သိဖို့လိုကြတာ အမှန်ပဲကွဲ့၊ အဲသည်လို နိုင်ငံတကာက အမြင်မျိုးတွေ ဖတ်ကြရ၊ မြင်ကြရတော့ ကြည်ညိုမှု ပိုတိုးလာတာ ပေါ့ကွယ်”

“တပည့်တော်တို့ဆိုရင် ရှင်ရာဟုလာသံကစွည်းရေးတဲ့ တိဗက် ဗုဒ္ဓဘာသာအကြောင်း အနည်းအကျဉ်းသိရသလောက် သူတို့အယူအစွဲ တပည့်တော်တို့ လက်မခံနိုင်ဘူးပဲထား၊ ဗဟုသုတတော့ ရတာအမှန်ပဲ ဘုရား၊ တပည့်တော်တို့ မဖတ်ရသေးတဲ့ တရုတ်၊ ဂျပန် စတဲ့ ဗုဒ္ဓ ကျမ်းတွေ ဖတ်နိုင်အောင် ပညာရှင်တွေက လုပ်ပေးကြဖို့ လိုနေပါ တယ်”

“စာများများ ဖတ်ကြရတော့ ဗဟုသုတ တိုးပွားကြသပေါ့၊ တို့မြန်မာစာက နယ်ကျဉ်းလွန်းနေတာက ခက်သကဲ့၊ တို့များ မကြာ ခဏ ပြောနေကြတဲ့ မန်လည်ဆရာတော်ကြီးရဲ့ မဃဒေဝလင်္ကာကျမ်း ကို အင်္ဂလိပ်လို ပြန်နိုင်စွမ်းရှိလို့ ပြန်ကြပြီး ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းလုံး ဖြန့်ချိ လိုက်ရရင် အတိုင်းထက်အလွန်ပေါ့ကွယ်၊ တို့တစ်ခုစဉ်းစားကြရမှာက ပုဂံခေတ်က စတင်စည်ပင်လာတဲ့ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်အတွင်းမှာ ရဟန်း ပညာရှိများ ပြုစုခဲ့ကြသည့် စာပေကျမ်းဂန်တွေဟာ ဘယ့်ကလောက်

ဆုံးရှုံးပျောက်ပျက်ခဲ့တာ မသိကြရဘူးကွဲ့၊ တို့ဖတ်ဖူးတဲ့ ပိဋကတ်သမိုင်း အရ စာအုပ်စာရင်းပါ၊ စာအုပ်အမည်များဆိုရင် တို့မဖတ်ဘူး၊ တို့ မမြင်ဘူးတာ များနေတယ်၊ အင်မတန်နှမော့ဖို့၊ ဝမ်းနည်းဖို့ ကောင်း သပေါ့ကွယ်၊ ခုထက်ထိ ရှေးဆရာတော်ကြီးများ ရေးခဲ့သည့်စာတွေ၊ စာအုပ်မဖြစ်ကြသေးဘူး၊ အဲဒါတွေ ပျောက်ပျက်ကုန်မှာစိုးရသကွဲ့၊ အဲသည်လို စာဟောင်းပေဟောင်းတွေကို စာအုပ်ဖြစ်လာဖို့ လိုသလိုပဲ၊ စာကောင်းပေကောင်းတွေကို ကမ္ဘာစာလို့ခေါ်တဲ့ အင်္ဂလိပ်စာနဲ့ ဘာသာ ပြန်ဖို့ အများကြီးလိုနေသကွဲ့၊ ငါတို့ဆန္ဒပြောရရင် လယ်တီဆရာတော် ကြီးရဲ့ ဒီပနီတွေကို ဘာသာပြန်ကြစေချင်တာပဲကွဲ့။”

ဆရာတော်၏ ခေတ်မီမီအမြင်များ

မိမိကိုယ်တိုင် စိတ်မဝင်စားလျှင်သော်လည်းကောင်း၊ မိမိ ကိုယ်တိုင် မမိနိုင်သော အခြေအနေကြောင့်လည်းကောင်း စဉ်းစားခြင်း၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်း မပြုနိုင်သည့်အရာများသည် ဤလူ့လောက၌ နေရာ တကာတွင် လက်ညှိုးထိုးမလွဲ ရှိနေကြသည်။

ယနေ့ ရုပ်လောက (ရုပ်ပစ္စည်းဆိုင်ရာများ) တိုးတက်အောင်မြင် နေကြသည်များကို ကျွန်ုပ်တို့၏အသိဉာဏ်ဖြင့် ဘယ်သို့ဘယ်ပုံဟု ဝေခွဲ၍မရနိုင်သောအရာများ ရှိနေပေသည်။ ဥပမာ- အာကာသ၌ လွတ်တင်ထားသော ဂြိုဟ်တုသို့ မြေပြင်ရှိ လူသားက အမိန့်ပေးသမျှ နာခံနေရသည်ဆိုခြင်းမှာ အဘယ်သို့ပါနည်းဟု ကျွန်ုပ်တို့ ယထာဘူတ ကျအောင် မစဉ်းစားနိုင်ပေ။ မိမိသိလိုသော အကြောင်းအရာတစ်ခုကို ကွန်ပျူတာစက်နှင့် တွက်ကြည့်က ချက်ချင်းအဖြေထွက်လာနိုင်သည် ဆိုခြင်းကိုလည်း ကျွန်ုပ်တို့ အမှန်ပင် မဆုံးဖြတ်နိုင်ပေ။ စင်စစ် ထို အရာများသည် အဟုတ်တကယ်ပင် ဖြစ်ပေါ်နေသည်။ အင်္ဂါဂြိုဟ်၊ သောကြာဂြိုဟ်များသို့ စေလွှတ်ထားသော ဂြိုဟ်တုကြီးများသည် မြေပြင်မှ ပဲ့ကိုင်ပေးနေကြသည်။

နာမ်လောက တိုးတက်အောင်မြင်မှုကား အဘိညာဉ်အရာ၊ ဈာန် အရာများ ဖြစ်၏။ ယင်းအရာများသည် ယခုမှသာ ဖြစ်ပေါ်လာသည် မဟုတ်၊ သမထနည်း ၄၀ ၏ အကျိုးဆက်ဖြင့် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်မှာ

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ မပွင့်မီကတည်းက ဖြစ်သည်။ အဘိညာဉ်တရား၊ ဈာန်
တရားများကို ထားဘိလော့။ ဟူးရားပညာ၊ ဂါထာမန်းတရားသည်ပင်
သီလရှိလျှင် ရှိသလောက် အဆန်းတကျယ် အံ့ဩဖွယ်ရာ တွေ့မြင်နေ
ကြရသည်မှာလည်း ရုပ်ကြမ်းသမားအဖို့ လက်မခံနိုင်၊ မယုံကြည်စရာ
ပါတည်း။

ကျွန်ုပ်တို့သည် မိမိတို့ ရှာဖွေရယူထားသော ဗဟုသုတသည်
အင်မတန်နည်းပါးနေ၏။ အင်မတန် ကျဉ်းမြောင်းနေ၏။ ကမ္ဘာ
ဗဟုသုတ ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာကြီး၌ ကျွန်တော်တို့အသိဉာဏ် ခြေ
ထောက်သည် ထောက်၍မမှီ ဖြစ်နေရပေ၏။ မိမိအသိကလေး တစ်
မိုက် တစ်ထွာနှင့် ဘယ်နေရာမှ ရဲရဲကြီး ရင်မဆိုင်ဝံ့ဘိသို့ ဖြစ်ရ၏။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ရဲဘော်ကြီးတစ်ယောက်သည် ဗုဒ္ဓစာပေများကို
မြန်မာလို၊ ပါဠိလို၊ အင်္ဂလိပ်လို ခပ်စုံစုံပင် ဖတ်ထား၏။ စာဖတ်
စုံသောအခါ ငါ့အသိတွေနှင့် နိုင်ငံခြား၌ ဗုဒ္ဓသာသနာပြုရလျှင်ဟူသော
စေတနာပေါ်လာ၏။ သို့နှင့် အင်္ဂလန်ရောက်သွားသည်နှင့် ဖြစ်ပေါ်နေ
သော စေတနာအရ အကောင်အထည်ဖော်ရန် ကြိုးစားရာ ဗုဒ္ဓဘာသာ
ဝင် အင်္ဂလိပ်တစ်ယောက်နှင့် တွေ့ရ၏။ မိတ်ဆွေဖြစ်ရ၏။ ထိုမိတ်ဆွေ
စီစဉ်ပေးမှုအရ အိမ်တစ်အိမ်သို့ ဗုဒ္ဓဝါဒ ဖြန့်ချိရန် (ဝါ) ဗုဒ္ဓတရား
ဟောရန် ရောက်သွား၏။

ဗုဒ္ဓတရားဟောရန် ရောက်သွားသော တရားဟောမည့် ကျွန်ုပ်တို့
မိတ်ဆွေမှာ ကုလားထိုင် ထိုင်မိသည်နှင့် အိမ်ရှင်က “ခင်ဗျားဟော
မည့် ဗုဒ္ဓဘာသာက ဘယ်ဗုဒ္ဓဘာသာလဲ၊ ဘယ်ကျမ်းစာထဲက ဟောမှာ
လဲ” ဟုမေး၏။ ကျွန်ုပ်တို့မိတ်ဆွေမှာ ဘာကိုစပြောရမှန်းပင် မသိပေ။
သို့နှင့် ဧည့်ခန်းပတ်လည်ကို ကြည့်လိုက်သောအခါ ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းလုံး
က ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေထားသော ဗုဒ္ဓကျမ်းဂန်များ၊ အင်္ဂလိပ်-ပြင်သစ်
ပါဠိသက္ကတဘာသာများနှင့် စာအုပ်ပေါင်း ထောင်နှင့်ချီ၍ ရှိနေသည်ကို
မြင်တွေ့ရပေသည်။ မိတ်ဆွေသည် သွားစဉ်က တရားဟောရန် သွား

ခြင်း ဖြစ်သော်လည်း သူ့ကို အိမ်ရှင်က တရားပြန်ဟောလိုက်၍
မိတ်ဆွေမှာ တရားနာပြီး ပြန်ခဲ့ရပေသည်ဟု ကျွန်ုပ်ကို ပြန်ပြောပြ၏။
ဤမိတ်ဆွေသည် ဤစာရေးနေချိန်တွင် ၇၅ နှစ် ရှိနေပါပြီ။ ယခု
ကျန်းမာလျက် ရှိပါသေး၏။

ကျွန်ုပ်တို့ ဆိုချင်သည်မှာ ဗုဒ္ဓဘာသာစာပေသည် ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်း
လုံး လေ့လာလိုက်စားနေကြသည်ဖြစ်ရာ ကျွန်ုပ်တို့သည်လည်း အများ
နည်းတူ လေ့လာလိုက်စားသည်ပဲထား ဘယ်ကလောက် ကျယ်ကျယ်
ပြန့်ပြန့် လေ့လာထားပြီးပြီလဲဟု တစ်ဦးတစ်ယောက်က မေးသော်
ကျွန်ုပ်တို့ ဘယ်ကဲ့သို့ ပြောကြမည်နည်း။

ဖော်ပြပါအကြောင်းများကို ဆရာတော်အား ကျွန်ုပ်တို့ လျှောက်
ထားသောအခါ “အေးပေါ့ကွဲ့၊ မောင်အောင်ဖေ ကြားဖူးလား မသိဘူး၊
တို့ဆရာတော် တောင်ပေါက်ကြီး ပြောတာလေ၊ တောင်ပေါက်ဆရာ
တော်နှင့် ဆွေးနွေးလိုကြသည့် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးလေးယောက်က တောင်
ပေါက် ဆရာတော် တပည့်တစ်ယောက်ကို တောင်ပေါက်ဆရာတော်
ကြီးကို ဆွေးနွေးချင်ကြောင်း အပြောလွှတ်သတဲ့၊ တပည့်က သူ့ဆရာ
တော်ကို အကျိုးအကြောင်း လျှောက်တော့ ဆရာတော်ကြီးက သီလဝါ
ဟိုဘက်မရောက်ဖူးတဲ့ လူတွေနဲ့ မဆွေးနွေးလိုဘူးတဲ့ကွဲ့။”

တောင်ပေါက်ဆရာတော်ကြီး ဆိုလိုချက်မှာ စာတွေ့လောက်သာ
ရှိပြီး ဒေသန္တရဗဟုသုတ ခေါင်းပါးနေတဲ့လူကို ဆွေးနွေးရန် လက်မခံ
ခြင်းပင် ဖြစ်၏။ မှန်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်၏အဘသည် ကိုးကွယ်ထားသော
ဘုန်းကြီးကို မေးလျှောက်ဖူးသည်ကို ဖော်ပြလို၏။ “တပည့်တော်တို့
ရွှေတိဂုံစေတီတော်သမိုင်းမှာ ဥက္ကလာပတိုင်းသား တပုဿနဲ့ ဘလ္လိက
နှစ်ယောက် လှည်းကုန်သည်ငါးရာနဲ့ ဘုရားပွင့်တော်မူရာ သွားကြောင်း
ဖတ်ရပါတယ်၊ ဟုတ်ပါသလား ဘုရား”

“သည်စာ ဘယ်သူရေးမှန်းတော့ မသိဘူး၊ သိများသိရရင်
မေးဖို့ကောင်းတယ်၊ ဘယ်လမ်းက သွားကြသလဲလို့ ကျုပ်တို့ဗဟုသုတများ

တွေ တော်တော်စက်နေတယ်။ ဒကာကြီး ဟုတ်တိပတ်တိ ဘယ်မှ လည်း မရောက်ဖူးကြဘူး။ ဝမာစာမှလွဲလို့ တခြားစာလည်း ဟုတ်ဟုတ် ဟတ်ဟတ် မတတ်ကြဘူး။ သူများပြောတိုင်း ယုံနေကြတယ်။ ကုလား ပြည်မှာ ဥက္ကလာပတိုင်းဆိုတာ မြေပုံနဲ့ တရားဝင်ရှိတယ် ဒကာကြီး။ တပုဿ၊ ဘလ္လိကတို့ ဟည်ထားတဲ့ ဘုရားလည်း ကျုပ်တို့ကိုယ်တိုင် ပူးခဲ့ကြရတယ်။ သေးသေးလေးပါ။ ကျုပ်တို့ ရွှေတိဂုံဘုရားကြီးကို တပုဿနဲ့ ဘလ္လိက တည်တာမဟုတ်တာနဲ့ ဘုရားစေတီဂုဏ် မမြောက် တော့ဘူးလား။ သည်စေတီကြီးကို မွန်တလိုင်း ယန်းရန်ဆရာတွေ တည် ကြတာပါ။ စေတီအတွင်း ဘာမှမရှိဘူးပဲထား။ ကျုပ်တို့ကိုယ်တိုင် ကြည်ကြည်နူးနူး ရှိခိုးနေကြတာပဲ။ ဒကာကြီး ဝက္ကလိအကြောင်း နားလည်ထားတယ် မဟုတ်လား။ ဆံတော်ရှိရော ဘာဖြစ်လဲ၊ မရှိရော ဘာဖြစ်လဲ။ ကျုပ်တို့က ဂုဏ်တော်ကိုးပါးကို ရည်မှန်းပြီး ရိုသေကြ တယ်။ ဦးခိုက်ကြတယ် မဟုတ်လား” ဟူ၍ ဖြစ်ပေသည်။

အဘတို့ကိုးကွယ်သော ဘုန်းကြီးကို ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် မေး လျှောက်ပူး၏။ မြန်မာနိုင်ငံ စွယ်တော်တွေဟာ ဘယ်လိုပါလိမ့်ဟု ဘုန်းကြီးက တို့ဗမာပြည်မှာ စွယ်တော်ရှိတယ်လို့ ငါတို့ ယူဆထား သကဲ့။ အဲသည် စွယ်တော်ဟာ ကောင်းမှုတော်ဘုရားထံမှာပဲ” ဟူ၏။

ယင်းအကြောင်းများကို ဆရာတော်အား ှောက်၏။ “တို့ အယူအဆနှင့် တစ်ထပ်တည်းလိုပါပဲကွယ်” ဟု ျကြားပေ၏။

ကျွန်ုပ်တို့သည် လူမမယ်အရွယ်မှစ၍ နိုင်ငံရေးနယ်ထဲ ရောက် လာပြီး ကျရာတာဝန်များကို ဦးလည်မသုံးဆောင်ရွက်ခဲ့ရာ အသက် လေးဆယ်ကျော်အရွယ် ရောက်လာပြီး နိုင်ငံရေးတာဝန်မှ အနားယူ၍ မိမိ၏ အတိတ်ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ရပ်များကို ပြန်လည်တွေးမိသောအခါ ထိတ် လန့် စိုးရွံ့ဖွယ်ရာ မြင်လာရပေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့သည် နိုင်ငံရေးတာဝန် ယူခဲ့ကြရာ၌ ရေရန် လေရန် လာခဲ့ရသော ခရီးထက် တောင်လေ ရေကျ လေထန်မှီးကြီးနေထိုင်တွင် အထက်သို့ ဆန်တက်နေရသော လှေထိုး ဘဝက ပိုမိုများပြားနေ၍ စိတ်ကြမ်း၊ စရိုက်ကြမ်း၊ အပြောကြမ်း၊ အဆိုကြမ်း၊ လူကြမ်းဘဝ၌ ကျင်လည်ခဲ့ရသောဖြစ်ပျက်များသည် ဘဝတစ်လျှောက်လုံး တင်းကျွမ်း ဖြစ်ခဲ့ရ၍ ဆရာတော်ကို ှက်မိသည်။

“မိမိအကျိုးကို စွန့်လွှတ်၍ အများအကျိုးကို ဆောင်ရွက်သည့် ဧတေနာဟာ အင်မတန်မြတ်သကဲ့။ သည်စိတ်မျိုး၊ သည်ပြုလုပ်မှုမျိုး ကို ပညာရှိသူတော်ကောင်းများ နှစ်သက်ကြသကဲ့။ လောကဟိတ စိတ်ဓာတ်လို့ မှတ်ကဲ့။”

“အတ္တဟိတအတွက် လောဘတဏှာ စိတ်အရင်းခံပြီး ပြုမှုသာ မကောင်းတာကဲ့။ အဲဒါမျိုး၊ အဲသည်လို ပြုလုပ်မှုမျိုးက နိုင်ထက်စီးဆင်း အဓမ္မလုပ်ရပ်မျိုး မဟုတ်လား။ ဒါမျိုးကို သူခိုးခါးပြုလုပ်ရပ်လို့ ခေါ် နိုင်တယ်။ နိုင်ငံရေးစကားနဲ့ဆိုရင် ဖက်ဆစ်တို့လုပ်ရပ်လို့ ခေါ်ရမယ် ထင်တယ်ကဲ့။ အတ္တဟိတကို စွန့်လွှတ်ပြီး နိုင်ငံတော်အတွက် လုပ် တယ်ဆိုတာ အင်မတန်မြင့်မြတ်သကဲ့။ မိမိ၏ပြုမှုက ဧတေနာကသာ အကျိုးပေးတယ် မဟုတ်လား”

“မှန်ပါ။ တပည့်တော်တို့ နိုင်ငံရေးဆောင်ရွက်ခဲ့ရာမှာ ကိုယ် စိတ်နှလုံး သုံးပါးစလုံး ကြမ်းတမ်းခဲ့ရပါတယ်။ အဲသည်ပြုမှုများကို တွေးမိတိုင်း ပေါ်လာတတ်ပါတယ်။ အဲသည်အမြင်မျိုး သေခါနီးအထိ ပေါ်လာမယ်ဆိုရင် အကျိုးနည်းစရာပါ ဘုရား”

“ဗုဒ္ဓမြတ်စွာရဲ့ ယန်းလုံးတိုင်ဟာ နိဗ္ဗာန်တရားပဲ မဟုတ်လား။ နိဗ္ဗာန်တရား သိဖို့၊ ရဖို့ဆိုတာ ကုသလံဓမ္မ၊ အကုသလံဓမ္မ မဟုတ် လားကဲ့။ သည်တော့ မကောင်းမှု ပြုမိခဲ့သည်များကို ပြတ်အောင် ဖြတ်ကဲ့။”

“ပြတ်အောင်ဖြတ်ဖို့ဆိုတာ ဘယ်လိုလဲ ဘုရား”

“အကုသိုလ်တရားဆိုတာ အပြတ်ခံပစ္စည်းမျိုးကွဲ့၊ လောင်ကျွမ်း ခံရတဲ့ ပစ္စည်းမျိုးကွဲ့၊ ဥပမာ- ငှက်ပျောပင်၊ ဝါးပင်၊ သစ်ပင် စသည် တို့နှင့် တူသကဲ့၊ ကုသိုလ်တရားက ထက်လှသောခါးနဲ့ တူသကဲ့၊ မီးနဲ့လည်း တူသကဲ့၊ အကုသိုလ်ပစ္စည်းများဖြစ်ကြသည့် ငှက်ပျော၊ ဝါး၊ သစ်များကို အပိုင်းပိုင်းဖြစ်အောင် ကုသိုလ်ခါးက ဖြတ်နိုင်တယ်၊ ကုသိုလ်မီးက ပြာဖြစ်အောင် လောင်ကျွမ်းစေတယ်၊ အဲဒါ သေသေ ချာချာ မှတ်ကွဲ့”

ကျွန်ုပ်သည် နားမရှင်းသေး၍ တွေးပြီး စဉ်းစားနေ၏။ ဆရာတော် က ဆက်၍မိန့်၏။

“လိုရင်းအချုပ်နဲ့ ပြောရရင် ဗြူခဲတဲ့ အကုသိုလ်ပြုမှုတွေ မေ့ပစ် ကွဲ့၊ မေ့ပစ်ဆိုတာ မတွေးနဲ့ပေါ့၊ အဲသည်အတွေးမျိုး ဝင်လာရင် သတိထားပြီး ရုပ်ပစ်၊ ဆက်မတွေးနဲ့၊ အဲသည်အကုသိုလ်တရား ဆက် တွေးလို့မရအောင် မိမိ ကောင်းသောပြုမှုများကို အကုသိုလ်အစား တွေးလိုက်၊ ဒေဏ်မေ့လိုက်၊ မှတ်ထင်လိုက်ပေါ့၊ အကုသိုလ်သစ်တုံး ကြီးကို ကုသိုလ်ခါးနဲ့ ပိုင်းလိုက်၊ မီးနဲ့ ရှို့လိုက်ဆိုတာ ဒါပဲပေါ့”

“အကုသိုလ်ဆိုတာ ဘယ်ကလောက် အလုံးအထည် ထုထည် ကြီးကြီး ကုသိုလ်တရားလို အနှစ်သာရရှိတာမျိုး မဟုတ်ဘူးကွဲ့၊ ကုသိုလ်က အကုသိုလ်ကို ဖယ်ရ ရှားရတာ အင်မတန်လွယ်ပါတယ်၊ အလေ့အကျင့် လုပ်ကြည့်ပါလား၊ ဟုတ်၊ မဟုတ် မြင်ရမှာပေါ့၊ တွေ့ရမှာပေါ့၊ သိရမှာပေါ့”

သံသရာလည်သည်ဆိုခြင်းမှာ သံသယရှိနေခြင်း၊ မပြတ်သား ခြင်း၊ တွေဝေနေခြင်း ဆိုသည်ကို စဉ်းစားမိပေသည်။ ဥပါဒါန်တရား သည် နိဗ္ဗာန်ခရီး၏ အကြီးဆုံးသော ဟန့်တားချက် အတားအဆီးကြီး ဖြစ်ကြောင်း တွေးမိလာသည်။ နိဗ္ဗာန်တရား၌ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ် မရှိပြီ၊ ပြတ်ပြီဟု ဆိုထားရာ သတ္တကုတ္တံ သောတာပန်များသည်

အကုသိုလ်ပြတ်ပြီဖြစ်၍ ကုသိုလ်ဘုံများ၌သာ လည်ပြီး နိဗ္ဗာန်သို့ ဝင်ကြတော့မည်ဟု သဘောပေါက်လာသည်။ သံသရာဆိုသည်မှာ ကောင်းမှု၊ မကောင်းမှုများ တည်ရာဖြစ်၏။ ရုပ်နာမ်တရား ၂ ပါးတို့၏ ဖြစ်ပျက်မှုလည်း ရှိ၏။ ကာမတဏှာ၊ ဈာန်တဏှာတို့ ခံစားရသော ဘုံဘဝလည်း ရှိ၏။ ချမ်းသာသုခ ရှာမရ၊ ဒုက္ခအတိပြီးသော ဘုံဘဝ လည်း ရှိ၏။ ဆင်းရဲတစ်ခါ ချမ်းသာတစ်လှည့် ခံစား ခံစားရသော ဘုံဘဝလည်း ရှိနေပေသည် ဟူ၍လည်း စဉ်းစားမိပေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့သည် သံသရာမှ လွတ်မြောက်၍ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ် ရပ်သွားသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရှာဖွေကြည့်၏။ ကျွန်ုပ်တို့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တိုင်း သိကြသော အင်္ဂုလိမာလသည် အကုသိုလ်ပြုမှုကို သူတစ်ပါးထက် ထူးထူးကဲကဲ လုပ်ဆောင်နေပေမည် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာက ချစ်သား ရုပ်လော့ ဟု သတိပေးလိုက်သည်နှင့် ကုသိုလ်ရော အကုသိုလ်ပါ ရပ်သွား ရကြောင်း ထင်ပေါ်လာ၏။

သံသရာထဲ လည်လိုကြသေးသော ဝိသာခါ အနာထဝိဇာန် စသော ပုဂ္ဂိုလ်များသည် အကုသိုလ်ပြတ်ပြီး ဘုံစဉ်ခံနေကြောင်း သတိ ပြုမိပေ၏။

သံသရာဝဲဩယထဲ လည်လိုသလား။ လည်လိုလျှင် ကုသိုလ် ရော အကုသိုလ်ပါ မရပ်နှင့် ဆက်သာလုပ်လော့။

သံသရာထဲ လည်လိုပါသေးသည်၊ ကာမတဏှာ၊ ဈာန်တဏှာ ဘုံများ၌သာ ခံစားလိုပါသည်ဆိုလျှင် မကောင်းမှု ရပ်၍ ကောင်းမှုကို သာ ဆက်လုပ်လော့။

သံသရာဆိုတာ ရှိ၊ မရှိ မသိသူများ ရှိမှန်းသိလျက် အလေး မမူကြသောသူများသည် မကောင်းမှု အကုသိုလ် ဒုစရိုက် ၁၀ ပါးကို ရေလဲနှင့်သာ လုပ်ဆောင်လော့။ ဒုက္ခအတိပြီးသော သံသရာ၌ လည် ရလတ္တံ့။

သံသရာကို ကြောက်သော၊ ရွံ့မှန်းသောသူများအဖို့ ကုသိုလ်ရော

အကုသိုလ်ပါ ရပ်လော့၊ သံသရာမှ လွတ်မြောက်လတ္တံ့ဟု သဘောပေါက်လာသည်။

“ဘယ့်နှယ်လဲ၊ သဘောပေါက်ရဲ့လားကွဲ့၊ မင်းတို့ စာဖတ်ထားတာ နည်းမှတ်လို့”

“မှန်ပါ၊ သဘောပေါက်ပါပြီ”

ကျွန်ုပ်၏သံသယကို ဆရာတော်သည် ရန်ကုန်မြို့ ဗဟန်းဘီအိုစီ ပိဋကတ်တိုက်၌ မိုးရွာနေသော ဝါတွင်းတစ်ခုသော နေ့လည်အချိန်တွင် အမှတ်မထင် ဖယ်ရှားပေးခဲ့၏။ တစ်နည်းအားဖြင့်ဆိုရပါမူ ကျွန်ုပ်၏ ဘဝတစ်လျှောက်လုံး မသေမချင်း ပူလောင်နေမည့်မီးကို ငြိမ်းအောင် ပေးလေသတည်း။

ဆရာတော်၏ ကျေးဇူးများသည် ကျွန်ုပ်တို့အပေါ်၌ အများပင် ရှိ၏။ ထိုအများသော ကျေးဇူးများအနက် ကျွန်ုပ်၏သံသယကို ချေဖျက်ပေးသော ကျေးဇူးကိုကား အခြားသောကျေးဇူးများက မမီပေ။

ကျွန်ုပ်တို့သည် အားအားရှိတိုင်း စာအုပ်နှင့်မျက်နှာ မခွာဘဲ စာဖတ်ကြသည်မှာ မှန်ပါ၏။ အချို့အကြောင်းအရာများသည် ခပ်ပေါ့ပေါ့ဟု သဘောထားကြ၏။ ထိုခပ်ပေါ့ပေါ့သည် တစ်ဦးတစ်ယောက်က ထောက်ပြသောအခါ အင်မတန်လေးနက်သော အကြောင်းအရာ ဖြစ်နေတတ်ပေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ မြန်မာလူမျိုးတိုင်း မင်္ဂလသုတ် ရကြပါသည်။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ကျမ်းဂန်စာပေထဲ၌ မင်္ဂလသုတ်သည် သူငယ်တန်းဖတ်စာလောက်သာ မှတ်ထင်ကြ၏။ ယင်းမင်္ဂလသုတ်သည် အဘယ်မျှ လေးနက်ကြောင်း၊ တန်ဖိုးထိုက်ကြောင်းကို ညောင်ကန်ဆရာတော်၏ မင်္ဂလတ္ထဒီပနီကျမ်း ၉၂ x ၆၂ လက်မအရွယ် စာမျက်နှာ ၇၆၄ တိတိရှိသော ဘုတ်အုပ်ကြီးက သက်သေထင်ရှား ပြလေသည်။

အရိယာဆိုတာ ဘယ်လိုလူလဲ၊ ဘယ်သူ့ကို အရိယာလို့ ခေါ်ရမလဲ ဟူသော မေးခွန်းမြောက်မြားစွာကို ဖြေရန်မှာ မင်္ဂလသုတ်ပါ

အဓိပ္ပာယ်တို့နှင့် ဖြေကြည့်။ အရိယာဆိုတာ အသေဝနာစ ဗာလန်ပဏ္ဍိတာ နန္ဒ သေဝန် ပူဇာစ ပူဇေယျာန် စတဲ့ မင်္ဂလာတရားကနေပြီး ဖုဋ္ဌဿလောကဓမ္မေဟိအထိ ရွတ်ကြည့်။ အလွတ်မရလျှင် စာအုပ်ရှာပြီး ဖတ်ကြည့်၊ အနက်ဆိုကြည့်၊ အဓိပ္ပာယ်ကို ဆက်ကြည့်၊ နောက်ဆုံး ဖုဋ္ဌဿဆိုတာနဲ့ အရိယာဆိုတာ ဘွားဘွားကြီး ပေါ်လာ၏ဟု ကျွန်ုပ်တို့ငယ်ဆရာ ဘုန်းကြီးက မိန့်ကြားဖူးပေသည်။

ဤအကြောင်းကို ဆရာတော်ကို လျှောက်ထားသောအခါ...

“မှန်လိုက်လေကွယ်၊ အင်မတန်မှတ်ဖို့ကောင်းသကဲ့” ဟုမိန့်၏။

“မင်္ဂလသုတ်ဟာ အရိယာကို တိုင်းသည့် ပေတံတစ်ချောင်းပေါ့” ဟူ၍လည်း ထပ်၍မိန့်၏။

ကျွန်ုပ်တို့ငယ်ဆရာ ဘုန်းကြီးက သတိပေးခဲ့ဖူး၏။

“စာဖတ်တယ်ဆိုတာ အပြင်ဖတ်၊ အတွင်းဖတ် ရှိသကဲ့၊ အပျင်းပြေဖတ်တာမျိုးက အပြင်ဖတ်ပေါ့၊ ကိုယ့်အတွက်မှတ်ဖို့ ကျင့်ကြံလုပ်ဆောင်ဖို့ ဖတ်တာမျိုးကို အကွင်းဖတ်လို့ မှတ်ထား၊ အတွင်းဖတ်ရင် ကျေအောင်ဖတ်၊ သဘောပေါက်အောင်ဖတ်၊ နားလည်အောင်ဖတ်၊ ဒါမှ လက်တွေ့လုပ်တဲ့အခါမှာ လမ်းမြောင့်လိမ့်မကွဲ့” ဟူ၏။

* * *

တစ်ခါသော် ဆရာတော်သီတင်းသုံးရာမြို့ရှိ စာသင်တိုက်ကြီး တစ်တိုက်၌ သံဃာအချင်းချင်း ပဋိပက္ခဖြစ်ကြ၏။ ယင်းပဋိပက္ခမှာ ယင်းတစ်မြို့လုံးသာမက နိုင်ငံနှင့်အဝှမ်း သိကြ၏။ မြို့ပေါ်ရှိ ရဟန်းရှင်လူအများသည် စိတ်မချမ်းမြေ့ကြပေ။ ထိုအခါတွင် ရဟန်းတပည့်လူဒကာအချို့က ဆရာတော်ကို ကြားဝင်စေစပ်ပေးရန် လျှောက်ထားကြ၏။ ဆရာတော်သည် အများကဲ့သို့ပင် စိတ်မချမ်းမြေ့ပေ။

ကျွန်ုပ်တို့လည်း အိမ်ရှေ့ပူ အိမ်နောက်မချမ်းသာ ဆိုသည့် အတိုင်း စိတ်မကောင်းပေ။ ယင်းပဋိပက္ခ ကြေအေးစေရန် ဆရာတော်အား တပည့်ဒကာအချို့က အားကိုးတကြီးနှင့် အပူကပ်လျှောက်ထား

ကြလိမ့်မည် ဟူ၍လည်း မှတ်ထင်ပေသည်။ အကယ်တော် ဤပဋိပက္ခထဲ သို့ စေတနာနှင့် ဝင်မိသော် ပြေလည်သော် ကောင်းပါ၏။ မပြေလည် သော် ၁၀ ဝါမြောက် ပါလိလေယျကတောအုပ်သို့ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ကြံ ရသည့်အကြောင်း မြင်လာ၍ ဆရာတော်ထံ ယင်းပဋိပက္ခ၌ ပြန်ဖြေ ပေးရန် အများက လျှောက်ထားခဲ့ပါသော်လည်း ဆရာတော်အနေနှင့် ဝင်ရောက်ရန် မသင့်ဟု ယူဆပါသောကြောင့် တုဏှိဘာဝနေတော်မူ ရန် စာဖြင့် လျှောက်ထားလိုက်လေသည်။

ဆရာတော်ထံမှ ပြန်စာမရပေ။ မကြာပါချေ။ ရန်ကုန်သို့ ကိစ္စ တစ်ခုနှင့် ကြွလာ၏။ ကျွန်ုပ်သည် ဆရာတော် စာ ရ၊ မရ မေးလျှောက် ၏။

“အေးကွဲ့... မင်းစာရလို့ ငါဟန်ကျသွားသကွဲ့၊ မင်းထင်တဲ့ အတိုင်း ကြားဝင်စေစပ်ဖို့ လာလျှောက်ကြတာပဲ၊ ငါ့နေနဲ့ ကြားဝင်ဖို့၊ မဝင်ဖို့ ဝေခွဲမရလောက်အောင် ဖြစ်နေတုန်းမှာ မင်းစာ ရောက်လာတာ ပဲကွဲ့၊ ခုအချိန်အထိတော့ သူမှန်၊ ငါမှန် ငြင်းခုံနေကြတုန်းပဲ၊ လာမယ့် အနာဂတ်တစ်ခုက အမှားအမှန် ဆုံးဖြတ်ပေးပါလိမ့်မယ်၊ ရွှေဆိုရင် မှတ်ကျောက်အတိုက်ခံနိုင်ရမပေါ့၊ ရွှေတုဆို ငရဲမီးနဲ့လည်းတွေ့ရော ကိစ္စအမှန် ပေါ်မှာပေါ့ကွယ်”

ဆရာတော်၏ တရားဓမ္မဟောပြောပုံ

ဆရာတော်သည် အလျဉ်းသင့်က တရားဟောတတ်၏။ တရား ဟောသည့်အခါ သာမန်စကားပြောသကဲ့သို့ပင် ဟော၏။ ကျွန်ုပ်သည် ဆရာတော်၏တရားကို အစအဆုံး တစ်နာရီကျော်မျှ နားဖူး၏။ ဆရာ တော် ဟောသည့်နေရာကား ဇေယျမေဒနီကျောင်းဝင်းအတွင်း ကျောင်း မကြီး ခန်းမဆောင်။

ဆရာတော်တရားကို နာကြားကြသည့် ပရိသတ်မှာ ရဟန်း ပရိသတ် ၅၀ ခန့်နှင့် လူပရိသတ် ၅ ယောက်။

ဟောသည့်တရားကား ရဟန်းခံရှင်ပြု သင်္ကန်း စသည့် အလှူ ဒါနတရား ဖြစ်၏။

ကျွန်ုပ်တို့ ဒုလ္လဘရဟန်းခံစဉ်က ဖြစ်၏။ ကျွန်ုပ်တို့ မြောင်းမြ သွား၍ ရဟန်းခံမည်ဟု ကြားသိရသော ရန်ကုန်ရှိ မိတ်ဆွေအချို့သည် သိမ်ဆင်းလောင်းလှူရန် ပစ္စည်းများ ဝယ်ပေးလိုက်ကြ၏။ ဒေါ်တင် တင်ကလည်း သင်္ကန်း ၅ စုံ ဝယ်သွား၏။ ယင်းလှူဖွယ်ပစ္စည်းများမှာ ထုံးစံအတိုင်း ပဉ္စင်းအသစ်ချပ်ကျွတ်ကလေး သိမ်ဆင်းလာသောအခါ လောင်းလှူရန်ဖြစ်ရာ ဒေါ်တင်တင်က လျှောက်၏။ ဘယ်အချိန် သိမ် ဆင်းပါမည်နည်းဟု ဆရာတော်က သိမ်ဆင်းမလောင်းနှင့် နက်ဖြန် နေ့လည် ၂ နာရီ ပရိတ်နာပြီးမှလှူ ဟူ၏။

ပဉ္စင်းခံပြီး နေ့လည်ပိုင်း ၂ နာရီအချိန်၌ ဆရာတော် ဦးဆောင်၍ ရဟန်းတော် ၅၀ ခန့်သည် ကျောင်းခန်းမကြီး၌ ရောက်နေကြသည်။ ရဟန်း ၅၀ ခန့်သည် ဂယ်သဏ္ဍာန်အနေအထား ထိုင်နေကြ၏။ ဆရာတော်မှာ အလယ်ဗဟို၌ ရှိ၏။ ကျွန်ုပ်မှာ တစ်ရက်သား ပဉ္စင်း ဖြစ်၍ အစွန်ဆုံး၌ နေရ၏။

ပရိတ်တရားတော် နာကြမည့် လူပရိသတ်မှာ ဒေါ်တင်တင်နှင့် ဦးအောင်မြတ်၊ ဒေါ်တင်တင်၏ ညီအစ်မတော်သူ ၃ ယောက်၊ ပေါင်း ၅ ယောက်ဖြစ်၏။

(အခြားသူများ မသိစေလို၍ တိုးတိုးတိတ်တိတ်ပြုသော အလှူ ဖြစ်၏။)

ဆရာတော်သည် ထုံးစံအတိုင်း သီလပေး၊ ပရိတ်ရွတ်ပြီးသည် နှင့် ဒေါ်တင်တင်တို့၏ လှူဖွယ်များအနက် သင်္ကန်းများကို အကပ်ခံ၏။ ကျန်တာတွေထားပြီး တရားဟောပါတော့၏။

“ရဟန်းအမ တင်တင်က သင်္ကန်းအစရှိသည့် လှူဖွယ်ဝတ္ထု များကို သိမ်ဆင်းလောင်းရန် မနေ့က လျှောက်သကဲ့၊ ငါတို့က သိမ် ဆင်း မလောင်းနဲ့၊ သည်ပရိတ်တရားနာသည့်အခါ ခုလိုအခါမှ လှူလို့ ပြောလိုက်တယ်၊ အဲသလို ဘာကြောင့်ပြောသလဲဆိုတာ မှတ်ထားကွဲ့၊ သိမ်ဆင်းမှာလောင်းရင် ပုဂ္ဂိုလ်ကို အစွဲပြုပြီးလှူတဲ့ ပုဂ္ဂလိကဒါန ဖြစ်သွားမကွဲ့၊ ခုလို သံဃာတော်အများကို ရည်မှန်းပြီး လှူရတော့ သံဃိကဒါန ဖြစ်သွားတာပေါ့၊ ပုဂ္ဂလိကဒါနထက် သံဃိကဒါနက ပိုမိုမြတ်လို့ ပြောတာကွဲ့။”

ဆရာတော်သည် ရှင်ပြုရသည့်အကျိုး၊ ရဟန်းခံရသည့်အကျိုး၊ သင်္ကန်းလှူရသည့်အကျိုး၊ ဆွမ်းလှူရသည့်အကျိုးတို့ကို ပါဠိတစ်လုံးမှ မရွတ်ဘဲ ဟော၏။ အဲသည်ကဲ့သို့ ပြုရသောအဖို့သည် နိဗ္ဗာန်တရားရဖို့ ဘယ်ကဲ့သို့ မှတ်ထင်ရမည်၊ ဘယ်ပုံစံတိ ထားရမည်၊ ဘယ်လိုရည်မှန်း

ရမည် စသည်တို့ကို မျက်စိထဲ မြင်လာအောင် မြွက်ကြားနေပေသည်။ ဒါနပြုခြင်းသည် မဂ်ဖိုလ်ဆိုက်အောင် ပြုတတ်ရန်၊ ပြုနိုင်ရန် နားဝင် အောင် ညွှန်ပြဆုံးမနေခြင်းလည်း မည်ပေသည်။ ဆရာတော်သည် သူ၏တရားကို ပရိသတ်ထောင်သောင်းတို့ကို ဟောဘိသို့ ဟောနေခြင်း ဖြစ်၏။

ရဟန်းအမ ဒေါ်တင်တင်ကိုလည်း ဟောရင်း နားလည်ရဲ့လား၊ သဘောပေါက်ရဲ့လားဟူ၍ မေး၏။ ဒေါ်တင်တင်က နားလည်ပါတယ်၊ သဘောပေါက်ပါသည်ဟု ဝန်ခံမှ ဆရာတော်သည် ရှေ့သို့ဆက်ဟော ၏။ ကျွန်ုပ်တို့ မှတ်မှတ်သားသားအရ ပြောရလျှင် ဆရာတော်၏တရား သည် တစ်နာရီနှင့် ၁၀ မိနစ် ကြာလေသတည်း။

တရားပွဲပြီးသောအခါ ဆရာတော်တပည့်ရင်း စာချဆရာတော် များက “သည်လောက် ရှင်းပြီး သည်လောက် ကောင်းသည့်တရားမျိုး တစ်ခါဖူးမျှ မနာရသေး”ဟု ကျွန်ုပ်ကို ပြောပြကြပေသည်။

ဤတရားကို (ကျွန်ုပ်တို့၌ တိတ်ရကော်ဒါ ပါသွားလျက်) အသံဖမ်းမထားနိုင်သည်မှာ ဆုံးရှုံးခြင်းတစ်ရပ်ဟု လွန်တော့မှ နောင်တ ရကြပေသည်။

တချို့ဒကာ၊ ဒကာမတွေက ငါ့ကို မေးဖူးသကဲ့၊ ဒါနပြုတာ သံသရာရှည်တယ်ဆိုတာ ဟုတ်သလားလို့၊ သံသရာမရှည်ကြောင်း၊ ဒါနအကျိုးကြောင့် ဘာလိုချင်သည်၊ ဘာဖြစ်ချင်သည်ဆိုတာ ဆု မတောင်းနဲ့၊ မရည်မှန်းနဲ့၊ ပြုရသည့်ဒါနအကျိုးသည် နိဗ္ဗာန်ပစ္စယော ဟောတု လို့ ပြောခဲ့ရ၊ ဟောခဲ့ရကြောင်း မိန့်ရာ ကျွန်ုပ်သည် တပည့် တော်တို့ ရဟန်းခံတုန်းက ဟောတဲ့အတိုင်း စာနဲ့ရေးရင် အလွန်ကောင်း ကြောင်း လျှောက်၏။ ဆရာတော်သည် ဟောတုန်း၊ ပြောတုန်းက အများနားလည်အောင် ဟောပြောနိုင်ပေမယ့် စာနဲ့ရေးဖို့ကျတော့ စကား ပြောသလို ရေးလို့မဖြစ်တော့ဘူးကွယ်၊ စာလိုရေးမယ်ဆိုတော့လည်း တို့အနေနဲ့ အကိုးအကားအဖြစ် ပါဠိတွေ ဘာတွေ ထည့်ဦးမှကွဲ့၊

အဲသည်အကြောင်းမျိုးတွေ မင်းတို့ ရေးနိုင်ကြသားပဲ၊ ရေးကြကွဲ့ဟု မိန့်ကြားပေ၏။

* * *

“တရားဟောပြောဆိုတဲ့စကားမှာ ဟောတာက တစ်မျိုး၊ ပြောတာက တစ်မျိုးစီလား၊ ဒါမှမဟုတ် စကားဖိုမအတွဲနှင့် ပြောတာမျိုးလား ဘုရား”

“ဟောတခြား၊ ပြောတခြားကွဲ့၊ ဟောတာက ဟောသူကဟော၊ နာသူက နားထောင်ရုံပဲ၊ ပြန်မေးကြတယ်၊ ပြန်ဖြေကြတယ်ဆိုတာက ပြောတာကွဲ့၊ နောက်တစ်နည်းမှတ်ဖို့က လောကစကား ပြောကြတာမျိုး၊ စင်ပေါ်တက်ပြီး ပြောတာမျိုးဖြစ်စေ အဲသည်လို လောကီပြောတာမျိုးကို တရားဟောတယ်လို့ ရှေးဆရာတော်ကြီးများက မမှတ်ယူကြဘူး၊ လောကုတ္တရာနဲ့စပ်တဲ့ တရားကို စင်မြင့်ကပဲ ပြောပြော၊ (ပလ္လင်ပေါ်က ပြောပြော)၊ သင့်တင့်လျောက်ပတ်သော နေရာတစ်ခုခုကပဲ ပြောပြော အဲသည်လိုပြောခြင်းကို တရားဟောခြင်းလို့ ယူဆကြသကွဲ့၊ ဆိုလိုတာက ရတနာသုံးပါးနဲ့စပ်တဲ့စကားကို ပြောမှ တရားသဘော သက်ရောက်တယ်ပေါ့ဟုတ်လား၊ ခုခေတ်မှာတော့ စင်မြင့်က ဘာစကားကိုပဲ ပြောပြော တရားဟောကြတယ်ပေါ့”

* * *

ဆရာတော်သည် ဂန္ထာဘာရဏ ဘာသာဋီကာ ကျမ်းစာအုပ်ကို ရန်ကုန်မြို့ ဗဟန်းဘိအိုစီ ပိဋကတ်တိုက်၌ ကြွရောက်၍ တစ်ဝါဆိုပြီး ရေးသားပြုစုစဉ်ကာလ၌ ကျွန်ုပ်သည် ယရာဝါသော ဗဟုကိစ္စော စကားအတိုင်း အချိန်အားလပ်သည် မရှိလှပေ။ သို့ရာတွင် ဆရာတော်ထံ နေ့စဉ်တစ်ခေါက် မရောက်ရောက်အောင် သွားပေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ စိတ်သည် အမြဲရွှင်လန်းနေသည်မဟုတ်၊ တစ်ခါတစ်ရံ စိတ်ညစ်ညူးနေရကား ဆရာတော်ကို ကြည်ညို၍သာ မရောက်ရောက်အောင် သွားရသည်။ စိတ်က ချမ်းသာလှသည်မဟုတ်ပေ။ ဤသို့ စိတ်လက်

မရွှင်မလန်း ဖြစ်နေသောအခါ ဆရာတော်ထံမှောက် ရောက်သည်နှင့် စိတ်လက်မရွှင်လန်းမှုများသည် ဘယ်သို့ ရောက်ကုန်၊ ပျောက်ကုန်သည် မသိပေ။ ဆရာတော်နှင့် စကားစပြော၍ လေးငါးမိနစ်အတွင်း မှာပင် စိတ်လက် ကြည်လင်ရွှင်ပျလာပေသည်။

လောဘ၊ ဒေါသ၊ မာန၊ တဏှာကင်းစင်သော ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ မျက်နှာတော်ကို ပူး၍မဝဟူသော ရဟန်းကြီး ဝက္ကလိသည် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာကသာ ခွင့်ပြုမည်ဆိုက အသက်ထက်ဆုံး ထိုင်ကြည့်နေမည် ဖြစ်ပေသည်။

မိမိတို့ ချစ်လှပါသည်၊ နှစ်သက်လှပါသည် ဆိုသောသူ တစ်ယောက်ကို ၅၂၈ မေတ္တာနှင့်ပဲ ကြည့်ကြည့်၊ ၁၅၀၀ မေတ္တာနှင့်ပဲ ကြည့်ကြည့် ဘယ်၍ ဘယ်မျှ ကြည့်နိုင်မည်နည်း။ လူတစ်ယောက်၏ မျက်နှာကို တစ်နာရီ၊ နှစ်နာရီ ဆက်တိုက်ကြည့်ပါ။ ကြာကြာကြည့်သောအခါ ကြည့်လိုကောင်းပါသည်။ လေးငါးနာရီ ကြည့်သောအခါ လည်း ကြည့်လိုကောင်းတုန်းပဲဟု ဆိုကောင်းဆိုလတ္တံ့။ လေးငါးနှစ်အတွင်း တစ်နေ့ ငါးနာရီ နေ့စဉ်ဆက်တိုက် ကြည့်နေက တစ်ခါမဟုတ် တစ်ခါ၊ တစ်ကြိမ်မဟုတ် တစ်ကြိမ် ရွံ့စရာ၊ မုန်းစရာ၊ မနှစ်သက်စရာ၊ အမြင်ကပ်စရာ၊ မသတိစရာ ပေါ်လာမည်မှာ အမှန်ပင် ဖြစ်၏။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ မျက်နှာတော်ကို ထားဘိဦး။ မိမိတို့ ကြည်ညိုဖွယ်ရာဖြစ်သော၊ ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်လျက်သော ဆရာတော်ကြီးများကို ကြည့်ကြလော့။ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မာန မကင်းသေးဘူးထား၊ ကျွန်ုပ်တို့ထက်စာလျှင် အများကြီးနည်းပါးသော သမုဒယတဏှာ ခေါင်းပါးသောကြောင့်။ အသက်ကြီးလျှင် ကြီးပါစေ၊ အသားမည်းလျှင် မည်းနေပါစေ၊ ရုပ်မလှဘဲ ရှိချင်ရှိပါစေ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကြီး၏မျက်နှာကို မြင်ရသော၊ အသံကို ကြားရသောအခါ မိမိသည် အေးချမ်းသွား၏။ ကြည်လင်သွား၏ မဟုတ်လော။

ကျွန်ုပ်သည် ဆရာတော်၏မျက်နှာကို မြင်ရ၍၊ ဆရာတော်၏ အသံကို ကြားရ၍ စိတ်အေးချမ်း ကြည်လင်သည်သာမကသေး၊ ကျွန်ုပ်တို့ထံ ဆရာတော်သည် တစ်လလျှင် အနည်းဆုံး တစ်ကြိမ် သတိပေးဆုံးမစာ ရေးသား၏။ ဆရာတော် နေထိုင်ကောင်းစဉ်က တစ်ခါရေးလျှင် လျှောက်လွှာစက္ကူ သုံးလေးရွက်အထိ ရေးသည်။ ဆရာတော် ရေးသမျှ စာကိုဖတ်ရလျှင်လည်း စိတ်ထဲ အေးချမ်းသွားသည်။ စိတ်ချမ်းမြေ့သွားရပေသည်။

ကျွန်ုပ်သည် ဆရာတော်ကို နိဗ္ဗာန်ရောက်ရာ ရောက်ကြောင်း သူတော်ကောင်းတရား အားထုတ်ရေးအကြောင်း ဆွေးနွေးလျှောက်ထားသောအခါ...

“သားနဲ့ မယားနဲ့ အိုးမကွာ၊ အိမ်မကွာ ဝိပဿနာ တရားအား ထုတ်လိုလည်း ရနိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဆိတ်ဆိတ်ငြိမ်ငြိမ်၊ အေးအေးချမ်းချမ်း ရဟန်းဘဝနဲ့ဆိုတော့ ပို၍သင့်မြတ်သပေါ့ကွယ်။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာရဲ့ လမ်းညွှန်ချက် မဂ်အကျင့်ကို ကျင့်တော့မယ်ဆိုရင် မဂ်အကျင့်နဲ့ ရန်သူ ဘယ်သူလဲဆိုတာ သဘောပေါက်ထားရမကွဲ့။ အမှန်က မဂ်အကျင့်ရဲ့ ရန်သူဟာ ကိလေသာပဲကွဲ့။ အဲသည် ကိလေသာကို ထင်းတုံးကြီးလို့ မှတ်ထားကွဲ့။”

- * ပထမ- ထင်းတုံးကြီးသည် စိုနေ၏။ စိုနေသည်သာမက အဆီအနှစ်များလည်း ရှိနေ၏။ ဤထင်းတုံးကြီးသည် ရေထဲ၌ ရှိနေသည်။
 - * ဒုတိယ- ထင်းတုံးကြီးသည် ချောက်သွေနေ၏။ အဆီအနှစ်လည်း မရှိ၊ သို့သော် ရေထဲ၌ ရှိနေ၏။
 - * တတိယ- ထင်းတုံးကြီးသည် ချောက်သွေနေ၏။ အဆီအနှစ်လည်း မရှိ၊ ရေနှင့်လည်း ဝေးကွာ၏။
- ထိုထင်းတုံး (၃) တုံးကို မီးရှို့လိုသော်...
- * ပထမ- ထင်းတုံးကို မီးရှို့လိုမရ။

- * ဒုတိယ- ထင်းတုံးကိုလည်း မီးရှို့လိုမရ။
 - * တတိယ- ထင်းတုံးကိုမူ မီးရှို့၍ ရသည်။
 - * ပထမ- ထင်းတုံးကြီးမှာ မိမိ အဆီအနှစ်တည်း ဟူသော ကိလေသာတင်းကြမ်း ရှိနေသည်သာမက ရေတည်း ဟူသော ပြင်ပအာရုံတွေနှင့်လည်း နေရချေ၏။
 - * ဒုတိယ- ထင်းတုံးကြီးမှာ အဆီအနှစ်တည်းဟူသော ကိလေသာ မရှိပေ။ သို့သော် ပြင်ပကိလေသာအာရုံများ ရောပြွမ်းနေပေသည်။
 - * တတိယ- ထင်းတုံးကြီးမှာ မိမိ၌ အဆီအနှစ်တည်းဟူသော ကိလေသာမရှိသည့်အပြင် ပြင်ပကိလေသာနှင့် စပ်ဆိုင်သောအာရုံများ ရောပြွမ်းခြင်းလည်း မရှိပေ။
 - * ဗုဒ္ဓအလောင်းတော် သိဒ္ဓတ္ထဘုရင်အဖြစ် ယသောဓရာ စသည့် မိဖုရားမြှောက်မြားစွာနှင့် နေသည်ဖြစ်၍ ဗုဒ္ဓမဖြစ်ပေ။ ပထမ ထင်းတုံးကြီးနှင့် တူ၏။
 - * ဗုဒ္ဓအလောင်းတော်သည် တောထွက်ပြီး ၆ နှစ်ပတ်လုံး ကျင့်ကြံအားထုတ်၏။ ဗုဒ္ဓမဖြစ်ပေ။ ဒုတိယထင်းတုံးကြီးနှင့် တူ၏။
 - * ဗုဒ္ဓဖြစ်ပြီးနောက်၌မူ တတိယထင်းတုံးကြီးနှင့် တူပေသည် ကိလေသာမရှိတော့ပြီ။ ကိလေသာ ပြတ်ပြီ။ ဆရာတော်၏ ကိလေသာ ထင်းတုံးကြီးဥပမာသည် ကျွန်ုပ်တို့အဖို့ ကြီးမားနက်နဲသော သင်ခန်းစာဖြစ်ပေသည်။
- “မြန်မာနိုင်ငံမှာ နိဗ္ဗာန်ဝါဒ အယူအဆများ ကွဲပြားလျက် ရှိပါသည်။ ဆရာတော်သဘောဆန္ဒ သိပါရစေ ဘုရား”
- “ငါတို့ရေးတဲ့ စာအုပ်တွေထဲမှာ ပါနေသားပဲ”
- “ဆရာတော် အဆိုအမိန့် ကြားလို၍ပါ ဘုရား”
- “မင်းကကော ဘယ်သူ့အဆိုကို နှစ်သက်သလဲကွဲ့”
- “တပည့်တော်တော့ လယ်တီဆရာတော်ကြီးရဲ့ အယူအဆကို ကြိုက်နှစ်သက်ကြောင်းပါ ဘုရား”

“ငါတို့လည်း လယ်တီပါပဲကွဲ့၊ လယ်တီဆရာတော်ကြီးရဲ့ အဆုံး အဖြတ်က အကြောင်းအကျိုး ဆက်မိသကွဲ့၊ အဆုံးအဖြတ်တစ်ခုဟာ ရှေ့စကား နောက်စကား ဆက်စပ်မိမှ သဘာဝကျသကွဲ့၊ အရေးအသား လည်း ရှင်းသကွဲ့၊ မာယာရဲ့ နိဗ္ဗာန်ဝါဒသမိုင်း ဆိုတဲ့စာအုပ် ဖတ်ပြီး ပလား”

“မှန်ပါ၊ ဖတ်ပြီးပါပြီ”

“အေး... ဟန်ကျသကွဲ့၊ ဆရာအမျိုးမျိုးရဲ့ နိဗ္ဗာန်ဝါဒအယူအဆ ကို တင်ပြတာ အတော်စုံလင်သကွဲ့၊ ပြီးတော့ ဟိန္ဒူနိဗ္ဗာန်၊ အစ္စလာမ် နိဗ္ဗာန်၊ ခရစ်ယာန်နိဗ္ဗာန် ဆိုတာလည်း သူတို့ဘာသာအလျောက် ရှိနေ ကြသကွဲ့၊ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ်ပေါ့ကွယ် ဗဟုသုတအဖြစ် လေ့လာဖို့ ကောင်း သပေါ့” ဟု မိန့်ကြားပေသည်။

* * *

တစ်နေ့တွင် ဘီအိုစီတန်ဆောင်း၌ ဆရာတပည့်နှစ်ယောက် တည်း အေးအေးဆေးဆေး စကားပြောနေရာမှ စကားစပ်ရင်း ဒါဝင် သီအိုရီအကြောင်း ရောက်သွားပေသည်။

“မင်းမှာ အဲသည်စာအုပ်မျိုး ရှိသလားကွဲ့၊ နောက်တစ်ခါလာရင် ယူခဲ့ပါလား၊ ဖတ်ကြည့်ရတာပေါ့”

ကျွန်ုပ်သည် ဆရာတော် လေ့လာနိုင်ရန် စာအုပ် လေးငါး ခြောက်အုပ်လောက် ယူသွားပေ၏။ ဤသို့နှင့် ၁၀ ရက်လောက် ကြာ သောအခါ ဆရာတော်သည် ကျွန်ုပ်ကို စာအုပ်များ ပြန်ပေးရင်း...

“မောင်အောင်ဖေ၊ အဲသည်စာအုပ်ထဲက လူဖြစ်စဉ်အယူအဆ ဘယ်လိုသဘောထားသလဲကွဲ့”

“တစ်ဆင့်မှတစ်ဆင့် တိုးတက်ပြောင်းလဲလာသည့် သဘော တရားကို အခြေခံပြီး လူဖြစ်လာရတယ်လို့ ဖော်ပြရာ၌ မျောက်က တစ်ဆင့် လူဖြစ်လာရသည် ဆိုထားပါတယ် ဘုရား”

“အေးကွဲ့၊ အဲသလိုပဲ ဖတ်ရတယ်”

“သဘာဝယုတ္တိသဘောတရားဆိုတာ ဆားဆိုရင် ဘယ်ကဆား ဖြစ်ဖြစ် ငန့်ရပါတယ်၊ သကြားဆို ဘယ်အရပ်ရပ်က သကြားမဆို ချိုရပါမယ်၊ ယောက်ျားဆိုရင် ဘာလူမျိုးပဲဖြစ်ဖြစ် ပုရိသနိဗ္ဗိတံ ပါရမှာ ပဲ၊ ဒါဟာ သဘာဝယုတ္တိ အခြေခံလက္ခဏာပါဘုရား၊ ဒါဝင်က နောက်ဆုံးပြောင်းလဲတဲ့ မျောက်က လူဖြစ်လာရခြင်းဆိုတာမှာ သည် မျောက်မျိုးတွေ လူသားကမ္ဘာမှာ မျိုးမတုံးသေးပါ၊ ကျန်ရှိနေပါသေး တယ်၊ အဲသည်မျောက်ထဲက လူဘယ်နှစ်ယောက် ဖြစ်လာသလဲဆိုတာ ပထမဦးစွာ စဉ်းစားရပါတယ်၊ ဥပမာ- ယနေ့ ကြက်ဆိုသည့်သတ္တဝါ ဟာ ဟိုစဉ်က ငှက်တစ်မျိုးဖြစ်တယ်၊ ယင်းငှက်မျိုးသည် ယနေ့မရှိ တော့ဟု အစတုံးပျောက်သွားရင် တစ်မျိုးပါ၊ ယခု လူဖြစ်ခဲ့တဲ့ မျောက် တွေ ရှိရက်နဲ့ အဲသည်မျောက်က လူစကားပြောသည်၊ လူလို ရှက် တတ်လာသည်ဟု ဆိုရင် အင်း ဟုတ်စရာ ရှိကောင်းလေရဲ့ဟု ထင်စရာ ပါ ဘုရား၊ ဟိုတုန်းကမျောက်က လူဖြစ်ရိုးမှန်လျှင် ယခုလည်း အဲသည် မျောက်က လူဖြစ်လာရပါမည်၊ မဖြစ်ဘူးဆိုရင် သာဓကယုတ္တိမရှိပါ၊ ဗီဇနိယာမနည်းနဲ့ ဆိုပြန်တော့လည်း သရက်ပင်က သရက်သီးသာ သီးမှာပါ၊ သရက်စေ့က သရက်ပင်ပေါက်မြဲပါ၊ မျောက်က မျောက်ပဲ မွေးမှာပါ၊ မွေးလာတဲ့မျောက်က မျောက်ပဲဖြစ်မှာပါ၊ ဒါမှမဟုတ် မျောက်က လူဖြစ်လာတယ်ဆိုရင် သရက်စေ့က မန်ကျည်းပင်ပေါက် တာမျိုး ဖြစ်သွားစရာရှိပါတယ်၊ တပည့်တော်တို့မှာ ယုတ္တိသုံးပါး၊ နိယာမ ငါးပါးဆိုတဲ့ တိုင်းစရာပေတံ ရှိနေကြပါတယ်၊ ယုတ္တိလည်း မတန်၊ နိယာမနဲ့လည်း မကိုက်ညီရင် ဘယ်သူတွေ ဘာပြောပြော လက်မခံနိုင်ပါ ဘုရား”

“မောင်အောင်ဖေ ပြောတာ ယထာဘူတ ကျသကွဲ့၊ တို့ဆရာ ဝေဠုဝန် ဆရာတော်ကြီး မကြာခဏမိန့်သကွဲ့၊ စာကို ဖတ်ကြကွဲ့၊ ဖတ်တဲ့စာကို ယုတ္တိတန်၊ မတန် စဉ်းစားကြကွဲ့တဲ့၊ ယုတ္တိတန်၊ မတန် စဉ်းစားဖို့ဆိုတာ စာဖတ်နာ စာဖတ်စုံမှ စဉ်းစားနိုင်သကွဲ့၊ တို့ကျမ်းဂန်

စာပေတွေလည်း ကျမ်းပြုဆရာ အာဘော်အရ မိန့်ဆိုကြတဲ့အခါ တစ်ဆရာနဲ့ တစ်ဆရာ မတူကြဘူးကွဲ့၊ ဝေဠုဝန်ဆရာတော်ကြီးက ငါ့တပည့်တို့ ကျမ်းသိထက် ကျမ်းညှိခက်သတဲ့ ဟု မိန့်သကဲ့။ လောက အရေးကို ကြံစည်တွေးဆရေးကြတဲ့ စာပေအနေနဲ့ လောကသစ္စံ၊ နသစ္စံ ဆိုထားသကဲ့။ မှန်တာလည်း ရှိ၊ မှားတာလည်း ရှိမပေါ့၊ အဲသလို အမှားအမှန်ရှိတဲ့ စာမျိုးကို မိမိစွမ်းအားရှိသလောက် ကြံရမယ်၊ ယထာ ဘုတ ကျအောင် စဉ်းစားတယ်ဆိုတာ လိုလားအပ်တဲ့ အကျင့်ကောင်း ကွဲ့။”

“တချို့စာတွေကျတော့ တပည့်တော် မစဉ်းစားနိုင်၊ မဆုံးဖြတ် နိုင်ပါဘူး၊ အဲသည်အခါမျိုးမှာ ပြသော်ဆရာတော်ဆီကို သွားလျှောက် တဲ့အခါ သွားလျှောက်၊ ဒါမှမဟုတ်ရင်လည်း ဆရာမာယနဲ့ တွေ့တဲ့ အခါ မေးရ၊ မြန်းရတာပဲ ဘုရား။”

“အေးကွဲ့၊ မာယက လူဟုတ်ကွဲ့၊ သာသနာတော်မှာသာ မြဲနေ ရင် သာသနာတော်မှာ အကျိုးရှိမှာကွဲ့၊ ငါရေးတဲ့ ဂန္ထာဘရဏဘာသာ ဋီကာကျမ်းကို ကျမ်းအိတ်ကြီးတဲ့ကွဲ့၊ သည်စာအုပ်မျိုး မရေးစေချင်ဘူး ထင်ပါရဲ့ကွယ်၊ ငါတို့က ကျေးဇူးရှင် ဝေဠုဝန်ဆရာတော်ကြီးကို ကျေးဇူးဆပ်တဲ့အနေနဲ့ အပင်ပန်းခံရေးတာပါ။”

“ဆရာတော်တို့ ဟင်္သာတနယ်သားပဲ ဘုရား။”

“မာယလား၊ မာယက တခြားလူမဟုတ်ဘူးကွဲ့၊ ငါနဲ့ သွေးသား စပ်တယ်၊ ငါ့တူတော်တယ် ထင်ရဲ့ကွဲ့၊ သူ့ဆရာက ငါနဲ့ ကျောင်းနေ ဖက်ကွဲ့၊ နောက် လူထွက်သွားသလေ... လူတော်လူတတ်ကွဲ့၊ နှမြောဖို့ တယ်ကောင်းကွယ်။”

ကျွန်ုပ်တို့သည် လူသားတစ်ယောက်ဖြစ်၍ လူ့လောကဓမ္မတာ ဖြစ်သော လောကဓံတရားကို ၁၉၆၄ ခုနှစ်မှ ၆၈ ခုနှစ်အထိ ခံကြ ရသည်။ မည်မျှလောက် သတိထားပြီး နင်လားဟဲ့ လောကဓံဟု ကြိုးဝါးနေငြားလည်း ထိုအချိန်က သားသမီး ၈ ယောက်တို့၏

စားဝတ်နေရေးနှင့် ပညာသင်ကြားရေး၌ အတန်ပင်ချို့တဲ့ရကား မိမိ ကိုယ်ကို ကြိုးစားပြီး ရယ်မောနေရပေမင့် ရင်တွင်း၌မူ အေးလှသည် မဟုတ်ကြောင်း ဆရာတော် ရိပ်မိပေသည်။

ဆရာတော်သည် ကျွန်ုပ်၏ ပူပင်သောကရောက်မှုကို အေးချမ်း သာယာစေရန် ရှေးဆရာတော်ကြီးများ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိများကို အဖတ် ခိုင်း၏။ ပေးလည်းပေး၏။

“အဲသည်ဆရာတော်ကြီးများရဲ့ ထေရုပ္ပတ္တိများကို အတော်စုံစုံ ဖတ်မိလာတော့ ပထမက ဘယ်ဆရာတော်ကြီးဟာ စာတွေ ဘယ်မှာ သင်ခဲ့သလဲ၊ စာတွေ ဘယ်ကလောက် တတ်မြောက်ပြီး ဘယ်ကျမ်း တွေကို ဘယ်မျှ ပြုစုရေးခဲ့ကြသလဲဆိုတာ သိချင်လို့ဖတ်တယ်၊ ကြာ လာတော့ အဲဒါကို ပထမမထားတော့ဘဲ ဆရာတော်ကြီးများရဲ့ သဘော ထား အယူအဆ၊ အဆိုအမိန့်၊ အပြုအမူ စသည်တို့ကို အဓိကထားပြီး ဖတ်တယ် ဘုရား။”

“သီလနဲ့ သမာဓိအပိုင်း ဆိုပါတော့။”

“ဆရာတော်ဗုဒ္ဓ ထေရုပ္ပတ္တိကိုဖတ်တော့ ဆရာတော်ဗုဒ္ဓဟာ စကားပြော တရားဟောမှာ တိုသလောက် ပြတ်သားတိကျတယ်၊ အင်မတန် သမာဓိကြီးတယ်၊ သံယောဇဉ်ပြတ်တဲ့နေရာမှာတော့ ဇမ္ဗူ တစ်လူ ဆိုရမယ့် အာဇာနည်ကြီးပါတကားလို့ မျက်စိထဲ တရေးရေးမြင် လာရပါတယ်။”

“သာသနာလင်္ကာရစာတမ်း သီလဝိသောဓနိကျမ်းကို ဖတ် တော့ ဆရာတော်ကြီးများရဲ့ သီလနဲ့ သမာဓိ ကြီးမြတ်ပုံ တွေ့ရ မဟုတ်လား၊ အဲသည်လို သူတော်ကောင်းကြီးများရဲ့ အတ္ထုပ္ပတ္တိများကို ရသလောက်သာ ရှာဖတ်ကွဲ့၊ ဖတ်ပြီး မှတ်လည်းထားကွဲ့၊ သတိရတိုင်း မျက်စိထဲ မြင်လာအောင် ရှုကွဲ့၊ အကယ်လို့ စိတ်ဆိုး စိတ်ညစ်တွေ ဖြစ်နေရင်တောင် သူတော်ကောင်းကြီးတွေရဲ့ အဆိုအမိန့်၊ အပြုအမူ အရိပ်အယောင်များက ဖုံးလွှမ်းသွားစေပြီး စိတ်အေးချမ်းသာမှု ရှိစေ တယ်ကွဲ့။”

“ဒါကြောင့် အရိပ်တကာအရိပ်၌ ဗုဒ္ဓအရိပ်၊ ဓမ္မအရိပ်၊ သူတော်ကောင်း ရဟန်းသံဃာတော်မြတ်များရဲ့ အရိပ်လောက် အေးချမ်းတာ ဘယ်ရှိမလဲ၊ စိတ်လက် မကောင်းလာဘူးဆိုရင် ရတနာသုံးပါး ဂုဏ်ကို အောက်မေ့လိုက်ကွဲ့။”

ကျွန်ုပ်ကိုယ်တိုင် စိတ်ညစ် စိတ်ဆိုးများ ပြစ်ပေါ်လာက ဘုရား ရွှေတော်၌ တိုင်ပြီး ဘုရား၏ပျက်နှာတော်ကို စိုက်ကြည့်နေသော အကျင့် (၀၁) ဗုဒ္ဓပုဇနိယအကျင့်ကို ရှေးမဆွက ပြုကျင့်ခဲ့ရာ ယခုကဲ့သို့ ဆရာတော်က ထပ်ဖြည့်သတိပေးလိုက်သောအခါ ဗုဒ္ဓပုဇနိယကို သာမက ဓမ္မစကြာ၊ အနတ္တလက္ခဏာ၊ မဟာသတိပဋ္ဌာန သုတ်တော် မြတ်များ၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးများအပြင် ဖတ်ဆဲ၊ ဖတ်လတ္တံ့သော သူတော် စဉ် သူတော်မြတ် ဆရာတော်ကြီးများ၏ အကျင့်သိက္ခာ သီလသမာဓိ များကိုပါ ပူဇော်မိပေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ငယ်စဉ်၊ ဘုန်းကြီးကျောင်းနေစဉ်က လောကနိတိကို သင်ရ၏။ သူယုတ်ဆိုတာ သူယုတ်လက္ခဏာ၊ သူယုတ်၏ အပြုအမူ များနှင့် သူမြတ်ဆိုတာ သူမြတ်၏လက္ခဏာ၊ သူမြတ်တို့၏ အပြုအမူ များကို သင်ခဲ့ရသည်။ (အလွတ်ကျက်ခဲ့ရသည်။) အသက်ကြီးလာ သောအခါ မင်္ဂလတ္တံ ဒီယနီကျမ်း၊ ငါးရာငါးဆယ်နိပါတ်နှင့် ရာဇဝင်၊ မဟာရာဇဝင် စသော ကျမ်းဂန်အများကို ဖတ်စွဲရာ၌ သူယုတ်နှင့် သူမြတ်ကို ခွဲခြားမြင်လာ၏။ သူတော်စဉ် သူတော်မြတ်ယောင် ဆောင် သောသူများကိုလည်း မြင်တတ်လာ၏။ မသိမတတ်၊ မလိမ်မာဘဲနှင့် သိတတ်လိမ်မာချင်ယောင် ဆောင်သောသူများကိုလည်း မြင်တတ်လာ ၏။

အတုယောင်ဟူသည် အပြင်ဘန်း၌၊ အပေါ်ယံ၌ အစစ်ထက် ပြောင်တတ်၏။ လှပတတ်၏။ အမူအရာရာ နှုတ်ပါ ချို့သာရွှင်လန်း တတ်၏။ သို့သော် အတုကား အတုပင်ဖြစ်၏။ အစစ်မဟုတ်ကြောင်း နားလည်လာရပေ၏။

သူတော်ကောင်းဟူသည် သူတစ်ပါးစိတ်မချမ်းသာမှုကို အခါ ခပ်သိမ်း မပြုကြကုန်။ သူတစ်ပါး စိတ်ဆင်းရဲ၊ ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း ဟူသမျှကို ပပျောက်စေရန် စွမ်းဆောင်တော်မူကြ၏။

သူတော်ကောင်းဟူသည် သူတစ်ပါး မကောင်းကြောင်း ဝစီ ဒုစရိုက် စကားမျိုးကို အခါခပ်သိမ်း ရှောင်ကြဉ်ကြ၏။ သူတစ်ပါး၏ ကောင်းကျိုးကို ရည်၍ ချီးမွမ်းကြ၏။ ထောက်ခံကြ၏။

သူတော်ကောင်းဟူသည် လာဘ်လာဘရရှိအတွက် မည်သူ့ကိုမှ ဓဇယယ မပြောပေ။ အဂတိလေးပါးနောက်သို့လည်း မလိုက်ပေ။

သူတော်ကောင်းဟူသည် ဆူပူခြင်း၊ ပဋိပက္ခဖြစ်ခြင်း၊ မတည် ငြိမ်ခြင်း အမှုဟူသမျှတို့ကို မလိုလားကြကုန်။ အခါခပ်သိမ်း အေးချမ်း သာယာစွာ နေထိုင်လိုကြ၏။

သူတော်ကောင်းဟူသည် အပြစ်ကင်းသောနေရာနေ၍ အပြစ် ကင်းသော ဇာပေတို့နှင့် အစဉ်သဖြင့် မွေ့လျော်တတ်ကြ၏။

သူတော်ကောင်းဟူသည် အကြောင်းမရှိ အကြောင်းရှာ၍ စကား မပြောပေ။ ဗဟိုစည်ကြီးသဖွယ် ထုမှ မြည်သကဲ့သို့ အမေးရှိမှ အဖြေ ပေးတတ်သည်။

သူတော်ကောင်းဟူသည် ငါတတ်သည်၊ ငါမြတ်သည်ဟု ဘယ် သောအခါမှ ကြွားဝါခြင်းမျိုး မပြောဆို မပြုလုပ်ကြပေ။

သူတော်ကောင်း ဟူသည် မည်သူ့ကိုမျှ ရန်ဘက်မရှာပေ။ ဖြစ်ပေါ်လာသော ရန်ဘက်၊ ရန်သူ ဟူတို့ကိုလည်း ရင်မဆိုင်လိုဘဲ ရှောင်တတ်သည်။ စကားနည်းခြင်းသည် ရန်ကင်း၏ဟူသော စကားကို အစဉ်လိုက်နာတတ်ကြပေသည်။

သူတော်ကောင်းဟူသည် အရာရာကိစ္စတွင် အနစ်နာခံတတ်ကြ ၏။ အရာရာကိစ္စတွင် သည်းခံတတ်ကြ၏။ အရာရာအမှုတို့နှင့် အရာရာ သော ပစ္စည်းဥစ္စာများအပေါ် လိုချင်တပ်မက်စိတ် နည်းပါး၏။

သူတော်ကောင်းတို့သည် မိမိကိုယ်ကို စိတ်ချမ်းသာအောင်

နေတတ်ကြသကဲ့သို့ သူတစ်ပါးစိတ်ချမ်းသာအောင်လည်း အကူအညီ အထောက်အပံ့ ပေးတတ်ကြပေသည်။

ဤသို့ သူတော်ကောင်းတို့၏ အပြုအမူ၊ အကျင့်အကြံများသည် ကျွန်ုပ်တို့အဖို့ စာတွေ့သာမဟုတ်ဘဲ ဆရာတော်၏ စိတ်ဓာတ်သဘောထားများကို တရင်းတနှီး ဆက်ဆံခွင့် ရလာသည်နှင့်အမျှ ကိုယ်တွေ့ပါ ကြုံခဲ့ရပေသည်။

သူတော်ကောင်းသည် မြတ်လေးပန်းနှင့် တူ၏။ မြတ်လေးပန်းကို ပွေ့ပိုက်ထားသောသူ၏ ကိုယ်၌ မွေးကြိုင်သင်းထုံသောအနံ့ကျန်စမြဲဖြစ်၏။

သူယုတ်မာသည် ခွေးသေကောင်ပုပ်နှင့် တူ၏။ ခွေးသေကောင်ပုပ်ကို ကိုင်တွယ်ပွေ့ပိုက်ထားသူ၏ ကိုယ်၌ မည်မျှလောက် ညစ်ပတ်ပုပ်ဟောင်နံ့စေ့နေမည်နည်း။

ကျွန်ုပ်တို့သည် ရတနာသုံးပါးထဲအပါအဝင် ရဟန်းသံဃာတော်ကို ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်ကြ၏။ ထိုရဟန်းသည် မြတ်လေးပန်းကဲ့သို့ သော သဒ္ဓါပဗ္ဗဇ္ဇိတ ရဟန်းကို ရွေးချယ်၍ ကိုးကွယ်ကြရန် သတိပြုကြရပေလိမ့်မည်။

သဒ္ဓါပဗ္ဗဇ္ဇိတ ရဟန်းတော်မြတ်သည် အလိုနည်းခြင်း၊ ရောင့်ရဲတတ်ခြင်း၊ ကျော်ဇော်မှုကို မလိုခြင်း၊ ကျော်ဇောမှုဖြစ်မည့်နေရာသို့ မနေခြင်း စသော သူတော်ကောင်းတို့၏လက္ခဏာ ရှိပေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ မြန်မာနိုင်ငံတော်သည် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသာသနာ ထွန်းလင်း တောက်ပနေသည်ဖြစ်ရာ ပညာတတ်သူတော်စဉ် သူတော်မြတ်များ အများပင်ရှိကြပါ၏။ ပညာတတ်ကြီး မဟုတ်ပေမင့် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ ဝိနည်းဒေသနာတော်ကို ရိုရိုသေသေ စောင့်ရှောက်ထိန်းသိမ်းနေကြသော သူတော်စဉ် သူတော်မြတ်များလည်း အများပင် ရှိကြပါ၏။ ကျွန်ုပ်တို့အဖို့ ထိုပုဂ္ဂိုလ်မြတ်များကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခွင့်ရအောင်သာ သတိပြုကြရန် လိုနေပေသည်။

ဆရာတော်သည် တစ်ဖက်စောင်းနင်း အယူအဆမျိုးကို အခါခပ်သိမ်း ဆန့်ကျင်သည်။ ကျွန်ုပ်သည် ဆရာစွဲ ပုဂ္ဂိုလ်စွဲကြီး မဟုတ်ပေ။ ဤသို့ မကြီးကြောင်း ဆရာတော်ကို လျှောက်လေရာ...

“အေး... အစွဲအလမ်းဆိုတာ ရှိသင့်သလောက် ရှိတာထက် ပိုလာရင် အန္တရာယ်ပဲကွဲ့ ဆိုပါတော့ကွယ်။ စာဆိုတာ ဖတ်နိုင်လေ အကျိုးရှိလေပဲ၊ ဒါပေမဲ့ ဘယ်သူရေးတာမို့၊ ဘာစာမို့ ဆိုတဲ့အစွဲမျိုး မထားသင့်ဘူးကွဲ့၊ စာစွဲလို့ ခေါ်ရမှာပေါ့!”

ဆရာတော်၏ အဆုံးအမသည် ကျွန်ုပ်အဖို့ ကြီးမားသော သင်ခန်းစာတစ်ရပ် ဖြစ်၏။ ဘယ်သူရေးသည်ပဲဖြစ်စေ ချင့်ချိန်ပြီး ယုံသင့်မှ ယုံရပေလိမ့်မည်။

ရှေးရှေးက စာတွေ့ပဲဆိုပြီး ရေးချင်တာ ရေးခဲ့သည်များကို မျက်စေ့မှိတ် ယုံမှတ်လျှင် အကျိုးနည်းရတော့မည်။

ပုဂ္ဂိုလ်စွဲ၊ ဆရာစွဲ၊ စာစွဲနှင့်စပ်ပြီး ကျွန်ုပ်သည် ဆရာတော်အား ကေသမုတ္တိကျမ်း ရေးသားရန် လျှောက်ထားခြင်း ဖြစ်၏။ ဆရာတော်သည် ကျွန်ုပ်၏ လျှောက်ထားချက်ကို လက်ခံ၍ ကေသမုတ္တိကျမ်းကို ပြုစုခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ဤစာစုဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ သိသလောက်၊ မြင်သလောက်၊ ကြုံရသလောက် ဆရာတော်အား သဘောပေါက်ရုံမျှ တင်ပြတော်မူဇော်အပ်ပါသတည်း။

သတ္တဝါအားလုံး ကျန်းမာချမ်းသာကြပါစေ။

